KOLMAPÄEV, 24. VEEBRUAR 2010

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

(Istung algas kell 15.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan neljapäeval, 11. veebruaril 2010 katkestatud Euroopa Parlamendi istungjärgu taasalanuks.

2. Presidentuuri avaldused

Juhataja. – Lubage tervitada Euroopa Ülemkogu eesistujat Herman Van Rompuyd, kes on esimest korda Euroopa Parlamendi täiskogu istungil. Lugupeetud eesistuja, me ütleme teile tere tulemast ja õnnitleme teid veel kord.

(Aplaus)

Tahan tervitada ka president Barrosot. Viimase viie aasta jooksul on siin istumine teile juba üsna tavaliseks muutunud. See ei ole teil sugugi esimene kord.

Pean teile kurbusega teatama meie kommunikatsiooni peadirektoraadis töötanud kolleegi Claudia Candeago hukkumisest Brüsseli lähedal toimunud rongiõnnetuses. Claudia Candeago töötas Euroopa Parlamendis alates 2008. aasta detsembrist. Tahaksin väljendada meie kõigi nimel kaastunnet ja toetust tema perele ja sõpradele.

Teine viimastel päevadel toimunud tragöödia on üleujutus Portugali saarel Madeiral. Suurim torm pärast 1993. aastat on nõudnud vähemalt 38 inimese elu. Me mõtleme nende tragöödiate ohvrite peredele ja palvetame nende eest sel kurval ajal.

Palun nüüd kõigil tõusta ja mälestada mõlema tragöödia ohvreid minutilise leinaseisakuga.

(Parlament tõusis ja pidas minutilise leinaseisaku.)

Aitäh.

3. Tervitus

Juhataja. – Nüüd tahan edastada soojad tervitussõnad meie tänasele kahele külalisele Valgevenest: Valgevene Poolakate Liidu esimehele Andżelika Borysele ja meie enda Sahharovi auhinna 2006. aasta laureaadile Aljaksandr Milinkevitšile, kes on Valgevene demokraatliku opositsiooni juht.

(Pikk aplaus)

Kahjuks on Valgevene sattunud jälle uudistesse vabaühenduste tagakiusamise tõttu. Euroopa Parlament pooldab nii praegu kui ka edaspidi üldisi väärtusi, mis on meile olulised ja millesse me usume. Me mõistame hukka autoritaarsed režiimid, mis kasutavad jõudu ja kiusavad demokraatlikke organisatsioone lihtsalt seetõttu, et need ei jaga režiimi seisukohti.

4. Eelmise istungi protokolli kinnitamine (vt protokoll)

5. Tapahobuste transportimine Euroopa Liidus (kirjalik deklaratsioon)

Juhataja. – Tahan teavitada teid sellest, et täna, 24. veebruaril 2010 kirjutas Euroopa Parlamendi koosseisu enamus alla Elizabeth Lynne'i, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska ja Carl Schlyteri esitatud kirjalikule deklaratsioonile 0054/2009 tapahobuste transportimise kohta Euroopa Liidus. Seega edastatakse see kodukorra artikli 123 lõike 4 kohaselt adressaatidele ja avaldatakse koos allakirjutanute nimedega 25. veebruari 2010. aasta istungil vastu võetud tekstina.

Täname deklaratsiooni esitajaid.

Elizabeth Lynne, *deklaratsiooni esitaja*. – Lugupeetud juhataja! Vajaliku allakirjutanute arvu saavutamine on suurepärane uudis. Aitäh kõigile selle kirjaliku deklaratsiooni allkirjastamise eest.

Juhataja. – Tahan teile öelda, et mul ei olnud juhust deklaratsioonile alla kirjutada, aga ma olen valmis seda kohe tegema.

- 6. Parlamendi koosseis (vt protokoll)
- 7. Rakendusmeetmed (kodukorra artikkel 88) (vt protokoll)
- 8. Teatavaid dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)
- 9. Esitatud dokumendid (vt protokoll)
- 10. Kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)
- 11. Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)

12. Tööplaan

Juhataja. – Laiali on jagatud lõplik päevakorra projekt, mille esimeeste konverents koostas kodukorra artikli 137 alusel kolmapäeval, 10. veebruaril 2010.

Kokkuleppel fraktsioonidega teen ettepanekud järgmiste muudatuste kohta.

Neljapäev:

neljapäevase istungi kohta on Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis teinud ettepaneku lükata edasi hääletus Klaus-Heiner Lehne raporti üle, mis käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid seoses mikro-majandusüksustega.

Martin Schulz, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Lugupeetud juhataja! Meie fraktsioonis toimus täna hommikul Klaus-Heiner Lehne raporti üle väga elav arutelu. Me ei jõudnud küsimuse arutamisega fraktsioonis lõpule. Mõnikord tuleb seda fraktsioonides ette. Me palume raportöör Lehnelt aega kuni märtsikuise osaistungjärguni, et veel kord kaaluda, millises suunas me saaksime selle raportiga edasi minna ja millise seisukoha meie, sotsiaaldemokraadid, tahame antud küsimuses võtta. Tunnistan ausalt, et meie fraktsioonis on erinevaid arvamusi.

Ma oleksin tänulik, kui saaksime arutelu läbi viia ja kui teie, härra Lehne, lubaksite meil lükata hääletus edasi kuni märtsikuu esimese osaistungjärguni. Nii oleks vähemalt minu fraktsioonil, aga usutavasti ka teistel fraktsioonidel pisut rohkem aega küsimuse põhjalikuks arutamiseks ja arvamuse kujundamiseks.

Klaus-Heiner Lehne, raportöör. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud daamid ja härrad! Minu meelest on hea, et Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis uurib teemat üksikasjalikult. Kuid tahan öelda, et 2008. aasta detsembris võttis Euroopa Parlament peaaegu ühehäälselt vastu resolutsiooni, milles me kutsusime komisjoni üles esitama just säärast ettepanekut, mida me praegu arutame. Euroopa Parlament peaks oma otsustele ja pikki aastaid kuulutatud kavatsustele kindlaks jääma.

Kuna on täiesti loomulik, et igasuguse õigusakti ettepaneku puhul tekib ühe või teise asjaga seoses kahtlusi, siis oleme lahtised küsimused lahendanud õiguskomisjonis kompromissi teel. Tahan selgelt öelda, et see kompromiss on kinnitamiseks valmis. Ma saan siiski aru, et oleks mõistlik suurendada raporti poolt olevate saadikute hulka. Kui Martin Schulzi eesmärk on suurendada toetajate arvu, ei ole mul midagi selle vastu, et hääletamine lükatakse edasi märtsis toimuva järgmise täiskogu istungini. Selline on minu isiklik arvamus antud küsimuse kohta. Nii ei arva minu fraktsioon, kus tehti täna hommikul selgelt teistsugune otsus. Kuid ma leian, et peaksime andma sotsiaaldemokraatidele võimaluse teha järeldus, et ka nemad saaksid bürokraatia ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete koorma vähendamisele kaasa aidata.

Dirk Sterckx (ALDE). – (*NL*) Lugupeetud juhataja! Tahan tänada kolleeg Lehnet tema äsjaöeldud sõnade eest, kuid soovin ikkagi paluda, et meile antaks praeguses olukorras võimalus esitada ja arutada muudatusettepanekuid. Praegu on kavas ainult hääletus, aga me ei saa esitada Klaus-Heiner Lehne raporti kohta ühtegi muudatusettepanekut.

Martin Schulz (S&D). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Soovin korrata oma ettepanekut. Kahtlemata pooldame me arutelu. Me lihtsalt palume, et hääletus lükataks edasi. Kuid ausalt öeldes pean lisama, et kuigi ma mõistan Klaus-Heiner Lehne soove, lähtutakse meie fraktsioonis demokraatiast. Lugupeetud härra Lehne, ma ei saa teile tulemuse kohta lubadusi anda.

(Parlament nõustus ettepanekuga.)

(Tööplaan kinnitati.)⁽¹⁾

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja! Ma teen lühidalt. Paari viimase päeva jooksul on esitatud kandidaadid kahele olulisele ametikohale: esiteks komisjoni esindaja kohale Washingtonis Ameerika Ühendriikides ja teiseks eriesindaja kohale Afganistanis. Mõlemad kandidaadid tekitavad vaidlusi ja mõlema üle on käimas hulk kõnelusi. Ma ei taha praegu käsitleda sobivuse küsimust. Tahan lihtsalt paluda, lugupeetud juhataja, et mõlemad isikud ilmuksid enne ametisseastumist väliskomisjoni ette. Nii on meil võimalik viia seal läbi põhjalik arutelu ning ma loodan, et teie abiga, austatud president Buzek, annavad antud ettepanekule täieliku toetuse nii komisjoni president kui ka Euroopa Ülemkogu eesistuja.

(Aplaus)

13. EL 2020 – Euroopa Ülemkogu 11. veebruari 2010. aasta mitteametliku kohtumise järelmeetmed (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu Euroopa Ülemkogu ja komisjoni avalduste üle teemal "EL 2020 – Euroopa Ülemkogu 11. veebruari 2010. aasta mitteametliku kohtumise järelmeetmed".

Juhataja. – Lugupeetud ülemkogu eesistuja! Et tegemist on teie esimese kõnega Euroopa Parlamendi täiskogu istungil, leppisime kokku, et see võib olla pisut pikem. Oma ametiaja alguses soovib Herman Van Rompuy tutvustada Euroopa Parlamendile oma seisukohti teistes, institutsioonilistes küsimustes. Kas 15 kuni 20 minutist piisab teile?

Herman Van Rompuy, Euroopa Ülemkogu eesistuja. – Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel võimaluse üle võtta osa teie arutelust – mitte üksnes selleks, et anda teavet riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametliku kohtumise kohta, mis toimus kaks nädalat tagasi – oli ju tegemist ikkagi mitteametliku kohtumisega, kus ei tehtud ametlikke järeldusi, millest aru anda –, vaid ka selleks, et kasutada juhust ja kohtuda teiega kohe oma ametiaja alguses. Kui ma oleksin oodanud ära esimese ametliku võimaluse kõnelda märtsi lõpus toimuvast Euroopa Ülemkogu kohtumisest, ei oleks ma Euroopa Parlamendi ette ilmunud enne aprilli lõppu ehk umbes viis kuud pärast seda, kui mind nimetati Euroopa Ülemkogu eesistujaks. Seega lubage mul kasutada juhust ja rääkida sellest, millisena ma näen enda rolli ja ülesandeid. Kõnelen sel teemal mõne minuti, et ma ei peaks tulevikus selle juurde tagasi pöörduma.

Euroopa Ülemkogu eesistuja on loomulikult alati olemas olnud, kuigi teda ei saa võrdsustada Euroopa presidendiga, nagu mõningates ajakirjandusväljaannetes on öeldud. Mis on siis muutunud? Kolm väikest asja, millel aga üheskoos ja aja jooksul võib olla suur tähendus.

Esimene asi on järjepidevus – varasemad eesistujad vahetusid iga kuue kuu järel ehk pärast iga teist või kolmandat kohtumist. Polnud erilist võimalust töötada välja pikaajalist strateegiat. Meie partnereid kolmandates riikides ajas segadusse, et igal uuel tippkohtumisel Euroopa Liiduga tuli neil kohtuda erineva valitsusjuhiga. Suurem järjepidevus on suhete loomisel ja raskete ülesannete täitmisel väga tähtis.

Teine muutus on, et see on täiskohaga töö. Eelmised eesistujad pidid samal ajal juhtima oma riigi valitsust. See tähendas, et parimal juhul oli neil Euroopa asjadega tegelemiseks võimalik eraldada pool oma ajast. Sellega, et Euroopa Ülemkogu juhtimiseks ja järelmeetmete võtmiseks, sealhulgas esindamiseks välissuhetes loodi täiskohaga ametipost, sai Euroopa Ülemkogu nüüd paremad võimalused täita oma rolli Euroopa institutsioonilises süsteemis.

⁽¹⁾ Teised tööplaani muudatused: vt protokoll.

Kolmas asjaolu on see, et nüüd valivad riigipead ja valitsusjuhid inimese, keda nad tahavad nimetatud ametis näha, ja seda kohta ei täideta juhuslikult suvalise rotatsioonisüsteemi järgi. Loodan, et ka see annab eesistujale lootust leida oma tegevusele toetust.

Kõik need kolm muudatust on varasema institutsioonilise struktuuri praktilised täiustused, kuid sellega, et Euroopa Ülemkogust saab nüüd eraldi institutsioon, antakse talle paremad võimalused täita aluslepingutest tulenevat ülesannet "[määratleda liidu] üldised poliitilised sihid ja prioriteedid".

Osa vaatlejaid näeb selles rollis midagi hoopis enamat, osa vähemat. Ühest küljest on Euroopa Ülemkogu eesistuja mõne jaoks omamoodi *président* ehk justkui täidesaatva võimuga riigipea, nagu on näiteks Prantsusmaal. Samas näevad teised temas kõigest valitsusjuhtide kohtumise juhatajat. Tegelikkuses ei ole tegemist kummagagi. Kindlasti ei ole eesistuja president ega esinda iseseisvalt täidesaatvat võimu. Sellel ametikohal olija peab väljendama riigipeade ja valitsusjuhtide ühiseid vaateid. Teisalt ei täida ta pelgalt koosoleku juhataja rolli, mis tähendab kohtumistel sõnajärje andmist ühele või teisele Euroopa Ülemkogu liikmele. Kohtumiste ettevalmistamine, nende järelmeetmete võtmine ja liidu esindamine välissuhetes – näiteks koos komisjoni presidendiga G 20 tippkohtumisel – ning riikide pealinnade ja institutsioonide vaheliseks ühenduslüliks olemine tähendab ilmselgelt rohkemat kui lihtsalt kohtumiste juhatamist.

Alalise eesistuja ülesanne ei ole midagi enamat ega vähemat kui süvendada ühist arusaama seatud suunast. Kuhu me läheme? Kuidas käituda oma naabritega? Kes on meie peamised strateegilised partnerid maailmas? Kuhu tahame jõuda kümne-kahekümne aastaga? Need on peamised küsimused.

Mis puudutab minu suhteid Euroopa Parlamendiga, siis alusleping on siin napisõnaline. Selle järgi pean ma lihtsalt "pärast iga Euroopa Ülemkogu kohtumist" teile aru andma. See tähendab aruande esitamist vähemalt neli korda aastas, kuigi paljudel aastatel tõenäoliselt siiski viis või kuus korda. Tulevikus võib see arv tõusta kümne korrani aastas. Õige pea on paljud teist minust täiesti tüdinenud. Tihendan edaspidi ka teisi tavalisi kokkupuuteid parlamendiliikmetega, näiteks minu alustatud kohtumisi fraktsioonide esimeestega ja igakuiseid kohtumisi Euroopa Parlamendi presidendiga.

Minu rolli aga ei tohiks ajada segi komisjoni presidendi omaga. José Manuel Barroso juhib Euroopa Parlamendi valitavat ja sellele aru andvat täitevorganit. Komisjon esitab teile õigusaktide ja eelarve ettepanekuid, mina seda ei tee. Komisjoni presidendil on Euroopa Parlamendiga igapäevane tihe side, eriti mainitud õigusaktide ja eelarve ettepanekutega tehtava töö käigus. Minu ülesanne on pigem tagada, et riigipead ja valitsusjuhid jõuaksid ühisele kokkuleppele Euroopa Liidu üldises strateegias nii seoses liidusisese arengu kui ka välissuhetega. Kohtun president Barrosoga igal nädalal. Me mõlemad oleme tegelikult teadlikud vajadusest vältida igasuguseid pädevusvaidlusi või arusaamatusi küsimuses, kes mille eest vastutab. Üldsuse ja kolmandate riikide jaoks võib olla keeruline mõista komisjoni presidendi ja Euroopa Ülemkogu eesistuja erinevusi. Olen täiesti veendunud, et me oleme õigel teel.

Selle teema juures tuleb ühtlasi pidada meeles, et mina olen Euroopa Ülemkogu, mitte ministrite nõukogu eesistuja. Need on kaks eri institutsiooni. Euroopa Parlamendi kõrval seadusandliku võimu teist haru esindavat tavalist nõukogu juhib endiselt eesistujariik, kes vahetub liikmesriikide rotatsiooni korras ikka iga kuue kuu järel. Ainult välispoliitika kujundamisel, mille käigus koordineerib nõukogu täidesaatva võimu tegevust, on nimetatud institutsioonil alaline juht, kelleks on komisjoni asepresident ja välisasjade kõrge esindaja Catherine Ashton.

Peatun siin, et väljendada austust Catherine Ashtoni töö vastu. Välisasjade ja julgeolekupoliitika valdkonnas ning välisteenistuse loomisel paljude katsumustega rinda pistes väärib ta meie tuge. Mul on au teha temaga tihedat koostööd liidu esindamisel välissuhetes.

Lubage mul öelda vaid mõni sõna Euroopa Ülemkogu enda kohta.

Esimene ametlik kohtumine minu juhtimisel toimub järgmise kuu lõpul. Kuid selle kuu algul toimus meil kasulik riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlik kohtumine Solvay raamatukogus, mis asub siit ainult mõnesaja meetri kaugusel. Kas tingis selle raamatukogu hubasem keskkond või Euroopa Parlamendi füüsiline lähedus, aga meie arutelu oli tulemuslik.

Nagu ma ütlesin, ei saa ma teile aru anda mitteametliku kohtumise ametlikest järeldustest. Parimal juhul saan jagada teiega omaenda isiklikke järeldusi arutelude kohta. Kajastasin neid järeldusi kirjas Euroopa Ülemkogu liikmetele. Ma tean, et see kiri on ringelnud ka Euroopa Parlamendis. Minu peamine eesmärk sellel ülemkogu mitteametlikul kohtumisel oli teha ettevalmistusi tulevasteks arutlusteks teemal, kuidas parandada Euroopa majandustulemusi äsjasest majanduskriisist väljumisel. Selleks tuleb võtta vaatluse alla meie sihid ja eesmärgid – ja siin on meil olemas komisjoni presidendi Barroso väga kasulik dokument –,

samuti see, kuidas täiustada antud valdkonnas juhtimist. Üks keskseid Euroopa Liidu ees seisvaid küsimusi on, kuidas juhtida meie ühtset Euroopa majandust – maailma suurimat turgu – nii, et meie majandustulemused paraneksid.

Esmase arvamuste vahetuse raames uurisime, kuidas me sihte seame ja järgime ning kuidas hindame tulemusi. Suures osas tähendab see riikide pädevusse kuuluva tegevuse kooskõlastamist, kuid samal ajal ka Euroopa Liidu pädevuse ja olemasolevate vahendite ärakasutamist. Seega on tegemist ülesandega, mis on Euroopa Ülemkogule täiesti jõukohane. Solvay kohtumisel olid kõik Euroopa Ülemkogu liikmed nõus, et liidus on vaja paremat ja põhjalikumat majandustegevuse koordineerimist nii makromajanduspoliitikas – kindlasti euroalal – kui ka mikromajanduspoliitikas. Paljuski on selline koordineerimine ülimalt formaalne küsimus, aga peatugem lihtsalt mõttel vähendada ühiste majanduslike eesmärkide arvu, et keskenduda neist neljale või viiele. Nimetatud eesmärke peaks riikide teiste sihtide seas saama mõõta ja eristada. Pole mingit mõtet koostada tulemustabeleid näiteks 65 erineva andmekogumi kohta.

Lisaks on kõik Euroopa Ülemkogu liikmed valmis kandma suuremat vastutust majanduskasvu ja töökohtade loomist käsitleva Euroopa ühise strateegia elluviimisel. Selline isiklik osalus on hädavajalik. Me peame paberi peal esitatavatest soovitustest jõudma tegelikult võetud kohustusteni. Mul oli hea meel näha laua taga istujate seas sellist innukust. Ükskõik, kas te nimetate seda paremaks kooskõlastamiseks, paremaks juhtimiseks või isegi majanduse juhtimiseks, peamine on ühine püüd edu saavutada.

Me arutasime põgusalt ka seda, kuidas rakendada tulemuslikumalt Euroopa meetmeid Haiti ülesehitamisel. Me tahame seda arutelu jätkata, võttes eesmärgiks Euroopa Liidu toimimise lepingu humanitaarabi koordineerimist käsitleva artikli 214 parema kohaldamise. Järgmisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel arutatakse, milline peaks olema Euroopa strateegiline vastus Kopenhaageni kliimamuutuste konverentsile. Ootamatult räägiti mõistagi olukorrast Kreekas. Ma võtsin kohustuse hoolitseda selle eest, et olukorraga tegeldaks Euroopa Liidu institutsioonilises raamistikus, mitte väljaspool seda, ning et sõlmitud kokkuleppe kiidaksid heaks kõik 27 riigipead ja valitsusjuhti, samuti komisjoni ja Euroopa Keskpanga presidendid. Nii suur üksmeel oli sõnum sellest, et Kreeka on nõus kohustusega vähendada usaldusväärsel moel oma eelarvepuudujääki, samuti sellest, et vajaduse korral oleme me Kreekaga solidaarsed. Ootan põnevusega teie arvamusi kõikide nende küsimuste kohta, eriti selle kohta, kuidas astuda vastu liidu ees seisvatele katsumustele.

Kinnitan teile, et mul on eelolevatel aastatel üks suur eesmärk – tagada meie liidu liikumine õiges suunas, et see oleks piisavalt tugev nii sisemiselt, säilitamaks meie sotsiaalset mudelit, kui ka väliselt, kaitsmaks meie huvisid ja kajastamaks väärtusi. Leian, et kõik Euroopa institutsioonid saavad teha ja peavad tegema nende eesmärkide saavutamiseks koostööd.

(Aplaus)

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Lugupeetud juhataja! Lubage mul kõigepealt tunnustada eesistuja Herman Van Rompuyd väga kasuliku mitteametliku Euroopa Ülemkogu eest, mis toimus esimest korda tema juhtimisel.

Pärast seda, kui me kõik jõudsime kokkuleppele Kreekat käsitlevas olulises avalduses, arutasime ELi 2020. aasta strateegiat, s.o jätkusuutliku majanduskasvu ja tööhõive strateegiat. Mul oli võimalus keskenduda meie ees seisvatele olulistele poliitilistele küsimustele, ülesannetele ja suundadele, mille kohta komisjon teeb järgmisel kolmapäeval ametliku ettepaneku.

Enne kriisi tegi Euroopa majandus edusamme: loodi 18 miljonit uut töökohta ja saavutati paindlikum ärikeskkond. Kuid finantskriisi ja selle mõju tõttu paljudele meie tegevusvaldkondadele on need saavutused muutunud olematuks: SKP langes ühe aastaga 4%, töötus kasvas 10%, meie heaolu tabas suur löök ja meie ühiskond on tõelises ohus. Samas muutuvad ülesanded järjest raskemaks: meie rahvastik vananeb, tootlikkuse erinevus meie konkurentidega võrreldes suureneb ning hariduses ja teadustegevuses on vajakajäämisi. Kuid meil on ka mitmeid tugevaid külgi: meie turumajandus on maailma suurim, meil on ühtne turg ja euroala. Kõik see on osutunud kriisis oluliseks eeliseks.

Praegu aga seisab Euroopa ees väga tähtis valik. Ütleksin, et see on tulevaste põlvkondade jaoks määrav valik. Me ei saa jääda lootma vanade heade aegade tagasitulekule. Üks võimalus on piiratud muutused – leida kõige väiksem ühine nimetaja, millega kaasnevad mõningad reformid ja teatud majanduskasv. Kuid me ei saaks iialgi tagasi seda, mille me kriisiga kaotasime. Selle valiku tulemus oleks Euroopa, mis on uues maailmakorras teisejärguline. Minimaalsed muudatused, mingit laadi mugandused.

Usun, et suudame olla ja peame olema edasipüüdlikumad. Meie eesmärk võiks olla majandusstrateegia, mis suunab Euroopa konkurentsivõimelisele teele ja mille abil saab luua miljoneid uusi töökohti. Kuid see ei ole

võimalik poolikute meetmete ja väikeste muutustega. Me peame tunnetama probleemi kiireloomulisust ja saama aru, et tavalise tegevusega ei saa kaitsta meie euroopalikku elustiili ega sotsiaalseid mudeleid. Vastupidi, need sotsiaalsed mudelid satuvad ohtu, kui me ei kohane palju nõudlikuma üleilmse keskkonnaga.

Kohanemiseks tuleb ühiselt pingutada. Meil on vaja liikmesriike, Euroopa institutsioone, sidusrühmi ja kogu ühiskonda ning meil on vaja eriti selle parlamendi – Euroopa Parlamendi – aktiivset osalust ja toetust, et vastav strateegia välja töötada ja seda rahvale selgitada.

Järgmisel nädalal paneb komisjon paika strateegia põhipunktid, mis pakutakse Euroopa institutsioonidele ametlikult välja. Strateegia keskendub kolmele eesmärgile: arukale majanduskasvule, kaasavale majanduskasvule ja jätkusuutlikule majanduskasvule.

Esiteks peavad põhijõuks majanduskasvu taga olema teadmised, s.o teadmised ja uuendused, mis on aluseks tulevikuideedele, -oskustele ja -tehnoloogiale. Teiseks on meil vaja luua rohkem töökohti, et hoida oma Euroopa ühiskonnamudelit toimivana. Meie eesmärk peab olema terve, edukas ja turvaline ühiskond, kus igaüks tunneb, et saab täita oma rolli. See tähendab, et inimestele tuleb anda töökohad ja oskused ning vaesusprobleemiga tuleb kõhklematult võidelda. Vaesus ei ole ainult riiklik probleem, see on probleem, millele me vajame ühist üleeuroopalist vastust.

Meie sotsiaalset turumajandust peab tugevdama, et kasutada ära tulevikuvõimalused. Ma pean silmas jätkusuutlikku majanduskasvu ning mõistmist, kui oluline on võidelda kliimamuutusega ja kui suur on surve ressurssidele. Selliselt, s.t konkurentsivõimelise majanduse, siseturu laiendamise ja investeerimiseks paremate tingimuste loomisega – eriti VKEdele – suudab Euroopa majandus maailmaturul vastu pidada.

Need eesmärgid ei ole tundmatud. Kuid asjaolu, et meil ei ole siiani õnnestunud nimetatud sihte saavutada, muudab need tähtsamaks, mitte tähtsusetumaks. Me ei pea põhjalikult muutma mitte oma arvamust selle kohta, mida Euroopa majandus vajab, vaid oma meetodeid nende vajaduste rahuldamiseks.

Mida on meil tarvis selleks, et meid saadaks edu? Esiteks peab strateegia olema laiahaardeline. Meie strateegia ei tohi lubada vaba valikut, nii et igaüks täidab lihtsaid ülesandeid, teeb vaid meeldivaid asju ja jätab tõelised raskused teiste kanda. Endiselt on palju probleeme. Mõtlen siin ühtse turu lõplikku väljakujundamist, meie maksusüsteemide kvaliteeti ning seda, kuidas me kulutame raha ajal, mil riigi rahandus on ülimalt suure surve all. Need on vaid mõned valdkonnad.

Teiseks peab meie strateegia haarama kõiki ühiskonnaosi. Meil ei õnnestu suunata Euroopa ühiskonda õigele tulevikuteele, kui selle hind on sotsiaalne konflikt. Seetõttu on ettenägelik tegutsemine töökohtade loomisel ja vaesusprobleemiga võitlemisel hädavajalik. Samal põhjusel oleme olnud mõistlikud ja reforminud finantsturge. Meie eesmärk on tugev finantssektor, mis on suuteline rahastama uuendustegevust ja aitama kaasa ettevõtete laienemisele ning mis tunnistab üldisemat vastutust ühiskonna ja raskel ajal talle appi tulnud valitsuste ees ning nõustub sellega, et nüüd on vaja tõhusat järelevalvet Euroopa tasandil.

Kolmandaks ei tohi me kõikehõlmavat ettekujutust Euroopa majandusest ajada segi küsimusega, kes teeb mida. Pädevusvaidluste teemat ei tohiks tekkida. Me peame mõistma üleeuroopalisest tegevusest tulenevat lisaväärtust. Üleilmastumise ajajärgul on täiesti selge, et kui meil on vaja arutada asju USA, Hiina, Venemaa või teiste riikidega, annab ühine seisukoht lisaeelise, kas või G 20 kohtumistel. Viimane on tegelikult algatus, mille tegi Euroopa Liit Prantsusmaa presidendi ja minu eestvõttel Prantsusmaa eesistumisajal, mil me palusime Ameerika Ühendriikide presidendil selliste tippkohtumistega nõustuda. Tõepoolest on oluline mõista, et koos tegutsedes on meil suurem mõju. Ebaloogiline on tunnistada üleilmset vastastikust sõltuvust, aga mitte üleeuroopalist vastastikust sõltuvust. Seetõttu peame tegutsema üheskoos.

Kuid paljusid meetmeid tuleb võtta riigi tasandil. Loomulikult on riiklikke kohustusi, mille täitmist me ootame peamiselt riikide valitsustelt, aga me eeldame neilt ka siirast pühendumist üleeuroopalisele tegevusele. Üleeuroopalist tegevust ei ole vaja mitte selleks, et tuua võim tagasi Brüsselisse – see ei ole sugugi meie eesmärk –, vaid selleks, et aidata meie ühiskonnas läbi viia möödapääsmatuid reforme, mis tagavad kodanikele suurema heaolu ja parema elujärje.

Meid saadab edu vaid siis, kui oleme valmis töötama koos, mitte üksteisele vastu, ning seetõttu on meil vaja vastutuse otsustavat omaksvõttu kõikidel tasanditel. Meil on majandusvallas tarvis kindlat ja tõelist koordineerimist. Lissaboni leping annab selleks vahendid ja me kasutame neid.

Kõnealusel Euroopa Ülemkogu kohtumisel nägin, et probleemist ollakse teadlikud. Ma võin võrrelda seekordseid arutelusid viie aasta tagustega, mil kõneaineks oli Lissaboni strateegia. Lubage mul väga otse ja avalikult öelda, et ma nägin riigipeade ja valitsusjuhtide palju suuremat teadlikkust ühise tegutsemise

vajalikkusest, samuti välisest survest Euroopa majandusele. Loodan südamest, et seekord ei peeta kitsaid riiklikke huve jälle tähtsamaks kui vajadust põhjalikuma kooskõlastamise ja Euroopa juhtimise tõhusa süsteemi järele.

Meil on tarvis ka olulisi Euroopa Liidu tasandil rakendatavaid suurprojekte, mis kajastavad meie eesmärke – meil on vaja konkreetseid plaane. Kavatseme esitada mõned neist: näiteks projektid, mis käsitlevad innovatsioonikava, uute oskuste tegevuskava, uut tööstuspoliitikat, digitaalset tegevuskava, loodussäästlikku tehnoloogiat ja erilist vaesusevastase võitluse platvormi. Need on projektid, mis on iseenesest väärtuslikud ja mõjusad, ning need näitavad, miks tuleb lahenduse üks osa Euroopast ja et Euroopa Liit mitte üksnes ei räägi, vaid ka tegutseb.

Lubage mul lõpetuseks esitada Euroopa Parlamendile kui seadusandjale, eelarvepädevale institutsioonile ja igas Euroopa Liidu nurgas võetavate Euroopa meetmete eest võitlejale üleskutse neid projekte igati toetada.

Joseph Daul, *fraktsiooni PPE nimel.* – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud ülemkogu eesistuja, komisjoni president, kallid kolleegid! 11. veebruari Euroopa Ülemkogu oli esimene, mille kutsus kokku ja mida juhatas Herman Van Rompuy. Ma soovin teda tervitada, sest ta esineb Euroopa Parlamendi täiskogu istungil esimest korda.

Austatud härra Van Rompuy! Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonil on teie suhtes suured ootused. Mul on hea meel, et pärast ametissenimetamist on teie kõned olnud sihikindlad ja pragmaatilised, ning ma hindan seda meeleolu, millele te tahate Euroopa Ülemkogu häälestada, aga ma tahan, et teie ja ministrite nõukogu teaksite, et Lissaboni lepingu jõustumisega on teie suhted meie, Euroopa Parlamendi liikmetega muutunud. Me oleme võrdsed otsustajad ja sellel ei ole mitte üksnes õiguslikud, vaid ka poliitilised tagajärjed.

Ma pöördun nüüd 11. veebruaril peetud arutelude sisu juurde, milleks on loomulikult 2020. aasta strateegia, aga ka euro ning majandus- ja eelarvepoliitika, sest mõttevahetus Kreeka võla ja euro teemadel oli Solvay raamatukogus kahtlemata üllatav asjade käik.

Tahan esitada järgmise küsimuse. Kas meie ühisraha nõrgenemise on põhjustanud ainult Kreeka kriis või on eurot asunud otseselt ründama isikud, kellele ei meeldi selle valuuta ega vastavate liikmesriikide tugevus?

Teine küsimus on see, kas me kavatseme enne vastusammude astumist oodata, kuni olukord teatud euroala riikides halveneb, nagu me tegime Kreeka puhul. Kui ei, siis milline on plaan asjade joondeajamiseks kõige suuremas ohus olevates riikides? See on küsimus teile, eesistuja Van Rompuy.

Esitan need küsimused sellepärast, et kuigi 11. veebruaril võetud solidaarsusmeetmed rõõmustavad mind, kahtlen ma sügavalt, kas me eurooplastena ikka tõesti valitseme olukorda. Milline see olukord siis on? Kas mitte säärane, et Kreeka hoiatus on näidanud, kui suures ulatuses tuleb meil langetada julgeid otsuseid, mis lõpuks ometi annaksid kinnitust meie valuuta – euro – taga seisvast poliitilisest jõust?

Loomulikult räägime me palju. Me räägime majanduse ja rahanduse juhtimisest, aga võiksime lahendused hoopis lihtsamaks ja kindlasti märksa tulemuslikumaks teha, kui töötaksime välja tegeliku euroala liikmete eelarvete kooskõlastamise meetme ja rakendaksime seda. Prantsusmaa endine peaminister Edouard Balladur ise tunnistas hiljuti vajadust loobuda sõltumatusest teatud valdkondades – see ei ole prantslase jaoks kerge – ning pooldas seda, et euroala riikide eelarved kiidaks heaks eurorühm ja teeks seda juba enne, kui need riikide parlamentidele esitatakse.

Tahan selle julge mõtte välja käia ning paluda, et Euroopa Ülemkogu kaaluks ja analüüsiks seda põhjalikult. Oma eelarvete nõuetekohase kooskõlastamisega saaksid euroala riigid enneolematu mõjuvõimu ja tegevusruumi. See võim tähendab, et nad saavad suuresti mõjutada uute üleilmsete eeskirjade väljatöötamist, aga selleks on ühtlasi vaja, et Euroopa jõud rahvusvahelistes finantsorganisatsioonides ühineksid, sest euro nimel peab seal üksmeelselt tegutsema.

Lubage mul tuua üks rabav näide – minu meelest mainis seda José Manuel Barroso – IMFist, kus hääleõigus arvestatakse välja riikide majandusliku tähtsuse järgi. Need tingimused annavad Ameerika Ühendriikidele 16,7%, Jaapanile 6%, Hiinale 3,6% ja Euroopa Liidu kuuele asutajaliikmele 18,49% häältest. Kuid kui riigid osaleksid IMFi tegevuses ühtse rindena, kuuluks euroala riikidele 23% häältest ning kõikidele Euroopa Liidu riikidele ühiselt 32% häältest ehk kaks korda rohkem kui Ameerika Ühendriikidele.

Lugupeetud juhataja, eesistuja, komisjoni president, kallid kolleegid! Selline on tegelikult võimude vahekord maailmas. Kuid et Euroopa on endiselt lõhestunud, ei ole ta võimeline kogu oma jõudu näitama. Kas me

suudame seda ikka veel taluda? Fraktsiooni PPE arvates ei suuda. Lugupeetud härra Van Rompuy, euroala riikidel on aeg avada oma silmad praeguse asjade seisu suhtes ja võtta sellest õppust. Siis oleksid nad valmis selleks, mida nad on varsti sunnitud tegema – nimelt ühinema tõeliselt, selle asemel et klammerduda majandusliku sõltumatuse fassaadi külge, mis pole midagi muud kui ohtlik teesklemine.

Stephen Hughes, fraktsiooni S&D nimel. – Lugupeetud juhataja! Pärast majandus- ja sotsiaalkriisi algust on Euroopa töötute armeesse lisandunud üle seitsme miljoni inimese. Suure tõenäosusega on selle aasta lõpuks tööta üle 25 miljoni inimese. Hea seis meie majanduses ja riikide rahanduses, mille kordasaamiseks me olime 1990. aastate algusest peale nii väga pingutanud, on hävitatud vähem kui kahe aastaga. Kulukatest elavdamismeetmetest hoolimata on meil siiani õnnestunud vältida vaid süsteemi täielikku kokkukukkumist.

Majanduskasv on endiselt väga väike ning paljud inimesed on kaotanud usu majanduse kiiresse elavnemisse. Hirm tuleviku ees vaevab meie ühiskondi, igasugune ebavõrdsus on süvenenud ning mõned liikmesriigid vajavad meeleheitlikult üleeuroopalist solidaarsust ja kaitset, sest neist on saanud halastamatu ja kontrollimatu spekuleerimise objektid. Kriis on ohtlikult halvendanud Euroopa konkurentsivõimet maailmas ja nõrgendanud tema poliitilist mõju.

Sellises sünges olukorras peab Euroopa kujundama endale uue tuleviku, et kaitsta oma majandusliku ja sotsiaalse arengu mudelit.

Lugupeetud president Barroso, te kavatsete kevadiselt Euroopa Ülemkogult küsida, kus me tahame Euroopat 2020. aastal näha. See on väga oluline küsimus, aga kas me saame lubada endale vaidlemist kauge tuleviku üle, vastamata enne neile miljonitele eurooplastele, kes tunnetavad praegu kriisi mõju oma elus ja muretsevad selle pärast, mis võib nende elus homme juhtuda – kas neil on töökoht või kas neil on võimalik leida uus töö? Kuidas te neile vastate?

Ma ei saa homme oma ringkonda tagasi minna ja öelda inimestele, et neil ei ole vaja muretseda, sest meil on olemas kava 2020. aastaks. Ma pean vastama nende praegustele muredele ja hirmudele ning ma tahan, et saaksin neile öelda, et nende töökoht säilib, et kohe luuakse uusi töökohti ning need on korraliku palgaga korralikud töökohad.

Praegu on ainus keskpikk poliitiline kava detsembris Euroopa Ülemkogul kehtestatud tegevuskava riigieelarvete konsolideerimise kohta. Liikmesriikidelt oodatakse konsolideerimise alustamist 2011. aastaks, et viia oma eelarvepuudujääk kahe aasta jooksul 3% piiresse. Samal ajal jätkub töötuse kasv. Majanduskasv on liiga väike selleks, et töötust vähendada.

On ka teisi viise Euroopa kriisist välja tuua. Selleks tuleb asetada meie poliitika keskmesse inimesed, eelkõige need, kes on kriisi tõttu kõige enam kannatanud. Nõuan Euroopa Ülemkogu eesistujalt Herman Van Rompuylt ja komisjoni presidendilt José Manuel Barrosolt tungivalt, et niinimetatud kriisist väljumise strateegia sisu vaadataks üle. Euroopa peaks praegusest kriisist väljumiseks valima eetilise ja inimliku tee, mille aluseks on meie põhiväärtused. Tegelikult on see majanduslikus mõttes ka arukam tee.

Kuid seda ei juhtu, kui makromajanduspoliitika keskendub täielikult eelarvete kiirele konsolideerimisele. See tähendab, et vähendatakse riiklikke investeeringuid haridusse ja koolitusse ning sotsiaal- ja tervishoiuteenustesse. Konsolideerimist ei saa saavutada ainuüksi maksutõusudega. Euroopa kasvupotentsiaal kannataks siis veel rohkem, kui ta juba on kannatanud. Selle tulemusena taastuks majandus väga aeglaselt ja suur osa praegustest töötutest jääks pikaks ajaks tööta.

Eurooplased väärivad tasakaalukamat ja sotsiaalselt vastutustundlikumat poliitikat. Me leiame, et see poliitika peaks hõlmama tööturule sisenemise strateegiat, mis peaks moodustama 2020. aasta strateegia lahutamatu osa ja näitama sellele suunda 2015. aastani.

Kõnealuses strateegias tuleks makromajanduspoliitika ühendada majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaalase struktuuripoliitikaga ning võtta eesmärgiks luua 2015. aastaks vähemalt viis miljonit uut töökohta, eelkõige keskkonnasäästliku majanduse valdkonnas. Euroopa Ülemkogu peaks selle kavatsuse kui uue strateegia peaeesmärgi märtsis toimuval tippkohtumisel selgelt välja ütlema.

Majanduspoliitika nõuetekohane kooskõlastamine palju ulatuslikumalt, kui on ette nähtud stabiilsuspaktiga, millel on pelgalt valveülesanne, peaks tagama, et eri liikmesriikide eelarvete järkjärgulise konsolideerimise käigus jätkatakse hädatarvilike riiklike vahendite eraldamist kiiresti kasvavatele ja esmatähtsatele sotsiaalpoliitika valdkondadele.

Selleks on vaja poliitilist edasiminekut Euroopa ja eelkõige euroala majanduse juhtimise käsituses.

Märtsis või juunis toimuval tippkohtumisel tuleks anda Euroopa Ülemkogu eesistujale volitus esitada tihedas koostöös komisjoniga 2010. aasta detsembris toimuvale Euroopa Ülemkogule otsustamiseks põhjalik kava ELi majanduse juhtimise tugevdamiseks.

Me peame vanamoodi tegutsemise küsimuse alla seadma, kui tahame praegusest kriisist õppust võtta ja selle esimesel võimalusel ajalukku jätta. Nüüd on antud võimalus muuta Euroopa tähtsaks inimeste, mitte üksnes turgude jaoks. Seda võib saavutada üksnes siis, kui 2020. aasta strateegia keskmes on tõesti inimesed ja töökohad, teisisõnu kui see hõlmab põhjalikku sotsiaalset ja korralike töökohtade loomist käsitlevat tegevuskava.

Palun oma fraktsiooni nimel tungivalt teha teil kõik endast olenev selleks, et seada inimesed, eriti kõige haavatavamad inimesed Euroopas tähtsaimale kohale.

Guy Verhofstadt, *fraktsiooni* ALDE *nimel.* – Lugupeetud juhataja! Kõigepealt lubage mul kohe asuda probleemi juurde, mis on minu meelest praegu kõige kiireloomulisem. Me võime rääkida 2020. aasta strateegiast, aga meil on hetkel palju olulisem probleem – euroala ja Kreeka. Me peame sellele lahendused leidma.

Arvan, et meil, Euroopa Parlamendil, tuleb siin esimesed sammud teha. Oluline on teha kindlaks, mis täpselt Kreekas juhtus. Praegu oleme saanud vastuolulist teavet. Kreeka ütleb, et on andnud Euroopa Liidule ja Euroopa institutsioonidele kogu info. Kuid komisjon ja Eurostat väidavad, et nad ei ole kõiki vajalikke andmeid saanud. Samal ajal vähendavad investeerimispangad – Goldman Sachs, Morgan Stanley ja Deutsche Bank – Kreekas tehtu ulatust.

Seetõttu arvan, et Euroopa Parlamendi kohus on korraldada koos asjaomase parlamendikomisjoniga esimesel võimalusel kuulamised, et saada kõikidelt asjaosalistelt selgitused antud küsimuse kohta ja teha kindlaks, mis konkreetselt Kreekas sünnib. Me ei saa rääkida abinõudest, lahendustest või reformidest Euroopa Liidus, kui me ei tea kõigepealt ise ka, mis toimus Kreekas 2008. ja 2009. aastal ning enne seda. Ma leian, et on väga vajalik kuulata eri asjaosalised Euroopa Parlamendis ära.

Teiseks tuleb meil tegelda ka Kreeka võla probleemiga. Minu meelest on sellele ainult üks hea lahendus. Eile lugesin majanduslehest Financial Times George Sorose vastavasisulist artiklit ja mõni päev tagasi Saksa ajakirjandusest Joschka Fischeri kirjutatud lugu. Ta ütleb seda, mida paljud teisedki: parim lahendus Kreeka võla probleemile on Euroopa lahendus – eurovõlakirjad või Euroopa valuutafond, mis ei too kulusid Euroopa maksumaksjale, küll aga annab lahenduse tulevikuks. Minu arvates on Euroopa Parlamendi ülesanne paluda komisjonil ja nõukogul seda võimalust kaaluda ja jätta selle uurimisel kõrvale Euroopa Liidu praeguste liikmesriikide rahvuslikud huvid.

Kolmandaks olen seisukohal, et käimasoleva arutelu kõige olulisem osa on loomulikult küsimus, mida teha 2020. aasta strateegiaga. Minu meelest on Kreeka väga hea näide selle kohta, mis Lissaboni strateegia puhul viltu läks. Lissaboni strateegia oli liiga nõrk. Lõhe Saksamaa ja Kreeka majanduse vahel on viimase kümne aastaga suurenenud. Pärast Lissaboni strateegiat see kasvas, mitte ei kahanenud. Meil tuleb tunnistada – ja see on esimene otsus, mille komisjon ja Euroopa Ülemkogu peavad langetama –, et avatud kooskõlastamise meetod ei olnud hea meetod. See oli liiga nõrk. Meil on Euroopa Liidus vaja jõulisemat meedet. See jõulisem meede on Euroopa Liidu sisene majanduse juhtimine.

Härra Barroso, ma loodan, et mõne päeva pärast, märtsi alguses – vist 3. märtsil – esitate te vastavasisulise dokumendi. Loodan, et selles sisaldub jõulisem strateegia kui need järeldused, mis tehti või mida ei tehtud mitteametlikul tippkohtumisel. Endiselt on tegemist valitsustevahelise avatud kooskõlastamise meetodiga. Järelduste kohaselt muudetakse seda pisut paremaks ja kiiremaks, kuid lõppude lõpuks jääb see ikkagi avatud kooskõlastamise meetodiks, mis põhineb valitsustevahelisel koostööl. Me palume, et te haaraksite säärases majanduspoliitikas ja majanduse juhtimises ohjad enda kätte ning esitaksite koos Olli Rehniga jõulise ettepaneku majanduse juhtimise kohta Euroopa Liidus. Mõttetu on omada ühelt poolt rahaliitu, ilma et teiselt poolt oleks olemas ka majanduslik, sotsiaalne ja poliitiline liit. Probleemid Kreekaga on selle tõendiks.

(Aplaus)

Arvan, et nüüd on aeg, mil me võime oodata komisjonilt midagi tõhusat, ja ma loodan, et 3. märtsil esitab komisjon dokumendi, mis on palju põhjalikum kui need mitteametliku tippkohtumise minu meelest pettumustvalmistavad järeldused.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Lugupeetud juhataja! Tahan esitada Guy Verhofstadtile järgmise küsimuse. Kas te pooldate seda, et riigid, kes ei kuulu euroalasse, peaksid aitama euroala riigid hädast välja? Kas te väidate seda?

Guy Verhofstadt, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Võib-olla on lähitulevikus vaja aidata hädast välja Suurbritannia, sest ma näen, et Suurbritannia eelarvepuudujääk on isegi suurem kui Kreekas.

(Aplaus)

Kui ma ei eksi, on eelarvepuudujääk praegu 12,9% SKPst. Seega arvan, et praegu on kõige olulisem koostada euroala jaoks usaldusväärne strateegia, ning ma olen täiesti veendunud, et – võib-olla mitte kohe homme, aga ülehomme – saabub aeg, mil Suurbritanniast saab euroala liige. Võite selles kindlad olla.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja! Loodan, et Briti lasteaed on nii kena ja kuulab natuke.

(Vahelehüüded)

Kavatsesin alustada oma kõnet ELi 2020. aasta strateegia teemal, aga nüüd räägin kõigepealt Kreekast, arvestades eelkõige Euroopa Parlamendi parempoolse tiiva esindaja sõnavõttu. Minu meelest on Kreeka olukorra ja väljavaadete üle peetavas arutelus kõige vähem abi Kreeka-vastasest, natsionalistlikust või Euroopa-vastasest suhtumisest. Arvan, et pikka aega tehtud vead avalduvad nüüd Kreekas – sageli tuleb kriisi ajal päevavalgele rohkem kui headel aegadel.

Tahan võtta üles Guy Verhofstadti tõstatatud küsimuse. Kui me ei taha Euroopa-vastaseid suundumusi, peame arutama, kes Brüsselis vastutab selle eest, et Kreekas toimunut lubati nii palju aastaid varjata. Ilmselt tehti seda isegi kogu rahaliidu ettevalmistusaja vältel. Lugupeetud härra Barroso, minu meelest kannate teie siin suurt osa vastutusest. Te peate eelkõige selle avalikustama, sest siiani oleme vastutuse osas näinud vaid jäämäe tippu, aga mitte selle all olevat vastutustundetuse süsteemi.

Teiseks peab ka Kreekas palju muutuma. Meil tuleb seda Kreekaga euroalal arutada, eelistatavalt sõbralikult. Kui abi on vaja – ja ma arvan, et on – ning kui taas kord tuleb näidata üles Euroopa solidaarsust – ja ma ei taha seda antud hetkel veel mingil moel välistada –, siis peab Kreeka tegema mõningaid sisulisi muudatusi. Näiteks on neil liiga suur avalik sektor. Kui uskuda kreeklasi, kellega ma olen kõnelnud, siis on 25% Kreeka töötajatest ametis avalikus sektoris, kusjuures tegu ei ole isegi mitte hea avaliku sektoriga. See vajab kahtlemata reformimist.

Kuid muuta ei tule mitte üksnes kulutusi, sest midagi on ilmselgelt väga valesti ka sissetulekute poolega. Minu arvates on Geórgios Papandréou õigel teel, kui kavatseb avaldada Kreeka kõrgepalgaliste maksudeklaratsioonid. CD-plaate ei ole vaja osta Šveitsist, on ka teine võimalus. Nii heidetakse kiiresti valgust tõsiasjale, et ka Kreeka sissetulekut saab märkimisväärselt parandada, kui lõpuks ometi hakatakse takistama maksudest kõrvalehoidmist ja Kreekas külluses suplevad inimesed maksavad oma makse nagu korralikud kodanikud.

Kolleeg Sven Giegold räägib hiljem tõenäoliselt veel eurovõlakirjadest. Tahan öelda vaid ühe lause ELi 2020. aasta strateegia kohta. Härra Barroso, te ei kõnelnud üldse Lissaboni strateegia puudustest. Leian, et Lissaboni strateegia hindamata jätmine ei ennusta midagi head uue strateegia edule või võimalikule edule. Ühtse strateegiana ei ole see põhimõtteliselt halb, aga...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Timothy Kirkhope, *fraktsiooni ECR nimel*. – Lugupeetud juhataja! Tahan tänada Guy Verhofstadti, kes tuletas meile kõigile meelde Ühendkuningriigi vasakpoolse majanduspoliitika ebaõnnestumist. Me oleme nõuande eest väga tänulikud ja ma loodan, et koos kolleegidega suudan eelolevatel üldvalimistel olukorda parandada.

Juba enne hiljutist kriisi oli Euroopa majandus meie suurimatele rivaalidele ja konkurentidele alla jäämas. Meie majanduskasv oli väiksem, töötus suurem ning suhteline turuosa ja osakaal üleilmses tootmises vähenemas. Me olime koostanud Lissaboni strateegia, kuid meil ei olnud sellesse eriti usku ja me ei olnud sellele piisavalt pühendunud. Pole mingi üllatus, et strateegia ei osutunud edukaks. ELi 2020. aasta strateegiaga ei tohi sama juhtuda. Mul on väga hea meel, et minu fraktsioon esitas esimeste hulgas ettepanekuid selle edasiarendamisele kaasa aitamiseks.

Nüüd tuleb meil oma majandusele uus suund anda. Meil tuleb tunnistada, et valitsused ei loo tulusaid töökohti ega paranda elatustaset. Seda saavad teha ainult konkurentsivõimelised ärid ja edukad ettevõtjad. Seega

peavad meie liikmesriigid ja Euroopa Liidu institutsioonid neid toetama ja vähendama nende õlule asetatavat koormat. Me ei saa eeldada tõhusa majanduse tekkimist, kui esitame majanduskasvu ja töökohtade loojatele karmi maksusüsteemi ja bürokraatlike eeskirjade kehtestamisega veel suuremaid nõudmisi. Me peame rohkem soodustama teadus- ja arendustegevust ning paremat kõrg- ja kutseharidust, nagu president Barroso äsja toonitas. Siseturgu tuleb uuesti elavdada ja seda uutele aladele laiendada.

Kaalul on väga palju. Peaaegu kolm sajandit on maailmas majanduslikult tugevaimateks jõududeks olnud need, kelle põhiseadused on kõige liberaalsemad ja demokraatlikumad. Vabadus ja majanduslik õitseng on käinud käsikäes. Nüüd on algamas uus ajajärk. Selle sajandi lõpuks võib märkimisväärne majanduslik võim olla ebademokraatlikult juhitavate riikide käes. Autoritaarne kapitalism ei pruugi areneda vaguralt sääraseks demokraatlikuks ja vastutustundlikuks kapitalismiks, mis kehtib meil praegu Euroopas ja lääneriikides.

Me loodame, et need riigid muutuvad vabameelsemateks. Me julgustame neid sõbralikult seda tegema, aga teame ohte. Meie kodanike huvides on, et 2020. aasta strateegiaga õnnestuks edendada heade töökohtade loomist ja parandada elatustaset, ning vaba maailma huvides on, et 2020. aasta strateegiaga näidataks kätte tee kõigi meie kodanike majanduslikult kindlama tuleviku poole.

Lothar Bisky, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Nagu öeldakse, sõpra tuntakse hädas. Euroopa Liidu 27 valitsust püüavad igaüks omal moel päästa oma panku ja suurtööstust. Siiani on see toonud kaasa vaid suurema võlakoorma igale üksikule riigile ja laastava säästurežiimi kodanikele. Pehmelt öeldes range palgapoliitika, muude kui palgaga seotud tööjõukulude vähendamine ning selliste elus riske põhjustavate asjaolude nagu vanus, perekond, haigused ja soovitav haridus inimeste endi kanda jätmine – kõigest sellest on räägitud.

Nüüd kasutavad pangad riikide päästepakette selleks, et riigieelarvetega mängida. Pangad on juba teinud suuremaid edusamme kui riigid. Saksa pangad Hypo Real Estate ja Commerzbank, mis päästeti maksumaksjate tasutud miljardite eurode abil, on Kreeka üleliia kallite valitsusvõlakirjade äris suisa esirinnas. Maksumaksjate raha kasutatakse spekuleerimiseks ja see raha tuleb tavalistelt, ausatelt töötajatelt, kellel ei ole Šveitsis pangakontosid, mida rikkamate inimeste kombel tarvitusele võtta.

(Vahelehüüded)

Uskuge mind, mulle ei valmista mingit rõõmu kasutada Saksamaad negatiivse näitena. Kuid üks Saksamaa valitsuspartei nõuab pidevalt maksusoodustusi, samal ajal kui Kreeka valitsust kutsutakse üles makse tõstma. Kes aga peab selle raha leidma? Kardan, et peamiselt need, kellel on juba praegu raske ots otsaga kokku tulla. Kas see polnud mitte Saksamaa, endine maailma suurim eksportija, kes lahutas aastaid tagasi palgatõusu ja tootlikkuse ning tekitas nii sotsiaalse dumpingu?

Antiik-Kreeka teatris tähendas kriis võimalust – jah, pöördepunktist tulenevat katsumust. Et sellisesse pöördepunkti jõuda, peame nõudma, et seadusega kehtestataks lõpuks ometi miinimumpalk. Sama töö eest samas kohas peab maksma samasugust palka. Me peame liidus ühtlustama maksuliigid, aga eelkõige on meil vaja tõelist üleeuroopalist finantsturgude reguleerimist ja kontrolli, samuti tõelist Euroopa majandus- ja finantspoliitikat, mida kooskõlastatakse solidaarsusest lähtuvalt ning millega seatakse siduvad sotsiaalsed ja keskkonnaalased sihid.

Nigel Farage, fraktsiooni EFD nimel. – Euroopa president – see kauaoodatud päev on käes. Meile öeldi, et kui meil oleks president, saaks temast maailmapoliitika suurkuju – isik, kes on viiesaja miljoni inimese poliitiline juht, isik, kes esindab maailmaareenil meid kõiki, isik, kelle töö on nii tähtis, et loomulikult makstakse talle rohkem kui president Obamale. Nojah, ma kardan, et me saime hoopis teie. Andke andeks, aga pärast teie ennist peetud kõnet... Ma ei taha olla ebaviisakas, aga teate, tegelikult on teil märja kaltsu sarm ja vähetähtsa pangaametniku välimus.

(Protestihüüded)

Küsimus, mille ma tahan esitada ja mille me kõik esitame, on järgmine. Kes te olete? Mina polnud teist kunagi kuulnud. Keegi Euroopas polnud teist kunagi kuulnud. Soovin küsida teilt, lugupeetud eesistuja: kes teie poolt hääletas?

(Valjud protestihüüded)

Ja milliste vahenditega – ma tean, et demokraatia ei ole teiesuguste seas populaarne – on Euroopa inimestel võimalik teist lahti saada? Kas see on Euroopa demokraatia?

Mulle tundub siiski, et te olete pädev, suutlik ja ohtlik, ning mul ei ole kahtlustki, et te kavatsete saada Euroopa demokraatia ja Euroopa rahvusriikide vaikseks tapjaks. Te paistate jälestavat juba ainuüksi mõtet rahvusriikide olemasolust. Vahest tuleneb see sellest, et olete pärit Belgiast, mis mõistagi ei olegi mingi eriline riik.

(Vastuhüüded)

Kuid pärast teie juhikohale asumist oleme näinud, kuidas Kreekast on saanud kõigest protektoraat. Lugupeetud härra, teil ei ole üldse mingit õigust selles ametis olla ning ma võin kindlalt öelda, et räägin Briti rahva enamuse nimel, kui ütlen, et me ei tunne teid, me ei taha teid ja mida kiiremini teid pensionile saadetakse, seda parem.

Juhataja. – Lugupeetud fraktsiooni kaasesimees, nagu te ise ütlesite, ei taha te olla ebaviisakas.

Pean paremaks edasi minna. Lugupeetud fraktsiooni kaasesimees, kas te olete nõus vastama sinise kaardi küsimusele?

Joseph Daul, *fraktsiooni PPE nimel.* – (FR) Härra Farage, kas te olete valmis kohaldama aluslepingu artiklit 9, et paluda võimalust Euroopast lihtsalt välja astuda? Nii saaksite rahul olla.

Martin Schulz, *fraktsiooni S&D nimel*. – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Ma olen teis väga pettunud, härra Buzek. On vastuvõetamatu, kui ühe fraktsiooni esimees nimetab Euroopa Ülemkogu eesistujat Euroopa Parlamendis märjaks kaltsuks, selle asemel et teha poliitilist kriitikat.

(Aplaus)

Lugupeetud juhataja, ma ootan, et te vastaksite sellele korralekutsumisega. On vastuvõetamatu lasta sellel mehel Euroopa Parlamendi väärikus vabalt jalge alla tallata. Joseph Daulile tahan öelda, et küsimus ei ole selles, kas Ühendkuningriik lahkub EList. Vahest oleks parem, kui Nigel Farage loobuks oma mandaadist, kui ta leiab, et Euroopa Liit ja Euroopa Parlament on nii ebameeldivad.

(Aplaus)

Juhataja. – Kordan täna veel kord seda, mis ma ütlesin Nigel Farage'ile kaks kuud tagasi: sedalaadi kõned, milles rünnatakse isiklikult konkreetseid inimesi, ei ole Euroopa Parlamendis vastuvõetavad. Kui ma Nigel Farage'iga sel teemal rääkisin, juhtisin sellele tema tähelepanu. Tahan öelda, lugupeetud härra Schulz, et olen teinud ja teen just seda, mida te soovitasite.

Nigel Farage (EFD). – Teile ei pruugi minu jutt meeldida, aga mõelge oma käitumisele. Pärast seda, kui iirlased ütlesid rahvahääletusel "ei", ütlesite teie, et vastuhääle toetamisega on meie fraktsioon avanud ukse fašismile. Te ütlesite, et meie fraktsioon käitus Euroopa Parlamendis nagu Hitler ja natsid Riigipäevas. Danny Cohn-Bendit nimetas meid vaimselt nõrgaks. Teate, see peab olema... Ei saa olla ühteviisi...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Juhataja. – Vabandage, härra Farage, aga tegu ei olnud isikliku märkusega. Me peame järgima korda ja kõiki meie parlamendi eeskirju.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Esiteks lubage mul rahulikult mainida, et praegune arutelu siin istungisaalis leiab aset Brüsselis, Belgias. Praeguses majanduslikus olukorras võiksime Belgiat ilma igasuguse liialduseta nimetada Põhjamere Kreekaks, sest selle riigi, s.t Belgia valitsussektori võlg on kogu Euroopas Kreeka ja Itaalia järel protsentuaalselt kolmas. Sisuliselt oleme Euroopas haige riik, ja kui ma võin nii öelda, siis ei tee see üldse au ühele eelkõnelejale – Guy Verhofstadtile –, kes on Belgia endine peaminister. Kui asi puudutab pettust ja eelarve kunstlikku paisutamist, võiks ta isegi kreeklastele üht-teist õpetada!

Kuid ärgem sellepärast ülemäära ärritugem. Eelkõige ärgem väitkem, et suudame kriisi ära hoida valitsussektori võla suurendamisega ehk Guy Verhofstadti kurikuulsa ettepanekuga Euroopa valitsussektori laenu kohta. See on eelnõu, mille eest peab keegi varem või hiljem maksma. Vastupidi, me oleme ikka ja jälle näinud, et kriisi on meid viinud just Euroopa otsused, millega loobuti välise hiilguse nimel Maastrichti kriteeriumidest ning stabiilsuse ja kasvu paktist, sest Euroopa pidi jätma mulje, et teeb edusamme.

Samasuguse eurokraatliku kangekaelsusega surutakse meile nüüd peale Türgi ühinemise strateegiat. Majanduslik ja geograafiline tegelikkus lükatakse kõrvale ning Euroopa kodanikud peavad maksma häbematult kõrget hinda sellise riigi ühinemise eest, mis ei ole isegi mitte Euroopa riik. Lahendus ei ole suurem Euroopa. Lahendus on riiklik vastutus ja üksikute liikmesriikide kohustus elada vastavalt oma võimalustele.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (*NL*) Lugupeetud parlamendi president Buzek, komisjoni president Barroso ja loomulikult ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy! Meil on hea meel, et olete täna siin koos meiega. Märkused, mille te arutelu alguses tegite, näitasid üheselt seda, et kavatsete innukalt tööle asuda, aga ka seda, et soovite täita oma rolli kooskõlas Lissaboni lepingus ettenähtuga. Ma avaldan teile selle eest juba ette kiitust.

Teie siinviibimine seoses peagi vastu võetava 2020. aasta strateegiaga on oluline, sest see strateegia on Euroopa koha taastamiseks maailmas ülimalt tähtis. Lugupeetud eesistuja – ja ma pöördun siin ka president Barroso poole –, te teate, mis on meie esmatähtsad eesmärgid. Nende keskmes on keskkonnasäästlik sotsiaalne turumajandus. See tähendab, et meie tähtsaim ülesanne on aidata uuesti jalule väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, kes on peamised töökohtade loojad. Me ei räägi siin ainult oma kaubandusest ja teenustest, vaid ka Euroopa tööstusest, mille me peame muutma maailmas uuesti konkurentsivõimeliseks. Me peame silmas ka oma põllumajandussektorit ja kvaliteettoiduainete tootmist, mis samuti maailmas konkureerivad. Seega vajame VKEsid, mille tegevus põhineb teadmistel, uuendustel ja säästval tehnoloogial.

2020. aasta strateegia tuleb rajada just säärasele alusele. See eeldab kriisist väljumise strateegiat ning sellega koos ranget stabiilsuse ja kasvu pakti ning liikmesriikide valitsussektori kulude hädavajalikku korrigeerimist. Lugupeetud president, Lissaboni strateegia sisaldas liiga palju umbmääraseid eesmärke ja tõi esile avatud kooskõlastamise meetodi puudused. Seepärast on minu küsimus järgmine. Millised konkreetsed sihid kavatsete te seada selleks, et sundida liikmesriike lõpuks uuele strateegiale tõeliselt pühenduma, jäädes lähimuspõhimõtte järgimisel siiski Lissaboni lepingu piiresse?

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Lugupeetud juhataja! Komisjoni enda andmete järgi elab 80 miljonit ELi kodanikku praegu allpool vaesuspiiri. See on häbiväärne ja ühtlasi takistab igasugust muud arengut. Samas seisab siin parlamendis selline mees nagu Nigel Farage ja pillub solvanguid ajal, mil Euroopa on kriisis ja meil on vaja arutada väga paljusid tähtsaid küsimusi. Ta tuleks minema saata ja talle ei tohiks anda luba osaleda järgmise nädala istungitel Strasbourgis. Tema käitumise eest oleks see veel kerge karistus.

Meie kohus on koostada nüüd uus Lissaboni strateegia, teisisõnu ELi 2020. aasta strateegia. Seda arvestades on tähtis mõista, et sotsiaalne ühtekuuluvus ja säästev areng on majanduskasvu jaoks hädavajalikud. Näiteks esimene ühiskond, kes ei sõltu enam fossiilkütustest, saab uute keskkonnahoidlike töökohtade loomisel liidriks. Kuid selle õnnestumiseks on meil vaja vahendeid. Vähemalt 50% rahalistest vahenditest, mille EL ja liikmesriigid on kriisist ülesaamiseks eraldanud, tuleb investeerida uude rohelisse kurssi, mille abil on võimalik need keskkonnahoidlikud töökohad luua. Seitsmendas ja kaheksandas raamprogrammis peab keskenduma taastuvate energiaallikatega seotud teadus- ja arendustegevusele.

Komisjon peab samuti tegema suuri jõupingutusi, et takistada praegu Euroopas võimust võtvat sotsiaalset tõrjutust ja kindlustada tööturu osaliste positsiooni. Viimastel aastatel on ELi hakatud õigustatult pidama ohuks ametiühingute liikumisele. See peab muutuma. Esimese asjana tuleb üle vaadata vastuoluline töötajate lähetamise direktiiv, sest see on saanud Euroopas tuntuks palkade dumpingu direktiivina ning tekitab palju viha ja suuri konflikte. Meil on vihast ja konfliktidest Euroopa Parlamendis tänaseks küllalt.

Lena Ek (ALDE). – Austatud juhataja! ELi 2020. aasta strateegia eesmärk peaks olema anda Euroopa kodanikele kõik võimalused. Liiga sageli unustame ära, et meie kasvustrateegiad on kehtestatud kodanike heaks ja meie laste tuleviku nimel.

Kahtlemata osutus Lissaboni strateegia ebaõnnestunuks, kui sellega püüti hõlmata kõike. Nii laiaulatusliku kavaga kadus siht silmist, nagu kadusid ka võimalused saavutada seatud silmapaistvad eesmärgid.

Et 2020. aasta strateegia oleks tulemuslikum, tuleb see hoopis teistmoodi üles ehitada. Tööd tuleks teha paaris konkreetses valdkonnas, mille raames peaks tegelema jätkusuutliku arengu alustega.

ELi ainsa otse valitud organina, kellel on täielik kaasotsustusõigus, saab Euroopa Parlament 2020. aasta strateegia kohta ka oma sõna öelda. Õiguspärasuse ja avatuse tagamiseks oleks komisjonil ja nõukogul mõistlik kaasata Euroopa Parlament käimasolevasse töösse 2020. aasta strateegiaga.

Nii nagu avatus ja läbipaistvus on hädavajalikud kodanikukeskse Euroopa loomisel, on need väga tähtsad ka sääraste riigi rahanduse kriiside vältimisel nagu praegune liidu riike räsiv kriis.

Kõik näitavad näpuga Kreeka poole, aga on ka teisi liikmesriike, kes ei ole piirmäärasid täitnud, on esitanud Euroopale valeandmeid oma eelarvepuudujäägi kohta ja petnud finantsstatistikaga. Avatud kooskõlastamise meetodist on saanud suletud kokkumäng ja avalik häbistamine.

Pidage meeles – see, mis kehtib kodanike kohta, kehtib samamoodi valitsuste kohta. Vabadusega kaasneb vastutus. Nüüd on kogu Euroopa valitsustel aeg võtta oma vastutust tõsiselt, sest meie ees seisavad keerulised probleemid.

Philippe Lamberts (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Olen nõus mõttega piirata ELi 2020. aasta strateegiaga hõlmatud eesmärkide arvu, tingimusel, et sihid on vähemalt kaugeleulatuvad. Need peavad olema kaugeleulatuvad esiteks meie ökoloogilise jalajälje vähendamiseks. Seega ei ole asi ainult kliimas ja antud vaatenurgast on 20% määr, mille juurde tagasi pöördutakse, meie arvates palju väiksem, kui tegelikult vaja oleks. Isegi 30% ei ole piisav.

Teiseks on vaja kaugeleulatuvat eesmärki, mis on seotud ebavõrdsuse vähendamisega. Näiteks võiks 2020. aastaks vähendada vaesust Euroopas 50% võrra. Kindlasti ei oleks see suurim määr, mida saavutada. Eesmärgid peavad olema ulatuslikud ka hariduse, teaduse, arendus- ja uuendustegevuse valdkonnas ning loomulikult töökohtade loomisel.

Nagu juba mainiti, peab nende sihtide saavutamine olema mõõdetav ja kohustuslik. Tähtis ei ole see, kas tegemist on *bonus-malus*-süsteemi või millegi muuga, aga me vajame tulemusi. Kuid me ei saavuta neid tulemusi ilma kahe hädavajaliku vahendita.

Esimene vahend on ranged turueeskirjad ning siin, lugupeetud härra Van Rompuy, teevad meile suurt muret suundumused, mis on seotud finantsturu järelevalve ja Euroopa Ülemkogu vastuvõetud seisukohtadega.

Mis puudutab teist vahendit, siis tahan rõhutada Joseph Dauli sõnu. Tõepoolest, härra Daul, liikmesriigid peavad loobuma rohkem oma sõltumatusest, eriti maksukorralduses. Huvitav, milline on Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni seisukoht selles küsimuses. Maksude ühtlustamiseta ei suuda me riikide rahandust uuesti stabiliseerida ega rajada oma maksusüsteemi jätkusuutlikule alusele. Peame siin silmas energiat ja loomulikult finantstehingute maksustamist.

Kay Swinburne (ECR). – Austatud juhataja! Toetan ELi 2020. aasta strateegiaga võetud suunda, eriti praegusel majanduskriisi ajal, ning palun ELil keskenduda Euroopa suhtelistele majandus- ja konkurentsieelistele ning kasutada kõiki kättesaadavaid vahendeid ja ressursse, eelkõige teadus- ja arendustegevuse valdkonnas, et luua tõelist ELi lisaväärtust.

Tahaksin, et meie esmane eesmärk oleks ühtse teenuste ja kaupade turu väljakujundamine ning et me suhtuksime sihiteadlikult ka uuendusliku teadustegevuse jaoks ühtse turu loomisesse. Teadus- ja arendustegevust tuleks Euroopas laialdaselt soodustada nii ülikoolides kui ka eraettevõtetes, et saaksime olla uue säästliku tööstuse ja tehnoloogia vallas esirinnas.

Kuid me peame jääma valvsaks õigusaktide suhtes, mis takistavad seda arengut. Meil tuleb parandada sidet erasektori ja akadeemilise teadustegevuse vahel ning teha tööd selleks, et lihtsustada teadmiste juurdevoolu töökohti loovatesse ja heaolu suurendavatesse ettevõtetesse. Lisaks uuendusteks vajaliku raha kättesaadavuse parandamisele tuleb meil vähendada eelkõige VKEde ja mikro-majandusüksuste halduskoormust. Algatuseks tuleb järgida VKEdele soodsat hankepoliitikat ning võimaldada VKEdel osaleda avaliku ja erasektori partnerluses.

ELi 2020. aasta strateegia, mis keskendub uuendustele valdkondades, mille kohta on olemas eriteadmised...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja! Täna toimusid Kreeka era- ja avaliku sektori töötute ulatuslikud kogunemised.

Tänavatel voolas viha ja töötajad on nördinud Kreeka valitsuse karmide meetmete üle, mis võeti Euroopa Liidu pealekäimisel. Eriti avaldati selleks survet hiljutisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Selle asemel, et võtta meetmeid nõrga majandusega riikide toetamiseks, spekuleerimise lõpetamiseks ning majandusliku ja sotsiaalse solidaarsuse loomiseks, tunnistada, et stabiilsuse pakti pole olemas ja selle tagasitoomine süvendaks tagasilangust, ning võtta omaks Lissaboni lepingu selge läbikukkumine, valmistab ülemkogu ette 2020. aasta Euroopa Komisjoni eesmärgiga lepingut laiendada ja jätkata.

Te kohtlete Kreekat kui patuoinast, kirjutades ette meetmeid töötajate vastu, keda ei saa kriisis süüdistada. See toob kaasa samasugused meetmed ka teistele riikidele.

Kreeka ja Euroopa elanikud ajavad teiega varsti asju nii nagu Argentina elanikud Rahvusvahelise Valuutafondiga.

Rolandas Paksas (EFD). – (*LT*) On sümboolne, et 20 aastat pärast Euroopat lõhestanud müüri kokkuvarisemist räägime praegu 2020. aasta Euroopast. Kõigepealt tahaksin kiita heaks ELi 2020. aasta strateegia peamised eelisvaldkonnad: teadmised ja uuendused, suure tööhõivemääraga ühiskond ning konkurentsivõimeline ja säästev majandus. Ma soovitan lisada veel kaks eelisvaldkonda – infrastruktuuri arendamise ja tõhusa energiapoliitika. Kui me rõhutame, et energiajulgeoleku kindlustamine on Euroopa energiapoliitika üks olulisemaid eesmärke, ning seame sihiks energiaallikate ja varustusteede mitmekesistamise, ei tohi me unustada olulisi *Rail Baltica* ja *Via Baltica* projekte, mis ei ole tähtsad üksnes Leedu jaoks. Arvan, et peame uue strateegia ettevalmistamisel hindama, miks me ei suutnud Lissaboni strateegia eesmärke saavutada. Lisaks uue strateegia eesmärkide ja ülesannete püstitamisele peame ka muutma mõnikord pikalevenivad arutelud konkreetseteks kindla tähtajaga meetmeteks.

ISTUNGI JUHATAJA: DAGMAR ROTH-BEHRENDT

asepresident

Francisco Sosa Wagner (NI). – (*ES*) Lugupeetud juhataja! Usun, et praegune kriis annab võimaluse liikuda tugeva Euroopa loomisel kindlalt ja veendunult edasi. Tugeva Euroopa puhul peame tõenäoliselt ajama läbi ilma väljendita "koordineerimise parandamine", sest see tähendab, et kõik sõltub koordineerimist vajavatest valdkondadest, ning toob seega vältimatult kaasa seiskumise ja selguse puudumise.

Me teame, et Euroopa riikide rahandus ja riigieelarve puudujääk kannatab seni, kuni ei liiguta Euroopa finantsintegratsiooni poole ega väljastata eurovõlakirju.

Igal juhul võivad ELi institutsioonid võtta juba konkreetseid meetmeid – ma ei keskendu kõigile alusetutele juttudele koordineerimise kohta. Ühest küljest ühtlustab Euroopa Keskpank finantsjärelevalvet ja...

(Kõne ülejäänud osa ei ole tehnilistel põhjustel kättesaadav.)

Werner Langen (PPE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja, president Barroso ja ülemkogu eesistuja Van Rompuy! Kui 2020. aasta strateegia õnnestub, tuleb seda erinevalt Lissaboni strateegiast ka tegelikult rakendada. Vastupidi eelkõnelejate sõnadele ei olnud eesmärgid valed. Strateegia ebaõnnestumise peamine põhjus oli asjaolu, et liikmesriigid ei järginud eeskirju ega täitnud oma kohustusi. Lisaks, härra Barroso, ei tegutsenud komisjon piisavalt julgelt. Ta ei olnud piisavalt julge rakendamisel, reformide nõudmisel ega oma strateegia täidesaatmisel.

Teie teiseks ametiajaks valiti uus komisjoni koosseis suure häälteenamusega. Loodan, et te parandate kõik vead, lisate Euroopale taas hoogu ja edendate tehnoloogiat. Loodan, et me mitte üksnes ei räägi ümberjaotamisest, vaid hakkame maailma teiste majanduspiirkondadega ka konkureerima. Need piirkonnad ei küsi, kas eurooplased jõuavad omavahel kokkuleppele või kas nad rakendavad uusi ümberjaotamisprogramme. Nemad arenevad omasoodu ja meie peame sellele vastama. Seda ülesannet peab kõnealune strateegia võimaldama meil täita.

Siiani on esitatud ainult eelnõusid. Ma loodan, et neid parandatakse, sest tundub, et praegu tahetakse neis jätkata vanaviisi. Tegelikud uued seisukohad puuduvad. Midagi täiesti uut ei ole välja pakkunud isegi ülemkogu ega uus Euroopa Ülemkogu eesistuja. Siiski vajame seda strateegiat, et ülejäänud maailmaga sammu pidada. Selleks on vaja määratleda uued raamtingimused. Me peame minevikus püstitatud kliimaeesmärkide üle põhjalikult järele mõtlema. Peame edendama tehnoloogiat ja lõpetama selle arengu takistamise.

Komisjoni kui kollegiaalset organit kutsutakse üles võtma Euroopas juhtiv roll, mitte esindama üksikute volinike huve. Võite arvestada meie mööndusteta toetusega. Üksnes nii saab 2020. aasta strateegia õnnestuda. Seda ei juhtu siis, kui valitsused on arglikud ja kui nõutakse, et keegi maksaks selle eest, milles Euroopa asjaomased partnerid ei suuda omavahel kokkuleppele jõuda.

Stéphane Le Foll (S&D).–(FR) Lugupeetud juhataja, president Barroso ja ülemkogu eesistuja Van Rompuy! Kõigepealt tahaksin öelda, et 2020. aasta strateegia eesmärkidega on kõik nõus. Kuid Euroopa probleem seisneb praegu selles, et ta on väljumas tõsisest kriisist, mille tagajärjel on meie üldine majanduskasv väga väike või isegi negatiivne.

See nõuab poliitilist teadvustamist ja minu arvates on vaja täita kaks eesmärki. Esiteks on vaja teada, milline on meie poliitiline korraldus. Teil on oma ametikohtadel kaks peamist kohustust: julgustada majanduspoliitika kooskõlastamist, mis on väga oluline, ning seada eesmärgid ja luua vahendid nende eesmärkide saavutamiseks.

Sellega seostub minu jaoks teine tähtis, kuid samas ka küsitav eesmärk. Riikide poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on vaja eelarvet. Praegu seisab Euroopa silmitsi dilemmaga: liikmesriikidel on märkimisväärsed eelarvepuudujäägid ja mida suuremad need on, seda vähem saavad nad panustada Euroopa ühisesse kassasse. Seetõttu on meil majanduskasvu elavdamiseks vähem võimalusi.

Kuidas probleemi lahendada? Selle küsimuse esitan ma teile. See sõltub kahest asjaolust. Esiteks, milliseid suuniseid te kaitsete liikmesriikidega eelarveväljavaateid arutades? Teiseks, kas te olete võimeline liikuma uuenduste poole, mis võimaldavad Euroopa Investeerimispangal ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangal võtta suurema vastutuse ja – miks ka mitte? – lubada Euroopal võtta laenu, et rahastada seda vajadust, mis tulevikus tagab majanduskasvu.

Sylvie Goulard (ALDE). – (FR) Lugupeetud komisjoni president ja ülemkogu eesistuja! Lissaboni strateegia järel on meil nüüd 2020. aasta strateegia. Kas tegemist on lihtsalt nime muutmisega või suuna muutmisega? Küsin seda eelkõige president Barrosolt. Lugedes teie kõnet ülemkogu mitteametlikul kohtumisel ja kuulates teid täna õigusega rääkimas Euroopa Liidu vaeste arvust ja finantsmääruse täiustamise vajadusest, ütlesin endale, härra Barroso, kui kahju on sellest, et te ei ole viimaste aastate jooksul olnud komisjonile korralik president! Te oleksite võinud teha kõike, mida te täna meil teha soovitate. Täna te ütlete, et teid takistas kriis, kuid kriisi on lihtne süüdistada. Aga lõppude lõpuks võib iga patu andeks anda ja seega ärgem raisakem enam aega.

Seepärast pöördun ma lootusega Herman Van Rompuy poole ja tervitan teda kõigepealt südamlikumalt, kui üks parlamendiliige seda enne tegi. Ma ei räägi teistest. Just teile me loodame. See on veidi paradoksaalne, härra Van Rompuy, kuid me loodame, et teie taastate Euroopa ja algupärase Euroopa Ühenduse. Teie tulete riigist, kus teatakse, et sõna "ühendus" tähendab üldisi huve.

Kui te selle probleemi lahendate, võite arvestada parlamendi toetusega. Ma usun, et 2020. aasta strateegia puhul ei tohiks me lasta end sõnadel eksitada. Kui sõnadel on mingi tähendus, peame mõtlema eelkõige keskpikas perspektiivis, üldiselt ja natsionalismi ületades. Ma olen nõus sellega, mida ütles kolleeg Lamberts: praegu ei anna ülemkogu liikmed meile finantsjärelevalve valdkonnas suuri Euroopa väljavaateid. Nad hoiavad mõlemat jalga piduril.

Mina omalt poolt teen ettepaneku ühe eesmärgi kohta, mida te tegelikult oma ülemkogule esitatud dokumendis ka mainite. Selleks on majandus- ja rahaliit oma kõigis tahkudes ning eelarvete konsolideerimine ja loomulikult solidaarsuse tugevdamine. Lisaks tuleb ülemkogule meelde tuletada, et Kreeka probleemide põhjuseks on osaliselt kreeklased ise ja osaliselt solidaarsuse puudumine.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Lihtne on ilusaid eesmärke püstitada. Teeme seda kõik iga aasta alguses. Püstitame ilusaid eesmärke. Kuid kas need jäävad unistuseks, lihtsalt sõnadeks või saab neist tegevuskava, sõltub sellest, kas me leiame õiged vastused küsimustele, kes, mida, kuidas, kui palju ja millal peab tegema. Seda peame ELi 2020. aasta strateegia puhul nägema. Minu arvates tabas Joseph Daul arutelu alguses naelapea pihta. Küsimus on selles, kas me oleme valmis loobuma majanduspoliitika valdkonnas riikide suveräänsusest või saame pigem läbi liidu ühtekuuluvuseta, eurota ja selleta, mida oleme juba aastakümneid üles ehitanud. Just nii raske on see valik. Oleksin tahtnud kuulda ka mõningaid selgeid avaldusi Saksamaa Kristliku-Demokraatliku Liidu esindajalt, sest teatavasti on Saksamaal konservatiivid sageli seda arengut takistanud.

Lugupeetud juhataja, ülemkogu eesistuja, komisjoni president! Ma tahaksin, et lisaks Euroopa Ülemkogu eesistujale, kes ütleb rahuliku enesekindlusega, et ülemkogu tahab kõnealuses valdkonnas suunised koostada, võtaks ka komisjon ülesandeks teha koos parlamendiga Euroopa majanduse ühtset juhtimist käsitlevate suuniste loomisel aktiivselt ja energiliselt tööd. Sel moel ei juhiks Euroopa majandust üksnes Angela Merkel ja Nicolas Sarkozy, vaid tehtaks tõsine jõupingutus Euroopa juhtimiseks ühise majanduspoliitika alusel.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja! Te kõik teate, et samal ajal kui meie arutame Euroopa Ülemkogu mitteametliku kohtumise tulemusi, streigib viimane kui üks Kreeka töötaja just nende meetmete ja just nende tulemuste vastu. Nad protestivad Euroopa Liidu enda ning poliitika vastu, mida ajavad vasak- ja paremtsentristlikud valitsused, kes võtavad ühehäälselt vastu lihtrahvast ja töötajaid kahjustavaid meetmeid üksnes selleks, et tagada monopolidele kasum.

Euroopa Liit, valitsused ja komisjon püüavad terroriseerida kogu Euroopa Liidu töötajaid, et suruda neid põlvili enne lihtrahvast kahjustavate meetmete vastuvõtmist. Kuid töötajad vastavad selles sõjas massistreikide, demonstratsioonide ja kogunemistega, mille kohta te ei lausunud sõnagi, president Barroso. Klassiteadlikud ametiühingud korraldavad demonstratsioone ja streike paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides.

ET

On vaid üks vastus, mille töötajad saavad anda kapitaliparteide loodud rindele, Euroopa ühesuunalisusele, ohustatud ametiühingute juhtidele ja valitsuse ulatuslikele rünnakutele palkade ja pensionide vastu: see on areng, milles lähtutakse nende huvidest.

Mario Borghezio (EFD). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Kreeka suhtes on näidatud üles vormilist solidaarsust, kuid selle tegelik eesmärk oli vaid kehtestada Euroopa Liidu liikmesriikide suhtes jäik kokkuhoiupoliitika.

Kokkuvõtval pressikonverentsil ütles Herman Van Rompuy selgelt, et eesmärk on luua teatud mõttes Euroopa Liidu diktatuur, mis muudab ülemkogu imperialistlikuks huntaks, kellel on liikmesriikide üle üha suurem võim.

Enne tippkohtumist saatis ta riigipeadele ja valitsusjuhtidele – ajalehes The *Independent* avaldatu kohaselt – kirja, mille ühes lisas kirjutas, et ülemkogu liikmed vastutavad oma riigi majandusstrateegia eest ja nad peaksid vastutama selle eest ka ELi tasandil. Olenemata sellest, kas nimetada seda poliitika koordineerimiseks või majanduse juhtimiseks, on vaid ülemkogu võimeline Euroopa strateegiat koostama ja alal hoidma. Ta lisas ka, et Euroopa Ülemkogu on väga eesmärgikindel, tahab kontrollida ja tegutseda liidrina, kuid loomulikult arutelude kaudu. Seepärast tegi ta ettepaneku, et ülemkogu kohtuks igal kuul.

Niisugused on Euroopa Liidu kujundajate imperialistlikud kavandid, mida tõstetakse esile ka komisjoni kuluaarides ringlevas projektis, kus nõutakse, et 80% ELi liikmesriikide võlast muudetaks Euroopa Liidu võlaks.

Viimastel päevadel algatatud majandusliku üliriigi kampaania ei tee protektoraati mitte üksnes Kreekast, vaid kõigist Euroopa Liidu 27 liikmesriigist.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! EL on nüüd vastu võtnud Lissaboni-järgse strateegia, kus ta on hoolikalt hoidunud seadmast endale eesmärke, mille saavutamist tuleb tõendada. Keskkonnasäästlikule majandusele keskendumisest üksi ei piisa, et tagada Euroopa kui tootmiskeskuse konkurentsivõime. Minu arvates nõuab see lisaks hästi toimivale energiavarustusele ja infrastruktuurile ka koolitatud töötajaid, mitte järjest uute lainetena saabuvaid võõrtöötajaid, kes ujutavad tööturu üle odava tööjõuga.

Kui riikide tööturud on vaja muuta paindlikumaks, ei tohi see uute liikmesriikide jaoks kaasa tuua üleminekuperioode, mis kehtestatakse tagaukse kaudu. Kriisi ajal, mil üha rohkem inimesi jääb töötuks või peab elatist teenima osalise tööajaga töökohal või seal, kus makstakse üks euro päevas, ei ole ELil õige aeg tõugata uuesti tagant praegust halastamatut konkurentsi tööturul.

Euroopa Liit ei tohiks üldiselt oma võimu omavoliliselt kasutada. Ta ei tohi finantsabi andmist struktuuriliselt nõrkadele piirkondadele kohe lõpetada sellepärast, et reforme ei ole läbi viidud – isegi mitte ähvardamise eesmärgil. Me ei vaja kindlasti uut nõuandekomiteed, kes hindaks eesmärke, mis tõenäoliselt pannakse taas sahtlisse. Suurema tsentralismi asemel peame toetused viima tagasi riiklikule tasandile. Euroopa 2020. aasta strateegia ei tohi tekitada uut konkurentsimaratoni ja erastamisest tingitud väljarännet. Selle asemel tuleb tagada Euroopa kodanike jõukus.

ELil on nüüd võimalus kujundada endast kaitsevall üleilmastumise vastu. Tõenäoliselt on see tema ainus võimalus.

Mario Mauro (PPE). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Lugupeetud ülemkogu eesistuja, te ei pruugi olla väga tuntud, nagu ütles kolleeg Farage, kuid ma tean, et teie ideaalide juured on sügavalt Euroopa traditsioonides ja kultuuris. Seepärast ma imetlen ja austan teid.

Just sel põhjusel sooviksin kommenteerida teie väga ratsionaalset kõnet, tõmmates paralleeli jalgpallimaailmaga. Teie ettekujutus oma rollist näib mulle sarnanevat poolkaitsja, keskmängija omaga, kelle ülesanne on luua kord meeskonnas, mille jaoks võib pärast Lissaboni lepinguga muudetud eeskirju värava löömine ehk eesmärkide täitmine keerulisem olla.

Selle näite taustal usun, et Euroopa Parlament peab teistest mängijatest rohkem riskima. Vaid nii saab temast hea mängija, kes uutest eeskirjadest indu saades mängu pidevalt arendab ning tugevdab sellega meeskonna ründejõudu ja annab meie hüpoteetilistele keskmängijatele – Barroso komisjonile – soodsa võimaluse värav lüüa.

Mis juhtub siis, kui me ei järgi seda meetodit, mida ma kogu südamest toetan? Me jääksime kaitsepositsiooni ja lööksime oma väravasse. See aga on vastuolus meie kodanike huvidega.

Just sel põhjusel, lugupeetud ülemkogu eesistuja, palun teil toetada Euroopa Parlamendi uut juhtivat rolli ja mitte näha seda kui takistust, vaid kui võimalust. Me kõik peame kasutama ära ajaloolist võimalust, et mängida ajaloolist rolli, täita ajaloolist ülesannet, ja ma olen kindel, et just teie olete õige inimene meid juhtima.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) (Kõne algus ei ole tehnilistel põhjustel kättesaadav) ... Kui me räägime 2020. aasta strateegiast, ei mõtle me üksnes Lissaboni-järgsest strateegiast, vaid ka strateegiast, millega tunnistatakse Lissaboni strateegia ebaõnnestumist. Otse ja karmimalt öeldes räägimegi Lissaboni strateegia ebaõnnestumise tunnistamise strateegiast. Lissaboni strateegia eesmärk oli tagada majanduskasv ja jätkusuutlikkus, kuid strateegiat ei ole täidetud, sest sellega ei õnnestunud tagada jätkusuutlikkust finantsilises, keskkonnaalases ega sotsiaalses tähenduses.

Finantsilisest seisukohast lähtudes lõi Euroopa rahaliidu, kuid ta on väga kaugel majandusliidu loomisest ning isegi majanduspoliitika koordineerimisest ja fiskaalstiimulitest, mis peaksid rahaliiduga kaasnema.

Energiavaldkonnas on endiselt vaja välja töötada ühtne Euroopa poliitika. Kui lähtuda sotsiaalsest seisukohast, siis kogu Euroopa töölised, ametiühingud ja kõige ebasoodsamas olukorras olevad ühiskonnakihid väljendavad rahulolematust. Neile valmistab muret, kas see mudel, mis muutis meid paremaks, kui ta tegi meist eurooplased, on jätkusuutlik – seesama mudel, millega õnnestus tagada heaolu ja sotsiaalne ühtekuuluvus.

Pidades silmas ülemkogu 11. veebruari mitteametlikku kohtumist, tahaksin küsida, millisele kompromissile kavatsevad ülemkogu, komisjon ja kõik muud Euroopa Liidu institutsioonid jõuda, et tugevdada oma sotsiaalsest kokkuleppest kinnipidamise kohustust, mida mainis oma kõnes järgmise kuue kuu jooksul nõukogu eesistuja ametis olev Hispaania peaminister José Luis Rodríguez Zapatero.

See on sotsiaalne kokkulepe, millega võib kindlalt väita, et seekord võtab Euroopa kohustuseks tagada finantsiline ja keskkonnaalane jätkusuutlikkus ning säilitada sotsiaalmudel, mis muutis meid paremaks, kui see tegi meist eurooplased.

Jean Lambert (Verts/ALE). – Lugupeetud juhataja! President Barroso rääkis enne kaugeleulatuva strateegia soovist. On tõsi, et ELi 2010. aasta strateegia mõningad osad on kaugeleulatuvad, kuid kindlasti ei ole seda kasvuhoonegaaside heitkoguste määr. See on haletsusväärne ega aita meil oma eesmärki saavutada. Peaksime 2020. aastaks vähendama heitkoguseid 40%. Loomulikult ei seisne küsimus ainult kliimas, vaid ka ressursside kättesaadavuses ja ressursikasutuse tõhususe suurendamises.

Näib, et strateegia sisaldab palju seda, mida oleme juba varem näinud. See kehtib ka majanduskasvu kohta, millest on üha enam saamas pigem eesmärk kui näitaja. Majanduskasv ei tohiks olla strateegia eesmärk. Me oleme ELis paljudes valdkondades üritanud eraldada majanduskasvu transpordist, energiakasutusest ja muust ning see on juba ammu eraldatud töökohtadest. Seega ärgem rääkigem, otsekui looks majanduskasv mingil moel töökohti.

Me ei tohiks püüda üksnes vähendada vaesust, vaid peaksime püüdma vähendada ebavõrdsust. On tõendatud, et see toob kasu. Lisaks peame tegema kindlaks, et finantseerimisasutused ei kahjusta meie püstitatavaid kaugeleulatuvaid eesmärke.

Othmar Karas (PPE). – (*DE*) Lugupeetud ülemkogu eesistuja! Kõigepealt tahaksin tänada teid kirja eest, mille meile saatsite. Võin öelda, et toetan täielikult kirjas esitatud põhimõtteid, väärtusi ja suunda. Mul on hea meel, et avaldasite täna soovi kohtuda kord kuus, sest teie töö on tuua riigipead ja valitsusjuhid ning liikmesriigid Euroopasse tagasi. Lissaboni strateegia ei olnud iseenesest vale, kuid meetodid olid valed ning liikmesriikides puudus poliitiline tahe eesmärke ellu viia. Teie töö on koordineerida liikmesriike valdkondades, kus Euroopa Komisjonil ja liidul puudub pädevus.

Ütlesite väga selgelt, et turust ei piisa. Tõepoolest, me tahame sotsiaalset turumajandust. Rahaliidust ei piisa. Me vajame poliitilist liitu. Meie esimene proovikivi on 2011. aasta eelarve, mis peab põhinema juba Euroopa 2020. aasta strateegial. Euroopa 2020. aasta strateegia ei ole eesmärk. See on vahend, millega tahame teha seda, mida on vaja finants- ja majanduskriisile reageerimiseks. Peame eelarve-, maksu-, majandus-, teadus-ja hariduspoliitikat rohkem koordineerima, sest me ei saa parandada oma konkurentsivõimet üksnes majanduslike eesmärkidega. Seepärast peavad liikmesriigid rakendama Euroopa väikeettevõtlusalgatust "Small Business Act". Meie moto peaks olema "Kõigepealt mõtle väikeettevõtetele", sest nii on võimalik luua piirkondadesse töökohti.

ET

Mul on kolm soovi. President Barroso, me peame uurima kõigi komisjoni meetmete mõju reaalmajandusele, mitte üksnes pangandussektorile. Peame vaatama läbi oma rahanduse, võttes arvesse ka demograafilisi muutusi ning sotsiaalkindlustus- ja pensionisüsteeme. Vajame ka ühist paketti, mis hõlmab koordineerimist, ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, kriisist väljumise strateegiat ja Euroopa 2020. aasta strateegiat, nii et need ei oleks üksteisega vastuolus.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Lugupeetud eesistuja Van Rompuy ja president Barroso! Mulle tõesti meeldib see muusika, mida ma täna kuulsin. Loodan, et sõnad on samad ka järgmisel nädalal, sest nagu me kõik aru saime – ka teie –, tähendaks see, et me võime endale püstitada eesmärgid ja ka peame seda tegema ning me võime valida oma tuleviku.

See tähendaks, et puudub majanduslik determinism, et meie poliitika, kodanikud ja meie tulevik on meie kätes. See tähendaks, et majandus seab meile piiranguid ja annab vahendeid, kuid eesmärgid püstitame ise. Pigem peaks majandus teenima ühiskonda, mitte vastupidi.

Nagu täna pärastlõunal siin välja on öeldud, tähendaks see, et me vajame pikaajalist, mitte üksnes lühiajalist strateegiat. Minu arvates on see minevikult saadud õppetund. Meil on olnud märkimisväärne majanduskasv, kuid see põhines spekulatsioonidel, milles ei võetud arvesse õigust, ausust, keskkonda, tulevikku ega tulevasi põlvkondi.

Seepärast loodan ma väga, ülemkogu eesistuja, et järgmisel nädalal on meil dokumendid, mis sisaldavad kaugeleulatuvat tegevuskava, milles rõhutatakse jätkusuutlikkust ning mis ühendab majanduslikud, sotsiaalsed ja keskkonnaalased küsimused, sest need sõltuvad üksteisest.

Tahaksin öelda veel mõne sõna tegevuskava sotsiaalse mõõtme kohta. Just selles avalduvad kodanike nõuded, unistused ja hirmud, tööturul olevate või sellest välja jäänute unistused ja hirmud, reaalmajanduse üle kontrolli haaranud ja selle hävitanud finantsturgude ülbuse ohvrite unistused ja hirmud.

Seal peitub lootus, et me teeme sellele lõpu, et suuname oma poliitika täieliku tööhõive ning kvaliteetsete ja kõiki kaasavate töökohtade saavutamisele ning et lõpuks muudame Euroopa eesmärgiks tippsaavutused, mitte võitluse sotsiaalsete normide vähendamise nimel.

Sven Giegold (Verts/ALE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja, president Barroso, ülemkogu eesistuja Van Rompuy! Euroopa majanduse kriis on nii sügav, et vajame selles olukorras väga konkreetseid ettepanekuid, mis järgiksid täna mitmete sõnavõtjate väljapakutud suunda. Euroopa Parlament on nõudnud korduvalt ja mitmel moel Euroopa majanduse juhtimist.

Tehke ettepanek, kuidas oleks võimalik hajutada suurte võlgadega seotud riske nii, et Kreekat ja teisi riike ei rõhuks kõrged intressimäärad. Tehke ettepanek – mida nõudis eile ka majandus- ja rahanduskomisjon –, kuidas tasakaalustamatusega toime tulla. Ei tuleks mitte üksnes karistada eelarvepuudujäägiga riike, muudatusi peavad tegema ka teised. Reformid tuleb ellu viia ka eelarveülejäägiga riikides. Meil on vaja Euroopa tasandil sõltumatut statistikat ja me peame võtma tõhusaid meetmeid, et vältida võistlemist madalate maksude pärast. Niisugused ettepanekud tehti parlamendis. Nüüd sõltub teist, kas neid hakatakse lõpuks arutama.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Lugupeetud ülemkogu eesistuja, minister, president Barroso, austatud kolleegid! Euroopa Ülemkogu eesistuja, lõpuks olete koos meiega. Tere tulemast! Kuid oma kõnet alustades väljendan ma suurt pettumust selle pärast, et oma esimese poliitilise sammuna pärast ametisse astumist 1. detsembril ei tulnud ega tutvustanud te end Euroopa rahva esindajatele.

Te olete poliitik, härra Van Rompuy, nagu meiegi, ja poliitika ei saa eksisteerida demokraatiata. Demokraatlik õppetund, mis saadi Prantsusmaa ja Hollandi 2005. aasta rahvahääletusest ja paljude teiste riikide elanikelt, kelle käest arvamust küsiti, näitas, et kodanikud ei ole Euroopa vastu, kuid neil on tunne, et Euroopat ehitatakse üles ilma nendeta ja mõnikord nende vastu.

Tänu Angela Merkelile, kes oli teie kohal 2007. aastal, ja Nicolas Sarkozyle, kes oli just valitud Prantsuse Vabariigi presidendiks, asetati kodanikud taas Euroopa integratsiooni keskmesse. Seda tehti Lissaboni lepinguga, millega loodi teie nüüdne kõrge ametikoht.

Lugupeetud eesistuja, te peate mõistma, et midagi ei saa teha ilma kodanike ja nende esindajateta, nagu ka Euroopa Parlament peab mõistma, et midagi ei saa teha liikmesriikideta ning seega riigipeade ja valitsusjuhtideta.

Selgitagem täpsemalt. Euroopa elanikud kannatavad, sest nad ei mõista enam nende ümber toimuvat tohutut üldist segadust. Teie ülesanne on anda sellele mõte, seada kurss, veenda Euroopa Ülemkogu, et Euroopa ei ole probleem, vaid lahendus. Euroopa ei sea hädaohtu, vaid kaitseb. Euroopa ei kannata, vaid tegutseb.

Milline on teie arusaam maailmast ja Euroopa Liidu kohast selles? Kas te võiksite meile öelda, milline osa on teie Euroopa strateegias valitsustevahelistel suhetel, pidades silmas eelkõige majanduse juhtimist, mida meil ei ole, ning Euroopa välisteenistuse loomist?

Lugupeetud eesistuja! Euroopa Liit kõnnib kahel jalal: liikmesriigid ja valitsused ning rahvas. Me soovime juhti, ja see olete teie. Lisaks ei tohiks te olla kõrvalistmel, vaid juhikohal. Euroopa Liidu tulevik sõltub teie suutlikkusest juhtida liikmesriike poliitilise liidu poole. Austatud eesistuja, tänan teid siia tulemast. Te olete suurepäraste võimetega inimene. Ärge kartke rahvast ja nende esindajaid, armastage neid ja nemad armastavad teid vastu.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Vahestrateegia määratlemisel peab liit arvestama majanduskriisi mõjuga, mille tõttu kannatavad praegu nii Euroopa kui ka teised maailma osad. Loomulikult peab arvesse võtma ka puudusi, millest olid tingitud eelmise, 2000. aasta Lissaboni strateegia tagasihoidlikud tulemused.

Kriis annab meile konkreetseid vihjeid arengu ja täieliku tööhõive saavutamise kohta, kui me tahame seda minu hinnangul vajalikku eesmärki oma tegevuskavasse lisada.

Esiteks on vaja reguleerimisvahendeid ning pankade ja finantssüsteemi järelevalvet, et ei tekiks taas negatiivseid tingimusi, mis meid praegu tõsiselt karistavad.

Teiseks peame investeerima palju uuendustegevusse, teadusuuringutesse ja koolitusse, eriti kui tahame liikuda keskkonnasäästliku majanduse poole. Et ulatuslik investeerimine oleks võimalik, peab Euroopa varustama end siiski eurovõlakirjadega ning looma preemiate ja trahvide süsteemi, mis võimaldab tal saavutada oma majanduslikud eesmärgid. Need olid Lissaboni esimese strateegia peamised puudused.

Peame kehtestama nii maksustamise kui ka tasustamise suhtes ühtse ümberjaotuspoliitika. Lisaks on majandusharude jaoks vaja koordineeritud tööstuspoliitikat, et kaitsta Euroopa ajaloolist tootmisstruktuuri. Meil on vaja ka ümber kujundada ja taas algatada sotsiaalne arutelu, mis soodustab ühtekuuluvust ja leevendab pikaajalist töötust, millega me peame lõpparve tegema.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (*ES*) Lugupeetud juhataja, ülemkogu eesistuja Van Rompuy, president Barroso, kes ei ole küll siin, kuid kelle poole ma samuti pöördun. On tõsi, et teid on väga meeldiv koos näha. Minu arvates on selle põhjus suuna võtmine ja tähelepanu keskendamine sellele, mis peaks olema järgmise kümne aasta jooksul ühise strateegia alus. Leian, et see on väga oluline.

Minu jaoks on selles ettepanekus, mida me oleme kirjalikuna näinud, ja ka teie sõnades kõige huvitavam see, et on vaja seada vaid üksikud eesmärgid. On vaja vaid tähtsamaid eesmärke, mis peavad olema käegakatsutavad. Peame olema võimelised neid mõõtma ja neid tuleb pidevalt hinnata, et näha, kas me teeme edusamme või mitte.

Minu arvates on see kõige tähtsam ja suur muudatus Lissaboni strateegiaga võrreldes.

Juhin tähelepanu ühele eesmärgile – see on siseturg. Euroopa siseturg kavandati rohkem kui 20 aastat tagasi. Kakskümmend aastat hiljem on meil veel pikk tee käia, et jõuda tõelise Euroopa siseturuni enamikus majandusvaldkondades. Mõnel juhul on see tingitud väga uutest sektoritest – nii on näiteks digitaalturuga –, kuid mõnel juhul on tegemist killustatuse ja tõketega. Me jätame Euroopa majanduse ilma ulatuslikust raamistikust, mida sellel on tarvis, et suuta välja arendada vajalik konkurentsivõime, mis toob kaasa majanduskasvu ja siis omakorda tööhõive.

Eesistuja Van Rompuy, president Barroso, meil on vaja suurt poliitilist tõuget. Vanaviisi ei saa enam jätkata. Meil on vaja tugevat juhtimist ja teil on suur vastutus. Te võite eesmärkide täitmisel arvestada minu täieliku toetusega.

Udo Bullmann (**S&D**). – (*DE*) Lugupeetud juhataja, Euroopa Ülemkogu eesistuja, volinik, austatud kolleegid! Tahaksin peatuda lühidalt kahel punktil. Esiteks, kas meil on juba olemas edu tõotav Euroopa 2020. aasta strateegia? Ei, veel mitte. Ütlen teile, miks. Kui komisjon ja liikmesriigid ütlevad, et kõigepealt viiakse läbi kiire eelarvete konsolideerimine ja seejärel tegeldakse majanduse ja tööhõivega, on tegemist valearvestusega. Kui te meid ei usu, lugege Rahvusvahelise Valuutafondi eilset avaldust. Erasektori nõudlus ei taastu veel

kaugeltki. Meile valmistavad muret avaliku sektori investeeringud. Kui te ei järgi terviklikku strateegiat, mille keskmes on tööhõivealased eesmärgid, ei ole meil võimalik kriisiga toime tulla.

Teiseks, kas me oleme leidnud lahenduse kõige tugevama surve all olevate riikide võlakriisile? Ei, veel mitte. Vigu on teinud rohkem kui üks riik. Aga kui te olete hoolikalt andmeid uurinud ja analüütikuid kuulanud, siis teate, et vähemalt pool Kreeka lisakulutustest on spekuleerijate süü. Neid spekuleerijaid – riskifonde – ei soovinud komisjon viis aastat reguleerida. Nüüd seda lõpuks tehakse, kuid mida see tegelikult praktikas tähendab? Meil on nende riikide aitamiseks vaja Euroopa valuutafondi. Me ei pea suutma pakkuda mõistlike intressimääradega krediiti mitte üksnes väljaspool euroala, vaid vastavatel tingimustel ka selle sees. Peame looma kriisi lahendamiseks Euroopa poliitika ja peame seda tegema kohe.

Enikő Győri (PPE). – (HU) Austatud kolleegid! Eesistujakolmiku liikme ja Ungarist pärit parlamendiliikmena jälgin suure lugupidamisega ülemkogu eesistuja Van Rompuy tegevust tema kindlal pühendumisel Euroopale ning usku, millega ta uued ülesanded vastu võttis. Praegu on täiesti õige aeg määrata kindlaks, milline on Euroopa Ülemkogu eesistuja töö. Olen veendunud, et Euroopa vajab kriisikrampides tugevat kätt ja tüürimeest. Et vältida eelmise, Lissaboni strateegia ebaõnnestumist, on vaja tagada usaldus uue programmi vastu. Ütlen seda kui endisest kommunistlikust riigist pärit parlamendiliige. Selles Euroopa nurgas tuntakse – ilmselt mõistetavalt – loomulikku vastumeelsust ülespuhutud pikaajaliste kavade suhtes.

Mul on üks institutsioone puudutav ja üks sisuline märkus. Mis puudutab institutsioonilist küsimust, siis peame otsustama, kellele strateegia on mõeldud. Kui see on mõeldud ELi liidritele, siis on seni tehtu asjakohane ja ka tihe ajakava on hea. Kui me aga leiame, et strateegia on siiski mõeldud ELi kodanikele, keda me tahame enda poolele võita ning kellega soovime koostööd teha tugevama ja konkurentsivõimelisema liidu loomisel, mis annab kodanikele senisest suuremat kasu, ja mitte tegutseda nende vastu, siis peame jätkama kooskõlas Lissaboni lepinguga ning kaasama ausalt Euroopa Parlamendi ja lisaks ka liikmesriikide parlamendid. Tänane arutelu ei asenda Euroopa Parlamendi tavapärast teemakäsitlust, millega kaasneb raportööri avaldus, ega mõttevahetust parlamendikomisjonides ja fraktsioonides.

Mis puudutab sisulist märkust, siis tuleb kõige olulisemaks eesmärgiks seada töökohtade loomine. See peab olema kõigi uute strateegiate lähtepunkt. Kuidas seda saavutada? Selle kohta teame praegu väga vähe. Teame palju väiksemate prioriteetide, kitsaskohtade kindlakstegemise ja majanduspoliitika tugevama koordineerimise kohta. See kõik on hea, kuid võtke palun arvesse, et esiteks ei tohiks me jätta kõrvale asju, mis on hästi toiminud. Senine ühenduse poliitika on ELi tugevdanud ja lisaks on asutamislepingutega vastuolus, kui vaadatakse mööda ühtekuuluvus- ja põllumajanduspoliitikast, mis teenivad ELi kodanike huve. Teiseks peab uus strateegia arvestama kõigi piirkondade, mitte üksnes teatud ettevõtete või riikide huvidega. Ühtekuuluvuse abil suureneb ka ELi konkurentsivõime. Kolmandaks tuleb strateegiat riikidega kohandada. See muudab strateegia usaldusväärseks.

Anni Podimata (S&D). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Tänane arutelu 2020. aasta strateegia üle on olnud väga huvitav, kuid me kõik teame väga hästi, et Euroopa Ülemkogu 11. veebruari mitteametlikul kohtumisel domineeris nn Kreeka küsimus. Teame ka, et mitteametlik kohtumine tipnes riigipeade ja valitsusjuhtide avaldusega, milles väljendati poliitilist toetust Kreekale ja valmisolekut võtta meetmeid euro stabiliseerimiseks. Rõhutati, et Kreeka ei ole Euroopa Liidult rahalist toetust taotlenud.

Tahaksin kasutada võimalust ja tuletada Euroopa Parlamendile meelde, et Kreeka valitsus ja Kreeka peaminister on korduvalt rõhutanud, et Kreeka ei palu raha. Ta ei palu, et Saksamaa, Austria, Rootsi või mõne muu Euroopa riigi maksumaksjad tasuksid tema võlad. Ta tegeleb nendega ise ja seab piirangud oma jõupingutustega, mis põhinevad juba väljakuulutatud meetmetel.

Kreekast rääkides, kolleeg Verhofstadt, pole õige öelda, et Kreeka on väitnud, nagu ta oleks esitanud kogu teabe Goldman Sachsi võlakirja kohta. Ta ütles, et ta teeb seda viivitamata. Ma ei näe siin ka Euroopa Komisjoni presidenti. Tahaksin väljendada oma nõutust. Miks küsiti ainult Kreeka ametiasutustelt ja Kreekalt selgitusi selle kohta, mida on kümne aasta jooksul, 1998. aastast 2008. aastani laialdaselt teinud mitmed euroala liikmesriigid, nagu viimasel ajal mitmetes välisajakirjanduse artiklites on avaldatud?

Kreeka ei palu raha. Ta palub midagi muud – midagi, mis peaks olema enesestmõistetav, mitte üksnes Kreeka kuulumise pärast euroalasse, vaid ka üldiselt tema kuulumise pärast Euroopa Liitu. Ta palub poliitilist tuge, solidaarsust ning lihtsat ja ausat usaldust – mitte üksnes sõnades väljendatud tuge, vaid sellist tuge, millel on sisu ja kaal ning mida ei kaotata ega vähendata niipea, kui me ei ole enam suletud uste taga.

Kreeka palub oma partneritelt, et nad ei teeks ega ütleks midagi, mis õhutab spekulatsioone, ning lõpetaksid kahtlemise, kas Kreeka on võimeline väljakuulutatud meetmetega tulemusi saavutama. Lõppkokkuvõttes õõnestaks see riigi pingutusi.

Me ei tohi pead liiva alla peita. Me kõik teame, et Kreeka kaudu seavad spekuleerijad sihiks euroala ja euro. Seega lubage meil võtta kõik vajalikud meetmed euroala ja euro kaitsmiseks.

(Aplaus)

Paolo De Castro (S&D). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Pean väljendama siirast kahetsust ning seda kogu põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel, mida mul on au juhtida. Ma väljendan kahetsust selle pärast, et 2020. aasta strateegias ei ole kordagi viidatud põllumajandus- ja toiduainesektorile.

On absurdne, et komisjoni järgmiseks kümneks aastaks kavandatud strateegia ei hõlma keskseid probleeme, mis on seotud toiduohutuse ja majanduskasvuga ning töökohtade säilitamisega maapiirkondades.

Lugupeetud juhataja! Kuidas on võimalik kavandada keskkonnahoidlikku ja jätkusuutlikku Euroopat, kui ei võeta arvesse, et 45% kogu Euroopa territooriumist haldavad põllumajandusettevõtjad? Kuidas on võimalik mitte arvesse võtta ligikaudu 30 miljonit inimest, kes sellel territooriumil töötavad? Neid töötajaid tuleb kaitsta. Enne uutele töökohtadele keskendumist peame kaitsma olemasolevaid.

Tahaksin meelde tuletada, et põllumajandus pakub suurt hulka väga olulisi teenuseid, mis on muu hulgas seotud toidu, bioloogilise mitmekesisuse, maastiku ja keskkonnaga. Seda kõike tehakse maapiirkondade sotsiaal- ja majanduselu toetamiseks.

Ka eesistujariik Hispaania rõhutas tugevalt vajadust jõulise ühise põllumajanduspoliitika järele. Seepärast olen ma selle väga tõsise väljajätmise pärast mures ja loodan, et Euroopa Parlament suudab probleemi lahendada.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Lugupeetud juhataja! Praegu on tiigriaasta ja Hiina on majanduslik tiiger.

India on hetkel hiiglaslik ehitusplats ja ma leian, et India areng avaldab Euroopale tohutut mõju. Just sellepärast vajame uut rütmi, uut algust, mida sümboliseerib ELi 2020. aasta strateegia. Vajame ühist majanduspoliitikat, mõistlikku maksupoliitikat ja julgust tunnistada oma struktuurilisi puudusi, mis on seotud teadusuuringute ja tootearendusega. Neid probleeme on siin väga hästi esile tõstetud.

Mul on kaks küsimust. Kuidas me kontrollime tulevikus stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamist Kreeka tragöödia ja sellest saadud õppetunni valguses? Teine küsimus on järgmine: millist piitsa ja präänikut me kasutame, et ELi 2020. aasta strateegia oleks edukam kui Lissaboni fiasko, mille põhjuseks oli asjaolu, et liikmesriigid ei hoolinud sellest üldse?

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Lugupeetud juhataja! Austatud ülemkogu eesistuja, mul on hea meel, et te olete täna koos meiega. Ma ei saa aru, miks ülemkogu üritab teha otsust nii rutakalt, Euroopa Parlamendiga tõsiselt nõu pidamata. Me vajame 2020. aasta strateegiat sellepärast, et Lissaboni strateegia ei osutunud tõhusaks. Kuid ringlevad dokumendid on üldsõnalised ega esita selgeid mõtteid tulevaste probleemide kohta.

Üks näide on sotsiaalne aspekt. Euroopa peamised sotsiaalprobleemid on järjest suurem rahvastiku vananemine ja suurepäraste kutseoskustega töötajate puudumine.

Niisuguses olukorras on SKPst vähem kui 2% eraldamine teadus- ja arendustegevuseks ning uuendusteks esimene viga, mis tuleb kiiresti parandada. Teadus- ja arendustegevus võiks põhineda era- ja avaliku sektori partnerlusel ning ettevõtjate julgustamisel investeerima teaduslaboritesse ja uuringuinstituutidesse, et vähendada ajude väljavoolu Ameerika Ühendriikidesse või Jaapanisse.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Püüan teha lühidalt, et ajast kinni pidada. Ma olen pettunud, et komisjoni president ei ole enam siin, kuid usun, et inimene, kes siin istub, vastutab rahvusvahelise koostöö eest.

Et tegemist on olulise sammuga 2020. aasta strateegia edu poole, siis tahaksin rääkida eelkõige sellest, kui oluline on, et ELi eri institutsioonid lõpetaksid üksteisega võistlemise. Samuti peaksime tegema tõsist koostööd seoses vahenditega, ilma milleta on 2020. aasta strateegia eesmärke võimatu saavutada.

Seepärast on väga tähtis muuta riiklik egoism riiklikuks vastutuseks ja ka Euroopa tasandi vastutuseks. Kui me ei tegele sotsiaal- ja maksupoliitika ühtlustamisega võimalikult kiiresti, ei suudeta saavutada

majanduspoliitika ega meie ühise Euroopa majanduse eemärke, mis muudaksid meid üleilmastunud maailmas tõeliselt konkurentsivõimeliseks piirkonnaks.

Andrew Duff (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Olen ülemkogu eesistujale Herman Van Rompuyle väga tänulik tema töö kirjeldamise eest, kuid ma ei saa päriselt aru, miks ta keeldub vastamast minu parlamendis esitatud küsimusele. Tahaksin paluda tal kaaluda uuesti oma seisukohta parlamendi esitatud küsimuste suhtes.

Tahaksin ka vabandada ülemkogu eesistuja Van Rompuy ees Nigel Farage'i lugupidamatu esinemise pärast. Luban, et ülekaalukas osa Euroopa Parlamendi Briti liikmetest kohtleb eesistujat suure austusega.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Kogu Euroopa – ja mitte ainult Euroopa – on pööranud viimasel ajal oma pilgu Kreekale, nagu mitmed kõnelejad juba ütlesid.

Üleilmse majanduskriisi taustal ei ole Kreeka muidugi ainus tõsistes majandusraskustes riik. Nagu me kõik teame, on ka teisi.

Oleme tunnistajaks enneolematule spekuleerivale rünnakule, mis – mul on kahju öelda – on viimasel ajal muutunud mõnes meediakanalis kõige hullemaks mustamiseks.

Olgu sellega, kuidas on, kuid te kõik võite olla kindlad, et Kreeka ei ole pankrotis, Kreeka ei ole kokku varisemas. Lisaks ei ole meie riik kunagi palunud rahalist toetust. Me oleme palunud ja palume poliitilist toetust. Me oleme palunud ja palume tõelist solidaarsust teistelt liikmesriikidelt Euroopa rahaliidu raames, sest lõppkokkuvõttes on kaalul just see.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Aasta alguses oli töötuse määr 10% ning eelarvepuudujääk on kasvanud paljudes liikmesriikides. Euroopa kodanikud ootavad praegustele olulistele probleemidele – demograafilistele muutustele, kliimamuutusele ning majandus- ja finantskriisile – viivitamatuid lahendusi.

Euroopa Liit peab investeerima esmajoones töökohtade loomisse ja säilitamisse, haridusse, tervishoidu, põllumajandusse ning transpordi-ja energiainfrastruktuuri. Euroopa Liit vajab jätkusuutlikku energiastrateegiat ning ajakohast, turvalist ja tõhusat transpordiinfrastruktuuri. Peame investeerima energiatõhususe meetmetesse, mis toovad kasu nii elamumajandusele kui ka tööstusettevõtete ajakohastamisele ja võimaldavad meil luua aastaks 2020 üle kahe miljoni uue töökoha.

Lisaks tähendab saasteainete heitkoguste vähendamine kogu Euroopa Liidu tööstusettevõtete ajakohastamist ja väldib Euroopa tööstuse kolmandatesse riikidesse ümberpaigutumist. Viimane, kuid mitte vähem tähtis on vajadus reformida rahvastiku vananemise ja sündimuse vähenemise tõttu sotsiaalsüsteeme, et igale Euroopa Liidu kodanikule oleksid tagatud inimväärsed elutingimused.

ISTUNGI JUHATAJA: STAVROS LAMBRINIDIS

asepresident

Maroš Šefčovič, *komisjoni liige*. – Lugupeetud juhataja, austatud Euroopa Parlamendi liikmed! Istung kestis veidi kauem, kui ette nähtud, ja komisjoni president pidi oma kohustuste tõttu lahkuma, kuid mul on au vastata küsimustele president Barroso ja komisjoni nimel.

Tahaksin esmalt kõiki teid tänada kaasahaarava arutelu, paljude huvitavate ideede ning entusiasmi ja toetuse eest, mida te ELi 2020. aasta strateegia vastu üles näitate. Teie toetuseta ei saa ELi 2020. aasta strateegia olla edukas. Võin kinnitada, et komisjon on väga otsusekindel. ELi 2020. aasta strateegia keskmesse asetatakse kodanikud, tööhõive ja vaesuse vähendamine. Samuti võin kinnitada, et oleme Lissaboni strateegiast õppinud ning keskendume seetõttu väiksemale hulgale eesmärkidele ja parandame kindlasti juhtimist.

Strateegia vastu üles näidatud suur huvi julgustab komisjoni väga ja me loodame Euroopa Parlamendi tugevale toetusele. Meid julgustab väga ka asjade kiire käik Euroopa Ülemkogus, kus on väga selgelt näha praeguse õhkkonna suurt erinevust sellest, mis valitses viis aastat tagasi, mil me arutasime Lissaboni strateegia omadusi.

Kuid me peame tegema rohkem. Peame võitma strateegiale kohalikul ja piirkondlikul tasandil toetuse. Kõige tähtsam on, et me peame võitma inimeste toetuse. Peame hoolitsema selle eest, et nad ei näeks seda kui järjekordset halduslikku ülesannet, vaid kui meetodit, mille abil parandada elu Euroopas ning liikmesriikides ja piirkondades. Austatud parlamendiliikmed, tahaksin paluda teilt abi selle ülesande täitmiseks. Lõpetagem institutsioonidevaheline võistlemine, tehkem koostööd, keskendugem esmatähtsatele eesmärkidele ja saavutagem konkreetseid tulemusi.

Tahaksime ELi 2020. aasta strateegiaga luua kolme omavahel seotud samba süsteemi, mis põhineb arukal, keskkonnasäästlikumal ja kaasaval majandusel. Tahaksime nende sammaste najal luua paindlikud algatused, mille eesmärk oleks tegelda kitsaskohtade ehk probleemidega, mis aeglustavad Euroopa majandust ja takistavad sellel kogu oma potentsiaali kasutada. Tahaksime keskenduda rohkem haridusele ja koolitusele, et Euroopa tööjõud säilitaks konkurentsieelise, mida Euroopa väärib. Me tagame ELi 2020. aasta strateegia seotuse stabiilsuse ja kasvu paktiga, sest eelarve kindel seis on majandusliku stabiilsuse eeldus.

Rääkisime täna palju Kreekast. Ma tahaksin kinnitada üksmeelele jõudmist selles, et euroala liikmesriigid võtavad vajaduse korral euroala finantsstabiilsuse säilitamiseks otsusekindlaid ja kooskõlastatud meetmeid. Komisjon teeb Kreekaga tihedat koostööd ja kontrollib soovituste elluviimist. Praegu on Ateenas komisjoni ja Euroopa Keskpanga juhitav missioon, mis saab tehnilist tuge IMFilt, et hinnata vajadust võtta Kreekas lisameetmeid.

Ütlen selgelt, et meil on vahendid euroala finantsstabiilsuse säilitamiseks, kui neid on vaja. See hõlmab eelkõige euroala liikmeid, komisjoni ja Euroopa Keskpanka. Me oleme valmis looma tegevuse kooskõlastamiseks Euroopa raamistiku. Kuid selle protsessi igas etapis peab olema võimalik võtta vajalik suund. Praegu peab Kreeka reformidega kiirustama ja looma vajalikud meetmed. Usun, et oleme valmis julgelt tegutsema nii seoses ELi 2020. aasta strateegia kui ka Kreeka olukorraga.

Herman Van Rompuy, Euroopa Ülemkogu eesistuja. – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Mul on hea meel tänase arutelu üle ja selle üle, et võtsin vastu teie kutse tulla siia 2020. aasta strateegia protsessi hakul, sest arutelu alles algas. Meil toimus arutelu alles hiljuti, 11. veebruaril. Märtsi lõpus toimub kevadine Euroopa Ülemkogu kohtumine ning juuni lõpus viime 2020. aasta strateegia või tööhõive ja majanduskasvu strateegia kavandamise lõpule. Seetõttu on meil üpris palju aega arvamuste vahetamiseks ja meetmete suuna lõplikuks kindlaksmääramiseks.

Seepärast rõõmustab mind see euroopalik lennukus ja mõtteväledus, mida ma täna pärastlõunal siin nägin. Oli üks sõnavõtt, mis ei ärata minus muud kui põlgust, kuid ma ei hakka seda pikemalt kommenteerima.

Mis puudutab majandusstrateegiat, siis eristaksin kolme perioodi. Esimene periood praegu veel kestab – see on finantskriis ja selle tagajärjed. Lubage mul end väljendada erinevalt sellest, mida ma täna pärastlõunal kogu arutelu jooksul kuulsin. Ma selgitan. Tahaksin end väljendada nii, et see kajastaks ka Euroopa Liidu positiivseid külgi, sest nii üllatav, kui see ka ei ole, on viimasel ajal juhtunud ka häid asju. Me oleme teinud järeldusi ja õppinud 1930. aastate kriisist. Nüüd oleme suurest kriisist ühe aasta võrra edasi liikunud ja tegelikult oleme saavutanud 2010. aastal taas enamikus riikides positiivse kasvu. Seda 1930. aastatel ei juhtunud. Kriis kestis tegelikult kümnendi lõpuni.

Miks me oleme praegu saavutanud positiivse kasvu? Sest oleme võtnud meetmeid. Oleme võtnud meetmeid, et päästa finantseerimisasutused – mitte sellepärast, et need meile väga meeldiksid, vaid sellepärast, et ilma nendeta ei ole ka majandust. Oleme juhtinud arukalt rahapoliitikat. Oleme süstinud majandusse likviidsust, mida 70 aastat tagasi ei tehtud. Vähemalt 16 riigiga oleme loonud kõigist probleemidest hoolimata rahalise stabiilsuse ala. 1930. aastatel toimus konkurentsist tingitud devalveerimine. Praegu seda ei toimu. Oleme viinud ellu riskantset eelarvepoliitikat, kasutades eelarvepuudujääke majanduse stimuleerimiseks. Me ei teinud seda, mida tehti 1930. aastatel, nimelt me ei taastanud võimalikult kiiresti eelarve tasakaalu. Nii kaitsesime oma siseturgu. See ei ole täiuslik, me peame seda parandama ja härra Monti esitab meile selle kohta mõned konkreetsed ettepanekud. Me ei ole siiski laskunud 1930. aastate protektsionismi. Seega oleme äsjasest suurest kriisist mõningal määral õppust võtnud.

Läheksin isegi sammu kaugemale. Just tänu Euroopa Liidule sündis G 20. Meie algatusel loodi see üleilmse juhtimise alge. Esimest korda on nii uued kui ka vanad suured jõud tulnud kokku, et kriisiga võidelda. Kuigi seda ei tehta täiuslikult, jätkame siiski selles vallas tööd. Seega ei tohiks Euroopat ja Euroopa Liitu panna alati kaitsepositsiooni. Oleme saavutanud ka mõningaid väga rõõmustavaid tulemusi.

Nüüd peame selle niinimetatud väljumisstrateegia seljataha jätma. Peame leidma tasakaalu eelarvestiimulite liiga kiire hülgamise ja keskpikas perspektiivis eelarve tasakaalu juurde tagasipöördumise vahel, mida on kindlasti vaja meie pensionisüsteemi, sotsiaalkindlustussüsteemi ja tervishoiusüsteemi rahastamiseks. Seega peame leidma keerulise tasakaalu. Stabiilsuse ja kasvu pakt annab meile selleks vahendid, sest see ei nõua kohest eelarve tasakaalu saavutamist. See nõuab astmelist lähenemist, mille kohaselt me saavutaksime kõigepealt 3% taseme ja seejärel keskpikas perspektiivis eelarve tasakaalu. Minu arvates oleme viinud ellu arukat poliitikat ja me jätkame seda.

Me teame, millised on Lissaboni strateegia puudused, kuid me ei tohiks unustada ka seda, et finants- ja majanduskriis paiskas Lissaboni tegevuskava rakendamise täiesti segi. On muidugi olnud tegematajätmisi, kuid ma ei hakka neid üles lugema, need on kõigile teada. Ütlen siiski, et me vajame mõningaid ulatuslikke ja tähtsaid reforme. Need tähtsad Euroopa ja riigi tasandil tehtavad reformid nõuavad eelarvega seotud valikuid. Me ei taha mitte juhuslikult – kordasin seda kirjalikes järeldustes, mida te lugesite – siduda eelarvearutelu tihedalt majandusreformidega stabiilsuse ja kasvu pakti õiguslikus raamistikus. Tahame seda sellepärast, et kui me ütleme näiteks, et peame tegelema rohkem teadus- ja arendustegevusega, siis peame nägema selle ette ka liikmesriikide eelarvetes ja Euroopa Liidu finantsperspektiivis. See tähendab, et on vaja teha mõningaid eelarvega seotud valikuid.

Üks teine Lissaboni strateegia jaoks tehtavate valikute tagajärg on see, et kavandatavad eesmärgid ei ole alati kerged. Need võivad olla väga rasked. Siin läheb asi keeruliseks. Ühest küljest nõutakse reforme ja teisest küljest tuleb reformid ellu viia. Ma ei ütle, et olen kuulnud seda siin, vaid väljaspool Euroopa Parlamenti, Euroopa tasandil. Inimesed nõuavad tugevaid meetmeid, olulisi ja keerulisi reforme, ning kui nad lähevad tagasi oma riiki, on näha vähe tulemusi. Seepärast vajame ühtset seisukohta. Euroopa Liit üksi ei vii reforme ellu. Me võime riike ergutada, stimuleerida ja pakkuda neile õiget raamistikku, kuid väga suur osa reformidest tuleb teha liikmesriigi tasandil. Seetõttu on vaja näidata üles suurt poliitilist tahet ja kõige olulisem on poliitiliste kohustuste võtmine.

Sageli öeldakse, et me vajame siduvamaid meetmeid. Peaksime selle üle järele mõtlema. Olen teinud mõne ettepaneku, mis on minu arvates arukamad kui siduvad meetmed. Isegi stabiilsuse ja kasvu pakt, mis sisaldab palju siduvaid meetmeid, ei suutnud teatud riike õigele teele suunata. Seepärast ei ole meetod kõige tähtsam, see ei lahenda kõiki probleeme. Poliitilise tahteta ja kohustusi võtmata on meetod kasutu.

Majandusstrateegia puhul öeldakse õigusega, et me vajame rohkem piiranguid. Majanduspoliitika suuniseid ei ole Lissaboni lepingus siiski sätestatud. Mina ei koostanud Lissaboni lepingut, seda tegid teised, kuid selles ei ole ette nähtud ühtegi sanktsiooni, karistust ega negatiivset meedet seoses majanduspoliitika suuniste rakendamisega. Vaadake lähemalt artiklit 121, siis näete seda ise. Peamine on poliitiliste kohustuste võtmine nii Euroopa kui ka riigi tasandil. Ilma selleta ei tehta midagi ära.

Teen veel ühe märkuse Kreeka kohta. Ma usun, et oleme edastanud õige sõnumi. Oleme andnud edasi sõnumi Kreeka valitsuse vastutuse kohta. Ta peab tulema toime äärmiselt raskes olukorras, kuhu on sattunud. Ta on võtnud mõningaid julgeid meetmeid. 11. veebruaril ütles ta meile, et kui praegustest meetmetest ei piisa eelarvepuudujäägi vähendamiseks 4%ni SKPst 2010. aastal, võtab ta lisameetmeid. Oleme võtnud kohustuseks teha hoolikamat kontrolli – mitte üksnes Euroopa Komisjoni algatusel, vaid ka Euroopa Keskpanga ja isegi Rahvusvahelise Valuutafondi ekspertide abiga. Seepärast usun, et oleme vastutuse tõepoolest väga selgelt piiritlenud ja määratlenud. Vajaduse korral on muidugi olemas ka solidaarsus. Kreeka ei taha oma sõnul, et me seda kasutaksime, kuid me edastasime kaks sõnumit: vastutus ja vajaduse korral solidaarsus.

Muidugi peame tegema järeldusi sellest, mis Kreekaga viimastel aastatel on juhtunud. Ka euroalal peame olema ettenägelikumad nii andmete kogumisel kui ka poliitikas. Kriis seadis meie ette ka uue ülesande, sest me peame kasutama rohkem kooskõlastamispoliitikat. Tegelikult seab uusi ülesandeid iga kriis. Peame igast kriisist õppima. Me õpimegi. Nii nagu me õppisime 1930. aastate kriisist, peame nüüd õppima finantskriisist. On vaja rohkem reguleerida, kontrollida rohkem lisatasusid ja rakendada kaugeleulatuvamat panganduspoliitikat. Kuid peame õppima võimalikult palju ka Kreeka ja teiste riikide kogemusest.

Lugupeetud parlamendiliikmed! Ma usun, et sama sihikindlust oli tunda ka siin Euroopa Parlamendis. Oli tunda sama poliitilist tahet jätkata majanduspoliitikat ja strateegiat, mis võib praegused probleemid lahendada. Nagu paljud teie hulgast ütlesid, ei vastuta selle eest vaid üks või kaks inimest. Kõik Euroopa Liidu institutsioonid ja kõik liikmesriigid peavad võtma endale kollektiivse vastutuse. Vastasel juhul ei päästa me oma sotsiaalset mudelit. Vastasel juhul kaotame oma koha maailmas. Nende mõtetega tulin teiega täna pärastlõunal kohtuma ja nende mõtetega jätkan ma oma tööd.

(Aplaus)

Juhataja. – Tänan teid, lugupeetud ülemkogu eesistuja! On tõepoolest suur rõõm näha teid esimest korda koos meiega täiskogu istungil. Kreekas on üks väljend nende kohta, kes võtavad uue ameti otsusekindlalt üle. Me ütleme σιδηροκέφαλος. See tähendab, et olgu teil raudne pea, mis peab vastu kõigile ettetulevatele probleemidele. Ma usun, et olete seda tõestanud, ja kui mitte, siis teete seda. Tänan teid väga, et olite siin koos meiega.

Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Majanduskriis on jätnud ELi riikide majanduskasvu potentsiaalile sügava negatiivse jälje. Oleme sellel teemal arutlenud ja mõistnud, et keskendutakse kriisist väljumise meetmetele ja majanduskasvu rahalisele taaselustamisele. Kahtlemata on hea mõte tegelda probleemidega nende tõsiduse järjekorras. Siiski on tähtis mõista, et olukord ei ole enam selline nagu enne kriisi. Tegelikult tuleb muuta majandusmudelit. See peab põhinema rohkem uuenduslikkusel ja saastevabadel energiaallikatel ning keskenduma inimeste tervislikule seisundile. Me ei saavuta arenevat majandust enne, kui oleme motiveerinud töötajaid. Me ei saavuta säästvat majandust, kui toetame keskkonnakaitset üksnes poolikute meetmetega. Usun, et majanduskasvu potentsiaali taastamiseks on vaja alustuseks muuta majandusmudelit, mis peab keskenduma uuendustele ja inimeste motiveerimisele. Kriisist väljumine ei ole põhimõtteliselt majanduse või maksupoliitika probleem.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Euroopa on juba saanud õppetunni, sest ta ei olnud võimeline täitma Lissaboni strateegias püstitatud eesmärke. Ma loodan, et ta õpib majandus- ja finantskriisi põhjustanud vigadest. Seetõttu kutsun teid üles pöörama tulevikus suuremat tähelepanu esmajoones töökohtade loomisele. Sealjuures ei tuleks luua ükskõik milliseid töökohti, vaid püüda tagada kvaliteetset täielikku tööhõivet, võttes arvesse tööturu vajadusi ja tagades sotsiaalse kaasatuse. Teiseks on väga tähtis võidelda soolise võrdõiguslikkuse eest ja ka vaesuse kaotamise eest, eriti seoses kõige haavatavamate rühmadega, sest neid mõjutab vaesus praegusel raskel ajal kõige rohkem. Tahaksin juhtida tähelepanu ka haridussüsteemidele ja uute oskuste omandamise vajalikkusele. Et ELi liikmesriikide tööturgudel toimuvad kiired muutused, on vaja hoolitseda selle eest, et töötajatel oleksid tulevasel tööturul nõutavad oskused. Seetõttu tuleb investeerida ettevõtete töötajate koolitamisse ja elukestvasse õppesse. Peame pöörama kõige rohkem tähelepanu ühiskonna ühele tõsisemale probleemile – noorte kasvavale töötusele. Kui noortele ei anta võimalust tööturule siseneda, on oht, et Euroopa kaotab terve põlvkonna noori inimesi. 11. veebruaril toimunud ELi riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel Euroopa 2020. aasta strateegia teemal tõstatati väga oluline valitsemistava küsimus. Kuigi Euroopa Ülemkogu on selles küsimuses väga eesmärgikindel, tahaksin siiski kutsuda teid üles tagama Euroopa Parlamendi, liikmesriikide parlamentide ja nõukogu eri sektorite aktiivsema osaluse.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Käesolevas arutelus ei liiguta Euroopa Liidu vastutajaid kaugeltki mitte kodanike tegelikud probleemid. See, mida me oma visiitidel ja suhtluses töötajate, põllumajandusettevõtjate, kalurite ning mikro- ja väikeettevõtete omanikega pidevalt märkame, näitab, et Euroopa Liidu meetodid ja poliitika üksnes seavad ohtu tööhõivet ning süvendavad töötust ja ekspluateerimist.

Ajal, mil töötuse näitajad on jõudnud 23 miljonini ja vaesus mõjutab rohkem kui 85 miljonit inimest, ei ole vastuvõetav jätkata niisuguse olukorra põhjustanud poliitika elluviimist.

Seepärast rõhutame tungivalt vajadust lõpetada stabiilsuse pakt ning asendada see arengu ja tööhõive paktiga, milles seatakse esikohale tagatud õigustega töökohtade loomine ja tootmise suurendamine.

On vaja lõpetada Lissaboni strateegia ja toetada selle asemel sotsiaalse arengu strateegiat, milles seatakse esikohale vaesuse vastu võitlemine, toetatakse kvaliteetseid avalikke teenuseid ja sotsiaalressursse ning edendatakse soolist võrdõiguslikkust ja naiste õigusi. See tähendab, et tuleb töötada välja eelarvepoliitika, mis kiirendab ühenduse toetusfondide jaotamist ja võimaldab need liikmesriikidele üle kanda kiiremini ja lihtsamalt...

(Hääletuse kohta antud selgitust on lühendatud vastavalt kodukorra artiklile 170.)

Kinga Göncz (S&D), kirjalikult. – (HU) ELi 2020. aasta strateegia saab õnnestuda vaid siis, kui liikmesriigid näitavad üles piisavat tahet seda ellu viia. Lisaks selgele riikliku vastutuse võtmisele peitub edu võti ka selles, et rakendatakse ühenduse poliitikat ja sellega kaasnevaid ressursse, mis on ette nähtud arengus järele jõudmiseks, regionaalarengu ja põllumajanduse jaoks. Kõik need aitavad kaasa majanduskasvule ja töökohtade loomisele. Peaministrite suuremal poliitilisel vastutusel põhinev töömeetod, mis praegu kuju võtab, annab samuti strateegia edukaks elluviimiseks tugevamad tagatised kui Lissaboni strateegia puhul. 2020. aasta strateegias sätestatakse ka järgmise eelarveperioodi eelisvaldkonnad, nägemata praeguseks ette üksikasjalikku arutelu. Järelikult on vaja kohe rõhutada ühise põllumajandus- ja ühtekuuluvuspoliitika olulisust järgmisel seitsmeaastasel eelarveperioodil, mis algab 2014. aastal. Ilma majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuseta ei ole ka tugevat ja konkurentsivõimelist Euroopat. Piirkondade lähenemine tugevdab Euroopa konkurentsivõimet.

Lívia Járóka (PPE), kirjalikult. – (HU) Austatud kolleegid! ELi üks olulisemaid ülesandeid on hinnata ümber Lissaboni strateegia ja sellega seonduv vaesuse ja tõrjutuse vastane võitlus ning tugevdada sotsiaalset

ET

ühtekuuluvust. 2020. aasta algatus, mis kujutab endast Hispaania-Belgia-Ungari eesistujakolmiku üht tugisammast, peab vastama meie maailmajao pikaajalistele demograafilistele ja sotsiaalsetele probleemidele. See ei tähenda midagi muud kui Euroopa tööturu ja haridussüsteemi uut läbimõtlemist. Arvestades praeguse Euroopa tööhõivestrateegia ebaõnnestumist, peab 2020. aasta programm looma tõepoolest rohkem ja paremaid töökohti, pidades silmas esmajoones naiste ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade suuremat osalust tööturul. On kiiduväärne, et nii Euroopa Komisjoni kui ka eesistujakolmiku tegevuskavas pannakse rõhku teguritele, mis on programmi edukuseks hädavajalikud. Need on meetmed, mis puudutavad deklareerimata tööd, ebaseaduslikku majandust, varakult kooli pooleli jätnute probleemi ja füüsilisest isikust ettevõtjate tingimuste parandamist. Et sotsiaal-majanduslik tõrjutus on tingitud arvukatest üksteisega seotud teguritest, võib lahendust pakkuda pigem laiahaardelisem tegevuskava, milles käsitletakse kõiki valdkondi koos, mitte seni domineerinud projektipõhised ideed. Edu saavutamiseks tuleb jätta kõrvale eraldiseisvad algatused. On vaja vastu võtta meetmed, mis on põimitud tasakaalustatud poliitikapaketti, milles keskendutakse varajasele sekkumisele ja mis on võimeline tagama kõikide Laekeni näitajates kajastuvale sotsiaalsele tõrjutusele suunatud meetmete tegeliku parandamise.

Iosif Matula (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Praegune majanduskriis on viimaste kümnendite kõige tõsisem, sest selle mõjul on kogu ELi kasvupotentsiaal vähenenud poole võrra. Majanduslangus käib käsikäes rahvastiku järjest suurema vananemisega, mis takistab ELi majanduse taastumiseks tehtavaid jõupingutusi. Selle taustal peab 2020. aasta strateegia, mille mõte on jätkata Lissaboni strateegiat, looma jätkusuutliku kasvu ja eelarve konsolideerimiseks vajalikud tingimused. Elukestev õpe peab olema kättesaadavam ja ülikoolid avatumad tavapärasest erinevate üliõpilaste vastuvõtmisel. Parem pakkumise ja nõudluse seos ja suurem tööjõu liikuvus annavad töötajatele rohkem võimalusi seal, kus on nende oskuste järele suurem nõudlus. Vaesuse ja tõrjutuse vähendamiseks on vaja luua ajakohased sotsiaalkindlustus- ja pensionisüsteemid. Tööhõivepoliitika peab keskenduma paindlikule tööturule, kus töötajad vastutavad oma tööelu eest pideva koolituse, muutustega kohanemise ja liikuvuse kaudu. On väga oluline praeguse majanduskriisi õhkkonna ja Euroopa rahvastiku vananemisega kohaneda, et saaksime pakkuda piisavat toetust neile, kes ajutiselt ei tööta.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Ma olen samal arvamusel kolleegidega, kes tõstatasid küsimuse põllumajanduse puudumise kohta ELi 2020. aasta strateegiast. Usun, et põllumajandus on valdkond, mis võib aidata kaasa Euroopa Liidu arengule ja on samal ajal tähtis sellepärast, et see asub euroopaliku eluviisi keskmes. Viimase, kuid mitte vähem tähtsana tuleb põllumajandusele pöörata erilist tähelepanu ka seepärast, et majanduskriis on seda väga rängalt mõjutanud. Mõju ulatuse nägemiseks piisab, kui vaadata tegeliku sissetuleku vähenemist põllumajandustöötaja kohta – mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis on see lausa 35%.

Ioan Mircea Paşcu (S&D), kirjalikult. – Sarnaselt ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy avasõnavõtule on ka minu avaldus pühendatud Lissaboni lepingule. Kuigi teoreetiliselt tundub kahel toolil istuva kõrge esindaja ametikoha loomine hea idee, tekitab see praktikas oma unikaalsuse tõttu probleeme, mida lepingu koostajad ette ei näinud. Kui pole asetäitjat – kes istuks samuti kahel toolil –, peab kõrge esindaja üha rohkem valima, kas jääda Brüsselisse ja olla kohal näiteks Euroopa Parlamendis või lennata mõne välisriigi pealinna, kus EL vajab samuti kõrget esindamist. Loomulikult võib Catherine Ashton kedagi volitada, kuid kui ta seda teeb, saab see olla vaid ajutine ning kas nõukogu või komisjoni kulul. Kui vahetuv eesistujariik tasakaalu taastamiseks sekkub, lõpetame pigem suurema kui väiksema bürokraatiaga.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Euroopa 2020. aasta strateegia ei tohi korrata oma eelkäija, Lissaboni strateegia vigu. Uut strateegiat on tublisti kujundanud majanduskriis, mille mõjudega see strateegia peab tegelema. Samal ajal peame heastama oma hooletuse. Kui stabiilsuse ja kasvu pakti sätted on nii ranged, siis kuidas sai ELi puudujääk olla 7% ja võlg 80% SKPst? Kes selle eest vastutab? Kõige rohkem soovime, et EL pöörduks tagasi kiire kasvu teele, ning just eeskätt seda peaks strateegia aitama saavutada. Strateegia praegused sätted ei näita, kuidas selleni jõuda, ega näita ka seda, kuidas siduda Euroopa sotsiaalseid saavutusi demograafiliste probleemidega, näiteks tervisekindlustussüsteemide viletsate tulemuste või halveneva pensioni- ja sotsiaaltoetuste süsteemiga. Ja kuidas jääb töötundidega? Kuidas jääb pankade ja teiste finantseerimisasutuste järelevalve ja kontrolli süsteemi loomisega? Või kuidas kavatseme tootlikkust suurendada? Me vajame nende uute probleemide lahendamiseks uusi meetodeid.

Bogusław Sonik (PPE), kirjalikult. – (PL) Euroopa uue, 2020. aasta strateegia esmatähtis eesmärk on luua arukam ja ökoloogilisem teadmistepõhine turumajandus. Selleks peaksime keskenduma eelkõige ühtse turu tugevdamisele ja teenuste vaba liikumise parandamisele. Euroopa Ühenduse ülesanne peaks seisnema ettevõtluse edendamises ja ettevõtete registreerimise lihtsustamises, nii et kõrvaldataks õiguslikud ja majanduslikud tõkked. Oluline on toetus, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Selles suunas liikumisel võib oluline samm olla mikroettevõtete iga-aastaste finantsaruannete esitamise nõude kaotamine

ja laenude kättesaadavuse lihtsustamine. Tulemused, mida andis Eurobaromeetri uuring elanike ettevõtlusvaimu kohta, näitavad, et Euroopa Liit on Ameerika Ühendriikidest endiselt maas, aga need näitavad samuti, et üle poole ELi noortest tahaksid lähima viie aasta jooksul ettevõtjaks saada. Usun, et oluline on keskenduda teadmistepõhisele majanduskasvule ning luua konkurentsivõimeline, ühtne ja keskkonnasäästlikum majandus. Ka seepärast peame pöörama tähelepanu arendustegevusele ja noorte ettevalmistamisele tulevaste pikaajaliste probleemide lahendamiseks ning sellele rohkem kulutama.

EL peaks rakendama Euroopa digitaalset tegevuskava võimalikult kiiresti. See aitaks kaasa tõeliselt ühtse ja ühise turu loomisele internetikaubanduse valdkonnas ning võimaldaks tarbijatel saada kasu teiste liikmesriikide võistlevatest hinnapakkumistest. Ka VKEd saaksid siis Euroopa turul takistamatult tegutseda.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), kirjalikult. – (HU) ELi 2020. aasta strateegia peab tuginema kahele sambale. Üks neist on liikmesriikidevaheline solidaarsus, mis tagab, et kriisis ei jäeta ühtegi liikmesriiki tagaplaanile. Teiseks peavad liikmesriigid näitama üles ka solidaarsust ühendusega, täites hoolikalt ühiselt võetud kohustusi. ELi tulevikku käsitleva arutelu käigus ei tohiks me kunagi kaotada silmist juba toimivat poliitikat. Ühine põllumajandus- ja ühtekuuluvuspoliitika on Euroopa integratsiooni tõelised tulemused ning liikmesriikide ja rahvaste solidaarsuse sümbolid. Ungari parlamendiliikmena ja uue liikmesriigi poliitikuna leian, et sama olulised on Euroopa Komisjoni sõnastatud uued prioriteedid. Need on teadmistepõhise ühiskonna loomine, uuenduslikkuse edendamine, sotsiaalse kaasatuse tugevdamine, uute töökohtade loomine ja kindlam võitlus kliimamuutuse vastu säästva arengu raames.

Varasema ühise poliitika nõrgenemine ei tohi olla hind, mida makstakse tugevama koostöö saavutamise eest eelnimetatud valdkondades. 21. sajandil muutub ühise põllumajanduspoliitikaga tagatud toiduohutus üha olulisemaks, sest toit ja joogivesi on strateegiliselt sama tähtsad nagu nafta 20. sajandil. Kui me tõepoolest tahame tugevdada ELi üleilmset konkurentsivõimet, ei saa me lubada, et mõned piirkonnad jäetakse tagaplaanile vananenud infrastruktuuri ning viletsate haridus-, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste tõttu. Seetõttu on jätkuvalt vaja tugevat solidaarsusel põhinevat ühtekuuluvuspoliitikat.

Traian Ungureanu (PPE), kirjalikult. – (RO) ELi 2020. aasta strateegiaga peab toimuma läbimurre. Vastasel juhul saab ELi 2020. aasta strateegiast teine Lissaboni strateegia, mis on kümne aasta pärast vaja asendada uue strateegiaga. ELi 2020. aasta strateegia peab tähistama selgelt Lissaboni-järgse etapi algust. Peame kindlaks määrama algatatud strateegia esmatähtsad eesmärgid, nii et ELi 2020. aasta strateegiaga kavandatavad reformid oleksid keskpikas ja pikas perspektiivis elujõulised.

On kolm esmatähtsat valdkonda, mis peavad ELi 2020. aasta strateegias kajastuma ja milles ei tohi ebaõnnestuda. Esimene on VKEde aktiivne toetamine, mis põhineb ühenduse programmide sidumisel makromajanduspoliitikaga. See tagab eraettevõtetele soodsa majanduskeskkonna. Teine on haridussüsteem, mis valmistab tööjõudu ette turunõudluse alusel. See protsess tagab liikmesriikides suurema tööhõive. Kolmandaks tuleb suurendada Euroopa Parlamendi rolli. See võimaldab kasutada liikmesriikidest saadud tegelikku teavet ja ennetab üha kasvavaid lahknevusi eri liikmesriikide majandussüsteemide vahel. ELi 2020. aasta strateegia, mis põhineb selgetel prioriteetidel, taaselustab kiiresti ELi majanduskasvu, eriti praeguse finants- ja majandussurve taustal.

14. Parlamendi prioriteedid ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärgul (Genf, 1.–26. märts 2010) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused parlamendi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärgul (Genf, 1.–26. märts 2010).

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* – (ES) Lugupeetud juhataja! Euroopa Liit valmistub Genfis, Brüsselis ja kolmandate riikide pealinnades toimuvaks inimõiguste nõukogu käesoleva aasta esimeseks istungjärguks.

Inimõiguste nõukogu on foorum, kus arutatakse inimõiguste olukorda kõigis maailma piirkondades ja rahvusvahelise üldsuse jõupingutusi inimõigustega seotud olukorra parandamiseks. Inimõigused on üks Euroopa Liidu põhimõtetest, üks tema osa ja tema vaimsuse oluline tunnus, asi, mille järgi ELi maailmas tuntakse.

Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja on võtnud endale rolli, mida peab sel korral täitma väga hoolikalt. Nõukogu eesistuja on võtnud vastu rasked ülesanded, mida Euroopa Liit peab asuma inimõiguste nõukogu kõnealuste istungjärkude käigus väga tõsiselt lahendama. Seda tõendab näiteks seegi, et Hispaania valitsuse esimene asepeaminister María Teresa Fernández de la Vega, kes antud juhul tegutseb Euroopa Liidu Nõukogu

eesistujariigi esindajana, osaleb kõrgetasemelisel kohtumisel, millega alustatakse inimõiguste nõukogu 13. istungjärku.

Niisiis kavatseb eesistujariik võtta nõukogu tööst aktiivselt osa.

Kaitseme Euroopa Liidu seisukohti küsimustes, mis on paljude liikmesriikide jaoks eriti olulised, ning lisaks liikmesriikide algatustele kavatseb Euroopa Liit esitada riigipõhised resolutsioonid.

Usume jätkuvalt, et nõukogu vajab inimõiguste kaitsmiseks vahendeid, mille abil reageerida tõsistele inimõiguste rikkumistele. Nendeks vahenditeks võivad olla konkreetsed riigipõhised volitused – näiteks Birma või Korea Rahvademokraatliku Vabariigi puhul – või riigipõhised valdkondlikud volitused, nagu me loodame Kongo Demokraatliku Vabariigi puhul.

Rahvusvaheline üldsus ja inimõiguste nõukogu peavad neid olukordi jälgima, kui soovime, et nõukogu tõsiseltvõetavus säiliks.

Nõukogu tulevaste istungjärkude üks päevakorrapunkt on teema, mida me hakkame arutama veidi hiljem täna pärastlõunal teise punkti raames – need on Gaza-teemalised eriistungjärgud ja Goldstone'i aruanne. Euroopa Liit on seisukohal – seda kordame ka hiljem –, et see aruanne sisaldab usaldusväärset analüüsi, ning Euroopa Liit rõhutas, kui tähtis on viia läbi asjakohased ja usaldusväärsed uuringud rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate normide ja rahvusvahelise humanitaarõiguse võimalike rikkumiste kohta.

Soovin rääkida ka inimõiguste nõukogu läbivaatamisega seotud probleemist.

Käesolev aasta on väga oluline eelkõige 2011. aastal toimuvate läbirääkimiste jaoks, mis käsitlevad nõukogu töö läbivaatamist.

Euroopa Liit jätkab tööd, kuid kavatseb muuta kindlamaks liidu selge seisukoha, selge strateegia, et meil oleks võimalik hoida oma aktiivset rolli ja kohustusi inimõiguste kaitsmisel ja austamisel.

Igal juhul on selge, et Euroopa Liit kavatseb jätkuvalt toetada ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo sõltumatust, nagu ta on seda alati teinud, muu hulgas toetada endiselt erimenetluste sõltumatust, valitsusväliste organisatsioonide osalemist inimõiguste nõukogus, nõukogu suutlikkust takistada tõsiseid inimõiguste rikkumisi ja riigipõhiste volituste kehtestamist.

Hispaania, eesistujariik Hispaania, on teadlik sellest, et on võtnud vahetuva eesistujariigi ülesanded üle ajal, mis on inimõiguste kaitsmisel ja edendamisel maailmas ELi ja ÜRO jaoks otsustav.

Lissaboni leping avas uue etapi liidu välistegevuses, nagu ka paljudes teistes valdkondades, ning me loodame, et meie ühine töö kõrge esindaja juhtimisel muudab Euroopa Liidu hääle inimõiguste nõukogu töö põhimõtete kaitsmisel selgemaks. Samuti loodame, et sel etapil, mil liigutakse aktiivsema, läbipaistvama ja tõhusama nõukogu poole, tuleb kasuks Euroopa Liidu praegune üleminekuetapp, mida läbitakse selle eesistujariigi juhtimisel, mida mina esindan. See riik teeb kõik mis tema võimuses, et tee, mille liit ja nõukogu on valinud, viiks nüüdsest ühe ja sama eesmärgini – inimõiguste edendamise ja kaitsmiseni kogu maailmas.

Kristalina Georgieva, *komisjoni liige.* – Lugupeetud juhataja! Pean väga asjakohaseks, et olen täna siin esimest korda arutamas inimõiguste küsimust, mis sobib nii hästi minu vastutusala esmatähtsate valdkondadega.

Komisjon on eesistujariigi Hispaania esitatud seisukohtadega igati nõus. Ma soovin lisada kaks märkust sellele, mida siin tutvustati seoses eelolevate istungjärkude prioriteetidega ja sellega, kuidas EL soovib neist lähtuda.

Esimene märkus puudutab valdkondlikke küsimusi. EL ja rühm Ladina-Ameerika riike teevad koostööd lapse õiguste resolutsiooni projekti kallal, keskendudes eriti võitlusele laste vastu suunatud seksuaalvägivallaga. Komisjon tunneb suurt muret seksuaalvägivalla sagenemise pärast konfliktialadel ja kriisiolukordades ning selle tagajärgede pärast kõige haavatavamatele inimestele, eriti lastele. EL soovib vastavalt Euroopa konsensusele humanitaarabi valdkonnas tagada, et seda käsitletakse resolutsioonis nõuetekohaselt.

EL soovib aktiivselt osaleda ka puuetega inimeste õigusi käsitlevas töörühmas. Sellel teemal on väga selge seos ELi sisepoliitikaga, sest me viime peagi lõpule ühinemise ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga.

Teine suurt huvi pakkuv valdkond on õigus toidule. See käib üheskoos aastatuhande arengueesmärkide saavutamisega. Samuti käsitletakse riigis ümber asustatud inimeste inimõigusi. Erinevalt pagulastest ei kaitse neid piisavalt rahvusvahelised konventsioonid ja me jätkame selles vallas tööd.

Minu teine märkus puudutab ELi toetust sellele, et täiskogu võtaks vastu üldise korrapärase läbivaatamise aruanded, mis puudutavad riike, kes läbisid selle protsessi detsembris. See on väga oluline hetk, mil vaatluse all olevad riigid võivad avalikult näidata, milliseid kohustusi nad inimõiguste olukorra parandamiseks täidavad. Samas on neil riikidel võimalik nimetatud kohustuste täitmiseks taotleda rahvusvahelist abi. Komisjon on jätkuvalt valmis arutama partneritega avameelselt viise ja võimalusi, kuidas toetada nimetatud läbivaatamiste käigus antud soovituste rakendamist.

Nagu eesistujariik Hispaania juba rõhutas, on otsustav tähtsus asjaolul, et selle protsessi mõju sõltub ennekõike ELi liikmesriikide endi läbipaistvusest ja avatusest, sest tulemuslikud suudame olla üksnes siis, kui järgime omaenese eeskuju.

Laima Liucija Andrikienė, fraktsiooni PPE nimel. – Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel, et Euroopa Parlament kavatseb võtta vastu resolutsiooni inimõiguste nõukogu eeloleva istungjärgu kohta. Samuti rõõmustan ma selle üle, et Euroopa Parlament saadab inimõiguste nõukogusse delegatsiooni, sest tavaliselt oleme Euroopa Liidu Nõukogule esitanud soovitusi selle kohta, kuidas parandada inimõiguste nõukogu tööd ja tugevdada Euroopa Liidu osatähtsust selles nõukogus.

Kõnealune 13. istungjärk on 2010. aastal toimuvatest kõige olulisem. See hõlmab kõrgetasemelisi kohtumisi ja arutelusid riikide ministritega paljudes olulistes küsimustes, mida nii volinik kui ka minister juba mainisid, näiteks üleilmse finantskriisi mõju inimõiguste olukorrale maailmas.

Meil on hea meel, et meie partnerid Ameerikas on inimõiguste nõukogu töösse tihedalt kaasatud. Kuid oleme sunnitud murelikult märkima, et mõned riigid püüavad kogu protsessi takistada ja õõnestada inimõiguste nõukogu usaldusväärsust. Iraan on andnud märku, et võib osaleda valimistel ja kandideerida ühele nõukogu kohale. Oleks väga kahetsusväärne, kui Iraan osutuks tõepoolest valituks, sest tegelikult suurendaks see nõukogus nende riikide arvu, kus inimõiguste olukord on problemaatiline. Nii riskiks inimõiguste nõukogu töö lakkamise ja ebatulemuslikuks muutumisega, nagu juhtus ka tema eelkäija, ÜRO inimõiguste komisjoniga. Teisisõnu on kaalul inimõiguste nõukogu usaldusväärsus ja seetõttu peaksime tegema kõik võimaliku, et säilitada tema autoriteeti.

Richard Howitt, fraktsiooni S&D nimel. – Lugupeetud juhataja! Kõigepealt soovin väljendada heameelt selle üle, et Euroopa Parlament on kaasatud ÜRO algatustesse. Sügisel tegime New Yorgis lobitööd uue peasekretäri asetäitja määramiseks, et suurendada inimõiguste esmatähtsust ÜROs, ja järgmisel kuul osaleme taas inimõiguste nõukogus. Me ei pea mitte lihtsalt dialoogi ELi esindajatega, vaid teeme ka koostööd kolmandate riikidega, sest see on osa Euroopa ühistest püüdlustest aidata kaasa inimõiguste austamisele mujal maailmas. Olen uhke, et näeme Genfis Euroopat inimõiguste eest võitlejana, ja seoses käesoleva aasta juunis algava tööga ütleb meie tänane resolutsioon, et peaksime võitlema ka inimõiguste nõukogu enda tulevase reformi eest.

Inimõiguste nõukogu on jätkuvalt ülemäära politiseeritud. Meie tänases dokumendis kritiseeritakse õigusega neid küünilisi saadikuid, kes seisavad Genfis ÜRO hoone ees kell kuus hommikul oma autodega järjekorras ainult selleks, et saaksid end esimestena registreerida sõnavõtjate nimekirja ning aidata Sri Lankal tema tegevusetuses hiilida kõrvale kriitikast selles riigis toimuvate rikkumiste kohta ja vaadata mööda inimõiguste nõukogu loomise vaimsusest. See vaimsus tähendab, et ta peab aasta läbi käsitlema inimõiguste rikkumisi, olenemata sellest, millal ja kus need esinevad. Me nõustume Euroopa Parlamendis paljude põhimõtetega, mille eesistujariik Hispaania tulevasest reformist rääkides välja on kuulutanud, ning ma soovin ühineda oma sõbra Laima Liucija Andrikienėga ja öelda, et kui Iraan, kus inimõiguste olukord on kohutav, valitakse järgmisel korral ilma vastuseisuta nõukokku, nagu mõned kardavad, annab see nõukogule järjekordse surmahoobi.

Kõige karmim inimõigustega seotud katsumus ühele riigile on see, kui teda süüdistatakse inimõiguste rikkumises. Seetõttu on mul väga hea meel, et 18. veebruaril Genfis toimuval organisatsioonilisel kohtumisel avaldavad nii Euroopa Liit kui ka Ameerika Ühendriigid toetust salajast kinnipidamist käsitlevale ühisuuringule, mis sel korral inimõiguste nõukogule esitati. Me ei pruugi kriitikaga küll alati nõustuda, kuid peame alati olema kriitikale avatud, kui loodame teistelt sama.

Kristiina Ojuland (ALDE). – (*ET*) Lugupeetud komisjoni ja eesistujariigi esindajad! Me soovime Euroopa liberaalide ja demokraatide fraktsiooni poolt seda, et Euroopa Liit oleks nähtav eelseisval ÜRO Inimõiguste Nõukogu 13. istungjärgul. Olles selle resolutsiooni kaasautor, soovin ma tähelepanu juhtida just eriti resolutsiooni punktidele 9 ja 13, kus käsitletakse Iraaniga seonduvat.

Meile, Euroopa liberaalidele-demokraatidele, on vastuvõetamatu, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu on suutmatu – et mitte öelda soovimatu – reageerima vajaliku kiirusega inimõiguste kriisidele Afganistanis, Guinea-Conakrys, Iraanis, Jeemenis ja Iraagis. Kõiki maailma riike ühendava organisatsiooni inimõiguste nõukogu kohustus on pidevalt jälgida inimõiguste olukorda kõigi liikmesriikide territooriumil ja viivitamatult reageerida olukorra halvenemisele.

Senine loid käitumine annab selgelt märku organisatsiooni nõrkusest ja võimetusest endale võetud kohustusi adekvaatselt täita. Organisatsiooni nõrkust võib ilmestada ka see, et Iraani kandideerimine 2010. aasta mais toimuvatel ÜRO Inimõiguste Nõukogu valimistel on päris kentsakas. Paljas mõte sellest on absurdne, arvestades Iraani teokraatliku režiimi abituid püüdeid suruda maha kogu riiki haaranud rahvarahutused, kasutades repressiivaparaati. Ainuüksi selle toimimise võimalikkus on etteheiteks tervele rahvusvahelisele kogukonnale.

Me austame Iraani rahva valikuid ja meie kriitika eesmärk on saavutada Iraani rahvale parem tulevik. Me pöördume Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni asepresidendi poole nõudega võtta antud küsimuses resoluutne seisukoht ja avaldada ÜRO-le tugevat survet.

Heidi Hautala, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FI) Lugupeetud juhataja! Euroopa Liidul on suurepärane võimalus toetada järgmisel inimõiguste nõukogu kohtumisel rahvusvahelise õiguse tugevdamist.

Oleme nõukogult ja komisjonilt kuulnud pikki loetelusid olulistest teemadest, kuid kas meil on mingitki tagatist, et Euroopa Liit nõuab ka tegelikult nende käsitlemist? Näiteks võin tuua, et Goldstone'i aruanne rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste kohta Gaza konflikti käigus on eri liikmesriikides väga vastuoluliselt vastu võetud. Minu arvates on meil õigus saada nõukogu esindajalt teavet selle kohta, kuidas eri liikmesriigid sellesse olulisse aruandesse praegu suhtuvad. See aruanne on väga tähtis, kui me püüame teha lõppu karistamatusele ja jõuda selleni, et kõik, kes on süüdi rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumistes ja sõjakuritegudes, saadetaks kohtu ette.

Teiseks soovin sarnaselt kolleeg Howittiga ära märkida uut aruannet sajalaste kinnipidamiskeskuste kohta. Euroopa Liit peab reageerima otsustavamalt piinamisele ja igasugusele ebainimlikule kohtlemisele vanglates, millest mõned on salajased. Samuti peame suutma tunnistada tõsiasja, et ka Euroopa Liidu liikmesriigid ise on sellistes asjades süüdi. See ei tohi jätkuda. Me peame need probleemid lahti harutama, sest need mõjutavad meid kõiki.

Meil on võimalus suurendada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu pädevust, kui võtame vastu jõulise seisukoha selle suhtes, kuidas tuleks sel kevadel muuta kohtu tegevusjuhendit.

Charles Tannock, fraktsiooni ECR nimel. – Lugupeetud juhataja! Inimõiguste nõukogul on kahtlemata kiiduväärt eesmärgid, kuid neid eesmärke ohustavad tõsiselt mõned nõukogu liikmed. Paljudes neist jääb vajaka inimõiguste ja demokraatia austamisest – näiteks Kuubal, Hiinas, Pakistanis, Saudi Araabias, Nicaraguas ja Gabonis ning potentsiaalses kandidaatriigis Iraanis, kui tuua välja üksnes mõned. Seetõttu on sellel organil vähe olulist moraalset võimu. Kõige sellega peab Euroopa Liit ÜRO tasandil tegelema. Kuid sellele vaatamata teeb EL head tööd toiduga kindlustatuse ja lapse õiguste valdkonnas. Inimõiguste olukorda Iisraelis rünnatakse siiski liiga palju, samal ajal kui enda põlgav suhtumine inimõigustesse pääseb tihti kontrollist.

Euroopa Parlamendi resolutsioonis rõhutatakse õigustatult, et 13. istungjärgul jäetakse mainimata tõsised inimõigustega seotud probleemid sellistes riikides nagu Guineas Conakrys, Afganistanis, Iraanis ja Jeemenis. Teiseks viidatakse resolutsioonis LKA-le ja kinnipeetavate erakorralisele üleandmisele. Peaksime mõtlema mitu korda, enne kui ründame oma Ameerika liitlasi, kes jätkuvalt kannavad üsna ebaproportsionaalset vastutuskoormat meie endi julgeoleku eest Euroopa Liidus.

Nicole Sinclaire (NI). – Lugupeetud juhataja! Samal ajal kui komisjon kaitseb agaralt meie inimõigusi, oleme meie, britid, teadnud juba 13. sajandist saati väga täpselt, kus me asume. Mul on kahju, aga Lissaboni leping on kõigest meie Suure Vabadustekirja kahvatu vari.

Komisjonile meeldib näha ennast inimõiguste valdkonnas üleilmse otsustajana ja ta on vägagi huvitatud sellest, et mõista teiste üle kohut ning pakkuda neile oma abi ja nõu. Kuid komisjon peaks heitma kriitilise pilgu iseendale. Pean vägagi irooniliseks, et ajal, mil EL toetab õigustatult nende Kashmiri kodanike õigusi, kes ootavad kannatlikult rahvahääletust enesemääramisõiguse üle, mida ÜRO lubas neile 1947. aastal, püüab komisjon enda liikmesriikidelt kõrgpoliitika olulistes valdkondades Lissaboni lepingu abil innukalt pädevust ära võtta. Tegelikult tuletab see mulle meelde rahvahääletust, mida Briti valijaskonnale lubati, kuid mis jäi lihtsalt toimumata. Seetõttu ootavad minu valijad enesemääramist samamoodi nagu Kashmiri elanikud.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Ma arvan, et see on suurepärane võimalus kinnitada inimõiguste universaalsust, jagamatust ja omavahelist seotust ning just nimelt seda homme vastu võetava resolutsiooni ühisettepanekuga tehaksegi.

Parlament on väljendanud oma seisukohta paljudel juhtudel, enamasti maailmas valitsevat inimõiguste olukorda käsitleva aastaaruande ja mitmete resolutsioonide kaudu, nagu hiljuti Iraani puhul.

Mõned kolleegid on viidanud paradoksile – see on nende endi väljend – teatud riikide puhul, kus inimõiguste olukord on äärmiselt halb, kuid kes on samal ajal inimõiguste üle järelevalvet teostava organi liikmed, ning minu arvates on Iraani juhtum neist kõige silmatorkavam. See ei ole ainus näide. Ma leian, et ÜRO muutub ebatõhusaks, kui teda rahastavad tõepoolest sellised riigid, ning ÜRO kaotab sellisel juhul poliitilise õiguspärasuse ja moraalse õiguse neid sündmusi hukka mõista.

Lugupeetud juhataja! Mina räägin praegu siin sellest, aga üks parlamendi organ on sel nädalal kaalunud ühe liikme, Kuuba väljaheitmist. Me peame täna leinama 42aastast ehitajat ja poliitvangi Orlando Zapata Tamayot, kes suri näljastreigi tagajärjel meelevaldses, ebainimlikus ja julmas vangistuses.

Kuuba inimõiguste ja lepituse komisjoni esimees Elizardo Sánchez, inimene, kes seisab väga lähedal sotsiaaldemokraatia vaimsusele, ütles, et seda surma oleks kindlasti saanud ära hoida ja et tema arvates kannab mõrvar kohtunikurüüd. Austatud volinik! Et me oleme juba teadlikud nõukogu eesistuja seisukohast, siis soovin küsida teilt, mida te eetilisest ja demokraatlikust seisukohast lähtudes arvate sellistest taunitavatest sündmustest nagu Orlando Zapata surm ning kas komisjon on seisukohal, et Euroopa Liidu ja Kuuba suhted tuleb viia kõrgemale tasandile ja muuta esmatähtsaks.

15. Tervitus

Juhataja. – Soovin öelda tere tulemast Braga peapiiskopile monsenjöör Jorge Ortigale ning teda saatvatele piiskoppidele ja Portugali piiskoppide delegatsioonile.

Teie hiilgus, palun lubage mul väljendada meie solidaarsust ja avaldada kaastunnet Portugali rahvale, eriti Madeira elanikele, kes on pidanud viimastel päevadel nõnda palju kannatama. Oleme oma mõtetes ja palvetes nendega.

16. Parlamendi prioriteedid ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärgul (Genf, 1.–26. märts 2010) (arutelu jätkamine)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused parlamendi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärgul (Genf, 1.–26. märts 2010).

Vittorio Prodi (S&D). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! ÜRO Inimõiguste Nõukogu 13. istungjärk on ülimalt oluline sündmus.

Tahaksin mainida paari asjaolu, millest eriti sageli ei räägita. Täpsemalt soovin mainida vanglaid, mis ei ole mõeldud terroristidele, ning juhtida tähelepanu tõeliselt ebainimlikele tingimustele Rwanda ja Liibüa vanglates, kus mõistetakse surma kinnipeetuid, kes on täiesti süütud.

Lisaks tahan nimetada Lääne-Sahara rahva probleemi, mis on nüüdseks väga pikaks ajaks lahendamata jäänud, ja nende kliimapõgenike õigusi, kes on pidanud oma riigist lahkuma tõsiste kliimamuutuste tagajärjel. Kõiki neid tegureid tuleb arvesse võtta just seepärast, et need on ühtlasi meie ühiskonna alustalad.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Ühinenud Rahvaste Organisatsioon kinkis endale 2005. aastal oma 60. sünnipäeva puhul kaks uut struktuuri. Üks neist oli rahutagamiskomisjon ja teine inimõiguste nõukogu. Kui rahutagamiskomisjon teeb oma tööd üsna tõhusalt ja on suuresti ootusi täitnud, ei saa inimõiguste nõukogu kohta ka kõige parema tahtmise juures sama öelda. Euroopa Parlamendis ja ka resolutsioonis on öeldud, et reform on hädavajalik. Kolleegid on märkinud, et inimõiguste nõukogu töö on liiga ühepoolne – näiteks käsitletakse Iisraeli üksnes ühest vaatenurgast. Ausalt öeldes olen ma pettunud, et ainuke oluline küsimus, mille eesistujariik parlamendis esile tõstis, on Goldstone'i aruanne. Selle üle tuleb kindlasti arutleda, kuid see ei ole põhiteema.

Kolleeg Richard Howitt ütles, et kui Iraani valimine läheb läbi, annab see inimõiguste nõukogule surmahoobi. Mina tahan teada, mida see tähendab. Ma tahan, et liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus asuksid selles küsimuses ühtsele seisukohale, sest kui olukord niimoodi jätkub, siis peame minu arvates tõsiselt kaaluma, kas suunata oma ÜROs tehtava inimõigustealase töö raskuskese uuesti kolmandale komiteele, millel on vähemalt üldine esindatus ja suurem õiguspärasus.

Daniël van der Stoep (NI). – (*NL*) Me kõik teame, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu on üks suur naljanumber. Seda nõukogu hoiab pantvangis Islami Konverentsi Organisatsioon, mis koosneb üksteist kaitsvatest riikidest, kes püüavad Iisraeli riiki provotseerida ja teda alusetult süüdistada.

Lugupeetud juhataja! See niinimetatud inimõiguste nõukogu töötab vastu kõigele, mida inimõigused ja eelkõige sõnavabadus hõlmavad. On ennekuulmatu ja põlastusväärne, et Euroopa Parlament võiks suhtuda sellesse hirmuäratavasse nõukogusse tõsiselt. Austatud juhataja! Kui parlament tõesti inimõigustesse usub, peaks ta mõistma hukka need pidevalt juurde tekkivad resolutsioonid, millega püütakse lämmatada sõnavabadust, ning inimõiguste rasked rikkumised, mida panevad toime inimõiguste nõukogu moodustavad riigid. Lugupeetud juhataja! Lisaks Saudi Araabiale, Pakistanile, Indoneesiale ja Egiptusele, kes on maailma suurimad inimõiguste rikkujad, tahab nüüd ka Iraan inimõiguste nõukogu liikmeks astuda. Sellisel juhul võiks juba Põhja-Korea ka klubiga ühineda ja saaksidki peaaegu kõik petturlikud riigid rõõmsalt kokku.

Austatud juhataja! Minu erakonna jaoks on üks asi selge: ÜRO Inimõiguste Nõukogu on häbiväärne organ, millesse ei saa tõsiselt suhtuda. Euroopa Parlament peab inimõiguste nõukogust kiiresti ja otsejoones eemalduma ning keelduma igasugusest dialoogist nende kaabakatega.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Soovin alustuseks teile meelde tuletada, et kui inimõiguste nõukogu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni süsteemi kuuluva ainulaadse inimõigustele pühendunud organina loodi, sisendas see lootust, et põhiõigusi hakatakse kogu maailmas üha tõhusamalt kaitsma.

Nüüdseks iganenud ÜRO inimõiguste komisjoni kõige olulisema uuenduse – üldise korrapärase läbivaatamise mehhanismi – rakendamise eesmärk oli lahendada asjaomaseid probleeme ning vältida ülemäärast politiseerimist ja valikulisust inimõiguste tõsiste rikkumiste juhtumite käsitlemisel. See mehhanism on ülimalt oluline, et inimõiguste nõukogu saaks oma volitusi igal võimalikul viisil täita. Kuid tuleb rõhutada, et vanad deemonid ei ole täielikult kadunud ja ülemäärane politiseerimine mõjutab jätkuvalt selle organi tööd. Teisest küljest peame tunnistama, et üldise korrapärase läbivaatamise mehhanismist ei piisa inimõiguste tõhusa kaitse tagamiseks.

Kui nõukogu ei reageeri piisavalt kiiresti, on sellel ülimalt tõsised tagajärjed. Nii juhtus Guineaga, kui te lubate mul ühe näite tuua. See võib panna inimõiguste rikkujad arvama, et neil ei ole vaja millegi pärast muretseda. Seega sõltub nõukogu usaldusväärsus tema suutlikkusest võtta inimõiguste raskete rikkumiste korral kindlaid ja kiireid meetmeid.

Siinkohal on oluline, et Euroopa Liit aitaks inimõiguste nõukogu tasandil luua mehhanismid, mille abil saab reageerida just säärastele kriisidele nagu praegu on näiteks Afganistanis, Guineas Conakrys, Iraanis, Jeemenis või Iraagis. Minu arvates on selle organi – inimõiguste nõukogu – võimalikult suur jõulisus ja tõhusus Euroopa Parlamendi huvides, sest meil on inimõiguste alal peetavas dialoogis vaja usaldusväärset partnerit.

Corina Creţu (S&D). – (RO) Mina tahan rääkida olukorrast Gaza sektoris, mis on teatavasti pidev inimõigustega seotud murede allikas, eriti pärast olude halvenemist eelmisel talvel toimunud konfliktide tagajärjel. Minu arvates ei saa me mõõta, kes on selles konfliktis rohkem kannatanud. Mõlema poole sõjategevuse tõttu kannatavad kahjuks põhiliselt tsiviilisikud. Kuid kohapeal valitsevas olukorras on väga keeruline eristada palestiinlaste hulgas sõdureid ja tsiviilelanikke. Teisalt on Hamas oma raketirünnakutega terroriseerinud Iisraeli tsiviilisikuid.

Külastasin seda piirkonda konflikti ajal ning nägin mõlema poole probleeme ja hirme. Usun, et iga katse süüdistada toimunus vaid üht poolt on vastuolus tegeliku olukorraga. Verised konfliktid Gaza sektoris ja traagilised tagajärjed inimeste jaoks osutavad südantlõhestavale üleskutsele võtta rohkem meetmeid kõikides maailma ohtlikes piirkondades, eriti aga on vaja astuda vastu tegudele, millega põhjustatakse kannatusi kaitsetutele tsiviilisikutele. Ka rahvusvahelised organisatsioonid peavad sekkuma ulatuslikumalt ja tõhusamalt, et anda rahukõnelustele uut hoogu. See on valdkond, kus Euroopa Liidul on vajaminev suutlikkus ja usaldusväärsus, aga ka kohustus tegutseda kogu maailmas jõulisemalt.

Tunne Kelam (PPE). – Lugupeetud juhataja! Üks Euroopa Parlamendi eelisvaldkondi on ka tegelemine murettekitava olukorraga, mil inimõiguste nõukogu tegevuse tagajärjeks on äärmuslik politiseerimine. Seega on ülimalt tähtis, et ELi liikmete delegatsioonid pooldaksid inimõiguste nõukogu liikmesuse kriteeriumide kehtestamist. See kehtib eelkõige miinimumnõuete kohta, mis esitatakse koostöö tegemisele erimenetluste

mehhanismiga, ning sellisest menetlusest hoidumise kohta, mis annab võimaluse ettepanekut mitte arutada. Selline võimalus on takistanud resolutsioonide vastuvõtmist teatud riikide kohta, kes väldivad hoolikalt kriitikat oma inimõigustealase poliitika suhtes.

Tahaksin viidata veel kahele parlamendi eelisvaldkonnale. Esimene neist on Valgevene. Vastupidi ootustele ei ole inimõiguste olukord selles riigis paranenud, vaid see hoopis halveneb. Soovin täna rõhutada Aljaksandr Milinkevitši sõnumit. ELil on praegu tõeline mõjuvõim, et avaldada survet Lukašenka režiimile ja nõuda temalt olukorra ulatuslikku parandamist. See võiks olla ELi edasise majandusabi ja koostöö tingimus.

Teiseks kutsun üles toetama eelmisel nädalal edastatud avalikku pöördumist, mille esitasid 18 Venemaa inimõiguste aktivisti, sealhulgas Sahharovi auhinna võitja Sergei Kovaljov, kes on suures mures satelliidi teel saadava sõltumatu venekeelse teabe edasise piiramise pärast, mille Kreml on surveavalduste abil saavutanud.

Kui EL kiidab inimõiguste eest seisjaid, näiteks Kovaljovi, kuid samal ajal annab järele Putini väidetele, et alternatiivse venekeelse teabe edastamine Euroopa satelliitide teel on vaenulik, kahjustab see oluliselt ELi väärtusi

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Soovin juhtida tänasel arutelul teie tähelepanu Iisraeli sõduri Ghilad Shaliti juhtumile. Ta rööviti Kerem Shalomist 2006. aasta juunis, kui ta oli vaid 19 aastat vana. Eelmisel nädalal olin ma Euroopa Parlamendi ametliku delegatsiooni liikmena Iisraelis ja üks meie kohtumistest toimus Ghilad Shaliti isa Noam Shalitiga. Vaatamata sõjavangide õigusi käsitleva Genfi konventsiooni artiklitele 13, 23 ja 126 ei ole Ghiladi – kellel on ka Prantsusmaa kodakondsus – õigusi austatud, sest tema perekond ega Rahvusvaheline Punane Rist ei ole saanud teda külastada, teda ei ole koheldud inimlikult ja täpset kohta, kus teda vangistuses hoitakse, ei avaldata. Pean rõhutama, et isegi muidu Iisraeli suhtes kriitilise Goldstone'i komisjoni aruande artiklis 77 on soovitatud, et Ghilad Shaliti peab saama kasutada Genfi konventsioonis tagatud õigusi. Iisrael aga austab vangide õigusi.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Inimõiguste Nõukogu märtsikuisel istungjärgul peab Euroopa Liit sõnaselgelt teatama, et rahvusvaheline üldsus ei saa maha vaikida inimõiguste rikkumisi, mida pannakse toime arenguriikides, ega ka rikkumisi, mida täheldatakse arenenud riikides. ÜRO Peaassamblee 18. detsembril 1992. aastal vastu võetud deklaratsioon rahvus- või etniliste, usuliste või keeleliste vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste kohta on ühtviisi siduv nii arengu- kui ka arenenud riikide, sealhulgas ELi liikmesriikide jaoks. Deklaratsiooni artikli 2 lõikes 1 on sätestatud, et rahvusvähemuste hulka kuuluvatel isikutel on õigus kasutada oma keelt avalikult ja eraviisiliselt ilma sekkumiseta ja diskrimineerimiseta. Praegusel ajal on ka ELi liikmesriigid seda artiklit sagedamini rikkunud, kui järginud. EL saab usaldusväärne olla vaid siis, kui ta leiab lahenduse, mille raames käsitletakse inimõiguste rikkumisi Euroopa Liidu territooriumil selliselt, et see on eeskujuks kogu maailmale.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Järgmisel kahel ülimalt olulisel aastal selgub ÜRO roll inimõiguste valdkonnas, sest teatavasti avaldatakse 2011. aastal inimõiguste nõukogu valitsustevahelise läbivaatamise tulemused.

Sel ajavahemikul valitseb oht, et riigid, millele kolleegid viitasid ja mis ei pea sellest valdkonnast eriti lugu, püüavad ÜRO osatähtsust piirata.

Tahan eelkõneldule lisada järgmist. Esiteks, kuna Euroopa Liit on praegu ja loodetavasti ka tulevikus üks olulisemaid inimõiguste kaitsjaid, tuleb meil esmatähtsaks eesmärgiks seada rahvusvahelisel tasandil ühel häälel rääkimine ja võimaluse korral ebakõladest hoidumine.

Teiseks peame inimõiguste kaitsmisel tugevdama koostööd Ameerika Ühendriikidega.

Kolmandaks ja viimaseks on Euroopa Parlament kohustatud ja suuteline jälgima hoolikalt erimenetlusi, mis järgnevad inimõiguste nõukogu üldisele korrapärasele läbivaatamisele. Niimoodi anname omalt poolt tõelise ja jõulise panuse inimõiguste edendamisele kõikides ÜRO liikmesriikides.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud Kristalina Georgieva ja Diego López Garrido! Soovin juhtida teie tähelepanu selle resolutsiooni lõikele 13, milles käsitletakse Iraani kandideerimist ÜRO Inimõiguste Nõukogusse.

15. veebruaril toimus Iraani suhtes üldine korrapärane läbivaatamine, mille käigus analüüsiti riigis valitsevat olukorda inimõiguste kaitse ja edendamise seisukohalt. Iraani võimud kinnitasid, et riigis on tagatud austus inimõiguste vastu. Soovin tõsta esile mitut asjaolu seoses praeguse riigivõimu kinnitustega.

Alles eile andis Maryam Radjavi meile Euroopa Parlamendis ülevaate Iraani naiste ja valitsusvastaste meelevaldsest vahistamisest ja piinamisest. Me mõistame hukka ka poliitilised tingimused, mida vangid peavad taluma. Ashrafi laagrist on saanud inimõiguste põlgamise sümbol. Minu kolleegid rääkisid jaanuari osaistungjärgul mitmest juhtumist, mille tunnistajaks nad olid.

Me ei saa praegu nõustuda sellega, et Iraan saab kõrgeima inimõiguste kaitse asutuse liikmeks. Vastasel korral tekib küsimus, millise sõnumi saadame me teistele riikidele, kes inimõigusi tõepoolest austavad. Euroopa peab rääkima ühel häälel ja tõestama oma järjepidevust. Nagu Catherine Ashton oma avaldustes rääkis, peaksime ütlema, et Iraani kandideerimine on praegu mõeldamatu.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Austatud juhataja! Mis puutub meie fraktsiooni ühisresolutsiooni ÜRO Inimõiguste Nõukogu kohta, on mul eriti hea meel lõigete 6 ja 25 üle, milles me kordame ELi jõulist toetust riigipõhistele resolutsioonidele. Selliste juhtumite korral, kus inimõigusi süstemaatiliselt teotatakse, on riigipõhised resolutsioonid ääretult olulised vahendid nii inimõiguste nõukogus kui ka ÜRO Peaassamblees. Paljudes olukordades, kui teatud riigi valitsus ei ole pikka aega osalenud dialoogis või programmides, mille eesmärk on parandada kõnealust olukorda, on riigipõhised resolutsioonid ainus meede, mida rahvusvaheline üldsus nende kuritegude vastu võtta saab.

Tegemist ei ole süüdlaste otsimisega, nagu arvavad mõned kriitikud. Samuti ei ole tegemist sellega, et meile Euroopas meeldib toppida oma nina teiste riikide siseasjadesse. Tegemist on lihtsalt märguandega, et me ei kavatse leppida teatud režiimi süstemaatiliste rikkumiste ja kodanike rõhumisega. Me näitame, et me ei ole mitte rõhumise, vaid vabaduse poolt. Seepärast on oluline, et ELi leer jätkaks riigipõhiste resolutsioonide kaitsmist ÜRO süsteemis.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Euroopa Liidu riigid peaksid enne teistele näpuga näitamist oma kodus asjad korda seadma. Mitmed Euroopa Liidu liikmesriigid võtavad inimesi vastutusele ja vangistavad neid sõnavabaduse eest, milles pole üldse vägivalda. Eelkõige püüavad nad muuta kuriteoks igasuguse vastuseisu sisserändele. Raamatuid põletatakse jätkuvalt. Parteisid keelustatakse, nagu tehti Belgias. Neid püütakse keelustada ka väljamõeldud tõendite alusel, nagu tehti Saksamaal. Samuti keelustatakse parteisid tagaukse kaudu, nagu tehti Ühendkuningriigis, kus valitsuse taotletud kohtumääruse alusel keelati minu enda erakonnal piiramata aja jooksul uusi liikmeid vastu võtta.

Sellest ei piisa, et riigid nimetavad ennast demokraatlikuks. Nad peavad ka austama sõnavabadust, ühinemisvabadust ja valimisvabadust.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* –(*ES*) Austatud juhataja! Ma tänan parlamendiliikmeid sõnavõttude eest sellel väga hädavajalikul ja olulisel teemal, mis, nagu ma oma esimeses sõnavõtus ütlesin, on üks Euroopa Liidu põhiosa – see on inimõiguste kaitsmine.

Niisiis arvame, et Euroopa Liit peab pooldama osalemist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Inimõiguste Nõukogus, sealhulgas selle nõukogu püsimajäämist. Nagu ma enne ütlesin, on Euroopa Liit alati olnud selle poolt, et inimõiguste nõukogu asendaks endise inimõiguste komisjoni. Lisaks peaks see ELi arvates olema vahend, mis suudab maailmatasandil piisavas ulatuses tegelda inimõigustega seotud juhtumitega ning olukordadega, mille puhul ÜRO-lt ja selle liikmetelt oodatakse tegutsemist, seisukoha võtmist või vastavasisulise deklaratsiooni koostamist.

Tegelikult on Euroopa Liidu eesistuja, nõukogu eesistuja Euroopa Liidu nimel alati süstemaatiliselt osalenud inimõiguste nõukogu eri osaistungjärkude aruteludel ja see jätkub tulevikus samamoodi. Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja osaleb Euroopa Liidu Nõukogu nimel ka järgmisel inimõiguste nõukogu osaistungjärgul. Loomulikult on see täielikus kooskõlas kõikide Euroopa Liidu liikmesriikide ja teise Euroopa Liidu institutsiooni – Euroopa Komisjoni – deklaratsioonide ja seisukohtadega.

Seepärast tahan öelda, et me pooldame selle organi olemasolu ja kõikide tema pakutud võimaluste ärakasutamist. Mõnel juhul see õnnestub ja mõnel juhul mitte. Muidugi on olukordi, kus hääletuste tulemusel ei saavuta Euroopa Liit ja selle liikmesriigid kõiki oma eesmärke. On ka väga positiivseid asju, näiteks seisukoht Somaalia kohta, kus rikutakse inimõigusi. On veel juhtumeid, kus eesmärke ei ole saavutatud, kuid hea on alati halva üles kaalunud.

Tahan öelda, et me räägime täna veel mõnest sõnavõttudes mainitud riigist.

Kuid praegu soovin ma rääkida Iraanist, sest Iraani kandideerimise teemale vihjati korduvalt. Nagu teate, on selle teema kohta järjest deklaratsioone esitatud. Minu ees on kolm deklaratsiooni, mille on ainuüksi sel aastal olukorra kohta Iraanis esitanud liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashton.

Ta taunib nendes Iraanis toime pandud inimõiguste rikkumisi ja hukkamisi ning tunneb olukorra pärast suurt muret.

Kandideerimise kohta tuleb kõigepealt öelda, et see teema kuulub praegu veel riikide pädevusse (seisukoht riikide kandideerimise kohta inimõiguste nõukogusse). Igal juhul tuleb Iraanis valitsevat inimõiguste olukorda ja inimõiguste rikkumisi ning sellest tulenevalt küsimust, kas nõustuda Iraani kandideerimisega inimõiguste nõukogusse või mitte, käsitleda ettevaatlikult, et mitte põhjustada soovitule vastupidist mõju. Seega arvame, et Euroopa Liit peab antud valdkonnas püüdma leida võimalikult kooskõlastatud seisukoha (mis ongi praegu olemas), austades samal ajal riikide pädevust ja, nagu ma ütlesin, jäädes ettevaatlikuks.

Lugupeetud juhataja! Lühidalt öeldes arvame, et inimõiguste nõukogu on koht, kus peame kaitsma Euroopa Liidu seisukohta, ja meie arvates on see selleks just õige koht. Me oleme alati püüdnud tagada, et see ei põhjustaks inimõiguste kaitse vallas üldist liikumist vastupidises suunas ega tagasilangust, eriti inimkonna saavutuste seisukohalt. Need saavutused tähendavad, et inimõigusi peetakse üldiseks väärtuseks, mille kaitsmist ei tohiks takistada piirid, traditsioonid ega erinevused, sest see on midagi, mis on seotud inimeste põhiolemusega.

Kristalina Georgieva, *komisjoni liige*. – Austatud juhataja! Tänan kõiki parlamendiliikmeid esitatud soovituste eest. Jagame neid kindlasti kõrge esindajaga.

Soovin rääkida neljast punktist, et vastata konkreetsetele küsimustele ja märkustele.

Esimene neist on Iraan ja Iraani kandideerimine. Ma toetan väga eesistujariigi Hispaania arvamust. Võin vaid veel rõhutada, et igalt nõukogusse valitud liikmelt oodatakse tegelikkuses ülimat pühendumist inimõiguste kaitsmisele ja edendamisele.

Seoses väga kurva juhtumiga Kuubal, inimelu kaotusega – ma räägin Orlando Zapata surmast – tahan edastada komisjoni kaastundeavaldused tema perekonnale. Mõistan jõuliselt hukka enam kui 200 poliitilise dissidendi jätkuva kinnipidamise Kuubal ning muud juhtumid, mil ei austata põhilisi inimõigusi. Komisjon kutsub Kuubat üles muutma oma poliitikat ja täitma rahvusvahelise õiguse alusel võetud kohustusi ka tegelikkuses. Me jätkame inimõiguste teema käsitlemist Kuubaga peetavad dialoogis, milles osalevad võimuorganid, ja kasutame seda dialoogi surve avaldamiseks inimõiguste küsimuses.

Mis puutub paljude parlamendiliikmete üleskutsetesse, et EL räägiks inimõiguste valdkonnas ühel häälel, siis komisjon toetab seda kindlalt.

Neljas punkt on Gaza, aga minu arvates oleks sobivam käsitleda seda teemat järgmisel arutelul Goldstone'i aruande kohta.

Juhataja. – Mulle on arutelu lõpetuseks kodukorra artikli 110 lõike 4 alusel esitatud kuus resolutsiooni ettepanekut⁽²⁾.

Arutelu on lõppenud.

36

ET

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Mara Bizzotto (EFD), kirjalikult. – (IT) Mul on UNHCRi üldises usaldusväärsuses palju kahtlusi. Kuid igal juhul loodan ma, et inimõiguste allkomisjoni delegatsiooni kohalolek nõukogu järgmisel istungjärgul annab Euroopa institutsioonidele võimaluse tõstatada kiireloomuline küsimus, mis on seotud kristianofoobiaga. Me teame hästi, et kristlaste ränga tagakiusamise näidete leidmiseks ei pea me ajas tagasi minema. Me ei räägigi tegelikult minevikust, vaid olevikust, ja kahjuks suure tõenäosusega ka tulevikust, sest iga päev tuleb igast maailma nurgast murettekitavaid ja traagilisi uudiseid kristlaste ründamise, diskrimineerimise ja tapmise kohta. Me teame, et see teema on tundlik ja sellega ei ole siiani piisavalt tegeldud. Selle põhjuseks on poliitiline tasakaal, mida osalised peavad selliste organite nagu UNHCRi kohtumistel säilitama, aga ilmselgelt ka asjaolu, et kristlusevastast poliitikat ajavad riigid, mis tavakohaselt vähemalt sallivad kristlusevastaseid tegusid, kuigi ei ole samal ajal kristluse suhtes just vaenulikud.

Sellest tulenevalt peaks EL ja Euroopa Parlament sündmuse puhul, mis on maailmapoliitika tähelepanu keskmes, propageerima rahvusvahelise üldsuse hulgas uut suhtumist kristianofoobiasse, et seda hakataks üleilmselt ja viivitamatult pidama inimõiguste ja usuvabaduse tõsiseks rikkumiseks ning et üldsus võtaks midagi ette selle nähtuse murettekitava leviku peatamiseks.

ET

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Toetan resolutsiooni, milles muu hulgas kutsutakse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning liikmesriike üles töötama selle nimel, et ELil oleks kindel ühine seisukoht Goldstone'i aruande järelmeetmete küsimuses, nõutakse oma soovituste elluviimist ja vastutust rahvusvahelise õiguse rikkumise, sealhulgas väidetavate sõjakuritegude eest, ning nõutakse tungivalt, et kõik pooled viiksid läbi uurimise, mis vastab rahvusvahelistele sõltumatuse, erapooletuse, läbipaistvuse, kiiruse ja tulemuslikkuse normidele vastavalt ÜRO Peaassamblee resolutsioonile A/64/L.11. Lisaks rõhutatakse resolutsioonis, et Lähis-Idas õiglase ja kestva rahu saavutamise oluline eeltingimus on see, et kõik osalised järgivad igas olukorras rahvusvahelist inimõiguste õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust. Samuti kutsutakse resolutsioonis ELi kõrget esindajat ning liikmesriike üles aktiivselt jälgima Goldstone'i aruandes toodud soovituste täitmist, konsulteerides selleks ELi välismissioonidega ja selles valdkonnas tegutsevate kohapealsete valitsusväliste organisatsioonidega, ja nõutakse, et soovitused ja sellega seotud märkused kaasataks ELi dialoogidesse kõikide osapooltega, samuti ELi seisukohtadesse mitmepoolsetel foorumitel.

17. Iisraeli ja Palestiinat käsitlevate Goldstone'i soovituste elluviimine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused Iisraeli ja Palestiinat käsitlevate Goldstone'i soovituste elluviimise kohta.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* – (*ES*) Austatud juhataja! Tänan Euroopa Parlamenti võimaluse eest rääkida Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahastatud teabekogumismissioonist, mis oli seotud 2008. aasta lõpust 2009. aasta alguseni toimunud Gaza konfliktiga ja mille tulemusel koostati niinimetatud Goldstone'i aruanne.

Ühinenud Rahvaste Organisatsioon võttis tähelepanelikult arvesse peasekretär Ban Ki-mooni 21. jaanuari 2009. aasta avaldust julgeolekunõukogule. Avalduses kirjeldas ta muljeid oma käigust Gazasse ja Lõuna-lisraeli vahetult pärast seda, kui vaenutegevus oli lõppenud.

Goldstone'i aruannet, millele viidati ka juba mõnes eelnenud päevakorrapunkti sõnavõtus ja mis avaldati eelmise aasta septembri keskel, arutati inimõiguste nõukogu 12. istungjärgul, mis toimus 14. septembrist 2. oktoobrini.

Konflikti algusest saadik on Euroopa Liit nõudnud, et osalised austaksid täielikult inimõigusi ja täidaksid oma kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisest humanitaarõigusest.

Euroopa Liit on andnud selgelt mõista, et jälgib tähelepanelikult inimõigustega seotud süüdistuste ja inimõiguste rikkumiste uurimist.

Genfis pani nõukogu eesistujariik Rootsi Euroopa Liidu seisukoha paika järgmiselt: esiteks leiab Euroopa Liit, et aruanne on mõtlemapanev, sest see sisaldab teavet rahvusvahelise humanitaarõiguse tõsiste rikkumiste kohta, sealhulgas ettekavatsetud rünnakute kohta tsiviilelanike vastu. Teiseks rõhutab Euroopa Liit, kui oluline on, et konflikti osalised viiksid kooskõlas rahvusvaheliste õigusaktidega läbi rahvusvahelise õiguse võimalike rikkumiste põhjaliku ja usaldusväärse uurimise, ning seega on tähtis, et missiooni soovitused oleksid suunatud nii iisraellastele kui ka palestiinlastele.

Euroopa Liit kinnitas oma konstruktiivset seisukohta Goldstone'i aruande suhtes siis, kui ta rõhutas ÜRO Julgeolekunõukogus vaid kuu aega tagasi, 27. jaanuaril toimunud arutelus, kui oluline on viia läbi põhjalik ja usaldusväärne uurimine inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse võimalike rikkumiste kohta. Saan teile teatada, et pärast seda, 4. veebruaril 2010 – vaid mõni päev tagasi – avaldas ÜRO peasekretär aruande ÜRO Peaassamblee Goldstone'i resolutsiooni kohaldamise kohta.

Peasekretär edastas Iisraeli, Palestiina okupeeritud alade ja Šveitsi vastused ning oma tähelepanekutes ütles ta, et kolme asjaosalise algatatud protsessid on hetkel pooleli ja asjaosalised ei saa avaldada oma arvamust resolutsiooni kohaldamise kohta.

Nüüd tuleb oodata, kuidas käsitletakse seda teemat ÜRO Peaassambleel.

Eesistujariigi Hispaania tähtsaim eesmärk selles küsimuses on saavutada Euroopa Liidu üksmeelne seisukoht resolutsiooni projekti suhtes, mille Palestiina võimud tahavad seekord ÜRO Peaassambleele esitada.

Meil on kaks sihti: esiteks tahame, et resolutsioon võetaks vastu ühehäälselt, ja kui see nii ei lähe, siis soovime, et Euroopa Liidu seisukoht selles küsimuses oleks võimalikult terviklik.

Ma kordan, et igal juhul kinnitab nõukogu eesistujariik seda, mida taotleti Goldstone'i aruandes – see on asjaosaliste usaldusväärse ja sõltumatu uurimise läbiviimine.

Kristalina Georgieva, *komisjoni liige*. – Lugupeetud juhataja! Tahan avaldada toetust sellele, mida eesistujariigi Hispaania esindaja ütles. Kuigi EL ei ole kõiki soovitusi kinnitanud, andis ta selgelt mõista, et suhtub Goldstone'i aruandesse väga tõsiselt. Ta kutsus kõiki konflikti osalisi üles algatama uurimist, mis käsitleb konflikti osaliste poolt väidetavalt toime pandud rahvusvahelise humanitaarõiguse ja inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse rikkumisi. Uurimine tuleb läbi viia kooskõlas rahvusvaheliste normidega.

Siiani ei ole Iisraeli, Palestiina ametivõimude ega Hamasi sammud olnud piisavad, et anda käegakatsutavaid tulemusi, kuid vastutus tuleb ikkagi tagada. Seepärast kordab EL kogu aeg oma põhisõnumit, et konflikti osalised peavad tegema suuri jõupingutusi väidetavate rikkumiste sõltumatu ja usaldusväärse uurimise läbiviimiseks. Kuna see puudutab otseselt minu kohustusi, tasub meelde tuletada, et komisjon rahastab märkimisväärselt humanitaarabiorganisatsioone, mille projektide eesmärk on pakkuda Palestiina tsiviilisikutele elutähtsat abi ja kaitset.

Euroopa Liit üritab tagada, et inimõiguste nõukogu kohtumisel märtsis pakutakse välja asjakohased järelmeetmed, ja tegelda üksmeelse resolutsiooni koostamisega algetapis. Sellest tulenevalt tahan siinkohal teatada, et 18. veebruaril esitas Palestiina delegatsioon Goldstone'i aruande järelmeetmena ÜRO peasekretäri aruandele tuginedes Peaassamblee resolutsiooni projekti. Palestiina pool teatas oma kavatsusest taotleda Peaassambleelt reedese, 26. veebruari resolutsiooniga seotud meetmete võtmist, korrata Peaassamblee 5. novembri 2009. aasta resolutsiooni 64/10 põhipunkte ja paluda ÜRO peasekretärilt viie kuu pärast uut aruannet. Hetkel, mil meie viibime siin, toimuvad liikmesriikides ja komisjonis selles küsimuses pingelised nõupidamised, et jõuda resolutsiooni suhtes ühisele seisukohale.

Lubage mul eesistujariigi Hispaania toetuseks lõpetada mõttega, et ELi ühise seisukoha saavutamine ja eelnimetatud kolmesuunalise lõhestumise vältimine on ülimalt tähtis.

Elmar Brok, *fraktsiooni PPE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, lugupeetud volinik! Arvan, et rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste usaldusväärne uurimine on oluline ja et me peame oma tähelepanu sellele koondama. Järeldust tuleb kontrollida, kuid see kehtib võrdselt mõlemale asjaosalisele, sealhulgas nendele, kes peavad asümmeetrilist sõda, tulistades Sderoti ja muid tiheasustusega aladel asuvaid linnu ning muutes need lahinguväljadeks. Seda uuritakse õiglaselt ja mingeid ühepoolseid järeldusi selles suhtes ei tehta.

Samuti näitab see, et Lähis-Idas, aga ka teistes võrreldavates piirkondades toovad kestvaid tulemusi vaid rahumeelsed lahendused. Kuni rahumeelset lahendust ja püsivat üksteisemõistmist ei saavutata, ei suuda me neid probleeme lahendada. Sellistes olukordades tuleb täiel määral arvestada Iisraeli Riigi julgeolekuaspektidega ning nendesse tuleb suhtuda tõsiselt. Sealhulgas tuleb pidada silmas asjaolu, et uute rakettide arendustöö käib, ja need kujutavad endast probleemi.

Siiski tahaksin esile tuua ka seda, et rahvusvahelist uurimist nõuda on õige, kuigi kõiki juhtumeid ei saa Goldstone'i aruande raamistikus uurida. Aruande eesmärk on tegelda ainuüksi okupeeritud aladega. On mainitud, et ükski Euroopa Liidu liikmesriik ei hääletanud inimõiguste nõukogus aruande poolt. Mõni jäi erapooletuks, mõni hääletas selle vastu ja mõni – näiteks Ühendkuningriik ja Prantsusmaa – keeldus üldse hääletusel osalemast. Me peame ka seda arvesse võtma, sest resolutsiooni võtsid vastu sellised "inimõiguste ja demokraatia esindajad" nagu Kuuba, Nigeeria ja Hiina. Me peame seda antud teema hindamisel silmas pidama. Peame inimõiguste eest seisma, kuid mitte selle aruande alusel, sest muidu peame poliitilist sõda ühe poole vastu.

Véronique De Keyser, *fraktsiooni S&D nimel.* – (FR) 2008. aasta detsembris hukkus Gazas operatsiooni "Valatud tina" tagajärjel umbes 1500 inimest. Enamik tapetutest olid naised, lapsed ja muud tsiviilisikud. Hävitati perekondi ja pommitati koole. Inimesed sattusid paanikasse, nad jäid lõksu ega saanud põgeneda.

Viibisin selle sõjalise operatsiooni ajal mõne oma siinviibiva kolleegiga Gazas ning me olime rabatud, et säärane tragöödia puhkeb rahvusvahelise üldsuse silme all, ilma et see oleks põhjustanud suurt protestilainet. Gazas ei ole olukord sellest ajast saadik muutunud. Hävitustöö ja piiramine jätkub.

Kuid koostatud on Goldstone'i aruanne. Härra Brok, milline erinevus on Goldstone'i aruande ja sellele järgnenud resolutsiooni vahel? Goldstone'i aruanne on julge dokument, milles nõutakse lihtsalt õiglast kohtlemist. Kas seda on tõesti liiga palju tahta? Tänane surve selle aruande mahategemiseks ja kohtunik Goldstone'i halba valgusesse seadmine on uskumatu. Tema nime loobitakse mudaga, teda

nimetatakse antisemiidiks, kuigi Iisrael ei ole mitte ainus, kellele Goldstone'i aruandes näpuga on näidatud. Kriitikast ei pääse ka Fatah ega Hamas.

Siiski ütlen ma täna selgelt välja – vabandan teiste parlamendiliikmete ees –, et Iisraeli valitsus on ainukesena kehtestanud teatud liiki hirmuvalitsuse ja kohaldanud tsensuuri, et blokeerida kõik aruande järelmeetmed. Härra Lieberman! Täna teid küll Euroopa Parlamendis ei ole, kuid te olite siin eile. Tahan teile öelda, et Euroopa Parlamendis ei hakka toimuma mingit hirmutamist!

Me soovime sõltumatut uurimist kooskõlas rahvusvaheliste normidega. Me ei soovi sõjatribunale, kus peetakse kohut oma sõdurite üle. Härra Lieberman! Ütlen ka seda, et te ei ole teretulnud. Asi ei ole selles, et te esindate Iisraeli, vaid selles, et teie rassistlikud ja ksenofoobsed seisukohad ei sobi kokku Euroopa väärtustega. Ükski demokraatlik riik ei saa lubada endale rahvusvahelise õiguse rikkumist, ilma et ta peaks oma tegusid põhjendama. Euroopa Parlament ei lase ennast hirmutada. Ta nõuab jätkuvalt ja meelekindlalt, kuid mitte ägedalt, õiglast kohtlemist ning selgust Gaza tragöödias. Täna palun ma nõukogul ja komisjonil lihtsalt selle seisukoha juurde jääda. Selgust ja õiglust – muud ei ole vaja.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Austatud juhataja! Goldstone'i aruandega püütakse täita sellele määratud ülesannet. Ülesanne on või oli järgmine: "uurida kõiki inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, mis võisid aset leida seoses 27. detsembrist 2008 kuni 18. jaanuarini 2009 Gaza sektoris toimunud sõjalise operatsiooniga, operatsiooni käigus ning enne ja pärast seda." Ning just seda ongi Goldstone'i aruandega tehtud, kuigi see ei olnud üksnes härra Goldstone'i, vaid ka tema kahe naiskolleegi teene.

Nad viisid läbi Gazas toimunu uurimise ja jõudsid järeldustele, mis on pehmelt öeldes murettekitavad. Järeldused on äärmiselt murettekitavad, sest nad leidsid enamikul põhjalikumalt analüüsitud juhtudel, et selle riigi jõud, mis väidab end olevat piirkonna ainuke demokraatlik riik, on tõepoolest pannud toime rahvusvahelise õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi ning Genfi konventsioonide rikkumisi. See teeb tõesti ülimalt rahutuks.

Me ei tohi seda tähelepanuta jätta. Niisiis, kui meid kutsutakse üles võtma selle aruande suhtes seisukohta, ei ole küsimus selles, kas me oleme Iisraeli poolt või vastu, palestiinlaste poolt või vastu või Hamasi poolt või vastu. Küsimus on selles, kas me andestame rahvusvahelise õiguse, rahvusvahelise humanitaarõiguse ja Genfi konventsioonide rikkumised sõltumata sellest, kes need toime pani. Just sellele peame me vastama.

Caroline Lucas, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Lugupeetud juhataja! Lubage mul väljendada heameelt selle üle, et me arutame lõpuks ometi täiskogu istungil Goldstone'i aruannet, sest see on ülitähtis teema ning ELi roll on siiani olnud nendes küsimustes häbiväärselt puudulik. On vastuvõetamatu, et nõukogu ei ole ikka veel kinnitanud Goldstone'i aruande soovitusi. Komisjon ütleb, et ta suhtub sellesse väga tõsiselt. Kuid sellest ei piisa, me tahame sõnaselget kinnitust. Eesistujariik ütleb, et ta toetab seda. Siis peaks ta toetama seda avalikult ja sõnaselgelt ning kandma hoolt, et ka ülejäänud nõukogu seda teeks.

Sellise olukorra taustal pean väljendama heameelt, et inimõiguste nõukogu käsitleva Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanekus, mida me homme hääletame, on meil kaks väga jõulist lõiku, milles kutsutakse kõrget esindajat ja liikmesriike üles nõudma avalikult aruande soovituste elluviimist.

Samuti kutsutakse resolutsioonis neid üles aktiivselt jälgima soovituste täitmist, konsulteerides selleks ELi välismissioonidega ja selles valdkonnas tegutsevate kohapealsete valitsusväliste organisatsioonidega, sest siiani saadud tõendite alusel ei suhtu ei Iisraeli ametivõimud ega Hamas oma kohustustesse piisavalt tõsiselt. Iisraelis on operatsiooni "Valatud tina" sihtmärkide ja selle käigus kasutatud taktika uurimist viinud läbi armeekomandörid või sõjaväepolitsei, mis ohustab oluliselt tulemuste sõltumatust, ning Hamasi poolel ei ole ikka veel suudetud korralikult tegelda Lõuna-Iisraeli suunas tulistatud rakettide teemaga. Nende ebaõnnestumiste taustal on selge, et EL peaks avaldama ÜRO peasekretärile survet tõeliselt sõltumatu hinnangu koostamiseks.

Võttes arvesse Gazas kestvat humanitaarkriisi, kutsun lõpetuseks veel kord nõukogu ja kõrget esindajat üles avaldama tugevamat survet Iisraelile, et ta lõpetaks piiramise, mis takistab taastamistöid ja suurendab kannatusi.

Michał Tomasz Kamiński, *fraktsiooni ECR nimel.* – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Goldstone'i aruanne on erakordselt ühepoolne ja ebaõiglane. Selle on koostanud ÜRO Inimõiguste Nõukogu, mille liikmete hulka kuuluvad sellised riigid nagu Iraan, Nicaragua, Somaalia ja Liibüa. Kuidas on sellistel riikidel, kus austus inimõiguste vastu on nullilähedane, õigus hinnata Iisraeli, mis on Lähis-Ida ainuke demokraatlik riik?

See aruanne pärineb väga kahtlasest allikast, mis on Iisraeli suhtes maniakaalselt pahatahtlik. ÜRO Inimõiguste Nõukogu vastuvõetud 25st inimõigusi käsitlevast resolutsioonist on lausa 20 pühendatud Iisraelile. Üheski neist ei käsitleta riike, mis on inimõiguste nõukogu liikmed, kuid need on riigid, kus – ma rõhutan – rikutakse tohutult inimõigusi, alustades naiste õigustega ja lõpetades valimisõigustega.

Rõhutan veel kord, et aruanne on täiesti ühepoolne. Tegelikult püütakse selles õigustada Hamasi terrorit. Aruandes ei ole välja toodud üliolulist asjaolu, et kaheksa aasta jooksul enne seda, kui Iisrael võttis Gaza sektoris enda kaitseks meetmeid, tulistati süütute Iisraeli kodanike suunas tuhandeid rakette. Igal riigil on õigus ennast terroristide eest kaitsta, see õigus on ka Iisraelil. Samuti tuleb öelda, et Iisraelis on praegu pooleli 150 kriminaaluurimist konkreetsete Iisraeli sõdurite tegevuse kohta. Iisraelis on vaba parlament ja vaba ajakirjandus, mis kritiseerib sageli oma valitsust ja oma relvajõude. Ühtki sellist omadust terroristide poole pealt kahjuks ei leia.

Seega leian, et sellesse ühepoolsesse ja ebaõiglasesse aruandesse, milles rünnatakse häbitult meie peamist liitlast Lähis-Idas, ei tohiks tõsiselt suhtuda.

Kyriacos Triantaphyllides, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Kohtunik Goldstone'i aruandes on esitatud kõige otsesemad tõendid kuritegude ning rahvusvahelise õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste kohta, mille Iisrael on Palestiina rahva suhtes toime pannud. Uurimine on toonud esile kindlad viited sellele, et Iisraeli relvajõud on pannud toime tõsiseid Genfi IV konventsiooni rikkumisi. Tasub märkida, et kui Palestiina tunnistab rahvusvahelist õigust ja nõuab selle kohaldamist, kuigi ka teda on aruandes kritiseeritud, siis Iisrael keeldub seda tegemast.

Kui teatud tegelased püüavad aruannet õõnestada, siis meie kutsume Euroopa Liidu liikmesriike üles seisma rahvusvahelises õiguses ja Euroopa Liidus järgitavate põhimõtete eest, ning toetama aruande vaagimist ÜRO Peaassambleel ja selle esitamist julgeolekunõukogule, et see lõplikult ratifitseerida ja meetmed võtta. Aruanne tuleks saata läbivaatamiseks Haagis asuvale Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule. Kui Euroopa Liit on tõepoolest huvitatud Palestiina probleemi lahendamisest, peaks ta lõpetama selliste kuritegude sallimise, sest sallimist võib tõlgendada julgustuse ja kaasosalusena.

Lisaks tuleks aruande järelduste alusel viivitamata kaaluda, kas peatada meetmed, mille eesmärk on tihendada Euroopa Liidu ja Iisraeli sidemeid, ning kas kohaldada assotsieerimislepingu sätteid.

Palestiina ja Iisraeli rahval on täielik õigus tulevikule ja elule. Meie kohustus on avaldada survet õiglase lahenduse ja rahu saavutamiseks. Goldstone'i aruannet tuleks kasutada uue tõuke andmiseks, et jõuda õiglase lahenduseni.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni EFD nimel*. – (*NL*) Goldstone'i aruanne oli tähelepanu keskmes eelmisel nädalal, mil delegatsioon Iisraeliga suhtlemiseks käis töölähetusel juudiriigis. Delegatsioon sai nii sõjaväe kui ka tsiviilelanike esindajate käest põhjalikku teavet Iisraeli kohtuliku uurimise kohta Gazas toimunud sõjalise operatsiooni ajal ja pärast seda. Nende endi tegevuse põhjalik uurimine lükkab igati ümber Goldstone'i aruande hävitavad süüdistused Iisraeli ametivõimude pihta.

Lisaks Goldstone'i aruandele suhtub IDF – Iisraeli kaitsevägi – ka ise tema vastu suunatud avaldustesse tõsiselt ja uurib neid põhjalikult. Iisraeli kaitsevägi ja Hamas – terroristlik liikumine, mida tuleb süüdistada Gaza operatsioonis – on täiesti vastandlikud. Millal me oleme näinud Hamasi oma tegevust uurimas?

Lugupeetud juhataja! Gaza operatsiooni kohta olemas olevad dokumendid ei luba meil kahelda, milline on vastus sellele küsimusele. Hamas jättis Palestiina kodanikud ettekavatsetult suure sõjaohu kätte ja tegi seda isegi niisugustes kohtades nagu mošeed. Nüüd aga mõelge iisraellaste kavatsuste ja tegude peale, mõelge juudi kodanike elu ja vara kaitsmisele Hamasi terroristlike raketirünnakute eest, mis on toimunud aastaid, ning Iisraeli tõsimeelsele murele palestiinlaste elu pärast. Vaadake kõiki neid ettevaatusabinõusid, mida nad operatsiooni ajal tarvitusele võtsid.

Austatud juhataja! Vaatamata Goldstone'i aruande kavatsustele on selle erapooliku uurimise tulemuseks kaks õigustust: Iisraeli sõjaline operatsioon Hamasi vastu ja Iisrael kui demokraatlik riik, kus valitsevad õigusriigi põhimõtted. Käige ise Lähis-Idas ära!

Louis Bontes (NI). – (*NL*) Algusest peale oli selge, et Iisrael tembeldatakse Gaza konfliktis kurjategijaks ja agressoriks. Goldstone'i ja tema töömeetodid on heaks kiitnud sellised riigid nagu Egiptus ja Pakistan ning me teame, milline on inimõiguste olukord nendes riikides. See on allapoole igasugust arvestust.

Aruandes ei mainita kahtteist tuhandet raketti, mis tulistati Gazast Iisraeli suunas ja mis kujutasid endast kohaliku elanikkonna jaoks ülimalt suurt ohtu. Iisrael kasutas oma õigust ennast kaitsta. Aruanne ei sisalda ühtegi sõna Hamasi kohta. Samuti ei käsitleta selles asjaolu, et Hamas tarvitas oma kodanikke inimkilbina või et ta kasutas relvade ladustamiseks ja rakettide tulistamiseks tsiviilehitisi. Selle kohta ei ole mitte ühtegi sõna. Samuti ei räägita midagi sellest, et Hamasi politseijõud kuulusid kunagi sõjalisse organisatsiooni, mis pidas relvastatud võitlust Iisraeli vastu.

Lugupeetud juhataja! On vaid üks asi, mida me saame selle Goldstone'i aruandega teha. Me saame selle prügikasti visata ja seda tuleks teha kohe. Selle peale ei tohiks rohkem aega raisata. See on osa poliitilisest protsessist ega saa jätkuda. Lõpetage Iisraeli Riigi poliitiline tagakiusamine.

Gabriele Albertini (PPE). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Avalik arvamus Goldstone'i aruande kohta on lõhestunud.

Eelkõige süüdistatakse Iisraeli relvajõude lugematute tsiviilelanike surma tahtlikus põhjustamises linnapiirkonnas toimunud sissisõja ajal. See on väga tõsine süüdistus, milles jäetakse tähelepanuta teatud vaieldamatud faktid, näiteks see, et lahingupiirkonnas levitati lendlehti, kus selgitati, et majad, kus on relvi ja laskemoona, võivad saada tabamuse, ning enne rünnakute alustamist ehitistele, kus olid relvalaod, edastati telefoni ja raadio teel hoiatusi, muu hulgas Hamasi sagedustel.

Kasutati ka niinimetatud katusele koputamise meetodit: kui pärast kõiki hoiatusi tuvastasid õhujõud ikkagi veel hooneid, mis olid täis inimesi, siis tulistati väga lärmakaid, kuid väikesi plahvatavaid laenguid, et inimesed kiiresti hoonetest evakueeruksid.

Iisraeli armee võttis Gaza tsiviilelanike puhul kasutusele hoiatussignaalid, mida mitte keegi teine ei olnud varem kasutanud. Kõiki neid ettevaatusabinõusid kasutanud riiki ei saa mingil juhul süüdistada tsiviilelanike tahtlikus sihtimises.

Eile kohtusin ma ühe päeva jooksul kahe tähtsa poliitikuga: hommikul Iisraeli välisministri Avigdor Liebermani ja õhtul Palestiina omavalitsuse presidendi Abu Mazeniga. Mõlemad kohtumised toimusid rahulikus ja meeldivas õhkkonnas ning väljendati lootust, et pärast mitut aastakümmet kestnud võitlust heidetakse relvad lõpuks kõrvale ja otsustatakse rahuprotsessi kasuks.

Nagu ka mõlemad valitsused on soovinud, peab Euroopa jääma erapooletu kohtuniku tasakaalukasse rolli, mis ei ole seotud ideoloogiliste seisukohtadega, mis võivad mõlema poole tundeid vaid veel rohkem üles kütta.

ISTUNGI JUHATAJA: PÁL SCHMITT

asepresident

Richard Howitt (S&D). – Austatud juhataja! Eelmise aasta lõpul tulite koos ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Pillayga Euroopa Parlamenti ning ütlesite, et Goldstone'i aruanne inimõiguste rikkumiste kohta, mille panid toime Gaza konflikti mõlemad pooled, on põhjalik ja objektiivne ning vastab rahvusvahelistele normidele.

Nii et püüdkem seda aruannet prügiks mitte nimetada. Püüdkem hoopis selle alusel tegutseda. Rääkisin koos teiste arutelul osalevate parlamendiliikmetega isiklikult Iisraeli valitsuse esindajatega, Palestiina omavalitsuse esindajatega ja Gazas *de facto* võimude asutatud komisjoni esindajatega, et veenda neid tegema koostööd Goldstone'iga ning viima ise läbi usaldusväärset ja sõltumatut uurimist, mille eesmärk oleks võtta rikkumistes süüdi olevad isikud vastutusele. Rääkisin ka USA abivälisministri Michael Posneriga tema siinviibimise ajal sellest, et Iisraeli tuleks julgustada tegema sedasama.

Eesistujariigist Hispaaniast pärit kolleegile, kes valmistub reedeseks ÜRO hääletuseks, tahan öelda järgmist: ärge ajage iga hinna eest taga ELi üksmeelt. Mõned on välja käinud mõtte, et EL peaks ühehäälselt jääma erapooletuks. See oleks kõikide selle kohutava konflikti ohvrite seisukohalt naeruväärne. Peaksime pidama läbirääkimisi võimalikult hea teksti koostamiseks, kuid samas loodan, et lisaks nendele viiele ELi liikmesriigile, kes eelmisel korral poolthääle andsid, hääletab poolt veel teisigi riike, et jätkuvalt survet avaldada.

Rahvusvahelise humanitaarõiguse väidetavate rikkumiste uurimist, mille inimõiguste nõukogu läbi viis, nagu ka Rahvusvahelise Kohtu 2004. aasta otsust eraldamise reegli kohta, tuleks käsitada rahvusvahelise lepingu organisatsioonide seadusliku otsusena.

Mõistan käesolevas arutelus hukka Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsiooni juhi, kes nimetas ÜROd kahtlaseks allikaks. See organisatsioon esindab kõrgeimaid püüdlusi meie kõigi jaoks sel planeedil ja on meie toetuse igati ära teeninud.

Ma tahan öelda, et meie, kes me oleme Euroopa Liidus, mis sai samuti alguse sõja tõttu, leiame, et karistused tuleb määrata kõikide sõjakuritegude eest. Nii et kui ÜRO peasekretär teatas julgeolekunõukogule seoses nõuete täitmisega Iisraeli ja palestiinlaste poolt, et midagi kindlat otsustada ei saa, siis sellest ei piisa. Need väited peavad olema kindlad ja Euroopa peab selles suhtes otsustavust üles näitama.

Frédérique Ries (ALDE). – (*FR*) Lugupeetud juhataja! Selle arutelu eesmärk ei ole asuda prokuröri ja kohtuniku kohale teemal, milles me ei ole pädevad kohut mõistma. Meie eesmärk, kahekordne eesmärk on aidata kõigepealt välja selgitada Gaza sõja eri osaliste vastutus ja seejärel, vaadates rohkem tuleviku poole, peame küsima endilt, mida meie saame praegu dialoogi taastamiseks öelda ja ära teha.

Minu arvates ei ole Goldstone'i aruanne selles osas edasiviiv. Pealegi jõudsid sellele järeldusele kõik Euroopa riigid – seda tasub meenutada, sest seda juhtub väga harva –, ja keegi neist ei toetanud seda, vastupidi sellistele auväärsetele ja olulistele vabaduste ja inimõiguste toetajatele ja kaitsjatele nagu Hiina, Pakistan, Saudi Araabia, Venemaa ja Kuuba, kui nimetada vaid mõnda. Aruanne on vastuoluline ja erapoolik ning meeldigu see meile või mitte, see ei aita see meil edasi liikuda.

Teisest küljest on Iisraeli enda otsustada, kas ta võtab endale demokraatliku riigi kohustused ja heidab täielikku valgust Gaza sõjale. Kaalul on tema sõjalised, diplomaatilised ja meediaga seotud huvid – need on huvid, mida heebrealaste riik varem teenis.

Jan Philipp Albrecht (Verts/ALE). – (*DE*) Austatud juhataja! Mul on hea meel, et Euroopa Parlamendil on õnnestunud koostada üsna laialdaselt toetatav resolutsioon Goldstone'i aruande kohta, ilma et sealjuures oleks Lähis-Ida konflikt lihtsalt Brüsselisse üle toodud. Kui me tahame säilitada kestva rahu võimalust, peame lõhestumise allikate rõhutamise asemel, mida mõned siin teevad, panema rõhku sellele, mis ühendab kõiki asjaosalisi. See ühendamine saab alguse rahvusvahelise õiguse kohaldamisest kogu maailmas eelkõige inimõiguste valdkonnas.

Kuid nii nagu konflikti osalised peavad võimaldama ja toetama sõltumatut uurimist, peab rahvusvaheline üldsus hoiduma tegemast ühepoolseid otsuseid. Seega peame täiesti selgelt välja ütlema, et Iisraeli ühepoolne pahatahtlikes kavatsustes süüdistamine ei ole ebasünnis mitte ainult sellel arutelul, vaid on üldse ebasünnis. Meie Euroopas peame üheselt tõrjuma jõude, mille eesmärk on seada kahtluse alla Iisraeli Riigi õiguspärasus. Selle asemel tuleb tugevdada neid Iisraeli jõude, mis võitlevad koos meiega rahu, sallivuse ja inimõiguste eest Lähis-Idas. Niisiis tuleb otsekohe välja öelda, et meie arvates on vastuvõetamatu, kui valitsuse esindajad, näiteks välisminister Avigdor Lieberman, takistavad Iisraelis vabaühenduste tegevust. See poliitika on kahjulik Iisraeli rahvale ja seetõttu ka Lähis-Ida rahule.

Charles Tannock (ECR). – Austatud juhataja! Goldstone'i aruande tellis ÜRO Inimõiguste Nõukogu, mis koosneb enamjaolt Iisraeli vastastest, nii et sellelt ei saanudki oodata tasakaalustatud analüüsi. USA Kongress nimetas Goldstone'i aruannet parandamatult erapoolikuks ja leidis, et seda ei tasu rohkem käsitleda ega seadustada. Aruandes ei mainita Hamasi terrorismi ning selles eiratakse asjaolu, et Iisrael uurib praegu oma kaitseväe 150 väidetavat üleastumist ja et ta võtab süüdlased vastutusele.

Kuid selle aruande vastuolulisuse taga on inimlik tragöödia. See on tragöödia palestiinlaste jaoks, kes igatsevad endale mõõdukaid ja äraostmatuid juhte, kes tooksid neile Iisraeliga sõlmitud kokkuleppe abil rahu, julgeoleku ja heaolu. Samuti ei tohi me unustada tragöödiat, mille elasid üle Lõuna-Iisraeli tsiviilelanikud. Koolidesse peitunud Hamasi džihaadi pooldajad sihtisid neid armutult ja tulistasid nende poole oma surmavaid rakette.

Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon nõuab jätkuvalt kahe riigi lahendust, mis on ainuke võimalus Lähis-Ida konflikti pikaajaliseks ja jätkusuutlikuks lahendamiseks, kuid Goldstone'i aruanne ei anna midagi, mis aitaks meid sellele lahendusele lähemale tuua.

Helmut Scholz (GUE/NGL). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Iisraeli õigus olemasolule, tema rahva kaitsmine ja pingutused, et edendada võimalikult tihedat koostööd Iisraeliga, on minu kui sakslase ja vasakpoolse poliitiku jaoks poliitiliselt enesestmõistetavad. Siiski on minu arvates vastuvõetamatu, et poolteist miljonit palestiinlast on nüüdseks aastaid elanud maailma suurimas välivanglas, sest nad on vääritimõistetud poliitika pantvangid. Igaüks, kes teab, et enam kui 44% alla 14aastatest lastest elab Gaza sektoris, saab aru, kui ohtliku pärandi on see poliitika tulevikuks loonud. Selge on see, et 2008. aasta sõda ja ebainimlik käitumine tsiviilelanikega tuleb minevikku jätta. Seepärast kutsume üles uurimisele ja leppimisele.

Kui meie arvamus humanitaarõiguse ja rahvusvahelise õiguse rikkumisest on suhteline ning me kehtestame kurjategijatele erandi, et nad ei saaks karistada, põhjustab see üksnes uusi enesetapurünnakuid ja sõdu ning vägivallaring jätkub. Euroopa ei tohi sellest enam mööda vaadata. Niisiis peab Euroopa Liidu ülesandeks jääma Goldstone'i aruande elluviimine, sealhulgas ÜRO Peaassambleel.

Lorenzo Fontana (EFD). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! ÜRO Inimõiguste Nõukogu võttis Goldstone'i aruande vastu suure häälteenamusega.

Kuid liiga paljude selle suure enamuse moodustavate riikide nimed – Hiina, Saudi Araabia, Pakistan – panevad meid mõtlema ja tekitavad hämmeldust. Me tunneme imestust, kui loeme, et nimelt need riigid, mis ei ole inimõiguste valdkonnas just parimaks eeskujuks, kutsuvad Iisraeli ja Hamasi üles viima läbi põhjalikku uurimist operatsiooni "Valatud tina" ajal toimepandud inimõiguste rikkumiste kohta.

Me ei kavatse asuda kummagi sõdiva osalise poolele. Me eelistame jääda tasakaalustatud otsuse juurde ning väljendame vajadust tagada Iisraeli julgeolek riigi piirides ja Iisraeli Riigi ja Palestiina riigi õigus olemasolule. Samuti avaldame oma vastuseisu vägivalla ja terrori kasutamisele ning sõja pidamisele konfliktide lahendamise eesmärgil.

Meie kristlik kultuur ning arusaam inimkonnast ja ajaloost annavad meile lootust, et kõikide toimepandud rikkumiste eest karistatakse kindlameelselt ja tasakaalustatult.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). – (*NL*) Olen öelnud rohkem kui korra, et kes minevikku ei mäleta või ei tunnista, elab tulevikuta. Kindlasti kehtib see Lähis-Ida konflikti kohta.

Olen Richard Goldstone'i aruande kohta siin palju kriitikat kuulnud. Mina tean Goldstone'i ajast, mil ta oli suur lepitaja, kes viis läbi ja juhtis paljude juhtumite uurimist Lõuna-Aafrikas. Minu arvates on Goldstone parim näide kellestki, kes suudab kõik asjaolud ausalt välja öelda, et jõuda leppimisele lähemale. Kahjuks viitab aruande vastuvõtmise viis sellele, et lepituseni ei ole jõutud ning selle asemel on tekkinud isegi tugevam kahestumine. Seepärast on seda aruannet lihtsalt eiratud.

Austatud juhataja! Iisrael on jätnud aruande järeldused tähelepanuta, kuid samal ajal on ta tegelikult tunnistanud, et tegi vigu, sest ta on põhjustatud kahju eest ÜRO-le hüvitise välja maksnud ja võtnud mõned oma sõjaväelased vastutusele. Palestiina pool ei ole aga astunud ühtegi säärast sammu. Huvitav, kas **Rām Allāhis** moodustatud uurimiskomisjon saab üldse Gazas põhjalikku uurimist läbi viia.

Lugupeetud juhataja! Sel reedel toimub ÜROs kohtumine ja ma loodan väga, et meie uus välispoliitika esindaja suudab muuta Euroopa seisukoha ühtsemaks ja selgemaks. Me peame austama inimõigusi ja mõlema poole õigusi igas olukorras. Austatud juhataja! Kui me suudame reedel ühtsuse saavutada, olen ma väga rahul. Ehk on siis lahendus Lähis-Ida olukorrale meie käeulatuses.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Üksikisikute saatust käsitlevate arvude võrdlemine on alati petlik. Operatsioon "Valatud tina" põhjustas Gaza elanike hulgas enam kui tuhat ohvrit. Võrdleme seda kolmeteistkümne ohvriga Iisraeli relvajõudude hulgas. Kas meil on vaja veel midagi teada, et jõuda järeldusele, kes on selles sõjas süüdlane ja kes on ohver? Minu arvates on küll vaja. Näiteks on vaja teada seda, et pärast 2006. aastat tulistati Gaza sektorist tuhandeid rakette Iisraeli linnade tsiviilelanike suunas. Seda tehti tiheasustusega aladelt ja ilmselgelt ka üldkasutatavatest hoonetest. Peaksime esitama veel küsimusi. Kuidas saab üks riik oma kodanikke sellises olukorras kaitsta? Kas on võimalik võidelda armeega terroristide vastu, kes kasutavad tsiviilelanikke inimkilbina? Kui jah, siis kas on võimalik vältida tsiviilisikute sattumist ohvrite hulka? Mida tegi rahvusvaheline üldsus sedalaadi terrorismi ärahoidmiseks? Kas inimõiguste austamise vallas ei kehti mitte ettekavatsetult erinevad normid? Vastuse leidmine nendele tõsistele küsimustele on ELi ühise välispoliitika jaoks keeruline ülesanne. Selle poliitika eesmärk peaks olema dialoogi edendamine, usalduse loomine ning jätkusuutliku ja rahumeelse lahenduse kannatlik otsimine kogu Lähis-Ida jaoks. Üks samm õiges suunas võiks olla kõikide Gaza konfliktiga kaasnenud ja ka sellele eelnenud asjaolude eelarvamustevaba uurimine.

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Goldstone'i aruanne on määratud jääma verstapostiks, mille kõiki võimalikke tulevasi tahke ei ole ehk veel käsitletud. Sealhulgas ei ole käsitletud rahvusvahelise õiguse kinnitamist, mis on meie, liberaaldemokraatide jaoks eriti tähtis teema.

Meil on hea meel aruandes esitatud nõude üle maksta hüvitist selle ebavõrdse konflikti tsiviilohvritele ja anda Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule üle kõik juhtumid, mille kohta osalised ei suuda viia läbi tõeliselt sõltumatut ja erapooletut uurimist. Seda nõudsid eelmise aasta jaanuaris ka paljud Iisraeli inimõiguste rühmitused. Need on tõsiasjad, mis võivad kahjustada isegi sellist riiki nagu Iisrael, kes paistab olevad lakanud võtmast eeskuju suursuguse heebrea kultuuri erakordsest humanismist, millest me kõik põlvneme.

Tõde on see, et vägivald on hukatuslik. Hezbollah on pärast rünnakut Liibanonile tugevam ja praegu on Hamas Gazas palju tugevam. Igaüks, kes on Gazas pärast konflikti käinud, võib anda tunnistusi inimeste tohutute kannatuste kohta. Ka meie, eurooplased, peame praegu eelkõige Gazale ütlema: jäägem inimlikuks!

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (*NL*) Minu arvates on Goldstone'i aruanne selgelt näidanud, et nii Iisrael kui ka Hamas on Gaza sõja ajal pannud toime inimõiguste rikkumisi. ÜRO on juba kaks korda mõlemalt poolelt nõudnud, et nad viiksid läbi sõltumatud uurimised, kuid neliteist kuud hiljem eiravad nad seda nõuet ikka veel.

Ma küsin endalt, miks Euroopa Liit ei astu rahvusvahelise õiguse kaitseks välja. Miks lubab ta selles piirkonnas valitseda karistamatusel? Meie austus rahvusvahelise õiguse vastu kaotab igasuguse usaldusväärsuse, kui EL jätab need sõjakuriteod vaidlustamata. See aruanne ei puuduta Iisraeli julgeolekut. See puudutab hoopis inimõiguste raskeid rikkumisi. Seega pole olemas mingeid veenvaid põhjusi, miks selle aruande soovitusi ei tuleks ellu viia.

Niisiis pöördun nii kõrge esindaja kui ka liikmesriikide poole palvega teha kõik mis võimalik, et tagada kohapeal õigete järelmeetmete võtmine. Lõppude lõpuks on see ainuke viis, kuidas anda rahuläbirääkimiste taasalgatamisele mingigi edulootus.

Peter van Dalen (ECR). – (*NL*) See aruanne on ühepoolne. Selles kritiseeritakse Iisraeli väga palju, sest muu hulgas tulistas ta majanduslikke ja tsiviilsihtmärke. Kuid Hamas kasutas neid ehitisi valel otstarbel. Kahjuks ei ole Goldstone pidanud vajalikuks uurida, kas tegelik olukord oli selline. Seega jättis Goldstone uurimata, mida Hamas valesti tegi, ja esitas Iisraelile palju etteheiteid. See ei tekita aruande suhtes mingit usaldust, sest on muid allikaid, mis viitavad, et Hamas peitis end tõepoolest haiglatesse, kiirabidesse ja tsiviilehitistesse.

Lugupeetud juhataja! Ma lõpetan positiivse mõttega. Goldstone'i aruandes esitatakse palju süüdistusi ja neid tuleb uurida. Iisraeli valitsus on täiesti õigesti astunud selles vallas esimesi samme ja algatanud kriminaaluurimise. Selle üle tuleb rõõmustada. Siiski kardan, et me peame pikka aega ootama, enne kui Hamas ennast samamoodi analüüsima hakkab.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Sõltumata sellest, kas see meile meeldib või mitte, on ÜRO Peaassamblee Goldstone'i aruande kinnitanud ning ma ei saa aru, miks rahvusvahelise õiguse suhtes peaks kehtima topeltstandardid. Rahvusvaheline õigus on rahvusvaheline õigus ja Goldstone'i aruandes kasutatakse terminit "sõjakuritegu", mida nägi pealegi igaüks ka oma teleriekraanilt. Isegi Iisraeli sõdurid on tunnistanud, et nad said korraldusi tulistada tsiviilelanikke.

Niisugustes oludes peavad Euroopa Liit ja Euroopa Parlament looma tingimused selleks, et Iisraeli valitsus järgiks rahvusvahelist õigust. Vajaduse korral võib ta sel eesmärgil karistusena peatada ELi ja Iisraeli assotsieerimislepingu artikli 2 kohaldamise. Selles artiklis on sätestatud, et kahe lepinguosalise vahelised suhted peavad põhinema inimõiguste ja demokraatia austamisel. Nii lihtne see ongi – seda sätet on vaja vaid kohaldada.

Kui midagi ette ei võeta, peab Euroopa Liit näitama selgelt välja oma meelekindlust ning andma asja Goldstone'i aruandes esitatud soovituste kohaselt Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse. Lõpetuseks peab Euroopa Parlament otsustama ära ühe olulise asja: kas me soovime harmoonilist maailma, kus valitseb lõppude lõpuks õiglus ja rahu, või võimupoliitikaga kaasnevaid džungliseadusi? Me peame kandma oma vastutust Euroopa rahva ja kogu maailma rahva ees.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Lugupeetud juhataja! See teema – see aruanne – on põhimõtteliselt üks piinlik peatükk ÜRO ajaloos. Kes suudakski sündsalt arutleda Gaza sõja teemal, rääkimata sealjuures tuhandetest Qassami rakettidest, mis sadasid kaheksa aasta jooksul alla Iisraeli rahumeelsete kodanike suunas? Kes suudakski sündsalt sellel teemal arutleda, mainimata sealjuures sadu tunneleid, mis asuvad Egiptuse ja Gaza ning muude piirkondade vahel ja mida mööda veetakse salakaubana relvi, et kahjustada juutide huve Iisraelis. Kes suudakski sündsalt koostada sellist aruannet, lisamata sellesse tõsiasja, et Iisraelil on hästitoimiv õigussüsteem, kuid Palestiinas ei ole ühtegi mõrvarit ega terroristi toimepandud kuritegude eest vastutusele võetud? Vastus kõigile kolmele küsimusele on järgmine: kohtunik Goldstone. See on häbiväärne! See häbistab ÜRO süsteemi ja sellega, et me Euroopa Parlamendis seda arutelu üldse peame, muudame selle häbistavaks teemaks ka Euroopa Liidu suhtes.

Proinsias De Rossa (S&D). – Austatud juhataja! Arutelu kuulates on raske mõista, millist aruannet mõned sõnavõtjad on lugenud. Kindlasti ei ole tegemist selle aruandega, mida mina lugesin.

Iisrael ei luba Euroopa Parlamendil kasutada demokraatlikku õigust kohtuda Palestiina seadusandliku nõukogu liikmetega Gazas. Samuti ei luba ta sinna meie välisministreid. Ühe Hamasi võitleja mõrvasid suure tõenäosusega Iisraeli agendid, kes kasutasid võltsitud Euroopa passe. Sellega on nad rikkunud Iirimaa, Suurbritannia, Prantsusmaa, Saksamaa ja Dubai suveräänsust. Iisrael kohtleb meid põlgusega ja see ei ole üllatav, kui võtta arvesse karistamatusetunnet, millega ta rikub jätkuvalt miljonite palestiinlaste õigusi.

Meie reageering Goldstone'i aruandele näitab, kui palju me inimõigustest ja õigusriigi põhimõtetest hoolime. Aruandes leiti, et Gaza piiramine on elanikkonna kollektiivne karistamine ja et operatsiooni "Valatud tina" eesmärk oli järgida seda teguviisi. Selles leiti ka tõendeid ettekavatsetud piinamise, ebainimliku kohtlemise ja raskete inimkannatuste tahtliku põhjustamise kohta. Aruandes on soovitatud pöörduda Rahvusvahelise Kriminaalkohtu poole ja öeldud, et nelik peaks kindlalt nõudma õigusriigi põhimõtete järgimist.

Mina toetan Goldstone'i üleskutset liikmesriikidest Genfi konventsioonide osalistele, – kelle hulgas pean mainima ka Iirimaad –, et algatada riikide kohtutes kriminaalsüüdistused sõjakuritegude väidetavate toimepanijate vastu.

Ma teeksin ühe paranduse, enne kui lõpetan. Korduvalt on väidetud, et aruandes ei käsitleta Hamasi rakettide tulistamist Iisraeli suunas. Kuid aruande leheküljel 31 mainitakse Palestiina relvastatud rühmituste korraldatud raketi- ja mortiirirünnakute mõju Lõuna-Iisraeli tsiviilelanikele.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! Euroopa Liidu liikmetena peame meeles pidama, millised on Euroopa väärtused. Need on demokraatia, inimõigused ja arvamusvabadus ning me peame neid igal pool järgima.

Goldstone'i aruande eesmärk oli koostada erapooletu uurimus, kuid kahjuks kukuti sellega läbi. Seda tunnistavad kõik osalised, kes on aruandega tutvunud. Samuti on see aruande allikmaterjali vaadates ilmselge.

Me peame meeles pidama ka seda, et kogu probleem sai alguse niisugustest riikidest nagu Kuuba, Pakistan, Egiptus ja Saudi Araabia, kes ei tunnista samu väärtusi nagu Euroopa Liit ja Iisrael.

Ma olen De Rossa ja De Keyseri sõnavõttudest üsnagi rabatud. Huvitav, millist aruannet te küll lugesite. Kui te teate, nagu te väidate, midagi Hamasi ja Fatah' vahelisest kodusõjast ning sellest, kui palju inimesi selles hukkus, siis te ju nõustute, et me peaksime sekkuma ning aitama palestiinlastel leida õige juht ja ühine hääl ja hakata oma riiki rajama, mitte jätkata selle ja ka Iisraeli demokraatliku ühiskonna hävitamist, tulistades tema pihta rakette.

Tahan öelda, et see aruanne on kahjuks üks häbiplekk ÜRO ajaloos. Meie, eurooplased, peame meeles pidama ka seda, et Ghilad Shalit, kes on eurooplane, prantslane ja Iisraeli sõdur, on ikka veel Hamasi vang, ning me peame nõudma tema vabastamist. See on esimene samm, mis meil tuleks teha.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Austatud juhataja! Need meie hulgast, kes on Iisraeli sõbrad, võivad olla mitmeti kahelnud selles meetodis, mida Iisrael kasutas sekkumiseks Gazas, kuid nad ei ole kahelnud Iisraeli õiguses ennast kaitsta ja võtta tõhusaid meetmeid nende suhtes, kes kavandavad ja panevad toime selle riigi vastaseid terroriakte.

Ma tunnen südamest kaasa Palestiina lihtrahvale, sest 60 aastat on neid alt veetud. Seda on teinud need, kes on lubanud neid juhtida, ja need, kelle elukutse on terrorist.

Algusest peale oli selge, et aruanne, mille andis välja ÜRO kahtlase väärtusega Inimõiguste Nõukogu – meie fraktsiooni juht Howitt kritiseeris just seda, mitte ÜROd, ja tundub, et teie väiklane parteipoliitiline mõttetera oli üsna madal –, seisneb Iisraeli ühepoolses hukkamõistmises. Aruandes esitatakse Iisraelile kaugeleulatuvaid nõudmisi, kuid Hamasist räägitakse väga vähe. Selles ei nõuta terrorismi ja Iisraeli vastu suunatud rünnakute lõpetamist, vaid palutakse niinimetatud Palestiina relvastatud rühmitustel lihtsalt loobuda rünnakutest Iisraeli tsiviilelanike vastu ning püüda vältida kahju tekitamist Palestiina tsiviilisikutele.

Ma ei näe selles 554-leheküljelises aruandes midagi, mis pakuks edasiviivaid ja häid ettepanekuid kestva rahu ja stabiilsuse saavutamiseks. Selle asemel leiame, et Iisraeli ründamiseks on appi võetud inimõiguste retoorika ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu vahendid. Ma pean ütlema, et selline moonutamine ei tee Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile au.

Alexandra Thein (ALDE). – (*DE*) Austatud juhataja! Kumbki konflikti pool ei ole siiani täitnud ÜRO nõuet viia läbi Goldstone'i aruandes esitatud süüdistuste usaldusväärne ja sõltumatu uurimine. See on kahetsusväärne eriti just Iisraeli poole pealt, sest ükskõik, milliseid vastuolusid Goldstone'i aruanne sisaldab, on iga riik, kes

nimetab ennast õigusriigi põhimõtetel rajanevaks demokraatlikuks riigiks, kohustatud lubama korraldada nii tõsiste süüdistuste sõltumatu uurimine. Sellest ei piisa, et Iisraeli armee, mis on ise kahtluse all, viib läbi sõjaväelist sisejuurdlust.

Kui Euroopa Liit suhtub inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse austamise põhimõtetesse tõsiselt, peab ta suurendama survet mõlemale osalisele, sealhulgas oma kahepoolsete suhete raamistikus, ning nõudma, et uurimine, mida on nõutud rahvusvahelise ja humanitaarõiguse võimalike rikkumiste kohta, viidaks läbi kooskõlas õigusriigi põhimõtetega. Sõjakuritegude eest tuleb karistada rahvusvahelise õiguse alusel, nagu siin on juba korduvalt öeldud. Vajaduse korral tuleb Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröril viia uurimine läbi Rooma statuudi artikli 12 lõike 3 alusel. Kuid vaatamata Goldstone'i aruandele ei ole praegu põhjust Gaza piiramist jätkata.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (*SK*) Goldstone'i aruandes, mille järelduste ja soovituste üle me arutleme, eiratakse Iisraeli õigust ennast kaitsta. Iisraeli sekkumine Gaza sektoris eelmisel aastal oli karm meede ning mul on isiklikult ohvritest ja nende perekondadest väga kahju. Siiski ei tohi me unustada, et selleni jõuti pärast aastaid kestnud palestiinlaste rünnakuid Iisraeli tiheasutusega alade vastu.

Hiljuti teatas Hamas, et on valmis dialoogiks rahvusvahelise üldsusega, sealhulgas ELi ja USAga. Ma nõuan tungivalt, et me ei kaaluks seda mõtet enne, kui Hamas tunnistab ühemõtteliselt Iisraeli õigust olemasolule ja loobub vägivallast. Me tunneme kaasa selle pikaajalise konflikti ohvritele, kuid rahuläbirääkimistel vajame hädasti usaldusväärset Palestiina partnerit, kes oleks Palestiina rahva õiguspärane, usaldusväärne ja vastutustundlik esindaja. Kuni seda ei ole juhtunud, tähendab veel sadade lehekülgede kaupa rahvusvaheliste soovituste koostamine ajaraiskamist.

Tahan rõhutada ka Egiptuse rolli. See riik peab võtma jõulisi meetmeid, et hoida ära terroristide abistamine relvadega, mida veetakse maa-aluste tunnelite kaudu salakaubana Gazasse.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Goldstone'i aruanne tabab otse naelapea pihta. Poliitika, millega koheldakse mõlemat poolt võrdselt, ei aita. Gazas on toime pandud palju kuritegusid ja see olukord jätkub. Seal valitseb vaesus ja viletsus ning seal eiratakse jultunult Palestiina rahva inimõigusi. Selle kohta on tõendeid. Punane Rist, Maailmapank ja Euroopa Nõukogu on koostanud aruanded palestiinlaste suhtes toime pandud kuritegude kohta, majandusraskuste kohta ning ebainimlike elutingimuste kohta Gazas.

Me ei tohi selle ees silma kinni pigistada. Inimkond on olnud palestiinlaste vastu toime pandud vägivallategude tunnistajaks nüüdseks juba aastaid. Iisraeli sõjamasin on tegutsenud enesekaitse ettekäändel armutult. Palestiina rahvas kannatab.

Me mõistame kõigest hingest hukka tsiviilelanike mõrvamise ka Iisraelis. Kuid see ei tähenda, et Iisraelil on õigus sooritada enesekaitseks jätkuvalt suurel hulgal kuritegusid palestiinlaste vastu. See ei õigusta Iisraeli kriminaalkuritegusid.

Loomulikult ei ole me prokurörid ja samuti ei sobi meile Pontius Pilatuse roll. Kuid me ei saa oma käsi sellest puhtaks pesta ning lubada verevalamise jätkumist ja lasta Iisraelil karistamatult pääseda. Soovides olla lugupidavad ja jättes tegutsemata, laseme valitseda vastutamatusel. Niimoodi jätame kurjategija karistuseta ning käitume ohvriga vastutustundetult ja ebamoraalselt. Niimoodi lubame valitseda õigusel, mille põhimõte on "kel jõud, sel õigus".

Michael Theurer (ALDE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Goldstone'i aruandes kirjeldatakse inimõiguste rikkumisi, mida on toime pannud mõlemad pooled. Enam kui 1400 ohvrit Gaza sektoris on ilmselgelt liiga palju. Kuid ma olen kindel, et ilma Iisraeli-vastaste raketirünnakuteta ei oleks ka Iisraeli sõjalist reaktsiooni olnud. Kui delegatsioon Iisraeliga suhtlemiseks selles riigis käis, mõistsime, et Iisrael ei suhtu sõjategevusse kergekäeliselt. Goldstone'i aruande peamine süüdistus, et Iisrael ründas tsiviilisikuid ettekavatsetult ja järjepidevalt, ei pea vett. Seda, kui palju kasutas Hamas tsiviilelanikke inimkilbina, ei ole piisavalt uuritud. Siiski mainitakse aruandes, et Iisraeli armee edastas telefonikõnede ja lendlehtede teel hoiatusi. Hamas ei teinud midagi sellist, kui pani toime oma raketirünnakuid Iisraeli vastu.

Kuid me peame küsima ka seda, kas ÜRO ise tegi Gazas piisavalt palju, et vältida näiteks Hamasi raketirünnakuid ÜRO hoonete ümbruses. Minu arvates ei ole Goldstone'i aruanne põhjus korraldada Iisraeli vastu edasi terrorirünnakuid – see ei õigusta seda. See ei aita ilmselt ka edasi liikuda. Siiski on selge, et me peame Euroopa Parlamendis nõudma inimõiguste austamist ja kutsuma mõlemat poolt üles rahuprotsessi juurde naasma.

ET

Nicole Kiil-Nielsen (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Iisraelis süüdistatakse kohtunik Goldstone'i pahatahtlikes kavatsustes ja tema tööd on rahva silmis väga halba valgusesse seatud. Samal ajal korraldatakse vägivaldset laimukampaaniat inimõiguste kaitsjate, eelkõige sihtasutuse New Israel Fund vastu, mis rahastab Iisraeli peamisi inimõiguste kaitsmisega tegelevaid organisatsioone. Eriti hoogsalt töötatakse vastu selle presidendile, Knesseti endisele liikmele ning akadeemikule ja haritlasele Naomi Chazanile, kes on tuntud oma pühendumise poolest naiste õiguste ja rahu kaitsmisele.

Ehtsa nõiajahi ohvriks on sattunud kolmteist patsifistide rühmitust, näiteks Bethlehem ja Breaking the Silence. Euroopa Liit peab inimõiguste kaitsjaid vankumatult toetama kõikides riikides, sealhulgas loomulikult ka Iisraelis, kelle karistamatus solvab demokraatlikke väärtusi. Euroopa Liit peab kaitsma Iisraeli tema enda kurjade vaimude eest.

Robert Atkins (ECR). – Austatud juhataja! Süüdi on mõlemad pooled, kuid Iisraeli reageering selle aruande ja ka operatsiooni "Valatud tina" puhul oli liiga jõuline. Goldstone on väga hea mainega austusväärne kohtunik ja juut. Selles aruandes on kahtlemata vigu, kuid Iisrael peab tunnistama, et oluline osa kriitikast põhineb faktidel. Te peaksite vaid kuulama Iisraeli sõdureid, kes tunnistavad üles oma kahtlaseid tegusid seoses organisatsiooniga Breaking the Silence.

Iisrael on selle uurimise tagajärjel olnud sunnitud tunnistama valge fosfori kasutamist. Miks ei ole siis läbi viidud tegelikku uurimist mõne sellise Iisraeli sõduri tegevuse kohta, kes on olnud seotud kui mitte tegelike, siis võimalike sõjakuritegudega? Palestiina seadusandlik nõukogu on oma üleastumisi tunnistanud, kuid Iisrael peab jätma selles küsimuses ja hiljutise Dubai mõrva küsimuses oma ülbuse ning saama aru kogu maailma mõistlike ja korralike inimeste õigustatud murest.

Seán Kelly (PPE). – Lugupeetud juhataja! Mulle näib, et arutelu kolm võtmesõna on "sõltumatu", "võrdne" ja "neutraalne". Inimõiguste väidetavate rikkumiste kohta tuleb läbi viia sõltumatu uurimine. Rikkumiste toimepanijad tuleb hukka mõista võrdselt ning selle kahetsusväärse konflikti vahendamiseks on vaja eelkõige võimsat neutraalset häält. Praegu seda häält kahjuks ei ole, sest ülekaalukas osa mõjukatest riikidest on arvamusel, mis on üsna hästi teada.

Minu arvates on kõrgel esindajal või isikul, kes on asunud Euroopa Ülemkogu vastloodud eesistuja ametisse, suurepärane võimalus selline neutraalne hääl luua. See võiks olla midagi sellist, mida tegi George Mitchell Põhja-Iirimaal ja mille tulemusena valitseb meil nüüd rahu, ning inimesed, kes olid üksteist aastaid tulistanud ja tapnud, on nüüd koos valitsuses. Samamoodi on nüüd kõrgel esindajal võimalus luua see neutraalne, sõltumatu ja õiglane hääl, mida praegu kahjuks ei ole.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Lubage mul küsida Seán Kellylt selgitust. Olen kindel, et ta teeb seda meeleldi. Erakond, mida mina Põhja-Iirimaal esindan, on küll valitsuses, kuid see on täiesti rahumeelne erakond, mille liikmed ei ole kunagi kedagi tulistanud ega tapnud.

Pigem on selliste asjadega tegelnud IRA ja tema poliitilised esindajad.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* – (ES) Lugupeetud juhataja! Arutelu on minu arvates olnud väga mitmekesine ja teemaks ei ole olnud ainult Goldstone'i aruanne, vaid ka eelnenud olukord, mis selle aruande koostamise põhjustas.

Minu meelest saame eesistujariigi nimel taas kord öelda, et Goldstone'i aruanne on lähtepunkt, nagu ütles nõukogu ja nagu ütles komisjoni nimel Kristalina Georgieva. Ma tänan teda sõnavõtu eest. See on usaldusväärne aruanne ja see paistab olevat objektiivne ning selles käsitletakse inimõiguste ülimalt tõsiste rikkumiste esinemist või võimalikku esinemist konflikti eri poolte puhul.

Euroopa Liit ei saa jääda Goldstone'i aruande sisu suhtes ükskõikseks. Euroopa Liit ei saa jääda ükskõikseks aruande suhtes, milles käsitletakse objektiivselt ja usaldusväärselt inimõiguste väga tõsiste rikkumiste võimalikku esinemist.

Seega usume, et aruandest tulenev ettepanek viia läbi sõltumatu ja usaldusväärne uurimine on kõige õigem reageering, sest see aruanne on oluline dokument ja peaks mõjutama meid kõiki. See peaks panema mõtlema neid meie hulgast, kes just nagu Euroopa Liit ja Euroopa Parlament usuvad inimõiguste olemasolusse ja nende kaitsmisse. See peaks ajendama meid reageerima väga tõsistele inimõiguste rikkumistele, mis on antud juhul toime pandud.

Arutelu aruande üle käib ja me leiame, et seda arutelu Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis tuleks toetada. Selle üle peetakse aru ka inimõiguste nõukogus. Saame teile öelda, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus tegeleb

sellega ja uurib seda ning minu arvates peaks Euroopa Liit jääma edasiviivale ja kooskõlastatud seisukohale nendes ülimalt tõsistes teemades, mis on Goldstone'i aruandes tõstatatud. Nõukogu eesistujariik kavatseb seda teha.

Kristalina Georgieva, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Lubage mul kõigepealt selgelt välja öelda, et komisjon on järjepidevalt ja jõuliselt väljendanud sügavat muret Gazas valitseva humanitaarolukorra pärast. Minu eelkäija Louis Michel käis Gazas vahetult pärast operatsiooni "Valatud tina". Ta nägi pealt mõlema poole rikkumisi ja võttis nende teemal ka sõna.

Meie komisjonis oleme väga huvitatud sellest, et meie tegevuskavas oleks alati tähtsal kohal kaks teemat. Esimene neist on see, et rahvusvahelist humanitaarõigust peavad täielikult austama kõik osalised. Teiseks tuleb tagada, et humanitaarabi jõuaks ka tegelikult Gaza rahvani.

Eelmise aasta jaanuaris toimunud konfliktist saadik on Euroopa Liit selgelt välja öelnud, et me jälgime hoolikalt rahvusvahelise humanitaarõiguse väidetavate rikkumiste uurimist. Komisjon on rõhutanud, kui tähtis on rahvusvahelise õiguse rikkumiste eest vastutusele võtmine ja karistamatuse vastu võitlemine, ning rõhutab seda ka edaspidi.

Lähis-Ida rahuprotsessi raames on inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamine praegu sama oluline kui varem ning võib-olla isegi olulisem kui kunagi varem.

Et EL oleks rahuprotsessis usaldusväärne osaline, tuleb näidata, et ta kohaldab ELi põhiväärtusi igas olukorras ning täidab igakülgselt ja iga teema puhul järjekindlalt rahvusvahelist õigust käsitlevat õigustikku. Lubage mul eesistujariigi toetuseks veel korrata, et Euroopa Liidu ühine seisukoht Goldstone'i küsimuses oleks väga tähtis samm selles suunas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub järgmisel istungil.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Corina Creţu (S&D), kirjalikult. – (RO) Goldstone'i aruandega, mis on seotud äärmiselt vastuolulise ja palju kirgi tekitava olukorraga, on raske saavutada asjaosaliste üksmeelt, sest kokkupõrked, mis toimusid 2008. aasta detsembris ja 2009. aasta jaanuaris Iisraeli armee ja Palestiina võitlejate vahel Gazas – piirkonnas, mida valitseb Hamas –, on põhjustanud mõlemale poolele kannatusi. Vaatamata osaliste seisukohale Goldstone'i aruande suhtes loodan, et seda ei kasutata ettekäändena nende arutelude takistamiseks, mille eesmärk on lahendada Palestiina probleem rahumeelselt ja jäädavalt. Tegelikult on selles piirkonnas esmatähtis taasalustada rahukõnelusi, millesse on kaasatud nii Euroopa Liit kui ka Ameerika Ühendriigid, nagu see siiani on olnud. Saavutatavad lahendused peavad tagama Iisraeli Riigi jätkuva olemasolu selles piirkonnas ning garanteerima palestiinlastele, et nad saavad elada väärikalt omaenda elujõulises, demokraatlikus ja sõltumatus riigis. Euroopa Liit peab olema valmis võtma selles protsessis suurema vastutuse, et muuta Iisraeli ja Palestiina suhted normaalseks. Minu arvates tuleb meil pidada meeles Goldstone'i aruande kõige olulisemat punkti: miski ei õigusta kaitsetute inimeste kannatusi ning selle olukorra lõpetamiseks tuleb eelistada dialoogi pidamist, mitte vastasseisu ja jõu kasutamist.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) 5. novembril 2009 kiitis ÜRO Peaassamblee Goldstone'i aruande heaks ning võttis vastu resolutsiooni 64/10. Nendes dokumentides kutsuti nii Iisraeli kui ka palestiinlasi üles uurima kolme kuu jooksul võimalikke inimõiguste rikkumisi, mis pandi toime Gaza konflikti ajal. Kahjuks ei ole ei Iisrael ega palestiinlased seda üleskutset veel täitnud. See on kahetsusväärne, sest Goldstone'i aruandes on esitatud väga pikk nimekiri mõlema poole üleastumistest ja kuritegudest. Aruande kohaselt pani Iisrael kolm nädalat kestnud rünnakute käigus toime rahvusvahelise õiguse raskeid rikkumisi. Valimatult rünnati tsiviilelanikke ja pommitati maju. Samuti on mainitud rahvusvahelise üldsuse poolt hukka mõistetud fosforpommide kasutamist. Aruande järgi kasutasid palestiinlased omakorda rakette ja mortiirimürske, et tahtlikult tappa tsiviilisikuid. Süüdistused on nii tõsised, et nende kiire uurimine on hädavajalik. Kuna ÜRO Julgeolekunõukogu lükkas Goldstone'i aruande tagasi, ei saa eeldada, et selles sisalduvat soovitust anda asi Haagi Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse täidetakse. Seepärast kutsun uut liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat Catherine Ashtonit üles avaldama ELi nimel mõlemale konfliktipoolele suurt survet ja paluma neil kuritegusid uurida.

Róża, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE), *kirjalikult.* – (*PL*) Austatud juhataja! Kohtunik Goldstone'i aruannet esitletakse rahvusvahelisel areenil kui objektiivset dokumenti 2009. aasta talvel Gaza sektoris toimunud operatsiooni kohta. Samal ajal on eri allikate andmetel selgunud, et see ei ole koostatud viisil, mis

võimaldaks meil sellele puhta südametunnistusega tugineda. Tahan nimetada mitut asjaolu, mida märkis suursaadik Dore Gold arutelu ajal Richard Goldstone'iga Brandeisi ülikoolis ja mida on rõhutanud Iisraeli välisministeerium.

Tundub, et missiooni liikmed avaldasid konflikti kohta oma veendumusi enne, kui missioon üldse algas, ning nende viibimise ajal Gaza sektoris saatsid neid Hamasi esindajad ja tunnistajaid küsitleti nende juuresolekul. Kohtunik Goldstone ei olnud tõendite uurimisel piisavalt hoolikas. Samuti tundub ebaõiglane, et Iisraeli võimude sõnu, mida aruandes tsiteeritakse, peetakse ebausaldusväärseteks, kuid Gaza võimude, näiteks Hamasi seisukoht ei tekita missiooni liikmetes mingeid kahtlusi.

Arvestades eeltoodud kriitikat Goldstone'i aruande suhtes kutsun komisjoni ja Euroopa Parlamenti üles tagama, et Euroopa üldsus saaks võimaluse tutvuda mõlema poole argumentidega Gaza sektoris valitseva olukorra kohta. Euroopa Liit peab hoolitsema selle eest, et majandussuhted Iisraeliga oleksid võimalikult head. Sellest tulenevalt on veelgi olulisem, et saaksime rajada oma suhted vastastikusele usaldusele. Üksnes kohtunik Goldstone'i aruandele tuginemine sellele kaasa ei aita.

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

18. Kodanikuühiskonna ja rahvusvähemuste olukord Valgevenes (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu nõukogu ja komisjoni avalduse üle, mis puudutab kodanikuühiskonna ja rahvusvähemuste olukorda Valgevenes.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* –(*ES*) Lugupeetud juhataja! Aitäh, et andsite mulle võimaluse võtta sõna selle päevakorrapunkti raames, mis puudutab kodanikuühiskonna ja rahvusvähemuste olukorda Valgevenes.

Loomulikult on Euroopa Liit väga mures olukorra halvenemise pärast Valgevenes, eelkõige seoses inimõigustega.

Sõna- ja kogunemisvabaduse puudumine, pidevalt suurenev surve meediale, interneti kasutamist piiravad õigusaktid ning opositsiooniaktivistide vastased meetmed muudavad inimõigustealase olukorra Valgevenes üha halvemaks.

Eelmisel kuul, 16. veebruaril tehtud avalduses väljendas ka Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashton muret poola vähemuse olukorra pärast Valgevenes ning selle pärast, et politsei on mõne nimetatud vähemuse hulka kuuluva isiku kinni pidanud. See kõrge esindaja avaldus, see ametlik seisukoht saadeti ametlike diplomaatiliste kanalite kaudu ka Valgevene ametivõimudele.

Esmaspäeval oli meil võimalus arutada seda küsimust välisasjade nõukogus ja meil õnnestus pidada põhjalik arutelu. Olen kindel, et kordame seda tulevikus. Seal võttis sõna ka Poola minister, kes väljendas oma muret ja arvamust, et on vaja tegutseda ja võtta seisukoht poola vähemusse kuuluvate inimeste süstemaatilise tagakiusamise suhtes. Peab ütlema, et Euroopa Liidu eri ringkonnad on kahtlemata väga mures ning jälgivad olukorda väga vahetult ja põhjalikult.

Minu arvates on väga tähtis edastada Valgevene ametivõimudele sõnum, et nad peavad järgima OSCE ees võetud kohustusi austada inimõigusi ja kaitsta vähemusi. See viimane on oluline osa inimõiguste austamisest. Välisasjade nõukogus, millele ma osutasin, esitati Euroopa ministritele sõnaselge palve juhtida asjakohaste kanalite kaudu ja asjakohastes foorumites Valgevene ametivõimude tähelepanu sellele olukorrale.

Leian, et Valgevene, Euroopa Liidu ja kõikide eurooplaste ühistes huvides on see, kui meil õnnestub peatada tegevus, mis on vastuolus inimõiguste ja vähemuste õigustega. Need vähemused on Valgevenes väga kaalukad ja olulised. Samas arvan, et Valgevene jaoks on oluline liikuda õiges suunas ning kõik idapartnerluse tahud, sealhulgas mitmepoolsuse aspekt, pakuvad võimalust mõjutada Valgevenet õiges suunas liikuma.

Kristalina Georgieva, *komisjoni liige.* – Lugupeetud juhataja! Soovin täiendada ELi eesistujariigi avaldust, milles osutati tegelikult väga selgesti ja jõuliselt seisukohale, mida kõrge esindaja paruness Ashton on selles küsimuses väljendanud. Nimelt tahaksin tuua välja mure inimõiguste olukorra halvenemise pärast Valgevenes eelkõige seoses poola vähemusega.

Viimastel aastatel Valgevenes toimunud kahetsusväärne demokraatia taandareng on väga tõsine küsimus, kuid vaatamata sellele peame Valgevenega ikkagi seotuks jääma ning hoidma suhtluskanalid avatuna, ükskõik, kui raske see võib olla. See ei pea toimuma mitte ainult valitsuskanalite vahendusel – loomulikult võime toetuda idapartnerlusele ja seda kasutada, kuid me võime seda teha ka inimestevaheliste suhete kaudu. Need suhted võivad olla kõige tähtsam asi, mille poole Valgevene puhul püüelda, ning neid on võimalik saavutada üliõpilasvahetuse, ärivõimaluste ja kultuurivahetuse pakkumise kaudu. See kujutab endast alust suhete loomiseks Valgevene inimestega ja viisi, kuidas säilitada Valgevenes demokraatia arendamise võimalus.

Kokkuvõtteks lubage mul öelda, et vaatamata viimase kahe aasta jooksul toimunud tagasikäigule soovib komisjon siiski jätkuvalt püüda Valgevenega toimuva suhtluse kaudu positiivset arengut kiirendada, et saada kaasamisega taas järjele, nagu see oli kaks aastat tagasi.

Gunnar Hökmark (PPE). – Austatud juhataja! Ma tänan eesistujariiki Hispaaniat ja komisjoni seda olukorda puudutavate sõnade eest.

Arvan, et peame ühe asja selgeks tegema: see, millest me praegu räägime, ei ole ühekordne juhtum – see on diktatuuri ja jõhkra riigikorra mõju, mis jätab nii vähemuse kui ka selle riigi enda kodanikud õigustest ilma. Niisugune on olukord Valgevenes ja ma arvan, et just sellest peame lähtuma oma aruteludes nimetatud riigi võimudega peetava dialoogi üle.

Dialoog peab olema vastastikune. Kui näitame üles avatust, peame nõudma tulemusi ka Valgevene režiimilt. Aga ta ei ole läbi viinud vajalikke muutusi ja reforme. Soovin öelda ja kindlasti rõhutada, et see ei ole Poola probleem. Valgevene asub Euroopa Liidu naabruses. Ta osaleb idapartnerluses. Tegemist on Euroopa probleemiga ning oma tegevusega kaugeneb Valgevene režiim nüüd avatud dialoogist ja koostööst Euroopa Liiduga.

Peame põhjapaneval viisil nõudma ennekõike vähemuste ja inimõiguste austamist, politseivägivalla lõpetamist ning tahet pidada Euroopa Liiduga edasiviivat dialoogi. Arvan, et see sõnum tuleb režiimile selgeks teha. Meie dialoog peab toimuma demokraatia ja inimõiguste nimel ning loomulikult peaksime pöörduma kodanikuühiskonna poole, sest Valgevene on midagi palju enamat kui pelgalt režiim. Valgevene tähendab seal elavaid inimesi – üliõpilasi, mehi ja naisi, ühiskonda. Minu arvates on hiljuti nähtu tõend sellest, et peame nüüd jätkama kodanikuühiskonnale suunatud dialoogi, mille eesmärk on suurendada vabadust, demokraatiat ja inimõiguste austamist.

Kristian Vigenin (S&D). – Lugupeetud juhataja! Lubage mul sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni nimel väljendada muret inimõiguste olukorra pärast Valgevenes, eelkõige seoses sündmustega, mis puudutasid poolakate liitu. Samuti soovime näidata oma solidaarsust kõikide Valgevene kodanikega, kellel puudub võimalus kasutada põhilisi kodaniku- ja inimõigusi. See toimub Euroopa riigis 21. sajandil. Arvatavasti oleme kõik nõus, et selline olukord ei ole vastuvõetav.

Sellest peaksimegi lähtuma. Peamised küsimused, mille peame nüüd esitama, on esiteks see, kuhu me soovime Valgevenega jõuda, ja teiseks see, kuidas me seda teha saame. Mis puudutab esimest küsimust, siis minu arvates oleme kõik nõus, et soovime näha demokraatlikku Valgevenet. Soovime näha, et Valgevene ametivõimud – parlament, president, valitsused ja kohalikud esindajad – valitakse demokraatlikult. Soovime näha, et need ametivõimud tekitaksid Valgevenes vaba ja loova õhkkonna, ning loomulikult soovime näha selle riigi lähenemist Euroopa Liidule.

Teine küsimus seisneb selles, kuidas me selle saavutame. Euroopa Liit on oma Valgevene-poliitikat muutnud ja liikunud eraldatuse juurest kaasatuse juurde ning mulle tundub, et see poliitika annab mõningaid tulemusi. Loomulikult sellest ei piisa, seda ei tehta piisavalt kiiresti ning sündmused, mille tunnistajateks me oleme kahel viimasel nädalal olnud, näitavad, et peame selle küsimusega palju enam tegelema.

Euronesti delegatsiooni juhina ja homme Valgevenesse kohapeale olukorda uurima suunduva delegatsiooni juhina olen avastanud, et meil puudub ühine strateegia kolme peamise institutsiooni, s.t nõukogu, komisjoni ja parlamendi vahel. Aga me vajame sellist strateegiat, et võimendada üksteise jõupingutusi, ning me vajame tõesti poliitilist dialoogi. Vajame Valgevene kohta tegevuskava, mis oleks väga konkreetne ega sisaldaks vaid üldisi soovitusi, vaid juhiseid, millest Valgevene peaks kinni pidama. Just nii peaksime jätkama. Ainult majanduskoostööst ja idapartnerlusest ei piisa.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (*NL*) Ka mina pean tänaõhtust arutelu rohkem tervet piirkonda hõlmavaks küsimuseks. Nägime, et Viktor Janukovitš võitis valimised Ukrainas. Ta on kahtlemata president, kes vaatab rohkem Moskva kui Brüsseli poole. Me ei tohi lasta tal tema järgmise nädala visiidil endale puru silma ajada.

See, mis praegu Valgevenes toimub ja mida Lukašenka endale selles riigis elava poola vähemuse suhtes lubab, annab minu arvates märku, et ka tema vaatab rohkem Moskva kui lääne poole. Seda tehes tunneb ta ilmselgelt, et võib röövida ELi liikmesriigi vähemuselt põhilised inimõigused. Kuidas on see võimalik? See tuleneb loomulikult sellest, et Euroopa on liiga sageli idale selja pööranud. Me ei ole olnud piisavalt avatud nende riikide tõelise ühinemise ideele. Loomulikult peame Valgevene käitumise poola vähemuse suhtes kindlalt hukka mõistma, kuid peaksime ka muutma oma poliitikat natuke leebemaks ja rakendama kergemat viisarežiimi. Heitkem pilk oma energiapoliitikale. Häälestagem see rohkem niisugustele riikidele nagu Valgevene ja Ukraina.

Ma palun, et Euroopa pööraks neile riikidele taas rohkem tähelepanu. See mõjuks nende sisepoliitilisele arengule palju paremini kui see, et mõistame nad praegu liiga karmilt hukka ja jätame asjad Moskva hooleks.

Heidi Hautala, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*FI*) Austatud juhataja! Peamine põhjus, miks see teema on nüüd päevakorras, on kindlasti poolakate liidu rahumeelne meeleavaldus, millel vahistati liidu 40 liiget. Me peame sellise teguviisi loomulikult hukka mõistma.

Teist suurt põhjust kolleeg Kristian Vigenin juba mainis: pärast pikka-pikka pausi saadab parlament homme delegatsiooni Minskisse teavet hankima ja mina esindan selles neljaliikmelises delegatsioonis inimõiguste allkomisjoni.

Meil on põhjust Valgevene inimõiguste olukorra pärast muretseda. Probleeme on sõna-, pressi-, kogunemis-ja ühinemisvabadusega.

Peame nõudma, et Valgevene keelustaks surmanuhtluse, ning Valgevene ja Euroopa Liidu suhete arenemiseks peab riik kogu inimõigustega seotud olukorda parandama. Ma olen kolleegidega sama meelt, et kodanikuühiskonnal on selles arengus väga tähtis roll.

Ryszard Czarnecki, *fraktsiooni ECR nimel.* – (PL) Austatud juhataja! Ka otsuse puudumine on otsus. Märtsis vastu võetav Euroopa Parlamendi resolutsioon Valgevene kohta on vajalik, kuid see on veel vajalikum praegu. Poolakate tagakiusamine Valgevenes ei ole ainult poolakate küsimus, nagu ka eelkõnelejad rõhutasid, vaid see näitab suhtumist Euroopa standarditesse, sealhulgas rahvusvähemusi puudutavatesse standarditesse.

Euroopa peaks tooma Valgevene Venemaa mõju alt välja, kuid nõudma ka ELi põhiolemusse kuuluvate väärtuste, näiteks kodanikuõiguste, pressivabaduse, rahvus- ja usuvähemuste õiguste ja ühinemisvabaduse austamist. Kui Lukašenka ei mõista Euroopa väärtuste keelt, saab ta kindlasti aru sanktsioonide keelest. Kuid need ei peaks olema sanktsioonid, mis teeksid kahju Valgevene ühiskonnale – me ei soovi seda –, vaid sanktsioonid, mis teeksid raskeks nende poliitikute ja ametnike elu, kellel lasub vastutus poolakate ja demokraatliku opositsiooni diskrimineerimise eest.

Euroopa Liidu ja Valgevene suhetes pole tasakaalu – liit avab Minskile ukse, kuid vastu ei saa peaaegu midagi. Selline ühesuunaline tänav ei vii kuhugi. On aeg rakendada poliitilist laadi, kuid siiski ajutisi sanktsioone, isegi kui see tähendaks Valgevene parlamendi esindajate puudumist Euronesti parlamentaarsest assambleest ning tagasipöördumist musta nimekirja juurde Minski režiimi ametnikest, keda ei lubata Euroopa Liidu territooriumile.

Kinga Gál (PPE). – Lugupeetud juhataja! Põlisvähemuste, rahvuskogukondade ja keelte töörühma kaasesimehena mõistan kindlalt hukka meetmed, mida Valgevene ametivõimud on võtnud poola vähemuse suurima organisatsiooni ja vähemusrühma liikmete vastu. Nagu me täna teame, oli tegemist peamiselt eakate inimestega.

Faktid näitavad, et ei rikuta mitte ainult vähemuste õigusi, vaid ka peamisi inimõigusi. Selline käitumine tõendab poliitilise süsteemi ebademokraatlikkust ning meie, kommunistlikku riigikorda näinud parlamendiliikmed, tunneme need meetodid selgelt ära.

Fraktsioonidevaheline töörühm on moodustamisest alates järjepidevalt seisnud rahvusvähemuste õiguste eest ja peab igasugust vähemuste õiguste rikkumist vastuvõetamatuks.

Palume komisjonil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal astuda konkreetseid samme, et edastada Valgevene valitsusele selge sõnum: kui inimõigusi, sealhulgas vähemuste õigusi ei hakata austama, ei ole Euroopa Liidu ja Valgevene suhete paranemist ette näha.

Vähemuste õigusi, mis on üks osa inimõigustest, ei saa pidada siseküsimuseks. Seda teemat ei saa pidada Poola ja Valgevene vaheliseks asjaks. Nagu juba öeldud, on see Euroopa Liidu asi, sest see puudutab meie naabruspoliitikat, meie idapartnerlust. Seega palume komisjonil edastada selge sõnum ja astuda konkreetsed sammud.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Ma tänan nõukogu ja ka komisjoni nii kiire reageerimise eest. See on tõepoolest väga hea näide meie Euroopa standarditest.

Lubage mul alustuseks öelda, et tegelikult ei ole etnilist konflikti. See ei ole Poola ja Valgevene või Valgevene ja Poola konflikt. Tegemist on lihtsalt sõnavabaduse põhimõtete ja inimõiguste eiramisega ning rahvusvähemuste õiguste rikkumisega. See oleks võinud juhtuda ükskõik millise muu vähemusega. Miks see juhtus poola vähemusega? Sellepärast, et see vähemus on suur, organiseeritud ja demokraatlik, ning sellepärast, et tema hulka kuulub Euroopa Parlamendi auhinna saanud Aljaksandr Milinkevitš. Seepärast hakkas see pihta meiega.

Ma küsin, mida me peame tegema. Mul on nüüd olnud võimalus rääkida kaks korda Aljaksandr Milinkevitši ja Angelika Borysega. Nad ütlesid: me oleme Valgevenele ustavad kodanikud ega soovi ühtegi majanduslikku sanktsiooni. Me ei soovi poliitilisi sanktsioone, vaid tahame Valgevene ja Euroopa Liidu head läbisaamist. Soovime tasakaalu ja seda, et koostöö sõltuks edusammudest riigi demokratiseerimisel. Ka meie peaksime niimoodi jätkama. Seepärast peaksime avama end Valgevene kodanikele ja muutma neile ka viisa taotlemise lihtsamaks. Kas viisalõivud ja viisapoliitika on üldse vajalik? On hea, et meie teabekogumismissioon läheb homme Valgevenesse. Ootame selle raporti ära ja otsustame alles siis edasiste sammude üle.

Konrad Szymański (ECR). – (*PL*) Austatud juhataja! Lissaboni lepinguga lubati meile kõigile palju tõhusamat Euroopa Liidu välispoliitikat. Kiiresti sai aga selgeks, et meie tegevus Haitil hilines ja jäi nähtamatuks, Euroopa Liidu ja USA tippkohtumine kukkus läbi ning diplomaatilise korpuse loomine toimus ELi institutsioonide vahelise nääklemise vaimus, mis kahjustas korpuse kvaliteeti. Täna oli meil järjekordne võimalus näidata, et liit suudab tegutseda. Kahjuks on nõukogu oma otsuse langetamise edasi lükanud ning parlament ei suuda reageerida ilmselgele inimõiguste rikkumisele riigis, kelle osatähtsus Euroopa Liidu poliitikas peaks suurenema.

Lugupeetud volinik! Avatud uste poliitika ja üliõpilasvahetus on Valgevene puhul ebaõnnestunud. See on nüüdseks läbi kukkunud. Seega palun ärge korrake üliõpilasvahetuse kohta neidsamu asju, mida me oleme juba viis aastat kuulnud. Tegemist on lüüasaamisega, mis on mõjutanud liidu usaldusväärsust. Euroopa Liit on praegu nõrk ja kõhklev. Washington teab seda, Moskva teab seda ja ebaselge reageeringu tõttu Valgevenes valitsevale kriisile teab seda ka Minsk.

Jacek Protasiewicz, (PPE). – (*PL*) Austatud juhataja! Mina kui Euroopa Parlamendi Valgevenega suhtlemise delegatsiooni esimees puutun sageli kokku nii opositsiooni, kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide esindajatega kui ka ametivõimude esindajatega. Kuulen nende väiteid selle kohta, kuidas Valgevenel on õigus teatud rahvusvahelised standardid oma tempos vastu võtta.

Teoreetiliselt ei tohiks Euroopa Liit sellele vastutustundlikule ja suveräänsele riigile survet avaldada, sest riigi siseolukorra eest vastutavad riigi ametivõimud. Teoreetiliselt võiks sellise asjade käiguga leppida, kui poleks tõsiasja, et nende rahvusvaheliste standardite kohaselt, millega Valgevene ise Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooniga ühinedes nõustus, ei ole inimõigused siseküsimus.

Nii juhtus hiljuti Valgevene keskosa väikeses linnas Ivjanetsis, et ametivõimud kasutasid – ma ütleksin, et kuritarvitasid – politseijõudu eakate inimeste, pensionäride vastu, keda juhtis Teresa Sobol. Ta oli omal algatusel kogunud peamiselt välismaalt märkimisväärse rahasumma ja kasutas seda raha linna keskel asuva lagunenud ehitise renoveerimiseks. Seejärel muutis ta hoone elavaks poola vähemuse kultuuri- ja sotsiaalkeskuseks. Politsei saadeti nende inimeste kallale, enne kui kohus oli ehitise õigusliku seisundi üle otsuse langetanud. Nüüd ei lubata aktivistide poolt tunnistajateks kutsutud isikutel ilmuda kohtusse tunnistusi andma, et sellest võiks saada õiglane kohtumõistmine.

Asi ei ole rahvusvaheliste standardite vastuvõtmise tempos. Asi on selles, et nii hoopis eemaldutakse rahvusvahelistest standarditest, mille järgimise on Valgevene endale kohustuseks võtnud ja mida ta lubas oma Euroopa Liiduga peetava dialoogi raames austada. Seepärast soovin öelda veel midagi. Me võime rääkida sanktsioonidest – küll saabub aeg ka nende jaoks –, kuid kõige tähtsam on siiski see, et majandusabi, mille andmist kaalutakse, sõltuks sedalaadi tegevuse lõpetamisest ja Valgevene tõelisest, tegelikust liberaliseerimisest ja demokratiseerimisest.

Justas Vincas Paleckis (S&D). - (*LT*) Valitsusasutused peavad viivitamata lahendama konfliktid ja arusaamatused seoses Valgevene poola vähemuse organisatsioonidega ning tegema seda demokraatlikult, jõudu või vägivalda kasutamata. Ma soovin toetada ka voliniku seisukohta, et me peame jätkama koostööd

ET

ja hoidma inimestevahelisi suhteid. Homme läheb Valgevenesse üle pika aja Euroopa Parlamendi esimene ametlik delegatsioon. Lootkem avameelset arutelu nii opositsiooni kui ka valitsusega. Minskist saadavad muljed kõnealuse konflikti ja ka Valgevene osalemise kohta Euronesti parlamentaarses assamblees võivad muuta Euroopa Liidu suhteid Valgevenega paremuse poole. Kahe kuu pärast toimuvad kohalikud valimised on veelgi parem indikaator, mis loob väljavaated suhete arenguks. Seekord ei tohiks tegemist olla valimistega, kus puudub valik, meedia laulab ühte ettekirjutatud laulu ning opositsiooni eiratakse ja tal puudub sõnaõigus, kus järelevalveta häältelugemise tulemusel toetab peaaegu 100% hääletajatest üht parteid ning lõpuks nimetatakse saadikud niisama hästi kui ilma valimisteta.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Bogusław Liberadzki, kes kuulub Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni Euroopa Parlamendis, alustas oma sõnavõttu Euroopa Liidu võimude kiitmisega nende tegevuse eest. Härra Liberadzki, just teie fraktsiooni pärast ei võta me resolutsiooni täna vastu, seega olete te võib-olla tõesti rahul. Kui aga Kristalina Georgieva, kes puutub tegelikult Valgevene arenguga iga päev kokku, räägib täna meile sellest, mida kavandatakse, siis ma ei tea, keda see rahuldama peaks. See võib küll rahuldada teid, härra Liberadzki, ja teie fraktsiooni, kuid kindlasti ei rahulda see valgevenelasi ega ka neid, kes soovivad valgevenelastele head. Kui isegi volinik Georgieva, kellel on sõnavõtuks aega viis minutit, kasutab sellest väärtuslikust ajast ära ainult kaks minutit, näitab see, et voliniku öeldu ei ole just rahuldustpakkuv, aga samuti näitab see, et te ei kasutanud võimalust antud teemal valjuhäälselt sõna võtta. Seega kutsun ma teid, volinik, ja ka Euroopa Liidu võime üles kasutama olemasolevaid vahendeid, et inimõiguste rikkumistele vastu hakata. Me ei räägi ainult Poola päritolu kodanike õiguste rikkumistest. Me räägime inimõiguste rikkumistest.

Edit Bauer (PPE). – (HU) Viimastel päevadel Valgevenes toimunu on demokraatliku opositsiooni ja poola vähemuse poliitilise mahasurumise kohutav näide. Poliitiliste vastaste vangistamine ja vähemuse esindajate hirmutamine on hästituntud meetodid, mida kasutavad autoritaarsed režiimid. Slovakkia kodanikuna ja vähemuse esindajana mõistan ma nii poola vähemuse olukorda kui ka Angelika Borysi kimbatust Valgevenes. Vähemuste kohtlemine vaenlastena ja naaberriigi pantvangidena on tagurlik poliitiline samm, mille poliitiline juhtkond teeb tavaliselt siis, kui on raskustesse sattunud. Rahvusvähemuste tagakiusamine on ebademokraatlike režiimide poliitilise tegevuse üks osa. Vähemuste õigused kuuluvad siiski lahutamatult üldiste inimõiguste hulka, nagu on kinnitatud Euroopa Nõukogu raamkonventsioonis. Vähemuste õiguste rikkumist ning vähemuste hulka kuuluvate inimeste tagakiusamist, hirmutamist ja diskrimineerimist ei saa seega pidada riigi siseküsimuseks. Seepärast on täiesti vastuvõetamatud Valgevene suursaadiku poolt Euroopa Parlamendi liikmetele edastatud Valgevene valitsuse ähvardavad ja väljapressivad sõnumid. Austatud juhataja! Euroopa Parlament saab Valgevene valitsusele öelda vaid üht: demokraatliku opositsiooni mahasurumine ja vähemuse vastu suunatud ähvardused on lihtsalt vastuvõetamatud.

Sławomir Witold Nitras (PPE). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Kuulasin tähelepanelikult volinik Georgieva sõnavõttu ja soovin öelda, et ootan natuke tarmukamat käitumist. Kahtlustan, et voliniku sõnavõtt oleks samasugune olnud ka kaks nädalat tagasi, enne neid sündmusi. See ei ole kindlasti mitte vastuvõetav.

On siiski üks asi, millega ma nõustun, kuid ma ootaksin selgust ja natuke teistsugust rõhuasetust. Vastab tõele, et need, kes täna veenavad sanktsioone kasutama, unustavad vahel, et sanktsioone on juba proovitud ja et Valgevene poliitika oli sanktsioonidele vaatamata täpselt samasugune.

Me ei saa täna öelda, et kavatseme toetada Valgevene kodanikuühiskonda, sest kohapeal käinu teab, et tegelikult võib kodanikuühiskond seal alles tekkima hakata. Ootan nüüd Euroopa institutsioonidelt, et Euroopa Liit täidaks selle riigi eest need kohustused, mida riik on oma kodanikele lubanud, kuid täitmata jätnud. Ootan, et me aitaksime seal luua sõltumatu meedia ja toetaksime esimest sealset vaba telejaama, mida minu teada rahastavad siiani kahe Euroopa riigi valitsused. Ootan, et suudaksime paljudele Valgevene kodanikele pakkuda reaalset võimalust õppida Euroopas, sest just nemad moodustavad kodanikuühiskonna.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (*PL*) Austatud juhataja! Euroopa Parlament võttis eelmisel ametiajal vastu mitu Valgevenet käsitlevat resolutsiooni, milles hinnati olukorda täpselt ja kutsuti Lukašenka režiimi üles lõpetama inimõiguste rikkumine.

Euroopa Liit on head tahet üles näidates kaotanud osaliselt viisasanktsioonid Valgevene ametnike suhtes. Oleme imestuse ja ärevusega jälginud Valgevene ametivõimude hiljutist agressiivset käitumist rahvusvähemuste ja eelkõige poola kogukonna suhtes. Seda käitumist tuleks vaadelda Valgevenes järgmisel aastal toimuvate valimiste ettevalmistamise taustal.

Poola vähemusele kuuluva vara ebaseaduslik konfiskeerimine ja ulatuslikud repressioonid opositsiooniliidrite vastu, kellele Euroopa Parlament on andnud Sahharovi auhinna, on meie institutsiooni ilmne provotseerimine.

Euroopa Parlament ei peaks reageerima ainult tavapärasel viisil asjakohase resolutsiooniga, vaid võtma konkreetsed meetmed Valgevene ametivõimude korralekutsumiseks ning paluma kõrgel esindajal Catherine Ashtonil nimetada Lissaboni lepingu artikli 33 alusel eriesindaja jälgima inimõiguste rikkumisi Valgevenes.

Krzysztof Lisek (PPE). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Austatud volinik! On väga hea, et me räägime Euroopa Parlamendis Valgevenest, kuid ainult rääkimisest ei piisa. Euroopa Liit peaks nüüd koostama strateegilise plaani demokraatliku opositsiooni, kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide ning sõltumatu meedia toetamiseks. Seda ootan ma Euroopa Komisjonilt. Me arutame täna selliseid küsimusi nagu demokraatia ja inimõigused, mis on meie jaoks midagi väga loomulikku, midagi, millele Euroopa tugineb. Suurem osa Valgevene ühiskonda kuuluvatest inimestest võib sellistest väärtustest vaid unistada. Seepärast ootame, et Euroopa Komisjon koostaks kodanikuühiskonna aitamiseks strateegilise plaani.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (*ES*) Lugupeetud juhataja! Nende sõnavõttude järel võin ma vaid nõustuda hukkamõistuga, mida parlamendiliikmed väljendasid seoses Valgevenes toimuva inimõiguste rikkumisega, mis antud juhul puudutab vähemust, nimelt poola vähemust selles riigis. Seepärast puudutab selline rikkumine ka Euroopa Liitu – mitte ainult sellepärast, et see on seotud vähemusega, kelle juured on Euroopa Liidu riigis, vaid ka sellepärast, et me räägime siin tõsisest vähemuste inimõiguste rikkumisest. Seetõttu oleks meie suhtumine täpselt samasugune, kui tegemist ei oleks poola, vaid mõne muu vähemusega.

Räägime üldisteks õigusteks kuulutatud inimõiguste rikkumisest. Seega ei ole tegemist küsimusega, mis nõuaks rangelt Euroopa Liidu reaktsiooni vaid selle tõttu, et antud juhul on tegemist poola vähemusega. Peaksime ütlema täpselt sedasama, kui tegemist oleks teistsuguse vähemusega, sest kõik inimõigused on jagamatud ja üldised.

Soovin öelda, et riigi kodanikke ei pea karistama selle pärast, et režiim teeb vigu ja rikub inimõigusi.

Seetõttu usume, et Valgevene jaoks on idapartnerluses osalemine oluline. See, mida volinik Georgieva inimestevaheliste suhete kohta ütles, on tähtis. Kõik see on tähtis ning nagu paljud teist juba ütlesid, on loomulikult sama tähtis pidevalt, selgelt ja otse anda Valgevene ametivõimudele teada meie väga kriitilisest ja hukkamõistvast suhtumisest inimõiguste rikkumisse.

Seda peab tegema muuseas kõrge esindaja Ashton, kes jälgib antud teemat tihedas koostöös president Buzekiga, kes praegu arutelu juhatab. Catherine Ashton kavatseb ka kasutada võimalust osaleda president Janukovitši pidulikul ametisseastumisel Kiievis, kus eeldatavalt osaleb ka president Lukašenka, et seda küsimust käsitleda. Tulevikus jätkatakse arutelu Euroopa Liidu välisasjade nõukogus, sest tegemist on ülimalt tähtsa teemaga. Seetõttu on mul väga hea meel, et täna on olnud võimalik seda teemat otse Euroopa Parlamendis arutada.

Kristalina Georgieva, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Lubage mul kõigepealt tänada parlamendiliikmeid arutelu eest ja tuua välja neli punkti.

Esiteks soovin ma öelda, et inimõiguste austamine on kindlalt Euroopa Liidu välissuhete nurgakivi. See on alus, millele ehitatakse sidemed mis tahes riigiga, sealhulgas Valgevenega.

Teiseks jõudis demokraatia olukorra halvenemine Valgevenes hiljuti väga kriitilisse punkti. Kuid see ei alanud eelmisel nädalal, vaid 2009. aasta keskel. Seetõttu palus Euroopa Liidu ministrite nõukogu 2009. aasta novembris, et komisjon koostaks ettepaneku võtta vastu niinimetatud ühine vahekava Valgevene reformide läbiviimise toetuseks. Komisjoni talitused koostasid selle reforme käsitleva ühise vahekava projekti. See on nüüd esitatud kõrgele esindajale ning kõrge esindaja võtaks kindlasti rõõmuga arvesse soovitusi, mida annab homme teele asuv parlamendi teabekogumismissioon.

Minu kolmas mõte on see, et just seda viimast sündmust arvestades annab kõrge esindaja talitustele tagasisidet ühise vahekava kohta, mille saaks seejärel lõpule viia.

Lubage mainida ka neljandat ja ühtlasi viimast mõtet. 1980ndate teises pooles algas endises Nõukogude Liidus perestroika ning see andis paljudele – sealhulgas mulle – elus esimest korda võimaluse kandideerida üliõpilas- ja töövahetusprogrammidesse. Mind viis see Londoni majanduskooli. See muutis minu tööelu järsult. Kindlasti muutis see mind palju kasulikumaks oma riigile.

Olen veendunud, et avades rõhuva korra all kannatavatele riikidele demokraatlikud kanalid, saame meie, eurooplased, neid riike aidata. Ning sellele kindlale veendumusele tuginedes rõhutasin – ja rõhutan veel kord –, kui tähtsad ja kasulikud on inimestevahelised suhted, kui kasulik on ettevõtluse toetamine, kui kasulik on

olenemata suurtest raskustest ning vähemuste kahetsusväärsest eiramisest, mille me hukka mõistame –
jääda seotuks nii, et see suurendaks Valgevene inimeste võimalusi leida tee vabasse maailma ja olla seotud Euroopa Liiduga. Ma kordan üleskutset siduda end sel moel.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub järgmisel igakuisel istungjärgul.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), kirjalikult. – (RO) Valgevene Vabariik on üks Euroopa riike, mille jaoks osalemine Euroopa Liidu idapartnerluses tähistab tähtsat sammu nii kahepoolsete suhete kui ka Valgevene ja iga ELi liikmesriigi suhete arendamisel. Käsitledes seda partnerlust positiivse vahendina, mis aitab Valgevene Vabariigis muutusi tuua, tuleb selle mehhanismi puhul arvesse võtta ka kodanikuühiskonna olukorda riigis, sest kodanikuühiskonnal on õigusriigi toimimisel tähtis roll. Eelkõige hoiab kodanikuühiskond idapartnerluse mehhanismi läbipaistvust ning see aitab tugevdada Valgevene ja ELi koostööd. Lisaks tuleb partnerluse raames võimaldada kodanikuühiskonnal osaleda kõikides põhiprotsessides (platvormide, komiteede jne kaudu) ning tagada avalik kontroll nende protsesside üle. Valgevene kodanikuühiskond peab saama osaleda, kui luuakse riiklikku tegevuskava, mille tulemuseks on Valgevene sotsiaalne, majanduslik ja demokraatlik areng. Seepärast tuleb soodustada sagedasi kohtumisi kodanikuühiskonna esindajate ja valitsuse vahel.

Filip Kaczmarek (PPE), kirjalikult. – (PL) Hiljuti Valgevenes poola vähemuse aktivistide vastu kasutatud surveavaldus on osa palju laiemast probleemist. Valgevene ametivõimud ei salli mingit iseseisvust. Nad ei soovi ega tunnista kodanikuühiskonna ideed. Igasugust iseseisvuse kuulutamist loetakse poliitiliseks vastuseisuks. Seepärast ei ole tegemist valitsusvälise organisatsiooni sisekonfliktiga ega ka Poola ja Valgevene vahelise konfliktiga. Pigem on tegemist järjepideva vastasseisu väljendamisega Valgevene ametivõimude poolt, kes püüavad ära hoida liberaliseerimist ja demokratiseerimist. On kahju, et Poolas on poliitilisi jõude, mis püüavad olukorda ära kasutada oma eriliste eesmärkide saavutamiseks ja kasutavad Valgevene sündmusi selleks, et seada Poola valitsuse poliitika halba valgusesse. Kindlasti ei mõista sel viisil käituvad poliitikud, et nad teevad just seda, mida Lukašenka neilt ootab. Tema huvides on Poola ja Euroopa avalik arvamus lõhestada ja kaheks jagada. Poola ja Euroopa Valgevene-poliitikast loobumine on vabaduse kuritarvitamine ning kahjustab Valgevenes vabaduse ja demokraatia saavutamiseks tehtavate ühiste jõupingutuste mõjusust. Tänan teid.

19. Peking +15 – ÜRO soolise võrdõiguslikkuse tegevusplatvorm (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu järgmistes küsimustes:

- suuliselt vastatav küsimus nõukogule: Peking +15 ÜRO soolise võrdõiguslikkuse tegevusplatvorm, esitaja Eva-Britt Svensson naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel (O-0006/2010 B7-0007/2010), ning
- suuliselt vastatav küsimus komisjonile: Peking +15 ÜRO soolise võrdõiguslikkuse tegevusplatvorm, esitaja Eva-Britt Svensson naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel (O-0007/2010 B7-0008/2010).

Eva-Britt Svensson, *esitaja.* – (*SV*) Naiste õiguste küsimus on minu jaoks alati väga tähtis olnud ning seepärast on mul eriti hea meel, kui seda küsimust arutatakse nagu täna ka siin täiskogus. Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon on vastu võtnud resolutsiooni, mis kujutab endast Euroopa Parlamendi seisukohta Pekingi platvormi suhtes. Soovin tänada meie kolleege selles komisjonis suurepärase koostöö eest.

1995. aastal ÜRO raames vastu võetud platvorm oli ajalooliselt tähtis samm. Vastu võetud tegevusplatvorm oli esimene sedalaadi ülemaailmne dokument. Selles võeti üldine seisukoht naiste olukorra ja õiguste suhtes. ÜRO-l on inimõiguste valdkonnas pikaajaline hea maine ja seda valdkonda käsitlev deklaratsioon võeti vastu juba 1948. aastal.

Ülddeklaratsioon sisaldab 30 artiklit, mida tsiteeritakse sageli. Juba selles deklaratsioonis – nimelt selle artiklis 2 – sätestati, et igal inimesel peavad olema kõik õigused ja vabadused, olenemata tema seisundist. Eelkõige mainiti sugu. Euroopa Liidus on naiste ja meeste võrdõiguslikkuse teema alus selgelt sätestatud mõlemas aluslepingus ja põhiõiguste hartas.

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon oli üksmeelel Pekingi platvormi tähtsuses ja vajaduses teha Euroopa Liidus konkreetsemalt tööd arengu süsteemseks jälgimiseks ja igas valdkonnas suurema võrdõiguslikkuse poole püüdlemiseks. Vilniuses asuv uus Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut pakub meile võimalust saada selles töös abi ning võimaldab ka teadusuuringuid, et näidata, millised poliitilised meetmed on kõige tõhusamad, sest on palju valdkondi, mille kohta meil puuduvad vajalikud faktid või teadmised.

Toetan Euroopa lähenemiskeeldu käsitlevat ettepanekut ja mul on väga hea meel, et eesistujariik Hispaania on selle esitanud. Pekingi platvorm hõlmab mitmeid probleeme, mille lahendamine on väga tähtis, kui tahame edu saavutada. Need probleemid on näiteks vaesus, mis puudutab ennekõike naisi, naiste ebapiisav juurdepääs tervishoiule, naistevastane vägivald selle kõigis vormides ning ebavõrdsus majandusstruktuurides ja majanduspoliitikas.

Nagu teate, kavatseb New Yorki Euroopa Parlamenti esindama minna kaheksast parlamendiliikmest koosnev delegatsioon. Me jälgime arutelusid ja läbirääkimisi, mis on üks osa hindamisest, kui kaugele on maailm viieteistkümne aasta jooksul platvormi eesmärkide saavutamisel jõudnud. Homme vastu võetav resolutsioon on meiega New Yorgis kaasas ja see on meile tähtis.

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon võttis vastu ühe lõike, milles on sätestatud, et seksuaalja reproduktiivtervis ning nendega seonduvad õigused on osa naiste õigustest ning et neid peab Euroopas ja kogu maailmas parandama. Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon on nõudnud eraldi hääletust selle lõike üle. Me kõik teame, et kui teatavat lõiget soovitakse eraldi hääletada, on selle põhjuseks asjaolu, et see lõige on eriti oluline, mistõttu ei taheta selle üle hääletada koos ülejäänud resolutsiooniga.

Ma olen fraktsiooniga PPE täiesti nõus, et lõige 9 on keskse tähtsusega. Kardan siiski, et nad soovivad selle lõike välja hääletada, mis minu meelest oleks väga kahetsusväärne. Olen täiesti teadlik, et Euroopa Parlamendi liikmetel on eri seisukohad ja väärtused. Nii see peabki olema. Seepärast me vaidleme ja arutamegi. Kuid see on siiski vähim võimalik sõnastus ja seda peaks kõigil olema võimalik toetada. Lõike 9 asendamiseks ei ole esitatud ühtegi muud sõnastust. Oleks väga kahju, kui läheksime New Yorki resolutsiooniga, mis ei ütle vähimatki selles põhiküsimuses, mis on maailma tasandil ikkagi keskne küsimus.

Loodan ja usun, et kõik suudavad praeguse sõnastusega nõustuda, sest selles öeldakse vaid meile kõigile ilmselgeid asju. Resolutsiooni koostades tegime ka tihedat koostööd tuhandete naiste ja naisorganisatsioonidega. See andis dokumendile ainulaadse põhja.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* – (*ES*) Lugupeetud proua Svensson, ma tänan teid esitatud küsimuse eest, sest te teate, et Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Hispaania peamine, keskne ja esmatähtis teema on ka sooline võrdõiguslikkus. Eesistujariigil on mitmeid eesmärke, milles väljendub võrdõiguslikkuse idee mittediskrimineerimise direktiivis sätestatud tähenduses. Samuti on see seotud ühe asjaga, mida te mainisite – võitlusega soolise vägivalla vastu ja soolise vägivalla ohvrite kaitsmise korra tähtsusega.

Seoses sellega on mul hea meel näha siin volinik Viviane Redingit, kes vastutab juriidilisest vaatepunktist kõige selle rakendamise eest, mis on seotud meeste ja naiste võrdõiguslikkusega. Tahaksin alustuseks vabandada, et siin ei ole Hispaania võrdõiguslikkuse ministrit, sest ta osales just Hispaania senatis abordiseaduse reformi hääletusel. See hääletus lõppes muide positiivselt, sest Hispaania parlament võttis seaduse täna pärastlõunal vastu.

Euroopa Liidu Nõukogu on ELi ja ÜROd soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas alati tunnustanud ja toetanud. Eesistujariik Rootsi on koostanud aruande "Peking +15", mille eesistujariik Hispaania kavatseb esitada naiste olukorra komisjonile selle 54. istungjärgul, ning peab ütlema, et kuigi selles valdkonnas on paljugi ära tehtud, on suur töö veel ees.

Eesistujariik on rõhutanud näiteks vajadust parandada andmete kvaliteeti ja kasutada paremini näitajaid, mille me Pekingi platvormiga lõime. Nagu teate, on Euroopa Liidus 12 näitajat, millega mõõta ja hinnata tegelikku soolist võrdõiguslikkust, kuigi mõnel juhul, näiteks inimõiguste, meedia ja keskkonna valdkonnas ei ole meil veel õnnestunud neid välja töötada.

Soovin öelda, et eesistujariik Hispaania kavatseb korraldada mais tehnilise koosoleku, et arutada naiste, meedia ja stereotüüpide üle. See on meediaga seotud teema ja ka see kuulub volinik Viviane Redingi vastutusalasse.

Kokkuvõtteks soovin öelda, et nagu te kõik teate, on praegu väga tähtis küsimus majanduskriis. Lisaks kahjule, mida see kriis juba teinud on, võib see osutuda ka takistuseks edasiminekule meeste ja naiste võrdõiguslikkuse

ET

valdkonnas. Kuid samas on tõsi, et paradoksaalsel kombel võib sooline võrdõiguslikkus aidata meil kriisiga võidelda. Ta võib aidata sellest üle saada just soolise võrdõiguslikkuse kaudu ning meeste ja naiste võrdse juurdepääsu kaudu töökohtadele.

Räägin väga konkreetselt Euroopa 2020. aasta strateegiast. Euroopa Liidu institutsioonid on selgelt väljendanud soovi, et soolise võrdõiguslikkuse küsimus oleks Euroopa 2020. aasta strateegias läbiv teema, nii et meeste ja naiste võrdõiguslikkuse küsimus on samuti strateegia osa.

Euroopa Parlament palus oma eelmise aasta raportis, et nõukogu ja komisjon lisaksid 2020. aasta strateegiasse peatüki soolise võrdõiguslikkuse mõõtme integreerimise kohta. Eelmise aasta 30. novembril ütles ka tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu, mitteametlik EPSCO nõukogu, mille kohtumine toimus just Barcelonas, et liikmesriigid ja komisjon peavad tegema tööd, et soolise võrdõiguslikkuse mõõtme saaks 2020. aasta strateegias nende pädevuse kohaselt kindlustada ning et arvesse võetaks kõiki asjakohaseid poliitikavaldkondi. Seepärast olen kindel, et see koos komisjoni tööprogrammiga, suure tööprogrammiga, mis on alati olnud aluseks selle strateegia juhtimisel, tähendab, et kõnealune aspekt lisatakse 2020. aasta strateegiat käsitlevasse dokumenti, mida komisjon on meile lubanud 3. märtsiks (ja mida on maininud ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy ja komisjoni president José Manuel Barroso.)

Peame tööd jätkama ja soolise võrdõiguslikkuse poliitikat edasi viima. See ei ole pelgalt õigusküsimus, vaid Euroopa Liidu vaimsusega kooskõlas olemise küsimus, et liit oleks maailmas meeste ja naiste võrdõiguslikkuse valdkonnas jätkuvalt eeskujuks.

Viviane Reding, *komisjoni asepresident.* – (FR) Lugupeetud juhataja! Mul on suur au, et saan oma esimeses sõnavõtus parlamendi infotunni jooksul anda vastuse naisi käsitlevatele küsimustele. Põhiõiguste volinikuna leian ma tõepoolest, et põhiõigused koos meeste ja naiste võrdse kohtlemisega on üks tähtsamaid ja ühtlasi vanemaid teemasid. Lisaks tuletan sooja südamega meelde, kuidas ma viisteist aastat tagasi noore Luksemburgist valitud Euroopa Parlamendi liikmena valmistasin Luxembourgis ette Pekingi tegevusplatvormi. Nüüd hakkame siin Euroopa Parlamendis koostama Pekingi tegevusplatvormi järelmeetmeid. Oleme terve ringi ära teinud.

Ma ei pea seda rõhutama. Nagu te teate, on meeste ja naiste võrdõiguslikkus üks Euroopa Liidu põhiväärtustest, ning te võite arvestada, et komisjon ei vea teid selles alt.

Käesoleval aastal esitan uuele komisjoni koosseisule soolise võrdõiguslikkuse strateegia, millest saab jätkudokument olemasolevatele võrdõiguslikkuse juhistele 2006–2010. Mõne päeva pärast, kui ÜROs algab naiste olukorra komisjoni 54. istungjärk, mis tähistab Pekingi tegevusplatvormi 15. aastapäeva, saadab Euroopa Parlament sinna väga tähtsa delegatsiooni. Olen ise seal kohal koos nõukogu eesistujaga ja see on esimest korda nii. Võtame mõlemad täiskogu istungil sõna. Arvan, et ka see on väga oluline märk.

Lisaks annab see võimaluse mõõta, milliseid edusamme on Pekingis kindlaks määratud meetmetega rahvusvahelisel tasandil kaheteistkümne aasta jooksul tehtud, aga ka vaadata, missugust ebavõrdsust ikka veel esineb, sest kuigi edu on saavutatud, on lahendamata probleeme omajagu. Lisaks pean ütlema, et Euroopa Liit on ÜRO töö oluline toetaja ja jääb selleks, mis puudutab nii institutsiooniliste mehhanismide jätkuvat reformi kui ka soolist võrdõiguslikkust käsitleva üksuse loomist ÜROs.

Euroopa Liit on ka arengu valdkonnas mõjukas toetaja, arvestades eelkõige aastatuhande arengueesmärke, millega antakse kaalukas roll 50% kodanikele, kes aitavad sellele arengule üle maailma kaasa. Teame ju tõesti väga hästi, et naiste abita ei oleks mingit arengut. Seepärast on meeste ja naiste võrdne kohtlemine komisjonis horisontaalne poliitika, mida lisaks selle valdkonna eest vastutavale volinikule juhivad ka teised volinikud oma vastutusalas, nimelt valdkondades, mis käsitlevad nii Euroopa Liidu sisest kui ka selle välist poliitikat, eelkõige liidu koostöö- ja arengupoliitikat.

Me kõik teame, et Pekingi tegevusplatvormi loomine kujutas endast suurt sammu edasi. Pärast selle platvormi vastuvõtmist hakati soolisele võrdõiguslikkusele kogu Euroopa Liidus järjest suuremat tähelepanu pöörama. Selline märk pandi Pekingis maha. Mõju on olnud tõeliselt suur, võttes arvesse, et üheski liikmesriigis ei piirdu võrdõiguslikkuse poliitika enam üksnes sihipärase tegevusega, vaid on nüüdsest lõimitud kõikidesse asjakohastesse poliitikavaldkondadesse.

Lisaks on Pekingi tegevusplatvorm andnud meile võimaluse jälgida võrdõiguslikkuse vallas saavutatud edu näitajate alusel, mille nõukogu on enamiku tegevusvaldkondade jaoks välja töötanud. On kaksteist tegevusvaldkonda ja üheksa näitajat. Oleme tulemuste üle väga uhked, kuid ikka on veel kehtestamata kolm näitajat, ning ma arvan, et nõukogu püüab järelduste vastuvõtmisega seda teha, et minna edasi ja need olulised näitajad välja töötada.

Tulemas on Pekingi tegevusplatvormi 15. aastapäev. Eesistujariik Rootsi on esitanud ülevaate sellest, mida on Euroopa Liidus võrdõiguslikkuse valdkonnas ära tehtud. Nõukogu on võtnud vastu mõned järeldused ja parlament esitab dokumendid, mis loomulikult leiavad samuti oma koha teistes Euroopa Liidu arendatavates poliitikavaldkondades.

58

Nii komisjoni president kui ka ülemkogu eesistuja väljendasid just oma arvamust Euroopa 2020. aasta strateegia kohta. On loomulik, et selles Euroopat taas liikuma lükkavas süsteemis on naistel eriline roll, eriti ajal, kui üha väiksemal hulgal inimestel on töö. Tegelikult ei ole meil enam valikut: me vajame naisi majanduse arenguks. Enam ei ole tegemist isegi mitte soolise võrdõiguslikkuse küsimusega. Tegemist on majanduspoliitika küsimusega, ei midagi muud. Seepärast puudub meil selles küsimuses valik. Vajame naisi, kui soovime, et Euroopa saaks raskustest üle, ning loomulikult aitavad need uued näitajad meid sel teel. Oleme kõrgetasemelises töörühmas koostanud tööprogrammi, mis võimaldab meil jälgida olemasolevaid näitajaid ja luua uusi, mis tuleb veel rakendada. Loomulikult aitab meid selle ülesande täitmisel Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut, mille püsivaks asukohaks saab järgmisest nädalast Vilnius – ning see on järjekordne märk, mis tuleb täpselt samal ajal kui New Yorgis toimuv kohtumine.

Lugupeetud juhataja! New Yorgist naastes tulen teie juurde, et arutada komisjoni võrdõiguslikkuse strateegiat. Teeme seda koos. Teeme seda poole heaks meie rahvastikust, poole heaks meie kodanikest, ning meid saadab edu

ISTUNGI JUHATAJA: PÁL SCHMITT

asepresident

Christa Klaß, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, kallid kolleegid! Järgmisel nädalal New Yorgis toimuv naiste maailmakonverents annab meile võimaluse juhtida ühiskonna tähelepanu kogu maailmas meeste ja naiste võrdõiguslikkusele. Seda tehes saame kindlasti põhjalikult ja kriitiliselt uurida oma praegust olukorda, seda, mida me oleme saavutanud ja mida me veel saavutada soovime. 15. juunil 1995. aastal Pekingis toimunud naiste maailmakonverentsil esitatud üleskutse võrdõiguslikkusele, arengule ja rahule on ka praegu meie eesmärkide kindel väljendus, seahulgas Euroopas.

Oleme teel ja eesmärk terendab kindlalt silmapiiril. Peame siiski tunnistama, et see tee ei ole kerge. Esineb ummikuid, takistusi ja mõnikord isegi ühesuunalisi tänavaid. Peame trajektoori pidevalt muutma, pidades sihtmärki kindlalt silmis. On üks vana Saksa ütlus: kõik teed viivad Rooma. Seepärast kutsun meid kõiki üles parima ühise tee otsinguil leidma rohkem ühiseid pidepunkte.

Soolise võrdõiguslikkuse poliitika ei saa ega tohi olla teema, mis pannakse hääletusele ja milles võib saavutada pealesurutud nappi ülekaalu. Minu fraktsioon annab vabaduse langetada selles küsimuses otsus ja sellepärast, proua Svensson, soovime me eraldi hääletust. Võrdõiguslikkus peab muutuma mõtteviisiks. See nõuab tundlikkust ja veenmisjõudu. Oma resolutsioonis on Eva-Britt Svensson puudutanud paljusid tundlikke teemasid. On veel hulk lahendamata probleeme, mida tuleb käsitleda, ning neid on ka nimetatud: ei stereotüüpsele mõtlemisele, võrdne tasu võrdse töö eest, vaesus naiste hulgas, naistevastane vägivald ja ühiskonna vananemine, mis mõjutab eelkõige naisi. Meie jaoks on need selle resolutsiooni tingimatud põhiküsimused, mida soovime käsitleda.

Pelgalt kavatsuste väljakuulutamisest ei ole palju kasu. Juba terve hulga resolutsioonide, strateegiate ja paktide loetelu moodustab kolleegi raportist kaks lehekülge. Minu fraktsiooni jaoks on väga oluline, et võrdõiguslikkusest rääkides mainitaks alati nii mehi kui ka naisi – nii-öelda võrdsetel alustel –, ning me loodame, et Pekingi jätkukonverentsi tulemuseks on ka see, et astume sammu lähemale suuremale võrdõiguslikkusele.

Zita Gurmai, *fraktsiooni S&D nimel*. – Austatud juhataja! Me tähistame 2010. aastal Pekingi tegevusplatvormi algatamise 15. aastapäeva. See on kokkuvõtete tegemise aeg, mil me ei pea mitte ainult hindama siiani saavutatut, vaid mõtlema ka uutele võimalustele 1995. aastal kehtestatud eesmärkideni jõudmiseks.

Algus oli paljutõotav: 1995. aastal jõuti üleilmsele üksmeelele selles, et naistel ja meestel on igast küljest, sealhulgas poliitilisest, majanduslikust, juriidilisest ja sotsiaalsest küljest võrdsed õigused. Olenemata sellest üksmeelest on edasi liigutud vähe. Paljusid Pekingi tegevusplatvormi eesmärke ei ole veel kaugeltki saavutatud. Paljudes riikides ei ole naistel ikka veel piisavalt võimu ja vaesusel on naisterahva nägu.

Vähe sellest, veel 21. sajandil märkame isegi arenenud riikides arutelu mõne enesestmõistetava asja üle, kui küsimuse alla seatakse juba kehtestatud õigused, mis on seotud näiteks seksuaal- ja reproduktiivtervisega. Mul on väga hea meel, et Euroopa Parlament ei järgi seda suundumust, vaid pühendab vastupidi end nende

põhiõiguste kaitsmisele. Sellest olenemata tekitavad muret kõnealused poliitilised arutelud ja tagurlikud rünnakud inimõiguste pihta. Need rõhutavad selgelt, et võitlus naiste õiguste eest ei ole veel kaugeltki läbi.

Minu arvates ei saa inimõiguste küsimuses teha kompromissi. Me ei tohi lubada vähimat ühist nimetajat. Seepärast peame paari päeva pärast New Yorki minnes tegema kõik endast oleneva, et kõigil naistel oleksid samad õigused ja et neid õigusi kaitstaks. Ma isiklikult lähtun seda tehes motost "Minu keha, minu õigus", mille me peame edastama kõigile maailma naistele.

Antonyia Parvanova, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Vaadates, mida on saavutatud pärast deklaratsiooni ja tegevusplatvormi vastuvõtmist Pekingis viisteist aastat tagasi, tuleb tunnistada, et paljugi on veel teha. Oleme Pekingi strateegiliste eesmärkide saavutamisest alles väga kaugel. Ebavõrdsus ja soolised stereotüübid püsivad kõikides maailma piirkondades, sealhulgas Euroopa Liidus. Kui soovime selles küsimuses edusamme teha, on äärmiselt oluline, et nii riiklikul kui ka Euroopa Liidu tasandil oleksid usaldusväärsed ja võrreldavad andmed Pekingi näitajate kohta. Lisaks peame veel tagama nende näitajate korrapärase jälgimise, et ajakohastada vastavalt soolist võrdõiguslikkust käsitlevat Euroopa Liidu strateegiat.

Meil on Euroopas veel paljugi ära teha.

Vaadakem näiteks olukorda tööturul: me peame kaotama meeste ja naiste palga erinevuse ning pöörama samas tähelepanu naiste positsioonile ja esindatusele juhtivatel ametikohtadel nii avalikus sektoris kui ka eraettevõtetes.

Sotsiaalseid kaalutlusi sügavuti analüüsides tuleb öelda, et naisi mõjutav ebavõrdsus ja diskrimineerimine toovad enamasti kaasa tõrjutuse ja vaesuse. Viimatinimetatu on suurim tervist mõjutav tegur. Vaesuse femineerimisel on reaalne mõju naiste füüsilisele ja vaimsele tervisele.

Vähemuste hulka kuuluvad naised kannatavad vaesuse, tõrjutuse ja diskrimineerimise all. Nende vajadusi enamasti ei teata ja eiratakse ning neid ei kuulata ära. Romi naiste oodatav eluiga on kuni kümme aastat lühem kui enamusse kuuluvatel naistel. Nende imikute suremus on kolm kuni neli korda suurem võrreldes rahvastiku enamusega.

Rahvastiku vananemist arvestades tuleb silmas pidada ka diskrimineerimist, tõrjutust ja vaesust. Meeste ja naiste oodatava eluea erinevusega kaasnevad üksikute eakate naiste suuremad majanduslikud ja sotsiaalsed raskused. Tegemist on uue laieneva ja tõsise nähtusega, mida tuleb põhjalikult uurida ja nõuetekohaselt käsitleda.

Austatud volinik! Lõpetuseks palun tungivalt, et koostaksite direktiivi naistevastase vägivalla kohta. Me kõik toetame teid.

Nicole Kiil-Nielsen, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) 2006. aastal tunnistas ÜRO, et kliimamuutuste peamised ohvrid on kõige haavatavam ja vaesem osa ühiskonnast. Tõsi on, et naised moodustavad mõlemas kategoorias enamiku.

Näiteks Sahara-taguses Aafrikas diskrimineeritakse naisi niigi sellega, et nad ei saa maad ega kontrolli selle üle, aga lisaks vähendab nende elatusvõimalusi veelgi haritava maa üha suurenev puudus põua tõttu.

Hiljuti avaldatud aruandes prognoositakse, et 2050. aastaks on miljard inimest vaenulikust keskkonnast põgenenud. Turvalisuse kadumine, mis saab osaks kliimapõgenikele, kes peavad otsima varjupaika ajutistes laagrites, suurendab ohtu naistele.

Peame siiski tunnistama, et viimase viieteistkümne aasta jooksul ei ole ükski Euroopa keskkonnaalane õigusakt hõlmanud sooaspekti.

Seepärast kutsun Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel Euroopa Liitu ja selle liikmesriike üles lisama naiste ja meeste võrdõiguslikkuse aspekti kõikidesse keskkonda käsitlevatesse mõjuhinnangutesse, õigusaktidesse ja poliitikavaldkondadesse.

Marina Yannakoudakis, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Sellest on peaaegu sada aastat, kui naistele anti Ühendkuningriigis õigus hääletada. Naiste õiguste eest võitlemine ei ole uus nähtus ja ma soovin avaldada austust kõikidele naisorganisatsioonidele kogu maailmas, kes ikka veel võitlevad meeste ja naiste võrdõiguslikkuse eest.

Naised soovivad võimalust teha iseseisvaid otsuseid oma karjääri või perekonna kohta, võimalust töötada tavakohaselt meestele kuulunud ametikohtadel või ka samamoodi võimalust vaadata laste järele ja teha tööd

kodus. Meie tegelik ülesanne on anda naistele võim. Meie, konservatiivid, usume valikuvabadusse ning koos valikuga naistele pakutavasse paindlikkusse ja sellest tulenevalt võrdõiguslikkusesse.

Kas nõudes, et ettevõtjad pakuksid õigusi, mida nad praeguses majanduskliimas lubada ei suuda, muudame me tahtmatult naiste palkamise raskemaks? Kas me sunnime naisi lastega koju jäämist edasi lükkama, sest meie, ühiskond, väärtustame seda vähem kui töökohta?

Volinik ütles õigusega, et me peame lõpetama naiste tagasitõmbumise ja tooma nad uuesti tööle. Minu arvates peame tagama ka kindlad töökohad väikeettevõtetes. See aitab meil eesmärki täita. Ülereguleerimisega riskime väikeettevõtete hingusele saatmisega ning see piirab omakorda just neid naistele antavaid valikuid, mille eest me võitleme, ja seetõttu ka võrdõiguslikkust, millele neil on õigus.

Mara Bizzotto, *fraktsiooni EFD nimel.* – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Eesistujariigi Rootsi aruandes Pekingi tegevusplatvormi kohta puudub igasugune viide nende Euroopa naiste olukorrale, kes ei ole läänest pärit. Seega seda probleemi kas ei ole olemas või me ei soovi seda näha. Mosleminaiste olukord on praegu maailmas, sealhulgas Euroopas, siiski traagiline.

Kui lääne feminismil on identiteedikriis, siis sellepärast, et kultuuride paljususe tagajärjel hoiduvad paljud meist lahendamast küsimusi, millega peavad toime tulema nii paljud mosleminaised Euroopas ja mujal maailmas.

Las meil olla kultuuride paljusus ja poliitiline korrektsus seal, kus me seda leiame, ning tegelgem uute probleemidega. Euroopa mehed ja naised peavad praegu, mitte kunagi hiljem toetama Euroopa mosleminaisi nende võitluses emantsipatsiooni eest ja aitama sellega neid maailma liikumisi, kes astuvad vastu islamifundamentalismile.

Kas me soovime võidelda selle eest, et Euroopa naised oleksid vabad spirituaalse surma sümbolist, milleks burka on? Kas me oleme valmis arutama naiste halvenevate tingimuste üle Euroopa moslemikogukondades?

Kui vaikimise asemel neid probleeme hoopis arutataks, oleks meil ka jõudu toetada maailma naiste vabastamist islamliku rõhumise alt.

Edit Bauer (PPE). – (HU) Viisteist aastat pärast Pekingi platvormi vastuvõtmist võiksime rääkida paljudest asjadest ja loomulikult peaksimegi seda tegema. Siiski räägiksin pigem sellest, mis on meie ülesanne. Meie käsutuses on üks tööriist. See on õigusloome. Nende viieteistkümne aasta jooksul on nii liikmesriikides kui ka Euroopa Liidu tasandil juhtunud nii mõndagi. On tehtud suuri edusamme, peamiselt diskrimineerimisvastaste õigusaktide vastuvõtmise tulemusel. See kujutas endast suurt sammu võrdsete võimaluste poole. Muidugi ei tohi me piirduda ühenduse õigusaktidega või sageli isegi liikmesriikide õigusaktidega, sest me oleme tihti näinud tõestust sellest, kui ebatõhusateks need jäävad. Olukord muutub pärast uute õigusaktide kehtimahakkamist sageli väga vähe. Näitena võime osutada naiste ja meeste palgaerinevusele. Enam kui kolmkümmend aastat on õigusaktidega ära keelatud sooline diskrimineerimine, aga need erinevused on viimase kümne aasta jooksul vaevalt muutunud või kui, siis vahepeal isegi halvemuse poole.

Nende õiguste kasutamise võimalus on omaette probleem, sest seaduslik hüvitamine on sageli äärmiselt kallis ja keeruline. Võrdse kohtlemise tagamise eest vastutavad ametiasutused, kellele on antud ülesanne jälgida diskrimineerimisvastaste õigusaktide täitmist liikmesriikides, on üldiselt kehvasti varustatud ning vahendite puudumise tõttu piirdub nende pädevus sageli teabe ja nõu andmisega. Loodetavasti avaneb meil sel aastal võimalus uurida meie poolt siin koostatud ja vastu võetud õigusaktide tõhusust. On ilmselge, et kõike ei saa lahendada õigusloome vahenditega. Stereotüüpe on raske muuta, kuid me peame tunnistama, et meie õigusaktide tõhusus sõltub sellest, kas me suudame seda teha. Lõpetuseks üks lause: kindlasti tasub käidud teele aeg-ajalt vaadata tagasi, kuid me peame nägema selgelt ka seda, mis meid ees ootab. Me paneme suuri lootusi ümbersõnastatud 2020. aasta strateegiale ja ka võrdsete võimaluste strateegia ümbersõnastamisele.

Edite Estrela (S&D). – (*PT*) Mul oli suur rõõm teid kuulata. Te ütlesite meile lootustandvaid sõnu ja kinnitasite oma soovi tegutseda. Tegutsemist on tõesti palju vaja, sest viisteist aastat pärast Pekingit näeme, et kahjuks ei ole tulemused siiski märkimisväärsed. Mitte ainult vaesusel ei ole siiani naisterahva nägu, vaid ka kirjaoskamatusel, töötusel ja madalatel palkadel. Jätkuvalt esineb diskrimineerimist juurdepääsul haridusele ja tervishoiule. Naised on inimkaubanduse ning füüsilise, seksuaalse ja psühholoogilise vägivalla peamised ohvrid. Naised on alaesindatud poliitikas ja ettevõtete juhtkondades, teisiti öeldes on nad kõrvale jäetud poliitiliste ja majanduslike otsuste tegemisest.

Samuti teame, et võrdõiguslikkuse poliitika asjakohasuseks ja mõjususeks peavad hinnangud olema usaldusväärsed ja tuginema statistilistele andmetele, mis on eristatud soo järgi. See on see, mida me vajame õige hinnangu andmiseks ja seejärel õigete meetmete võtmiseks.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Soovin öelda, et ma ei tulnud parlamenti rõõmustama Hispaania uhiuue abordiseaduse üle.

Mina olen mures inimelu pärast ning eriti olen ma mures naiste pärast – keda ma siin kaitsen –, kelle elu on ohus soolise vägivalla tõttu, ning ma olen siin, et pakkuda neile kohta, kus nad saaksid elada vabalt ja turvaliselt.

Parlamendi 2. veebruari 2006. aasta resolutsioonis soovitati liikmesriikidel kehtestada täisleppimatus kõikide naistevastase vägivalla vormide suhtes ning võtta vajalikud meetmed, et tagada ohvritele parem kaitse.

Euroopa Parlamendis vastu võetud Stockholmi programmiga kehtestati vabadusel, õigusel ja turvalisusel rajanev ala kõikide Euroopa kodanike jaoks ning soolise vägivallaga võitlemist peeti selles programmis esmatähtsaks. Selles kajastus minu palve eesistujariigile Hispaaniale edendada oma eesistumisperioodil Euroopa lähenemiskeeldu, mis on soolise vägivalla ohvrite huvides. See aitaks tagada, et nende kuritegude ohvritel oleks sama suur kaitse kõikides liikmesriikides.

Piirideta Euroopas peaks ka võitlus soolise vägivallaga olema piirideta ning liikmesriigid peaksid tegema kõvasti tööd, et ühtlustada oma õigusaktid, nii et naiste väärkohtlemise vastane võitlus saaks üle õigusaktidest tulenevatest takistustest ning me saaksime lõpuks ometi vähemalt Euroopa Liidus kaitsta naiste ja nende laste elu.

Seepärast palun, et komisjon ja nõukogu teeksid kõik vajaliku ja kõik endist sõltuva, et liikuda edasi ohvreid kaitsva Euroopa lähenemiskeeluga, mis väga tõhusa vahendina aitab tagada, et need, kes ei austa naiste väärikust ja nende õigust elada vabalt ja turvaliselt, saaksid karistuse.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Austatud juhataja! ... (Sõnavõtu algus ei ole tehnilistel põhjustel kättesaadav.) ... 30 000 naist ühendasid oma hääled, oma mõtted ja oma plaanid, et liikuda edasi õiglasemas ja võrdõiguslikumas ühiskonnas. Nad tulid eri paikadest, ääretult erineva mõtteviisi ja kultuuriga kohtadest, kuid neid ühendas eesmärk võidelda võrdõiguslikkuse ja õigluse tunnustamise, naiste sotsiaalse ja poliitilise osalemise, vastutuse jagamise ning seksuaal- ja reproduktiivtervise õiguse nimel.

Praegu on need eesmärgid tuntavamad kui kunagi varem ning seepärast on veel pikk tee käia. Seega tõstatatakse kõnealuse resolutsiooniga põhimõttelised küsimused, näiteks vajadus, et Euroopa Komisjon töötaks välja oma strateegia tegevusprogrammi jälgimiseks, looks kindlad seosed Pekingi tegevusplatvormiga ning edendaks soolise võrdõiguslikkuse poliitikat, unustama seejuures õigusloomeprotsessis soolist aspekti.

On tähtis pidada meeles, et praegu võib Euroopa olla võrdõiguslikkuse poliitikaga ülejäänud maailmale eeskujuks, kuid oma töös ja püüdlustes peame siiski mõtlema ka kõigile naistele väljaspool Euroopat, kellel puuduvad igasugused põhiõigused.

Me peame tegema kõvasti tööd nii nende kui ka Euroopa naiste pärast.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Soovin tänada Eva-Britt Svenssonit ÜRO soolise võrdõiguslikkuse tegevusplatvormi käsitleva resolutsiooni koostamise eest

Siiamaani on paljudes valdkondades püsinud meeste ja naiste ebavõrdsus. Ma mõtlen tööhõive peale, kus palgavahe on jõhker ning kus on ikka veel pere- ja tööelu raske ühitada. Võiksin nimetada ka palju teisi asju.

Vaatamata edusammudele meeste ja naiste ebavõrdsuse vastu võitlemisel ei ole ühtegi Peking +15 tegevusplatvormi eesmärki täiesti täidetud. Küsimus ei ole pidevas eesmärkide ümbersõnastamises, sest me teame neid eesmärke väga hästi. Peaksime pigem üle vaatama nende saavutamiseks kehtestatud meetmed.

Seepärast tundub mulle äärmiselt tähtis, et Euroopa Liit sõnastaks ÜRO tegevusplatvormi eesmärkide raames selgelt oma strateegia, keskendudes kolmele peamisele valdkonnale. Meie strateegias tuleb arvesse võtta lühikest, keskpikka ja pikka perspektiivi.

Lühikeses perspektiivis tuleb kõiki tundlikke valdkondi üksikasjalikult uurida finants- ja majanduskriisi taustal. Tuleb määrata täpsed näitajad, mis lubavad meil hinnata ja mõõta kriisi mõju tööhõivele ja naiste majanduslikule olukorrale. Need näitajad peavad keskenduma majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaaspektidele.

Keskpikas perspektiivis seisneb küsimus selles, kuidas toimub olemasolevate statistiliste andmete korrapärane jälgimine ja ajakohastamine riiklikul tasandil. Seepärast tuleb Pekingi tegevusplatvormi raames juba välja töötatud näitajaid korrapäraselt üle vaadata, et arvestada nende asjakohasust poliitilistes, majanduslikes ja sotsiaalsetes oludes. Nende kahe aspekti arvessevõtmine annab meile järjepidevuse, mida vajame Euroopa tasandil oma ühiste eesmärkide saavutamiseks.

Pikas perspektiivis peame tagama soolise võrdõiguslikkuse poliitika integreerimise, aga ka julgustama liikmesriike vahetama häid tavasid ning loomulikult tagama, et Euroopa Komisjoni tegevuskava vastaks tehtud edusammudele.

Selle kolmetasandilise struktuuri vastuvõtmisega suurenevad märkimisväärselt meie võimalused täita lõpuks oma peamised eesmärgid.

Silvia Costa (S&D). – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, head kolleegid! Peking +15 seisab sellel aastal vastamisi finants-, majandus- ja tööhõivekriisiga, mis halvendab miljonite naiste elu- ja töötingimusi kogu Euroopas ja maailmas, kuid mis võib kujutada endast ka võimalust vaadata üle arengumudelid ning tööturu- ja sotsiaalpoliitika korralduse.

Peking +15 eesmärkide tugevdamisel peab Euroopa Liit naiste nimel seadma esmatähtsale kohale poliitika, mille siht on võimaldada juurdepääs keskkonnaressurssidele ja laenudele, muu hulgas mikrorahastamise kaudu; luua tasakaal pere- ja tööelu vahel, muu hulgas vanemapuhkuse direktiivi vastuvõtmise kaudu; rakendada koolitusprogramme ja stiimuleid ettevõtetele, kus töötavad noored ja naised; ning edendada võitlust inimkaubanduse vastu uue direktiivi abil, mis loodetavasti põhineb Strasbourgis viimasel osaistungjärgul heaks kiidetud resolutsioonil.

Ennekõike peame suunama arengukoostöötoetuse sellele, et anda naistele mõjuvõim vaeseimates riikides, eelkõige Aafrika riikides, võib-olla luues naistega Euroopa-Aafrika liidu.

Oleks hea – siinkohal pöördun ma voliniku ja eesistuja poole –, kui Euroopa delegatsioon New Yorgis teeks reklaami ja otsiks toetust kampaaniale, mille mõte on anda Nobeli rahupreemia Aafrika naistele, keda sümboolselt esindavad konfliktidest ja vaesusest kõige enam räsitud maade aktiivsete ühenduste liidrid.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Me arutame täna, viisteist aastat pärast Pekingis toimunud neljandat naiste maailmakonverentsi, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse üle. Peale selle tähistame vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastat.

Soovin neid kaht sündmust omavahel siduda, sest kindlasti vastab tõele, et naised kannatavad ebakindlate töökohtade pärast enim. Näiteks Prantsusmaal moodustavad nad 80% osaajatöötajatest, kellel on ebakindel ja kehvasti tasustatud töökoht. Lisaks on 80% naiste töötasu alampalgast väiksem, mis tähendab, et lõpuks saavad nad pensioni, mis vastab elatusmiinimumiga võrdsele sissetulekule. Sellele lisandub veel asjaolu, et naiste ja meeste keskmise palga erinevus on väga suur.

Teataval määral eksisteerib sooline võrdõiguslikkus seega ainult teoorias. Naised, kes peavad veel toime tulema suure hulga perekondlike kohustustega, on mõnikord sunnitud töötama mitmel töökohal eri tööandjate juures ning vaatamata sellele teenivad lõpuks ikkagi vähem.

Just seepärast on ülimalt oluline, et kehtestaksime riikliku poliitika, mis käsitleks konkreetselt neid ebavõrdseid olukordi nii tööturul kui ka kodus, ning samuti sotsiaalkindlustussüsteemid, mis vastaksid igati naiste vajadustele. Selliste meetmeteta jäävad Pekingi eesmärgid vaid utoopiaks.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). - (LT) Soolise võrdõiguslikkuse põhimõte on Euroopa Liidule ülimalt tähtis, kui soovitakse saavutada majanduskasvu, tööhõivet ja sotsiaalset ühtekuuluvust. Euroopa Liit on Pekingi tegevusplatvormi rakendamisel olnud väga edukas, kuid me ei saa praeguse olukorraga siiski päris rahul olla. Pekingi platvormi rakendamise aruanne näitab, et platvormiga seatud eesmärke ei ole Euroopa Liidus veel täidetud. Pekingi näitajaid tuleb kindlasti kasutada selleks, et arendada soolise võrdõiguslikkuse aspekti nii riiklikes reformikavades kui ka sotsiaalset turvalisust ja sotsiaalset kaasatust käsitlevates riiklikes aruannetes. Siiani on nii riiklikul kui ka Euroopa Liidu tasandil puudus piisavalt usaldusväärsetest ja võrreldavatest andmetest, mille abil määrata kindlaks sotsiaalsed näitajad muu hulgas naiste vaesuse, naistevastase vägivalla ja institutsiooniliste mehhanismide kohta. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi üks ülesanne ongi käsitleda võrreldavaid andmeid. Instituudi töökavas kehtestatud eesmärgid peaksid aitama eelkõige rakendada Pekingis sätestatud näitajaid. Olen veendunud, et majandussurutise ajal on ülimalt oluline tugevdada soolise võrdõiguslikkuse institutsioonilisi mehhanisme.

24-02-2010

ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS

asepresident

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! Ma tänan kolleege selles arutelus osalemise eest.

Pöördusin hiljuti rühma kõrgete avalike teenistujate poole, naiste poole, kes olid oma ametis jõudnud kõrgeimale astmele. Nad olid mures, kuidas nad võiksid veelgi kaugemale jõuda. Tahaksin natuke muuta selle arutelu suunda, sest ma arvan, et veedame liiga palju aega naiste surumisega teatud elukutsetele ega uuri, miks on elukutseid, millele mehed ei trügi. Peamine põhjus seisneb selles, et neis ametites töötajatele ei maksta piisavalt hästi. Ma toon lihtsa näite: me ei maksa inimestele piisavalt palju koristustööde eest, töö eest, mida keegi ei taha teha. Võib-olla siis, kui uuriksime, kuidas me jaotame makseid sedalaadi elukutsete puhul, saavutaksime võrdõiguslikkuse sel ja ka muul tasandil. Arvan, et kui soovime saavutada tõelist soolist võrdõiguslikkust, peame nende küsimustega tegelema.

Minu arusaamist mööda on eesistujariik Hispaania väga mures näiteks naiste rolli pärast põllumajanduses. Taas pean ütlema, et naistel on küll suur osatähtsus, kuid seda ei tunnustata ja kindlasti sellega ei arvestata, ning ma kordan: see on meie tulevaste põllumajanduspoliitika reformide tähtis tahk.

On veel kaks teemat, mida ma soovin mainida. Selles arutelus osaleb palju naisi, kuid minu meelest peaksime ütlema ausalt, kui paljudel meist on ülalpeetavad lapsed. Kas me saaksime olla siin, kui nad meil oleks? Jah, aga ainult sellepärast, et me saame palju suuremat töötasu kui teised, kes ei suuda teha sama.

Lõpetuseks tunnustagem Iraani naisi. Eile kuulsime neist ning ma leian, et Euroopa Parlament peaks selles arutelus tunnustama nende võitlust ja soovima neile edu.

Silvia-Adriana Ţicău (S&D). – (RO) Meeste ja naiste võrdsed võimalused on ühenduse õigusesse kirjutatud Euroopa Liidu aluspõhimõte. 2009. aastal moodustasid naised 24% riikide parlamentide liikmetest, 26% riikide valitsuste liikmetest, 33% Euroopa ettevõtete tegevjuhtidest ning 18% Euroopa riigiülikoolide professoritest. Sealjuures märgin, et 81,3% noortest naistest on omandanud vähemalt keskhariduse ja 59% Euroopa Liidus ülikooli lõpetanutest on naised.

Euroopa Liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegia eesmärk on tagada 2010. aastaks naiste hulgas 60% tööhõivemäär. Naiste vaesusrisk aga tuleneb peamiselt ühe vanemaga – ainult emaga – perekondade olukorrast. Minu arvates on tähtis, et tagaksime naistele võrdsed võimalused karjääri arendamiseks ja kavandamiseks ning tingimused isikliku, töö- ja pereelu tasakaalu toetamiseks. Siinkohal soovin rõhutada lastehoiuasutuste tähtsust. Meie eesmärk on see, et 30% alla kolmeaastastest lastest oleks võimalik kirja panna sellele vanuserühmale ette nähtud lastehoiuteenuste kasutamiseks ja et nad saaksid neid teenuseid ka tegelikult kasutada.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Lähenedes rahvusvahelise naistepäeva 100. aastapäeva pidustustele ja Pekingi tegevusplatvormi heakskiitmise 15. aastapäeva tähistamisele, näeme, et naiste elus on endiselt tõsiseid probleeme, sest nad on ebakindlate töökohtade, töötuse, suureneva ebavõrdsuse, kapitalismi kriisi ja ühiskonnas – nii töökohal kui ka perekonnas – valitseva vägivalla ohvrid. Vaesusel on naisterahva nägu – ka siin, Euroopa Liidus, kus naised moodustavad enamuse 85 miljonist vaesuses elavast inimesest. Sellepärast me mitte üksnes ei toeta naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonis heaks kiidetud resolutsiooni, vaid ka loodame, et selle kiidab heaks parlamendi enamus, sealhulgas lõike, milles rõhutatakse, et seksuaalja reproduktiivtervis ning nendega seonduvad õigused on naiste õiguste tegevuskava lahutamatu osa ning et on äärmiselt oluline parandada naiste reproduktiivõigusi ja -tervist nii Euroopas kui ka kogu maailmas.

On aeg lõpetada ebavõrdsus ja kaotada stereotüübid ning seada sotsiaalse edasimineku esmatähtsaks eelduseks naiste ja meeste võrdsed õigused.

Corina Crețu (S&D). - (RO) Ühe 1995. aastal Pekingi tegevusplatvormis nimetatud tegevusvaldkonna eesmärk oli võidelda naistevastase vägivallaga. Viisteist aastat pärast seda ajaloolist URO konverentsi valmistab hinnang maailma naiste olukorra parandamiseks tehtud jõupingutuste kohta pettumust. Aastate jooksul vastu võetud arvukad programmid on kahjuks jäänud reaalsest elust kaugele, rääkimata aastatuhande arengueesmärkidest, mis sisaldavad soolise võrdõiguslikkuse edendamist. Kahjuks on koduvägivald, vägistamise kasutamine sõjarelvana, suguelundite moonutamine, pealesunnitud abielud, inimkaubandus või seksuaalorjapidamine jätkuvalt õudusunenägu, mis hävitab miljonite kogu maailma inimeste elu.

Usun, et me ei saa rääkida edust, kui Euroopa Liit ei suurenda veelgi oma osatähtsust selles valdkonnas. Vajame kõikehõlmavat strateegiat, mille eesmärk on võidelda vaesusega, hariduse ja teabe puudumisega, karistamatusega, relvastatud konfliktidega ning prostitutsiooni eesmärgil toimuva inimkaubandusega. Minu arvates ei tohi me unustada, et kurjust – naistevastast vägivalda – tõukab tagant hulk tegureid, mida me peame ühtsemalt ja kindlakäelisemalt püüdma välja juurida.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Pekingi tegevusplatvormi läbib üks pidev joon, nimelt mittediskrimineerimine. See on hea. Naistele ei tohiks objektiivse ja korrektse põhjenduseta pakkuda meestest halvemat.

Ma ei arva siiski, et naisi puudutavad kvoodid – niinimetatud positiivne diskrimineerimine – on mõistlik mõte. Peamiseks kriteeriumiks peavad olema oskused, mitte sugu. Seepärast olen väga vastu naisi puudutavate kvootide kasutamisele Euroopa Komisjoni ametissenimetamisel. Selle asemel et end kvootidega vaevata, peaksime tegelikult keskenduma naistele, keda ahistatakse ja diskrimineeritakse.

Me laseme mosleminaistel elada Euroopas mõnes mõttes paralleelses ühiskonnas, kus naistevastane vägivald ja muud liiki ahistamine kuulub igapäevaellu. Me laseme Euroopa mosleminaistel olla ilma vabadusest langetada otsuseid paljude oma elu valdkondade üle. See saab alguse riietumisviisist ning jätkub haridusega, karjääriotsustega ja abikaasa valikuga. Islamimaade naiste õiguste eest võitlejad pöörduvad meie poole lootuses, et siin saab selles vallas midagi ära teha. Kus on inimõigusi austav Euroopa, kui me seda vajame?

Seepärast usun, et peaksime lõpetama need kunstlikud arutelud kvootide üle ning püüdma selle asemel võidelda massilise diskrimineerimisega, mis toimub Euroopas iga päev usuvabaduse nime all – sellel tõepoolest puudub koht meie väärtusi hindavas valgustatud ühiskonnas.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Kui eelmist sõnavõtjat, teid ja ministrit ei oleks olnud, oleks soolise võrdõiguslikkuse parandamise võimaluste üle arutlenud rühm naisi. Tegemist on kahtlemata ühe tähtsama teemaga tänapäeva ühiskonnas ja nüüdisajal ning ma nõustun Eva-Britt Svenssoniga, et on suur vajadus kooskõlastada tegevust kõikidel tasanditel.

Peale selle, et püsiv sooline ebavõrdsus on tõeline probleem, pole Euroopa tasandil leitud kvaliteetseid soopõhiseid kokkulepitud näitajaid näiteks naiste vaesuse, naistevastase vägivalla või naiste inimõiguste valdkonnas. Seepärast peaks komisjon andma Eurostatile ülesande töötada välja seosed, et kooskõlastada võrdlevate andmete või liikmesriikidelt saadud andmete kogumist, ning komisjon peaks samal ajal avaldama liikmesriikidele survet, et nad teeksid Eurostatiga tihedat koostööd.

Vaatamata sellele on Euroopa Liit soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas ikka veel maailmas esirinnas, ning ma arvan, et peaksime ülejäänud maailmaga jagama näiteid oma headest tavadest, mida oleme Euroopa Liidus juba kehtestanud. Järgmises läbirääkimistevoorus peaksime kõnelema headest asjadest, mida oleme suutnud saavutada. Usun, et viie aasta pärast, kui saabub Pekingi tegevusplatvormi 20. aastapäev, peaksime suutma lõpuks ometi tähistada suuremat edu soolise ebavõrdsuse kõrvaldamisel kogu maailmas.

Angelika Werthmann (NI). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Sooline võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluspõhimõte. See põhimõte on sätestatud aluslepingutes, seda kajastatakse veebisaitidel ning tsiteeritakse innuga sageli ja paljudes kohtades. Seepärast peaks olema õigustatud küsimus, miks me sellest kogu aeg räägime. Vastus on väga lihtne: sest võrdõiguslikkust ei ole paljudes valdkondades rakendatud. Ootan kannatamatult päeva, mil me ei pea sellest enam rääkima ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõte toimib sotsiaalses elus lõpuks ometi.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Austatud juhataja! Ma nõustun kõikide tänaste sõnavõttudega peale Franz Obermayri oma. Sellega saan ma nõustuda ainult osaliselt.

Pean ütlema, et naissoost parlamendiliikmete sõnavõtud väljendavad Euroopa Liidus algavat uut etappi, seda ka soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas.

Sooline võrdõiguslikkus ei too kasu mitte ainult naistele. See aitab ka mehi. Sooline võrdõiguslikkus on kooseksisteerimiseks hädavajalik põhimõte. Seepärast arvasin, et täna võtavad sõnad nii naised kui ka mehed, sest see toob kasu meile kõigile, mitte ainult naistele, ning ma arvan, et Euroopa Liit on võtnud väga targalt kohustuse edendada soolist võrdõiguslikkust.

Ta on teinud seda Euroopa Liidu lepingu artiklis 2, kus mainitakse meeste ja naiste võrdõiguslikkuse põhimõtet – esimest korda esmase õiguse aktis –, samuti selle lepingu artiklis 3 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 8, milles on sätestatud, et kõikide liidu poliitikavaldkondade puhul tuleb järgida soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet. Selle all peetakse silmas kõiki valdkondi. Teisisõnu asetatakse aluslepingutega

soolise võrdõiguslikkuse põhimõte Euroopa poliitika keskmesse ning sellest on saanud Euroopa Liidu poliitilise tegevuskava aluspõhimõte. Peame need Euroopa Liidu lepinguga meile antud volitused ellu viima.

Eesistujariik Hispaania ja Euroopa Liidu Nõukogu tahavad seda teha ning me oleme veendunud, et komisjon teeb meiega koostööd.

Meil toimus just eile Madridis kohtumine komisjoniga. Volinik Viviane Reding oli seal ning me oleme kindlad, et komisjon teeb meiega tihedat koostööd, mille eesmärk on viia meie püüdlused soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas selle eesistumisperioodi jooksul ellu.

Alustuseks tuleks mainida peagi saabuvat 8. märtsi. See on tähtis päev, sest tegemist on rahvusvahelise naistepäevaga, ning Euroopa Parlament arutab siis Strasbourgis naiste hartat. Samal päeval arutatakse tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogus ka võrdõiguslikkuse seost sotsiaalse ühtekuuluvusega, mis on teine liidu põhimõte – sooline võrdõiguslikkus on seotud sotsiaalse ühtekuuluvuse ja vägivalla väljajuurimisega.

Teie sõnavõttudes oli tõenäoliselt kõige sagedamini mainitud teemaks vajadus saada lahti soolisest vägivallast, mis on meie ühiskonna suurim ja kohutavaim nuhtlus: naistevastasest vägivallast.

Olen kindel, et soolise vägivalla põhjustajate lähenemiskeelust saab üks saavutustest. Peame ära ootama, missugused on järgmiste kuude saavutused. Ütlen veel kord, et loodame selles vallas koostööle komisjoni ja Euroopa Parlamendiga.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Võrdõiguslikkust käsitlevaid direktiive hakati vastu võtma 1970ndatel. Sellest alates ei ole paljud direktiivid mitte ainult muutnud liikmesriikide õigusakte – tol ajal liikmesriikides asjaomaseid õigusakte polnudki –, vaid on loonud liikmesriikides õigusakte, mis käsitlevad meeste ja naiste võrdõiguslikkust meie ühiskonna kõikidel tasanditel. Ja teil on õigus – kuigi meil on head õigusaktid, ei jõua praktika neile järele. Usun, et esimese asjana ei pea me mitte koostama uusi õigusakte, vaid vaatama, et olemasolevaid ühiskonnas tegelikult kohaldataks.

Unistan ajast, mil me võime arutleda siin parlamendis nii, et pooled sõnavõtjatest on mehed ja pooled naised. Unistan ajast, mil me ei vaja enam rahvusvahelist naistepäeva, sest probleeme ei ole. Tore on unistada, kuid tegelikkus on midagi muud, ning me peame asja käsile võtma. Seepärast olen ma väga tänulik eesistujariigile Hispaaniale, kes on asetanud naiste küsimuse oma eelisvaldkondade nimekirja etteotsa.

Koos oma kolleegidega komisjonis olen ääretult pühendunud eesmärgile kaasata soolise võrdõiguslikkuse küsimus kõikidesse poliitikavaldkondadesse, kus me kavatseme ettepanekuid teha. Koos tööhõive eest vastutava kolleegi László Andoriga seisame hea selle eest, et seda kava rakendataks 2020. aasta programmis.

Nagu ma olen juba öelnud, teen muus osas koostööd naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoniga, et käsitleda võrdõiguslikkuse uut strateegiat, kus pööratakse eriti suurt tähelepanu meeste ja naiste palga erinevusele ja naiste rollile otsuste tegemisel, sest need on struktuurilised probleemid, millele tuleb leida lahendus. Kuid on ka ühiskonnaküsimusi, mis on juurdunud sügavale ning millega me peame võitlema naisorganisatsioonide, liikmesriikide ministrite, riiklike õigusaktide ja Euroopa õigusaktide abiga. Lisandub loomulikult kohutava naistevastase vägivalla küsimus. Usun, et see on meie tulevases töös esiplaanil.

Austatud naised! Arvan siiski, et kui teie tugev delegatsioon läheb New Yorki tähistama Pekingi platvormi 15. aastapäeva, siis peaksime olema uhked, sest kui heidame pilgu viimasel viieteistkümnel aastal saavutatule, siis seda on tegelikult väga palju. Heakene küll – me ei ole veel jõudnud selleni, millest unistasime, kuid oleme saavutanud palju ning selle kogemuse abil saame suuresti aidata teiste maailmajagude naisi. See on New Yorgi kohtumise teema. Ei tule vaadata ainult seda, mida Euroopa naised teevad, vaid ka seda, mida Euroopa naised, Euroopa poliitika ja arengupoliitika saavad ära teha teiste maailmajagude naiste heaks.

Lisaks usun, et põhiõiguste harta, mis on väga ilusti sõnastatud – seda peaks Euroopa koolides lugema iga laps ja selle kallal peaks töötama iga meie ülikoolide üliõpilane –, edastab tõesti õige sõnumi: meeste ja naiste vahel puudub erinevus. Nad on võrdsed ning meie kohustus on võtta sõna, kui õigusaktide rakendamisel liikmesriikides seda põhimõtet ei rakendata. Me ei peaks sõna võtma mitte ainult siin. Peaksime seda tegema ka oma liikmesriikides ning osutama esilekerkivatele ja veel lahendamata probleemidele, mitte olema probleemi lahendamiseni vait.

Ma kutsun kõiki mehi siin parlamendis üles ühendama oma hääled naiste häältega.

Juhataja. – Mulle on arutelu lõpetuseks esitatud kodukorra artikli 115 lõike 5 alusel üks resolutsiooni ettepanek⁽³⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme kell 11.30.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), kirjalikult. – (RO) ÜRO kehtestas naistevastase vägivalla kaotamise rahvusvahelise päeva, mida kogu maailmas tähistatakse iga aasta 25. novembril. Naistevastane vägivald on väga laialt levinud – 45% Euroopa naistest on eri liiki vägivalla ohvrid. Iga kolmandat naist maailmas on pekstud, suguühtesse sunnitud või muul viisil kuritarvitatud. See nähtus ei seisne mitte ainult naiste ja tüdrukute vastases perekonnasiseses vägivallas, vaid ka ärakasutamises, seksuaalvägivallaaktides, inimkaubanduses, aukuritegudes, ohtlikes kommetes – näiteks pruutide põletamises või varastes abieludes – ja muudes naiste kehade, vaimu ja väärikuse vastase vägivalla vormides. Enamikul juhtudel on vägivallatsejaks abikaasa, elukaaslane või juhututtav. Arvan, et naistevastane vägivald on üks tõsisemaid inimõiguste rikkumisi. Veel tõsisemaks muudab asja see, et niisuguseid rikkumisi leiab aset igas maailmajaos ja kultuuris, olenemata majandusarengu tasemest. Nende tegude toimepanijaid tuleb karmilt karistada. Mastaapsete rikkumiste korral peab Rahvusvahelisel Kriminaalkohtul olema tähtis roll ja ta peab looma tiheda seose riikide kohtute otsustega.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! ÜRO poolt Pekingis korraldatud kuulsa naiste võrdsete õiguste maailmakonverentsi 15. aastapäev on lähenemas. Nende viieteistkümne aasta jooksul on ÜRO soolise võrdõiguslikkuse tegevusplatvormi allkirjastanud 189 riigil õnnestunud saavutada teatud edu kõigis kaheteistkümnes probleemses valdkonnas, mis on selles dokumendis määratletud. Enamik toona kindlaks määratud probleeme on siiski siiani lahendamata, eelkõige kuulub nende hulka naistevastase koduvägivalla ja relvastatud konfliktidesse sattunud naiste küsimus. Neid teemasid ei pea Euroopa Parlamendile tutvustama – me räägime neist inimõiguste rikkumisi käsitlevate juhtumite aruteludel peaaegu igal täiskogu istungjärgul. Seepärast väljendan lugupidamist ÜRO algatuse suhtes. Iga viie aasta järel vaadatakse tegevusplatvorm paljudes riikides üksikasjalikult läbi (viimati toimus see 2005. aastal) ning tõstetakse esile kõige pakilisemad küsimused. Viis aastat tagasi New Yorgis toimunud konverentsil juhiti tegevusplatvormi allkirjastanud riikide tähelepanu naiste vägistamiste suurele arvule, HIviirusesse ja AIDSi nakatumise kasvule naiste hulgas ning naiste diskrimineerimisele tööhõives. Kahjuks võiks neidsamu probleeme esile tõsta ka praegu. Vajame väga konkreetset tegevuskava, mida toetaks reaalselt kõik platvormi allkirjastanud riigid ja mille elluviimisse oleks kaasatud Euroopa Liit, nii et viie aasta pärast programmi taas läbi vaadates oleksid edusammud silmaga nähtavad.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), kirjalikult. – (RO) Usun kindlalt, et sooline võrdõiguslikkus peab kuuluma iga demokraatliku riigi põhieesmärkide hulka. Kuigi Euroopa Liit on teinud Pekingi tegevusplatvormi eesmärkide saavutamiseks märkimisväärseid edusamme, ei ole neid siiski suudetud täita. Kohtame Euroopas ikka veel kinnistunud stereotüüpe naiste kohta ning märkimisväärseid meeste ja naiste palga erinevusi. Edasiminek naiste meelitamisel ametikohtadele, kus langetatakse otsuseid, on olnud väga aeglane. Üldiselt jäävad võrdsed võimalused siiski kahjuks vaid unelmaks, eelkõige Ida-Euroopa riikides, uutes Euroopa Liidu liikmesriikides. Et saavutada liikmesriikides paremini Pekingi platvormi eesmärke, peavad nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil olemas olema usaldusväärsed ja võrreldavad andmed naiste olukorra kohta. Tegevusplatvormis määratletud kriitilistes valdkondades toimuv areng tuleks korrapäraselt üle vaadata. Mul on siiski hea meel, et eesistujariik Hispaania on lisanud soolise võrdõiguslikkuse probleemid oma eelisvaldkondade nimekirja ja pööranud erilist tähelepanu põllumajandussektoris töötavatele naistele. Seepärast kasutaksin võimalust ja tänaksin eesistujariiki selle algatuse eest.

Joanna Senyszyn (S&D), *kirjalikult*. – (*PL*) Üks Pekingi tegevusplatvormis määratletud strateegilisi valdkondi on naiste õigused kui üldiste inimõiguste võõrandamatu, ühtne ja jagamatu osa. Eesmärk on rakendada nende õiguste kaitsmiseks täiel määral rahvusvahelised vahendid, sealhulgas naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsioon. Üks diskrimineerimise vorm on naiste reproduktiivõiguste rikkumine. Aruanne, mis käsitleb reproduktiivõiguste austamist Poolas 2007. aastal, ning sellel aruandel põhinevad ÜRO inimõiguste komisjoni soovitused näitavad selgelt, et Poola naistel on raske saada hüvitatavaid rasestumisvastaseid vahendeid, arstiabi raseduse jooksul, sünnieelseid teste ja isegi valutut sünnitust. Neile

⁽³⁾ Vt protokoll.

ei anta võimalust teha seaduslikult aborti peaaegu ühelgi juhul, isegi kui see on seadusega lubatud. Selle tulemusel tehakse Poolas igal aastal 200-400 seadusliku abordi kõrval 100 000 ebaseaduslikku.

Teen ettepaneku võtta naiste võrdõiguslikkuse mõõdupuuna Euroopa Liidu liikmesriikides vastu seaduslik abordimäär, mille arvutamisel võetaks aluseks seaduslike raseduse katkestamiste arv tuhande elussünni kohta aastas. Riikides, kus naistel on õigus aborti teha, jääb see määr 200 ligi. Poolas on see 1. See on Poolas aset leidva naiste reproduktiivõiguste rikkumise objektiivne mõõdupuu. Palun, et Euroopa Liit ja ÜRO teeksid naiste õiguste üle järelevalve teostamisel tõhusamat koostööd ja et võetaks kasutusele mõõdupuud, mis väljendaksid arvuliselt naiste õiguste rikkumisi.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Resolutsioon ei peegelda kogu Pekingi tegevusplatvormi. Nagu ikka, on kerge pikemalt peatuda soolistel stereotüüpidel ja niinimetatud reproduktiivtervisel, rääkimata abordist, naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsioonist, vägivallast ja kvootidest. Kas ülekaaluka osa Euroopa ja kogu maailma naiste ja emade jaoks ei ole muid probleeme? Kas poleks aeg tegelda ka muude probleemidega? Pekingi tegevusplatvormi punktis 9 on siiski öeldud, et selle eesmärk on kõikide naiste mõjuvõimu suurendamine. On äärmiselt oluline, et kõik naised saaksid end samastada avaliku võrdõiguslikkust käsitleva poliitikaga, milles austatakse nende loomulikku erinevust ja vajalikku täiendavat olemust, ega lasta silmist riikliku ja piirkondliku identiteedi või ajaloolise, kultuurilise ja religioosse mitmekesisuse tähtsust. Tegevusplatvormi rakendamine kuulub iga liikmesriigi suveräänsesse vastutusalasse ning selle raames peavad liikmesriigid arvesse võtma ja rangelt austama üksikisikute ja nende kogukondade mitmekülgseid usulisi ja eetilisi väärtusi, kultuuripärandit ja filosoofilisi veendumusi. Kui Pekingi tegevusplatvormi rakendamisel oleks kõike seda tehtud, ei oleks me täheldanud üksnes väikest naiste olukorra paranemist. Selle resolutsiooniga edastatakse erapoolik sõnum, mis pigem eraldab, kui ühendab.

Artur Zasada (PPE), kirjalikult. – (PL) Ma toetan täielikult Eva-Britt Svenssoni tööd soolise võrdõiguslikkuse probleemiga ning nõustun, et tema tõstatatud küsimustel on märkimisväärne mõju naiste ja meeste võrdsete õiguste saavutamisele. Samas soovin rõhutada, et paljud naised valivad teadlikult ja omal soovil töötamise kodus oma pere heaks. Mõnikord peavad nad loobuma oma karjäärist ettenägematutel põhjustel, näiteks sellepärast, et on vaja hoolitseda haige või puudega lapse eest. Sellises olukorras on suureks probleemiks see, et puuduvad sobivad lahendused seoses nende naiste vanaduspensioniõigustega. Paljudes riikides puuduvad selles valdkonnas lahendused üldse või ei ole kehtestatud kord piisav, et tagada naistele inimväärne elatis. Seepärast on ülimalt tähtis, et soolist võrdõiguslikkust käsitlev arutelu hõlmaks ka nende naiste õigusi, kes hoolitsevad majapidamise ja laste eest.

20. Üheminutilised sõnavõtud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõtud poliitiliselt olulistel teemadel kodukorra artikli 150 alusel.

Kavatseme anda eesõiguse parlamendiliikmetele, kes ei võtnud sõna eelmisel üheminutiliste sõnavõttude perioodil kodukorra artikli 150 alusel, nende parlamendiliikmete ees, kes võtsid eelmine kord sõna.

Traian Ungureanu (PPE). – (RO) 4. veebruaril 2010 teatas Rumeenia president Traian Băsescu otsusest, millega kinnitati riigikaitse ülemnõukogu heakskiit Rumeenia osalemisele USA raketitõrjesüsteemis. Kokkulepe esitatakse peagi Rumeenia parlamendile kinnitamiseks. Samal ajal märkis president, et kokkulepe ei ole suunatud Venemaa vastu. Ma arvan, et see laseb Rumeenial näidata oma suutlikkust tegutseda Ameerika Ühendriikide strateegilise partnerina Musta mere piirkonnas ning saada oluliseks julgeoleku tagajaks Euroopas.

Praeguses raskete üleilmsete probleemide olukorras kindlustab Rumeenia-USA kokkulepe lahutamatult Euroopa liitlaste jaoks julgeolekusüsteemi. Usun, et Euroopa Liit avaldab selle olulise kokkuleppe üle heameelt.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Tahaksin väljendada oma sügavat muret poolakate kiirelt halveneva olukorra üle Leedus. Leedu on Euroopa Liidu liige. Sellele vaatamata rikutakse Leedus Poola rahvusvähemuse põhiõigusi. Leedus elab ligikaudu 300 000 poolakat piirkondades, kus nad moodustavad 60-80% elanikkonnast, aga neil ei lubata kasutada oma emakeelt täiendava keelena ametlikes olukordades. Kohus on teinud otsuse kõrvaldada kakskeelsed tänavasildid. Kohtutäiturid saadetakse seda otsust täide viima. Poola nimed leedustatakse. Poolakad kannatavad maa tagastamisel diskrimineerimise all. Kärbitakse Poola laste õigust saada haridust poola õppekeeles. Nende vanemate valimisõigust piiratakse.

Liidu tulevik on praegu ebakindel. Kas me tahame endiselt elada illusoorsete väärtuste Euroopas või tegelike väärtuste Euroopas? See, millises suunas liit liigub, sõltub osaliselt meist. Kas kavatseme pigistada silma kinni vähemuse avaliku diskrimineerimise ees või kavatseme tegelikult luua turvalise Euroopa, kus austatakse inimõigusi?

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Tahaksin Euroopa Parlamendile ühest asjast teada anda ja paluda tema toetust. Tahan anda teada sellest, et liidu lõunaosas asuvas tööstus- ja ettevõtluslinnas Valencias on ajalooline mereäärne kvartal nimega Cabañal, mis võidakse hävitada kava kohaselt, mida linnavolikogu soovib rakendada pärast piirkonna ligikaudu 20 aastaks unarusse jäämist.

Kohalikud elanikud on selle kava vastu protestinud. Ülemkohtu nõudmisel tegi kultuuriministeerium otsuse, et kava rakendamine tähendab pärandi rüvetamist, ning konstitutsioonikohus üritas hiljuti samuti seda peatada või tegi otsuse, et see tuleks peatada.

Ametiasutused on reageerinud sellele korraldusele mitte allumisega, mis toob kaasa riskid, ohu ja poliitilise hoolimise puudumise.

Ma palun toetada kohalikke elanikke, et nad saaksid abi, mida nad paluvad Euroopa Parlamendilt seoses selle pärandi rüvetamisega, et tagada sellise ulatusliku ja barbaarse eksimuse ärahoidmine selles Euroopa Liidu lõunaosas asuvas piirkonnas Cabañalis.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Eelmisel nädalal osalesin Euroopa Liidu ja Moldova parlamentaarse koostöökomisjoni koosolekul. Selle koosoleku tulemused on äärmiselt julgustavad seoses kahepoolsete suhetega ja Moldova Vabariigi Euroopa Liidule lähenemisega.

Euroopameelne valitsus on Chişinăus teinud mõne kuu jooksul pärast võimule asumist käega katsutavaid edusamme. Usun, et need edusammud on selge märk siirast soovist asuda ühesuunalisele teekonnale Euroopasse. Moldova Vabariigi praeguse valitsuse poliitiline tahe toetada reforme, mille eesmärk on luua kindel demokraatia ja õitsev majandus, on viimase nädala arutelude põhjal ilmne. Avaldan heameelt selle üle, et käesoleva aasta jaanuaris alustati uue assotsiatsioonilepingu läbirääkimisi. Arvan, et Euroopa Parlament peab aktiivselt osalema selles protsessis ning toetama selle lepingu sõlmimist ja viisavabaduse kava.

Moldova Vabariik jagab Euroopa Liidu väärtusi. Seepärast usun, et nii Euroopa Komisjon kui ka Euroopa Parlament peavad seda valitsust toetama finantsabiga, mida tuleb anda võimalikult kiiresti, samuti Euroopa Liidu asjatundlikkuse kaudu, mida tal on pakkuda mitmes ümberkorralduste valdkonnas, nagu õigus ja majandus.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Austatud juhataja! Pean kahjuks veel kord kõnelema poola vähemuse olukorrast Euroopa Liidu liikmesriigis Leedus. Võib tunduda nii, et kui riik kuulub Euroopa Liitu, siis ta peaks järgima kõiki Euroopa standardeid. Ent Vilniuses seda ei tehta.

Leedus ei ole ikka veel kokkulepet kakskeelsete tänavasiltide suhtes kohtades, kus poola elanikkond on pigem enamuses kui vähemuses. Esineb tõsiseid probleeme poola õppekeeles hariduse tagamisel. Leedu haridusametite võetud meetmete tulemusel suletakse ligikaudu 100 poolakeelset klassi. Hiljuti kehtestati ulatuslikud piirangud kunstikollektiividele, kes edendavad Poola kultuuri.

Siin esineb kummaline tasakaalustamatus, kuna leedukatele tagatakse Poolas kõik nende õigused ning nad saavad suuri toetusi Poola riigieelarvest. On aeg elementaarselt ja tsiviliseeritult reageerida. On aeg, et rahvusvahelised organisatsioonid, sealhulgas meie enda Euroopa Parlament, võtaksid päevakorda poolakate Leedus diskrimineerimise teema.

Gerard Batten (EFD). – Lugupeetud juhataja! Osalesin täna õhtul kunstikollektiivi Shen Yun Performing Arts vastuvõtul parlamendiliikmete külalisteruumis. Eelmisel aastal oli mul meeldiv võimalus näha Shen Yuni etendust Londonis. Selle kollektiivi eesmärk on taaselustada huvi traditsioonilise Hiina kultuuri vastu ja seda näidata, see on muidugi kultuur, mille hävitamiseks on viimase 60 aasta jooksul Hiina kommunistlik partei ja valitsus teinud kõik endast oleneva.

Mind pani kohkuma, kui kuulsin sel õhtul, et aprillis tühistati kavandatav etendus Rumeenias Hiina valitsuse surve tõttu. See on täiesti vastuvõetamatu, et Rumeenia, riik, mis soovib olla demokraatlik, laseb kommunistlikul türannial endale sel viisil survet avaldada. Tahaksin öelda ka seda, et Shen Yun edendab tõel, sallivusel ja kaastundel põhinevat mõtteviisi, nii et pole üllatav, et Hiina valitsus ja kommunistlik partei sellist vastupidist ideoloogiat kardavad.

Tahaksin teha presidendile härra Buzekile ettepaneku see viga parandada ja kutsuda Shen Yun andma niipea kui võimalik näidisetenduse Euroopa Parlamendis. See oleks suur toetusavaldus nendele võrreldamatult vapratele Hiina demokraatia aktivistidele.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Tahaksin kasutada võimalust, et mõista siin Euroopa Parlamendis hukka Iiri, Briti, Prantsusmaa ja Saksamaa valepasside kasutamise Hamasi komandöri hiljutisel hukkamisel. Dubai politseiülema sõnul on ta 99% kindel, et tapmise taga oli Mossad.

Kui see on nii, siis oli tegemist ELi passide häbematu kuritarvitamisega, et panna kolmandas riigis toime kuritegu, ning eelkõige usalduse petmisega, mille pärast Iirimaa on mures, sest alates iseseisvuse saavutamisest 1922. aastal oleme olnud neutraalne ja sõbralik riik, mis on võimaldanud meie kodanikel võib-olla vabamalt reisida kohtades, kuhu teistel isikutel ei lubataks minna.

Valepasside kasutamine selles olukorras on seda seisundit kahjustanud, eriti Dubais. Kutsuksin üles eelkõige kõrget esindajat uurima seda küsimust ning kui selle taga oli valitsus või Mossad, siis tuleks see meile ja teistele asjaomastele riikidele korvata.

Alan Kelly (S&D). – Austatud juhataja! Saame lõpuks sellest segadusest üle. Riigiabi eeskirjade piirkondliku abi kaart Euroopas vajab tõsist ümberkujundamist. Peamine mureküsimus on see, et kui ma kirjutasin eelmisele komisjoni koosseisule sel teemal, siis nad tuginesid oma poliitikas Eurostati 2006. aasta näitajatele. Nüüd, kui piirkondliku abi kaart on valmis läbivaatamiseks, siis on väga oluline tunnistada, et Euroopa majandus on oluliselt teistsuguses seisus. Tuues vaid ühe näite minu enda kodumaalt, kasvas tööpuuduse tase riigi kesk-lääne osas eelmisel aastal üle 40%, rääkimata sellest, et juba eelnenud aastatel näitajad tõusid. Kesk-lääne alad, nagu Limerick, Clare ja Tipperary, vajavad ulatuslikku riigi rahastamist, et stimuleerida esmast töökohtade loomist, ning see on jõudmas kriitilise tasemeni.

Arvestades Iiri majanduse ulatuslikku pööret, mis toimus ka teistes riikides, võisid aastad 2006 ja 2007 olla samahästi väga ammu. Kuigi tunnistan, et see on osaliselt liikmesriikide ülesanne teavitada komisjoni nende majandusseisu mis tahes muutustest, ei tohiks komisjoni lähenemisviis jääda sama hoolimatuks.

Corneliu Vadim Tudor (NI). – (*RO*) Kallid kolleegid! Minu arvates on tähtsaim kingitus Jumalalt inimesele koer. Olete kuulnud seda, mida ütles *madame* Roland, kes giljotineeriti Prantsuse revolutsiooni ajal: "Mida rohkem õpin tundma inimesi, seda rohkem imetlen koeri." Samal ajal kirjutas Lord Byron: "Koertel on kõik inimlikud voorused ilma inimlike pahedeta."

Ma esindan siin istungisaalis mitmeid miljoneid loomaarmastajaid oma riigist, keda on solvanud julmus, mida näidatakse hulkuvate koerte vastu, kes armutult tapetakse. Rumeeniat külastavad isikud on hämmingus, nähes koerte surnukehi teedel lebamas – barbaarne vaatepilt, mida peavad isegi lapsed nägema. Praegu taotleb Bukaresti prefekt, et muudetaks seadust, mida on muutnud Rumeenia parlament, milles nõutakse hulkuvate koerte kõrvaldamist. Ent koerad on meie kaitsjad. Samuti on hästi teada, et omal ajal aitasid nad kaitsta kindluslinnade elanike tervist, sest tänu koertele puudusid sealt rotid ja maod.

Ma palun, et Euroopa Parlament nõuaks Rumeenia valitsuselt 1978. aastal Pariisis välja antud loomade õiguste ülddeklaratsiooni täitmist. Me peame tegema lõpu hulkuvate koerte tapatalgutele Rumeenias. See, kes ei armasta loomi, ei armasta ka inimesi. Jumala eest, me elame ikkagi kolmandal aastatuhandel *anno Domini*!

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Austatud juhataja! Tahaksin anda teada Katalaani ja Euroopa seakasvatussektori olukorrast. Sigade hind on aasta jooksul ja nüüd juba mitu kuud jätkuvalt alanenud ning olnud kindlalt allpool tootmiskulusid. Üks selle toimumise põhjustest on sigade import arenevatest riikidest. Liiga sageli toimub see import Euroopa Liitu ilma piisava kontrollita Euroopa tolli poolt.

Liiga sageli ei täideta sellise sigade impordi puhul mitmeid Euroopa määruseid kvaliteedi ja toiduohutuse vallas, mida Euroopa Liit kohaldab vaid Euroopa tootjate suhtes. Tundub, et sama jätkub eelolevatel aastatel: aina enam seatakse loomade heaolu nõudeid Euroopa tootjatele, aga arenevatest riikidest pärit impordile puudub kontroll.

Siin on selgelt tegemist kõlvatu konkurentsiga. Sel viisil kaotab Euroopa oma põllumajandustootjad ja sealihatootjad ning ilma nendeta kaotab Euroopa olulise osa oma põllumajanduslikust toidutööstusest. Tahtsin teiega neid muresid jagada.

Valdemar Tomaševski (ECR). – (*PL*) Austatud juhataja! Tahaksin viidata rahvusvähemuste olukorrale Leedus, kus nende õigusi jätkuvalt vähendatakse.

Leedus kehtib aladel, mis on suures osas asustatud rahvusvähemuste poolt, üldine keeld kasutada kakskeelseid teabeviitu, mida on kasutatud 20 aastat. Rahvusvähemustele mõeldud koolide toetusi on vähendatud ning tehakse ettevalmistusi nende sulgemiseks nii-öelda reformi raames. Isikut tõendavates dokumentides ei saa kasutada välismaiste nimede algset kirjapilti. Lisaks sellele tekitatakse Leedus raskusi poolakate jaoks, kes üritavad saada tagasi kommunistliku süsteemi poolt konfiskeeritud maad, ning hiljuti tabas löök isegi vähemuste kultuurielu. Leedu vanima traditsioonilise Poola laulu- ja tantsukollektiivi Wilia valitsuse toetust vähendati veerandini selle varasemast mahust ning suleti kolm täisajaga ametikohta, jättes alles vaid ühe.

Rahvusvähemuste õigusi Leedus tuleks austada nii, nagu liit nõuab oma juhtlausega "Ühinenud mitmekesisuses".

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! Härra Tremosa i Balcells tõstatas madalate tootmiskulude küsimuse põllumajanduses ning see on teema, mille pärast ma tunnen suurt muret, nagu paljud teised siin parlamendis. Ent veelgi rohkem olen mures komisjoni pärast ning selle pärast, milline on nende seisukoht põllumajanduse, maapiirkondade ja tegelikult ka toiduainetööstuse suhtes, sest ELi 2020. aasta strateegias tunduvad nad olevat peaaegu unustanud selle Euroopa Liidu olulise sektori. Kutsuksin üles komisjoni mitte ignoreerima seda olulist valdkonda. Loodan, et see ei kajasta seisukohta, et see sektor ei ole enam oluline, eriti kui vaatame Euroopa Liidu eelarve ümberkujundamist.

Tahaksin tuletada komisjonile meelde, et põllumajandus- ja toiduainesektor on olulised toiduainetega kindlustatuse seisukohast, keskkonnakaitsega seotud põhjustel ning seoses töökohtadega maapiirkondades. Minu arvates tuleb seda seisukohta ELi 2020. aasta strateegias kajastada.

Ma tänan Iirimaa noorte talupidajate organisatsiooni Macra na Feirme, mis esindab naisi ja mehi, et nad juhtisid minu tähelepanu sellele küsimusele, ning loodan, et komisjon võtab seda kuulda.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (*RO*) Tööpuuduse tase jõudis euroalal aasta alguses 10% tasemele, võrreldes 9,6%-ga EL 27-s. Noorte puhul on see näitaja üle 21%. Euroopa Liidus (v.a finantssektor) tegutseb ligikaudu 20 miljonit ettevõtet, millest 99% on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Kaks kolmandikku kogu erasektori tööjõust töötab VKEdes.

Kutsun üles komisjoni ja liikmesriike koostama meetmete pakme, mille eesmärk on eelkõige toetada VKEsid, et aidata nad majandus- ja finantskriisist välja. See meetmepake peaks olema suunatud ka neile, kes kavatsevad asutada väikeseid või keskmise suurusega ettevõtteid. Nende meetmete hulgas võiksid olla näiteks Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ja teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi vajalik kohandamine, samuti halduskriteeriumide ja -menetluste lihtsustamine, et parandada VKEde juurdepääsu projektidele, mida teostatakse Euroopa vahendeid kasutades.

Lisaks sellele teen ettepaneku, nii nagu põllumajandustootjate puhul, anda valitsuse tagatised VKEde võetud laenudele, et nad kriisist välja aidata. Muidugi tuleks seda teha kindla ajavahemiku ja teatava ülempiiri ulatuses.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Ebaseadusliku sisserände probleem Kreekas on palju tõsisem kui mujal Euroopa Liidus, nagu me kõik teame. Sellel on mitmeid põhjusi, alates riigi geograafilisest asukohast kuni tema pika merepiirini.

Selles olukorras on Kreeka valitsuse algatus, mis hõlbustab senikuulmatul viisil sisserändajatel Kreeka kodakondsuse saamist, heal juhul improviseering sellisel ajal nagu praegu ning on tekitanud järgmise paradoksi: kõige teravamate probleemidega riigi valitsuse ettepanek sisaldab kõige leebemaid määrusi igal tasandil kogu Euroopa Liidus.

See pigem julgustab kui takistab ebaseaduslikku sisserännet seadusliku sisserände kahjuks. See kahandab sotsiaalset ühtekuuluvust ning tekitab killustatud lähenemisviisi küsimusele, uurides vaid viimast lüli ahelas, mis hõlmab ebaseaduslikku sisenemist, varjupaika, deporteerimist ning luba olla ja töötada Euroopa Liidus. See pakub määramata arvule ebaseaduslikele sisserändajatele võimaluse saada Euroopa kodakondsus.

Sellest seisukohast on see Euroopa küsimus, millega peaksime kohe intensiivselt tegelema.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Eraelu puutumatuse kaitse järgimine on muutunud eriti aktuaalseks teemaks viimasel ajal seoses uue infotehnoloogia kasutusele võtmisega. Lisaks selle tehnoloogia kasulikule mõjule mitmes valdkonnas on tõstatunud ka kodanike eraellu sekkumise küsimus ning vajadus reguleerida juurdepääsu isikuandmetele. Ma viitan siinkohal asjaolule, et kodanikele tuleb tagada õigus kontrollida nende isikuandmete kogumist, hoidmist, kasutamist ja jagamist.

Praegused andmekaitse seadused on ajast maha jäänud ega suuda enam lahendada kõiki probleeme, mis on tekkinud. Ulatuslik tagasiside avalikkuselt toetab selgelt vajadust rangete õigusnormide järele seoses õigusega eraelu puutumatusele. Euroopa Liidu püüdlused luua rahuldav õiguslik andmebaas selles valdkonnas on teretulnud, aga minu arvates ei ole need siiski piisavad, et seista vastu uutele proovikividele.

(Aplaus)

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Rohkem kui kuus kuud on möödunud sellest, kui Kanada astus enneolematu sammu ja taaskehtestas viisanõuded ühe ELi liikmesriigi suhtes, käesoleval juhul Tšehhi Vabariigi kodanike suhtes. Kanada põhjendas seda tegu sellega, et teisel pool ookeani on massiliselt Tšehhi kodanikke, eelkõige romisid, taotlenud varjupaika. Selles olukorras tahaksin öelda, et Tšehhi Vabariigis kohaldatakse kõikide isikute suhtes samu tingimusi, olenemata sellest, kas nad on tšehhi, slovaki, vietnami või ukraina rahvusest või kas nad on tšehhi, afroameerika või romi päritolu. Põhiõiguste ja -vabaduste harta, mis on osa meie põhiseaduslikust õigusest, nõuab võrdseid rahvuslikke ja etnilisi õigusi kõikidele kodanikele. Asjaolu, et Kanada seletab oma tegevust viitega romidele, on iseenesest diskrimineeriv, kuna sellega mööndakse, et viisatingimusi muudetakse ühe rahvusrühma pärast. Kulukate ja halduslikult koormavate viisade asemel võiks Kanada mõelda hoolikalt hoopis nende tingimuste peale.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Austatud juhataja, nagu te teate, ütles Euroopa Parlament 11. veebruaril ei terroristide rahastamise jälgimisprogrammile ehk SWIFT-programmile. Selle tagajärjel on kokkulepe peatatud ning mingeid andmeid ei edastata.

Ent komisjonil on uus mandaat läbirääkimisteks. Tahaksin küsida Euroopa Parlamendi presidentuurilt – mitte teilt, vaid tegelikult presidentuurilt –, kas meil on vahendaja, kas Ameerika Ühendriigid räägivad Euroopa Liiduga läbi pärast nurjumist või kas nad räägivad läbi eraldi juhtudel kahepoolselt teatavate liikmesriikidega.

Igal juhul, austatud juhataja, kui need läbirääkimised toimuvad, siis ma nõuan, et Euroopa Parlamendil oleks nendes läbirääkimistes roll, ning arvan, et me kõik nõuame seda.

Mario Borghezio (EFD). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! 23. veebruaril tõi Lombardias Villasantas kasutusest kõrvaldatud rafineerimistehase tsisternist pärit erakorraline süsivesinike leke kaasa lähedalasuva Lambro jõe ulatusliku saastamise.

Selle keskkonnakatastroofi ulatus, mille käigus lekkis tuhandeid kuupmeetreid naftat, mitte üksnes ei kahjusta Lambro jõe ökosüsteemi, tekitades tagajärgi ka loomastiku jaoks, vaid toob kaasa ka ohu – vaatamata võetud meetmetele –, et see levib Po jõkke, mis voolab läbi kogu Po tasandiku kuni Aadria mereni.

See erakorraline ja pakiline olukord, mis on juba viinud Lombardia maakonna palveni kuulutada välja erakorraline seisukord, on siiski selline, mis nõuab ka Euroopa Liidu sekkumist – ning ma kutsun eesistujariiki üles andma märku – nii eesmärgiga kooskõlastada keskkonnaalgatusi ohustatud aladel, mis hõlmavad kindlasti Po piirkonda, kui ka seoses finantsvahendite summaga, mida on vaja äärmiselt oluliseks keskkonnaolukorra taastamiseks sellel ulatuslikul alal, mida on mõjutanud tõsine keskkonnakatastroof.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (*PT*) Regionaalne ebavõrdsus jääb Euroopa Liidus probleemiks. Seetõttu on oluline, et ühtekuuluvuspoliitika toetaks jätkuvalt vähem arenenud piirkondi. Seetõttu avaldan heameelt algatuse üle luua ELi Läänemere piirkonna strateegia ja Doonau piirkonna käimasoleva algatuse üle.

Samadel põhjustel kutsun Euroopa Parlamenti üles kaaluma hoolikalt võimalust uuteks strateegiateks teiste piirkondade jaoks. Edela-Euroopas, näiteks Makaroneesias (Assoorid, Madeira, Kanaari saared ja Roheneemesaared) on palju ühiseid probleeme ning seega parandaks selle piirkonna strateegia sidesüsteeme, säästaks keskkonda, edendaks kasvu, teadlaste vahetust, töökohtade loomist ja julgeolekut ning hõlbustaks võitlust ebaseadusliku sisserände vastu. See oleks areng ka Euroopa Atlandi ookeani äärse piiri jaoks ning looks veel ühe silla Euroopa ja Aafrika vahel.

Luís Paulo Alves (S&D). – (*PT*) Tahaksin rõhutada, et saarepiirkondades on õhutransport mõnikord ainus juurdepääsuvõimalus ning lennuteenuse osutamise tingimused sõltuvad veetavate reisijate ja kauba hulgast. Kuigi on mõningaid saarepiirkondi, kus need mahud on piisavalt suured, et meelitada ligi mitu lennuettevõtjat – pakkudes konkurentsi ja alandades transpordihindasid ning seega parandades juurdepääsu –, on ka piirkondi, näiteks Assoorid, kus need mahud on palju väiksemad ning see muudab need ettevõtjate jaoks ebaatraktiivseks. Selle tulemusena on lennupiletite hinnad kõrgemad, takistades inimeste liikuvust ja piirates piirkonna atraktiivsust turistide jaoks, mis annaks sellele ulatusliku potentsiaali arenguks ja oma majanduse

mitmekesistamiseks, et saavutada õitseng ja muutuda tugevamaks. See piirang on eriti karm kriisi ajal, nagu seda on praegune periood.

See tähendab, et ajutine abi on väga oluline, et edendada reisijate arvu ja kaubamahtude kasvu, et turg saaks hakata toimima. See võimaldaks ka lisada need piirkonnad, millel on suur turismipotentsiaal, üleeuroopaliste võrkude sihtide hulka eesmärgiga laieneda Euroopa piirialade suunas.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Vaatamata asjaolule, et mitmed majandusteadlased ja poliitikud on juba teatanud kriisi lõppemisest Euroopas, võitleme endiselt selle negatiivsete tagajärgedega. Igakuised andmed tööpuuduse taseme kohta liidus on aina murettekitavamad. Euroopas on praegu üle 23 miljoni töötu. See tähendab, et kriis on rikkunud püüdlused, mida on tehtud mitme aasta jooksul tööhõive edendamiseks. Erakordselt kahjulik nähtus on jätkuvalt kasvav noorte töötute arv. Praegu on iga viies noor eurooplane töötu. Tuleb möönda, et see olukord toob kaasa erakordselt ohtlikud sotsiaalsed tagajärjed, nagu kuritegevuse, alkoholismi, narkootikumide tarvitamise ja pereprobleemide kasvu. Mis puutub võimalikesse viisidesse surutisest kiirelt üle saada, siis arvan, et me peaksime innukalt kasutama oma suurimat vara – ühenduse siseturgu. Vajame suuremat kooskõlastamist Euroopa tasandil, et kasutada täielikult ühise majandusruumi võimalusi. Peame veelgi lihtsustama selle toimimise eeskirju ning looma tõelise majandusliidu.

Claudiu Ciprian Tănăsescu (NI). – (RO) Kuna veebruari alguses aegus Bukarestis asuva Cantacuzino mikrobioloogia ja immunoloogia riikliku uurimis- ja arendusinstituudi hea tootmistava (GMP) standard, siis võeti ära tema litsents süstitavate toodete, sealhulgas vaktsiinide, tootmiseks ja turustamiseks. Pärast Cantacuzino instituudi juhtkonna poolt koos riikliku ravimiametiga koostatud ja tervishoiuministeeriumi heakskiidetud parandusmeetmete kava rakendamist peaks Cantacuzino instituut saama aprilli teisel poolel tagasi loa toota vaktsiine.

Ent me ei tohiks unustada, et riigis ja Euroopas strateegilise tähtsusega instituudi (nagu seda on Cantacuzino instituut) tegevuse peatumine võib kätkeda suurt ohtu. Seepärast leian, et on oluline rakendada Euroopa institutsioonides rangemat kontrolli, mis hoiaks ära sellise olukorra kordumise Euroopa tasandil tulevikus.

Georgios Papastamkos (PPE). – (*EL*) Austatud juhataja! Kogu oma austuse juures teie vastu palun praegu, et esitate meile homme nimekirja kõikidest nendest, kes soovisid kõnelda üheminutilise sõnavõtu ajal, kahe kriteeriumi põhjal: esiteks see, et nad ei võtnud sõna eelmisel täiskogul, ning teiseks see, millal nad oma taotluse esitasid.

Kogu austuse juures nii teie kui ka juhatuse vastu ei leia ma, et juhatusel on eesõigus jaotada aega nii, nagu see talle meeldib. Kehtivad teatavad põhimõtted ja esimene põhimõte on läbipaistvuse põhimõte.

Ootame homme nimekirja – ning näen, et teised parlamendiliikmed on nõus ja kiidavad heaks – kahe kriteeriumiga, nimelt: see, millal nad esitasid oma taotluse, ja kriteerium, kas nad võtsid eelmise täiskogu ajal sõna või mitte.

Juhataja. – Kriteeriumid, mida me kasutame, nagu te teate, on sõnavõttude võrdne jagunemine eri fraktsioonide vahel, tuginedes fraktsiooni suurusele ning eelistades ka neid, kes ei võtnud sõna eelmise istungi ajal. Kasutame neid kriteeriume.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (*EL*) Austatud juhataja! Täna ei kõnelenud mitte ükski isik Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonist, samal ajal kui kõneles viis või isegi seitse muude fraktsioonide liiget. Palun teid.

Juhataja. – Just seda ma selgitasin enne, härra Tremopoulos. Meil oli teie fraktsioonist kolm sõnavõtu taotlust. Kõik need parlamendiliikmed olid eelneva istungi ajal sõna võtnud. Seetõttu kasutasime seda kriteeriumi sõnavõttude võrdseks jaotamiseks.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Kas need kriteeriumid valisite teie või istungi teenistus? Kas need on kusagil kirjas?

Juhataja. – Nende parlamendiliikmete nimekiri, kes palusid sõna, näitab, millised parlamendiliikmed said sõna eelmisel istungil kodukorra artikli 150 alusel.

Sellele teabele tuginedes annab presidentuur sõna kõikidele fraktsioonidele. Juhtumisi olid Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni kolm liiget, kes palusid sõna, juba saanud sõna eelnenud istungil. Seepärast me ei andnud neile eesõigust. Nii see käib. Püüame tagada, et igaüks saaks kõnelda, kooskõlas vastava fraktsiooni suurusega ning kriteeriumiga, mida selgitasin teile seoses nendega, kes eelnenud istungil ei kõnelenud.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) See võib olla väga mõistlik kriteerium, aga kas see on kirjas mõnes eeskirjas või täiskogu või Euroopa Parlamendi kodukorras?

Juhataja. – Presidentuur kasutab oma volitusi ja valib oma tõlgenduse kohaselt viisi, kuidas pidada istung korrektselt kõikide fraktsioonide jaoks õiglasel ja tasakaalustatud moel.

Chrysoula Paliadeli (S&D). – Austatud juhataja! Tahaksin küsida, kas ma olen nende isikute nimekirjas, kes soovisid täna sõna võtta, ning kas ma olen ka nende loetelus, kes kõnelesid viimasel täiskogul? Kas on võimalik saada sellele küsimusele vastus kohe praegu?

Juhataja. – Annan teile kohe teada. Proua Paliadeli, te olete sotsialistide fraktsiooni sõnavõtjate loetelus. Sõnavõttude järjekord on selline, nagu te sõna palusite: olete registreeritud selles järjekorras, milles sõna palusite. Oleme andnud sõna kuuele teie fraktsiooni liikmele.

Chrysoula Paliadeli (S&D). – Austatud juhataja, millisel alusel?

Juhataja. – Kronoloogilises järjestuses – ajalises järjestuses. Selles nimekirjas olete te üheksas.

Ma jätkan istungiga.

(Vahelehüüe saalist)

Ma selgitasin kriteeriume. Mida te veel teada soovite?

Corina Crețu (S&D). – Austatud juhataja! Ainus probleem, mis meil on, on see, et oleks hea teada ette, kes sõna saab. Kell on kümme õhtul ning me oleme siin ilmaasjata, kui me ei saa võimalust sõna võtta. Ma arvan, et meil peaks olema reegel, et me peaksime teadma vähemalt kaks tundi ette, kes võtab sõna üheminutiliste sõnavõttude ajal.

Juhataja. – Me võtame teie märkusi arvesse.

John Bufton (EFD). – Austatud juhataja! See ei ole üldse teie süü, aga see on täielik segadus. Oleme oodanud siin täna õhtul mitu tundi, et sõna saada. Nüüd on kell kümme õhtul. Üheminutilised sõnavõtud algavad, me saame endale ettenähtud aja, aga see on haletsusväärne. Kui me kavatseme siin kulutada oma aega meie enda piirkondade jaoks tähtsatele teemadele, siis peaks meil kindlasti lastama oma arvamust avaldada.

Teie organisatsioonis, selles mõttetus parlamendis, peaks kehtima kord, nii et me saaksime tegelikult öelda, et kavatseme olla siin ja meile saab anda sõna. Arvata, et me kulutame kogu selle aja siin oodates ja istudes lootuses sõna saada, on jama. Meie inimesed koduriigis, Ühendkuningriigis, on tüdinenud sellest jamast, kuna me ei saa kõnelda nende õiguste ja küsimuste teemal.

See on täielik paroodia. Ma ütlen, andke sellest teada härra Barrosole. Olen talle varem öelnud, et kogu see asi on farss. Kui olen siin kell kümme õhtul esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval ja neljapäeval, siis peaks meil olema vähemalt võimalus rääkida olulistel teemadel seoses meie liikmesriikidega. Ma palun teid, härra, kõnelge sellest oma juhtidele, kuna see ei ole mitte demokraatia, vaid diktatuur.

Juhataja. – Tänan! Tahaksin tuletada teile meelde, et härra Barroso on komisjoni ja mitte Euroopa Parlamendi president.

Sonia Alfano (ALDE). – (*IT*) Austatud juhataja! Kui kogu selle nääklemise asemel oleks meil olnud võimalus sõna võtta, siis me oleksime võib-olla saanud teha ka oma valijaskonnale teene, kuna kell on kümme õhtul ning me kõik teadsime, et oleksime pidanud sõna saama. Igaüks meist tuleb siia, et väljendada oma valijaskonna nõudmisi. Üks minut sõnavõtuks on niigi väga lühike aeg ning nimekirja lühendamine on minu arvates samuti üsna jultunud.

Juhataja. – Kallid kolleegid! Olukord on väga selge. Meil on pool tundi aega nende sõnavõttude jaoks, seega ma pean jääma poole tunni juurde. Need teie seast, kes paluvad sõna, täidaksid palju pikema aja kui pool tundi. Presidentuur teeb seda, et kasutab ratsionaalseid ja õiglasi kriteeriume, ning see on osa meie volitustest.

Ma mõistan teie meelepaha. Meie teeme koos täiskogu istungite teenistuse direktoriga nii, et vaatame, kuidas saaksime ligikaudse ülevaate – kuna see ei ole kunagi täpne, aga vähemalt ligikaudne ülevaade sellest, kes teist kavatseb sõna võtta, et me saaksime minimeerida ooteaega. Teeme seda hea meelega ja anname endast parima.

Nüüd jätkame teie loal istungiga, kuna vastasel korral arutame siin terve öö sama asja.

Sellega on päevakorrapunkti käsitlus lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Tunne Kelam (PPE), *kirjalikult.* – Praegu on kriitiliste otsuste aeg ELi ja Valgevene suhetes. Idapartnerluse programm on andnud Valgevene riigikorrale võimalusi lõdvendada oma ranget kontrolli ühiskonnas ja avada tee demokraatlikeks ümberkorraldusteks. Ent see protsess peab olema vastastikune. ELi majanduslik abi ja koostööprojektide alustamine võib tuua kaasa usaldusväärseid edusamme vaid siis, kui iga heasoovlik samm ELi poolt kätkeb tõelisi meetmeid avaliku demokraatliku ühiskonna taasloomiseks Valgevenes. Sahharovi auhinna võitja Milinkevitši antud hinnang olukorrale on pessimistlik. Nagu ta ütles, ei ole inimõiguste olukord paranenud. Tegelikult on see halvenenud. Samal ajal on ELil, pidades silmas, et Lukašenko režiimi sõltub rohkem kui kunagi varem Lääne tehnoloogiast, rahast ja turgudest, tõhus mõjutusvahend selle režiimi edasise toimimise üle. Ent esmalt peame saama aru, et Valgevene diktaator teeb kindlaks, kui tõsised tema ELi partnerid tegelikult on demokraatlike ümberkorralduste tähtsuse suhtes. Seepärast on niivõrd oluline saata selge sõnum, et ELi prioriteet on tegelikud muutused inimõiguste olukorras.

21. Suur loodusõnnetus Madeira autonoomses piirkonnas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus suure loodusõnnetuse kohta Madeira autonoomses piirkonnas.

Günther Oettinger, *komisjoni liige.* – (*DE*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Komisjon on mures ja kurb kohutavate sündmuste pärast Madeiral, eriti suure ohvrite arvu pärast. Tahaksin avaldada kaastunnet kõikidele katastroofi tõttu kannatanud Madeira elanikele. Komisjon avaldab eelkõige kaastunnet ohvrite perekondadele.

Eile sai minu kolleeg Johannes Hahn pädeva komisjoni liikmena kõneleda Madeira autonoomse piirkonna presidendi härra Jardimiga, kes ütles, et olukord on endiselt tõsine. Ent piirkondlikel ja riiklikel hädaabiteenistustel on see kontrolli all. Nad ei vaja praegu toetust Euroopa kodanikukaitse mehhanismilt.

Samas on kahju nii suur, et Madeira loodab finantsabi ELi solidaarsusfondist. Komisjon kaalub praegu kõiki võimalikke vahendeid Madeirale ELi finantsabi andmiseks. 2003. aastal olime pärast kohutavat tulekahju valmis andma Portugalile solidaarsusabi, mis ulatus rohkem kui 48 miljoni euroni. Solidaarsusfond loodi 2002. aastal, et oleks võimalik pakkuda ELi tasandil finantsabi liikmesriikidele, kes kannatavad tõsiste looduskatastroofide käes.

Ent solidaarsusfondi kasutamiseks peab täitma teatavad kriteeriumid. Kõige olulisem eeltingimus on abitaotluse esitamine Portugali valitsuse poolt. Tuletaksin teile meelde, et määrus, millega loodi solidaarsusfond, lubab fondi kasutada vaid laiaulatuslike katastroofide jaoks, mille puhul kahju maksumus ületab 0,6% kannatanud riigi kogurahvatulust. Portugali jaoks tähendab see praegu seda, et kahju maksumus peab ületama 958 miljonit eurot. Ent erakorralistel asjaoludel ning teatavate kriteeriumide täitmisel võib abi anda ka väiksemate, nii-öelda piirkondlike katastroofide korral, eriti kui kannatanud on üks äärepoolseim piirkond, nagu Madeira. Kuna komisjonil ei ole veel piisavat teavet kahju ulatuse kohta, siis on endiselt liiga vara öelda, kas need tingimused täidetakse.

Portugali ametiasutused peaksid nüüd korraldama kiire ja põhjaliku kahju hindamise ning esitama komisjonile taotluse kümne nädala jooksul. Minu kolleeg härra Hahn kohtub sel reedel Portugali siseministri härra Pereiraga, et arutada, kuidas edasi minna. 6. ja 7. märtsil külastab härra Hahn Madeirat, et kahjustusi kohapeal näha. Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika peadirektoraat on valmis andma mis tahes toetust, mida võidakse vajada, et aidata Portugali ametiasutustel taotlust koostada.

Tahaksin tuletada teile meelde, et finantsabi meie solidaarsusfondist ei maksta välja kohe. Fond on vahend, et aidata liikmesriikidel tegeleda katastroofide finantstagajärgedega; see ei ole kiireloomuline vahend. Solidaarsusfondi jaoks mõeldud vahendid saadakse täiendava osamaksena liikmesriikidelt väljaspool tavapärast eelarvet. Seepärast nõuab see Euroopa Parlamendi heakskiitu, teisisõnu teie heakskiitu, ning nõukogu heakskiitu muudatusettepaneku kaudu. Kogu protsess alates taotlusest kuni abi väljamaksmiseni võtab aega mitu kuud. Ent meie, komisjon, teeme kõik endast oleneva, et muuta protsess nii lühikeseks kui võimalik.

Struktuurifonde ei saa kasutada vahetute hädaabimeetmete jaoks. Nendest võib saada mõningast abi seoses pikaajalise ülesehitusega. Komisjon arutab lähiajal Portugali haldusasutustega võimalusi ja võimalikke mõistlikke ja vajalikke programmi muudatusi.

Tahaksin teile kinnitada, et komisjon teeb kõik endast oleneva, et aidata Madeira inimestel ja ametisasutustel selle kohutava loodusõnnetusega hakkama saada.

Nuno Teixeira, *fraktsiooni PPE nimel*. – (*PT*) Võtan täna siin istungisaalis sõna tasandatud häälel, kuna kurvastan ühe isiku pärast, kes isiklikult elas läbi Madeirat eelmisel laupäeval tabanud tragöödia ja oli selle tunnistajaks. Muidugi ühinen ma selle valu ja leinaga, mis on tabanud meie teada nüüd juba 42 hukkunu perekondi, kellele ma avaldan kaastunnet nende kaotuse puhul.

Selle katastroofi tegelikku ulatust tuleb alles uurida, arvestades seda, et otsingu- ja päästemeeskonnad, kes on alates laupäevast herkulesliku jõuga katkestusteta tööd teinud, mille eest ma annan neile au, hakkavad alles nüüd jõudma kõige isoleeritumate elanikeni. Kardetakse, et ohvrite arv võib suureneda.

Sündmuskohal avaneb vaatepilt laiaulatuslikust hävingust, mis on tekitanud olulist materiaalset kahju juurdepääsuteedele, sest teed ja sillad on täielikult purunenud, ning olulistele teenustele, nagu vee- ja elektrivarustus. Seal on rohkem kui 600 ümberasustatud isikut, kes on kaotanud oma kodu ja vara. Selle katastroofi majanduslik ja sotsiaalne mõju takistab inimesi pöördumast tagasi tavapärase elu juurde. Ent nüüd tuleb mõelda tulevikule. Me peame saatma kannatanud isikutele ka sõnumi, et oleme solidaarsed ega kaota lootust ja usku. Tuleb anda abi ning Euroopa Liidul ja eelkõige Euroopa Parlamendil on siin oma roll, kuna nad on põhilised osalised solidaarsusfondi kasutamise protsessis. Kui meil palutakse sekkuda, siis peame seda tegema kiirelt, sest me ei saa lasta kannatanutel oodata, eriti siis, kui nad meid kõige rohkem vajavad.

Käesolevaga pöördun komisjoni ja selle presidendi härra Barroso poole ning eelkõige regionaalpoliitika voliniku Johannes Hahni poole. Avaldan heameelt tema kavatsuse üle külastada lähiajal Madeirat ning palun tal öelda edasi see sõnum, et me ei kaota lootust, pakume abi ja toetame ülesehitust, sest praegu on aeg taastada see, mille loodus on kahjuks meilt taas kord võtnud. Usun täielikult, et me teeme seda, sest nagu Madeira hümn on mulle õpetanud, on "Madeira inimesed tagasihoidlikud, kindlameelsed ja vaprad. Nad on inimesed, kes künnavad maad kõvade kaljude vahel; nad on kangelased, kes teevad tööd metsikutes mägedes. Madeira nimel peavad nad lugu oma ajaloost ning oma töö kaudu üritavad nad saavutada ja saavutavad õnne ja hiilguse."

Edite Estrela, fraktsiooni S&D nimel. – (PT) Euroopa Parlamendi Sotsialistide ja Demokraatide Progressiivse Liidu fraktsiooni nimel tahaksin avaldada kaastunnet ohvrite peredele ning näidata üles solidaarsust inimestega, keda on mõjutanud tragöödia, mis tabas Madeira autonoomset piirkonda Portugalis selle kuu kahekümnendal kuupäeval. Paduvihmad, tugevad tuuled ja tormine meri muutsid Funchali turismilinna keskust tundmatuseni ning külvasid hävingut ja surma. Suurt kahju on kannatanud ka avalik ja erainfrastruktuur, samuti looduskeskkond ja kultuuripärand. Esialgsete hinnangute kohaselt, austatud volinik, ulatub kahju üle ühe miljardi euro, seega vastab see solidaarsusfondi kriteeriumidele. Kahjuks on ka kümneid hukkunuid, keda peame leinama, väga palju haavatuid ja kadunuks jäänuid ning sadu kodutuid. Pilte hävingust ja kannatustest on näidatud kogu maailmas ning see pole jätnud kedagi ükskõikseks. Solidaarsusavaldusi on saabunud igast maailma otsast.

Euroopa Liit ja Euroopa Komisjon peavad samuti näitama oma tugevat solidaarsust selle äärepoolseima saarepiirkonnaga, võttes kiiresti kasutusele solidaarsusfondi, et vähendada suurt sotsiaalset ja majanduslikku mõju ning aidata kannatanud piirkonnas elu rööpasse seada.

Küsin lõpetuseks järgmist, austatud volinik: kuna meie Euroopa Parlament on solidaarsusfondi muudatused juba heaks kiitnud, siis miks need muudatused ei kehti? Miks neid ei kohaldata?

Marisa Matias, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (*PT*) Alustasime seda täiskogu istungit täna minutilise leinaseisakuga. Sellel leinaminutil oli kaks tähendust: esiteks solidaarsus Madeirat tabanud katastroofi ohvrite ja nende peredega ning teiseks lugupidamine kõikidele töötajatele, kes on väsimatult andnud abi nendele ohvritele.

Ent leinaminut peaks panema meid mõtlema ning viima meie mõtted asjadele, mis ei valmista meile siin vahetult muret. See, mida nägime Madeiral, on nähtus, mida võib aina sagedamini kohata. Kliimamuutus põhjustab selliste äärmuslike sündmuste sagenemise ning me peame leidma võimalusi, kuidas nendele reageerida. Me ei suuda loodusõnnetusi ära hoida, aga samal ajal ei tohi me lihtsalt lasta neil alati avaldada sellist traagilist mõju inimeste elule. Seepärast peame võitlema plaani- ja arengupoliitika nimel, mis on suunatud üldsuse heaolule. Ent tahaksin lõpetada, austatud juhataja, millegagi, mis on olulisem ja mis on meid kõiki siia toonud: Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament ja Euroopa institutsioonid peavad suutma hädaolukordadele kiiresti reageerida. Selleks on vaja finantsvahendeid ja nõutavat kiiret tegutsemist.

Nuno Melo (PPE). – (*PT*) Tragöödia Madeiral nõudis palju elusid, hävitas vara ja rikkus Portugali saare, mis oli uhke oma ilu üle ja mida on nii paljud inimesed kogu maailmast näha saanud. Oletan, et mitte keegi, isegi mitte Portugalis – tegelikult Portugalis kõige vähem –, oleks olnud valmis selliseks jubedaks vaatepildiks, mida nägime oma kodudes mitmetes uudistesaadetes, kui vesi oli inimesed minema uhtnud, majad olid sisse langenud, sillad kokku kukkunud ja kogu maastik oli loodusjõu tagajärjel muutunud.

Nagu võib näha siin tehtud avaldustest, ei ole see kõigele vaatamata lihtsalt tragöödia, mis toimus ühes Portugali piirkonnas. See on tragöödia, mis tabas vägivaldselt osa Euroopa Liidust, mis peaks ilma reservatsioonideta andma solidaarselt abi. Ta peaks piiranguteta aitama hukkunute perekondi ning inimesi, kes on ootamatult jäänud ilma kõigest, ning ta peaks aitama üles ehitada hoonestatud keskkondi, taastades Madeira saare, mille loodus on lõhki rebinud. Seda tehakse kindlasti, lugupeetud juhataja: Madeira hümni sõnumit siin juba mainiti, aga olen teinud järelduse ka Portugali hümnist, milles on sõnad "mere kangelased, üllad inimesed, vapper rahvas". Need on vaprad inimesed, kes on alati teadnud, nii nagu nad on näidanud ka muudel juhtudel oma ajaloos, kuidas tulla toime keerulistel aegadel ning saada üle sellisest ebaõnnest.

See leiab taas aset ning seekord kahtlemata kogu Euroopa Liidu solidaarsuse ja abiga.

Constanze Angela Krehl (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Selle arutelu põhjus ei ole kindlasti rõõmustav. Madeirat on tabanud uskumatu looduskatastroof ning me avaldame kaastunnet kannatanud perekondadele. Euroopa Liit peab selles olukorras abi andma. Nüüd on vaja kogu Euroopa Liidu solidaarsust ning võin vaid üle korrata, mida on juba öeldud. Kutsun komisjoni üles võtma solidaarsusfond kasutusele nii kiiresti kui võimalik, et saaks anda abi. Tahaksin paluda nõukogul tagada, et solidaarsusfondi reform, mille Euroopa Parlament kaks aastat tagasi heaks kiitis, lõpuks rakendatakse, kuna see teeb võimalikuks anda kannatanud piirkondadele kiiremini abi.

Me peame mõtlema ka tulevikule. Viimastel aastatel on Madeira saanud palju struktuurifondide vahendeid ning saab neid ka mõne järgmise aasta jooksul. Neid vahendeid tuleb kasutada selleks, et võtta ennetavaid meetmeid, et olla valmis vähendama looduskatastroofide kohutavaid tagajärgi ning seega ka kannatusi. Euroopa Liiduna peame me seda rakendama eri piirkondades ning seega ka Madeiral.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Katastroof Madeira saarel nõuab hädaabi meetmeid ning erakorralist finantsabi sellele autonoomsele piirkonnale. Selline abi peaks olema suunatud infrastruktuuri ja ühiskommunikatsioonide ülesehitamisele, mis on hävinud või kahjustunud, ning see tuleks teha kättesaadavaks ka tragöödia eri asjaolude tõttu kannatanud inimestele, olgu need siis kas majanduslikud, sotsiaalsed või perekonnaga seotud asjaolud.

Tragöödiad ei ole õiglased; peaaegu alati kaotavad kõige rohkem need, kellel on kõige vähem. Seepärast on oluline teha kindlaks ja maksta hüvitist võimalikult palju kõikidele nendele, kes on kaotanud pereliikmed, oma kodu ja elatise. See, mis juhtus Madeiral, näitas meile dramaatiliselt, kui oluline on tugevdada koostööd ja solidaarsust Euroopa Liidus ning katastroofide ennetamise valdkonnas. Sellega seoses on oluline luua sobiv finantsraamistik ennetamiseks, mis tugevdab ja kasutab mehhanisme, nagu ühtekuuluvuspoliitika, maaeluarengu poliitika ja regionaalpoliitika, muu hulgas selleks, et aidata liikmesriikidel rakendada meetmeid, et kaitsta inimesi, keskkonda ja majandust.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Austatud juhataja! Tahaksin väljendada kurbust, mida tunnevad kõik regionaalarengu komisjoni liikmed kohutava inimelude kaotuse tõttu Madeiral, ning meie kavatsust teha kõik endast oleneva, et aidata Madeirat sel raskel tunnil. Muidugi annavad riiklikud ja piirkondlikud asutused juba endast parima, et leevendada raskusi, mida kogevad inimesed ja eelkõige isikud, kes on jäänud koduta, ning me ootame kiiresti nende taotlust Euroopa abi järele Euroopa solidaarsusfondi kaudu. Olen kindel, et kõik asjaosalised käsitavad seda väga asjakohaselt.

Me palume Euroopa Komisjonil kasutada kõiki oma vahendeid ning vaadata koos Portugali ametiasutustega läbi, kuidas saab käimasolevaid Euroopa programme kohandada, et piirkonda aidata. Lubage mul toonitada, et olemasoleva solidaarsusfondi suhtes kehtivad jätkuvalt meile hästi teada piirangud. Juba aprillis 2005 võttis komisjon vastu ettepaneku määruse läbivaatamiseks, mille Euroopa Parlament võttis seejärel vastu esimesel lugemisel mais 2006. Vaatamata vaieldamatule vajadusele paindlikuma solidaarsusfondi järele, vaatamata selle tegevuse ulatuse laiendamise vajadusele, et hõlmata ootamatud inimese põhjustatud katastroofid ja kuriteod ning ka looduskatastroofid, ei ole nõukogu suutnud alates 2006. aasta maist jõuda ühisele seisukohale fondi läbivaatamise suhtes.

Madeira traagiliste sündmuste valguses näeme selgemini kui kunagi varem, et me vajame solidaarsusfondi, mis suudaks tõhusalt lahendada probleemid ning võimaldaks liidul anda kiiret ja tõhusat abi, kui liikmesriigid

kannatavad katastroofi käes. Seepärast kutsuksin üles eesistujariiki Hispaaniat taasalustama solidaarsusfondi muutmise protsessi, tõestades niiviisi, et Euroopa ehitamise projekti keskmes on endiselt Euroopa tõeline valmidus olla solidaarne.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Katastroofid on muidugi ka globaalse soojenemise tagajärg. Me peame pingutama, et tegeleda nende muutustega, millega me aina sagedamini kokku puutume. Seetõttu tekib küsimus, kas ei tuleks anda abi Globaliseerumisega Kohanemise Fondist, eelkõige Madeira töölistele, kuna paljud töökohad on loomulikult hävitatud, ning kas me ei võiks anda abi väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ülesehitustööl. Me võiksime anda märkimisväärses summas abi eelkõige oskustöölistele ja teenindussektorile.

Seepärast palun komisjonil kaaluda, kas Globaliseerumisega Kohanemise Fondist saadud vahendeid ei saaks kohe kättesaadavaks teha.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (*EL*) Austatud juhataja! Ka mina väljendan sügavat kahetsust piibelliku katastroofi pärast, mis tabas Madeirat, ning oma jagamatut toetust Portugali valitsusele. Loodan, et traagilised tagajärjed seoses kaotatud inimelude ja kadunud inimestega ei muutu halvemaks.

Planeet saadab meile appikutse. Kliimamuutus koos ülimalt ulatusliku maa kasutamise ja tööstuse arenguga näitab, kui haavatav keskkond on. Varasemad katastroofilised üleujutused Saksamaal ning Ida- ja Kesk-Euroopa riikides ning tulekahjud Kreekas on endiselt jätnud lahtise haava. Kindlasti ei tunne katastroofid riigipiire.

Seepärast kutsun Euroopa Komisjoni üles vastama positiivselt Euroopa Parlamendi üleskutsetele tegutseda ühenduse tasandil jõulisemalt seoses looduslike ja inimese põhjustatud katastroofide ärahoidmise ja nende mõjuga.

Samuti kutsun üles viivitamata toetama Madeira ohvreid. Väga oluline on, et meil oleks tõhus ühenduse poliitika ja eriline hädaolukordade rahastamine ning mitmed meetmed, et kõrvaldada viivitamata kahju ilma bürokraatlike protsessideta.

Avaldan kaastunnet ohvrite lähedastele.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Perekonnad, keda mõjutas tragöödia, mille all Madeira kannatab, väärivad meie sügavat kaastunnet ning kogu meie solidaarsust, kui me avaldame lugupidamist arvukatele hukkunud ja vigastatud isikutele ning sadadele kodudest lahkuma pidanud isikutele. Solidaarsuse ja lootuse sõnum Madeira autonoomse piirkonna elanikele pärast seda kohutavat õnnetust nõuab kiireid meetmeid ning lihtsustatud ja erakorralist menetlust, et aidata neid, kelle elu ja vara on hävitatud.

Tuleb võtta kasutusele solidaarsusfond, aga tuleb kasutada ka kõiki muid vahendeid, mis on võimalikud hädaabimeetmete kaudu, mis peavad kiiresti jõudma sellest õnnetusest mõjutatud peredeni, nii et Madeira autonoomne piirkond saaks kiiresti ehitada üles kogu kannatanud ala. Praegu on kõige tähtsam seda kiirelt rakendada.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Traagilised üleujutused, mis tabasid Madeira autonoomset piirkonda, tuletavad meile meelde, et looduskatastroofid, mille on põhjustanud kliimamuutus, puudulik kavandamine ja infrastruktuur ning teabe ja valmisoleku puudumine, võivad kujuneda inimtragöödiaks, nagu nüüd juhtus.

Tahaksin tuletada Euroopa Parlamendile meelde ka seda, et mõni päev tagasi tabasid ulatuslikud üleujutused ka muid Euroopa alasid, nagu Bulgaariat ja Évrose piirkonda Kreekas, ning hävitasid sealset vara.

Tahaksin tuletada Euroopa Parlamendile meelde ka seda, et direktiiviga 2007/60/EÜ nõutakse liikmesriikidelt, et nad viiksid 2011. aastaks läbi oma territooriumil iga vesikonna ja vastavate rannikualade üleujutusriski esialgse hinnangu.

Meil on kohustus avaldada survet riikide valitsustele, et tagada kõnealuse direktiivi ülevõtmine liikmesriikide poolt. Ent Euroopa Liidul on ka kohustus – ning ma ei usu, et keegi oleks teistsugusel arvamusel – arendada välja veelgi ulatuslikumad meetmed looduskatastroofide ärahoidmise valdkonnas ning lõpliku analüüsi käigus inimelude kaitse valdkonnas.

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (*ES*) Austatud juhataja! Mõnikord on selle põhjuseks tulekahju, mõnikord põud ja mõnikord hävitavad üleujutused, nagu käesoleval juhul, aga liidu lõunaosa on muutunud kõige ilmselgemaks ning ka kõige kurvemaks näiteks kliimamuutuse kohutavatest tagajärgedest. Kui meil

oleks Euroopa vaatluskeskus, siis see näitaks selgelt, et nii see on, mistõttu on kliimamuutusega võitlemine niivõrd oluline.

Siiski on oluline ka see, et me annaksime nüüd kiiresti abi Madeirale selles tragöödias ning komisjonil palutakse tegutseda viivitamata ja äärmiselt kiiresti.

Just sellistel juhtudel peab liit näitama, et ta on tõhus, toetav ning lähedal oma kodanikele ja eriti nendele, kes teda kõige rohkem vajavad.

Mina koos Hispaania parlamendiliikmetega Euroopa Parlamendi Sotsialistide ja Demokraatide Vabaliidu fraktsioonist toetan seda resolutsiooni aidata meie head naabrit Portugali ja Madeirat. Kutsume üles komisjoni toetama Portugali valitsust viivitamata, piiranguteta ja vahenditega koonerdamata, et leevendada võimalikult palju selle tragöödia katastroofilisi tagajärgi.

Seán Kelly (PPE). – Lugupeetud juhataja! Juba lapsest saadik oli Madeira kook minu lemmikkook ning kui avastasin, et on olemas armas saar nimega Madeira, tärkas minus siiani kestev huvi nimetatud saare vastu. Seega kui kuulsin hävingust eelmisel laupäeval, olin südames nende inimestega, eriti oma sõbra Nuno Teixeira ja teiste Portugali kolleegidega, sest minu enda piirkond kannatas üleujutuse tõttu vahetult enne jõule.

Mul oli väga hea meel kuulda nii voliniku sõnu kui ka tooni, kui ta pakkus abikätt Madeira elanikele sel nende jaoks raskel ajal, mida alates nüüdsest kutsume ilmselt mustaks laupäevaks.

Ent laiemalt kaalutledes arvan, et me peame arutama kriteeriume, et käivitada solidaarsusfond. 6,6% SKP-st ja 985 miljonit eurot on liiga kõrge tase, kuna paljud sellised tragöödiad on väga kohalikud, ehkki need võivad olla väga hävitavad.

Me peame seda silmas pidama. Lähemal ajal teeme siiski Madeira heaks, mida suudame, ning avaldan heameelt voliniku avalduse üle sel teemal.

Jaroslav Paška (EFD). – (*SK*) Vaba ja Demokraatliku Euroopa fraktsiooni nimel tahaksin väljendada solidaarsust Madeira elanikega ning avaldada kindlat veendumust, et Euroopa abi nendele kannatanutele saabub käesoleval juhul kiiremini kui Haiti puhul. Tahaksin uskuda, et nii Euroopa Komisjon kui ka Portugali valitsus reageerivad Madeira loodusõnnetusele tõhusamalt kui varasematel juhtudel.

Tahaksin toetada ka oma kolleege, kes nõuavad ELi abi andmise mehhanismi parandusi loodusõnnetuste korral, et abi saaks anda tõhusamalt ja kiiremini.

Luís Paulo Alves (S&D). – (*PT*) Tahaksin samuti avaldada toetust Madeira saarel laupäeval aset leidnud traagiliste sündmuste ohvrite peredele ja lähedastele.

Mina kui Assooride elanik, portugallane ja eurooplane pean pöörduma Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu poole, et nad näitaksid üles kindlat solidaarsust Madeira autonoomse piirkonna ja tema elanikega.

Just piirkondades peab ELi kohalolek olema tuntav ning just sellisel ajal on solidaarsus vajalikum kui kunagi varem, ning kõige olulisem on see, et seda oleks tunda.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Austatud juhataja! Tahaksin kõigepealt avaldada südamlikku kaastunnet ohvritele ja kannatanud perekondadele. Austrias on meil lihtne ütlus: kui abi saabub kiiresti, siis on sellest topeltkasu. Seda ei peaks üldse arutama. Me peame kiiresti leidma vahendid, millest teha ressursid kättesaadavaks, ning andma kannatanutele viivitamata abi. Ka analüüsid on vajalikud.

Mägipiirkonna elanikuna mõistan väga hästi, mis seal juhtus. Seal oli tehtud samasuguseid vigu nagu meie riigis. Me tegime kaevetöid ja hüdraulilisi projekte loodust arvesse võtmata ning väikestest ojadest ja kanalitest said suured jõed. Ma jälgisin neid sündmusi, mis olid ka Austrias kaks või kolm aastat tagasi päevakorras, kohkunult, teisisõnu südamliku kaastunde ja mõistmisega. Kohe pärast koristustöid, pärast kahju piiramist peame tegema koostööd, et need vead parandada. Me pakume selleks oma abi. Me saime rahvusvahelist abi, kui kannatasime suure lumetormist põhjustatud katastroofi tõttu Galtüris. Vajasime rahvusvahelist abi, et evakueerida terve küla ning päästa inimesed ja nad lennukitega ära viia. Praegu on õige aeg saata positiivne sõnum ning näidata üles rahvusvahelist Euroopa solidaarsust ning ka mina olen valmis tegema, mida saan, et siin aidata.

Elisa Ferreira (S&D). – (*PT*) Tahan samuti väljendada oma solidaarsust Madeira inimeste valu suhtes ning paluda tungivalt Euroopa institutsioone ja eelkõige komisjoni andma kõik kättesaadavad vahendid ning tegema kõik, mis nende võimuses, et anda abi. Tahaksin rõhutada ka seda, et kui juhtuvad sellised õnnetused,

siis on palju keerulisem lahendada nende tagajärgi, kui need toimuvad vaestes riikides ja vaestes piirkondades. Madeira puhul peame siiski võtma arvesse ka asjaolu, et Madeira majanduslik baas on kannatanud, kuna ta sõltub turismist, seega on ta saanud topeltlöögi. Tema looduslik ilu, juurdepääsuteed ja elukvaliteet on täielikult hävitatud. Seepärast on olukord tõesti teistsugune, kui meil on niivõrd tõsiseid probleeme vaestes riikides ja vaestes piirkondades, eriti mägi- ja turismialadel, nagu Madeira.

Seepärast on äärmiselt vajalik, et ei peaks rohkem ootama solidaarsusfondi kohandusi, mida on taotletud ja välja pakutud ning mis on siin taas päevakorda tõstetud. Need tuleb kiiresti kasutusele võtta, sest kliimamuutust arvestades juhtuvad need sündmused kahjuks aina uuesti, eriti Euroopa vaeseimates piirkondades, kuna need on piirkonnad, mis kannatavad vihmavalinguid ja suvel suurt põuda.

Günther Oettinger, *komisjoni liige.* (*DE*) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Tahaksin tänada teid võimaluse eest kõneleda teiega siin Euroopa Parlamendis Madeira üleujutuste teemal.

Te olete teinud muljetavaldava taotluse komisjonile aidata Madeirat tema praeguses olukorras ning näidata üles Euroopa solidaarsust. Komisjon on valmis seda tegema. Kuidas ta seda täpselt teha saab, tuleb lähipäevil ja -nädalail kindlaks teha tihedas koostöös Portugali ametiasutustega. Me peame järgima ja järgime fondi eeskirju. Kui need pakuvad mingit tegutsemisruumi, siis komisjon kasutab seda Madeira heaks. Esiteks tuleb kahju hinnata ning seejärel koostada ja esitada abitaotlus. Selles järjekorras tuleb asju ajada. Selles vallas annavad abi ja toetust regionaalpoliitika peadirektoraat ja minu kolleeg volinik Hahn.

Proua Estrela kutsus üles põhidirektiivi ja fondi eeskirju edasi arendama. Rohkem kui neli aastat tagasi esitas komisjon selle kohta ettepaneku, mida Euroopa Parlament toetas. See on endiselt nõukogus. Ent tahaksin piiranguna öelda, et meie poolt tol ajal tehtud ettepanekud ei pakuks paremaid võimalusi abiks sel konkreetsel juhul. See on õige, et ennetamine peab jääma meie poliitikas tähtsale kohale. Ühtekuuluvuspoliitika on seega täpselt õige vahend, mida kasutada.

Tahaksin teile veel kord kinnitada, et komisjon teeb endast oleneva, et aidata Madeira inimestel ja ametisasutustel selle kohutava sündmusega toime tulla.

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

asepresident

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub märtsi esimese osaistungjärgu ajal.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Tahan väljendada oma suurt kurbust ja avaldada sügavaimat kaastunnet Madeirat tabanud looduskatastroofi ohvrite peredele.

Tahan väljendada oma solidaarsust kõikide Madeira inimestega, sealsete institutsioonide ja piirkondliku valitsustega. Kutsun üles Euroopa Liidu institutsioonide solidaarsusele seoses solidaarsusfondi kiire ja paindliku rakendamisega, võimaldades eelkõige suurimal võimalikul määral rahastamist, pidades silmas Madeira erilist staatust saarena ja ELi äärepoolseima piirkonnana.

Kutsun Euroopa Komisjoni üles kasutama struktuurifonde – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi – kiire ja lihtsustatud menetluse alusel.

Samuti loodan Euroopa Komisjoni heasoovlikkusele, et rääkida läbi struktuurifondide vahendite ümberjaotamise üle pädevate asutustega ühenduse raamistiku alusel, pidades silmas seda katastroofi.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Tahaksin väljendada oma sügavat kaastunnet ja solidaarsust Madeira elanikega, sealsete institutsioonide ja piirkondliku valitsusega seoses vääramatu jõu tekitatud tragöödiaga, mis leidis aset 20. veebruaril Madeira autonoomses piirkonnas ning tõi kaasa mitmed inimohvrid, kadumised, ümberasustatud isikud, vigastused ja ulatusliku materiaalse kahju. See olukord nõuab kiireid ja tõhusaid solidaarsusmeetmeid ELilt. Seega nõuab see suurimat võimalikku teovalmidust kõikide nende poolt, kes on seotud solidaarsusfondi vahendite jaotamisega, et selle saaks viivitamata kasutusele võtta. Samuti on väga oluline, et erinevaid Euroopa Liidu fonde saaks kasutada paindlikult, ettemaksete, lihtsustatud menetluste ja kõrgema kaasrahastamismäära abil, et vastata Madeira autonoomse piirkonna vajadustele. Soovitame solidaarsusfond vaadata läbi nii, nagu Euroopa Parlament on juba taotlenud. See fond peab toimima hädaabi

fondina, mille puhul juurutamisaegu lühendatakse oluliselt ja kättesaadavaks tehtavaid summasid suurendatakse.

Krzysztof Lisek (PPE), kirjalikult. – (PL) Tahaksin avaldada kaastunnet nende isikute peredele, kes hukkusid Madeiral tugeva vihmasaju poolt põhjustatud üleujutustes ja maalihetes. Loodust ei saa petta ning kuna me ei suuda hoida ära looduskatastroofe, siis peaksime tegema kõik selleks, et hoida ära nende hävitavat mõju ning abistada nende ohvreid. Looduskatastroofide ja muude kriisiolukordade puhul peaks Euroopa Liit olema valmis reageerima kiirelt ja tõhusalt, kasutades asjakohaseid vahendeid. Seoses sellega, nagu ma juba rõhutasin muudatusettepanekutes, mis on esitatud seoses Arnaud Danjeani raporti projektiga Euroopa julgeolekustrateegia ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta, on vaja tagada kriisiolukordadele reageerimise vahendite tõhus toimimine juhtimiskeskuste hea korralduse kaudu, mis on asjakohane esimese ja teise samba raames võetud meetmete vajaduste puhul. Nende keskuste hea kavandamine ja tõhus juhtimine võimaldab võtta edukaid meetmeid Euroopa Liidu liikmesriikide ja muude abi vajavate riikide territooriumil.

Eelkõige on ELis vaja paremat pääste-, politsei-, sõjaväe- ja tuletõrjejõudude kooskõlastamist. Tuleks võtta arvesse erikoolituse saanud üksuste kasutamist, nagu Poola riikliku tuletõrjeteenistuse otsingu- ja päästerühm, millel on ÜRO sertifikaat.

22. Euroopa Ühenduse energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektid (arutelu)

Juhataja. – Järgmine arutelu punkt on Adina-Ioana Văleani raport tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, mis käsitleb komisjoni teavitamist Euroopa Ühenduse energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektidest ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 736/96 (KOM(2009)0361 – C7 0125/2009 – 2009/0106(CNS)) (A7-0016/2010).

Adina-Ioana Vălean, raportöör. – Austatud juhataja! Ma hindan kõrgelt teie kohalviibimist tänaõhtusel istungil. Tänan kõiki variraportööre meie vahel toimunud viljaka mõttevahetuse eest ning käesoleva raporti valmimiseks ühiselt tehtud töö eest. Lissaboni lepingu jõustumine annab Euroopa Liidule energiapoliitikas suurema pädevuse. Ma usun, et kui liikmesriigid selles valdkonnas koostööd teevad, suudab Euroopa oma kodanikele pakkuda ohutumat, odavamat ja tõhusamat energiat. Üheskoos suudame vähendada võimalikult palju selliste prognoosimatute sündmuste nagu eelmisel aastal Euroopat tabanud gaasikatkestuse mõju.

Muidugi ei saa Euroopa mõjutada gaasi liikumist väljaspool oma piire ega lahendada sellega seotud vaidlusi. Ent saame tagada, et meie infrastruktuur suudab tarnepuudujääkide ja riketega toime tulla, ning muuta turgu läbipaistvamaks ja tõhusamaks. Euroopa tegevuskavas on see üks esimesi prioriteete. Eelmisel aastal võtsime vastu kolmanda energiapakme, mille eesmärk on suurendada energiaturu konkurentsivõimet ja tõhusust. Euroopa Parlament arutab praegu gaasitarnete turvalisust käsitleva määruse üle ning homne hääletus, mis käsitleb komisjoni teavitamist Euroopa ühenduse energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektidest, aitab turgu läbipaistvamaks ning prognoositavamaks muuta.

Seda arvesse võttes oleks minu arvates kahju, kui me laseksime selle uue vahendiga seotud võimalused raisku minna ega kohaldaks Lissaboni lepingu uues artiklis 194 sätestatud korrektset õiguslikku alust. See on väga oluline institutsionaalne, poliitiline ja juriidiline küsimus. See määrus ei ole üksnes teabe kogumise vahend, selle abil võib saada ka ülevaate, milliseid investeeringuid energeetika infrastruktuuri tehakse, millest saaks lähtuda poliitika kujundamisel. Seega, juhul kui nõukogu võtab selle määruse vastu valest õiguslikust alusest lähtudes, leian ma, et Euroopa Parlament peaks selle küsimuse Euroopa Kohtusse viima ning ma kinnitan, et seda me teemegi.

Kui nüüd põhiteema juurde tulla, ütlen ma volinik Oettingerile uuesti sama, mida ma varem Manuel Barrosole olen öelnud. Euroopa seisab ristteel ning meie prioriteet peaks praegu rohkem kui kunagi varem olema meie ettevõtete toetamine ning konkurentsile sõbraliku keskkonna loomine. Seega vajame tugevat poliitikat ning eeskätt tugevamat ja usaldusväärset energiapoliitikat. Lõppeesmärk on tagada, et nii meie kodanikud kui ka ettevõtted pääseksid ligi turvalisele ja odavale energiale. Seda arvesse võttes tuleks loota, et andmete kogumine ei muutu eesmärgiks iseeneses. Meil tuleb tagada, et see määrus ei loo ettevõtete jaoks järjekordset bürokraatlikku takistust ning et tundliku äriteabe konfidentsiaalsust suurendatakse.

Teise teema juurde tulles saan ma üksnes kahetsust väljendada PPE ning S&D fraktsioonide esitatud muudatusettepaneku üle, mille kohaselt peavad ELi äriühingud andma teavet kolmandates riikides läbiviidavate projektide kohta. Ma annan kõigile ülesande leida lepingutest õiguslik alus, mis võimaldaks energiapoliitikas kohaldada eksterritoriaalsuse põhimõtet. Lisaks usun ma, et me peaksime enne piiride taha vaatamist esmalt

tõestama, et me teame, millised kavad Euroopa tasandil olemas on. Märkasin ka, et Euroopa Parlamendil on kiusatus selle määrusega kõike reguleerida. Minu arvates on see viga. Et see vahend oleks tõhus, tuleb meil keskenduda tegelikule ja sidusale teabele ning pidada meeles, et vältida tuleb liigse bürokraatia ja konfidentsiaalsusega seotud probleemide tekitamist meie ettevõtete ja komisjoni jaoks. Ma olen püüdnud sellist tasakaalu saavutada, andes komisjonile ühelt poolt võimaluse omada ülevaadet tulevikus toimuda võivate arengute kohta ning tagades ühtlasi teiselt poolt, et pakutav pilt on võimalikult täpne.

Samuti vajame me teatud kindlust tulevikus toimuvate investeeringute kohta, et tagada poliitika asjakohane ja kindel suunamine. Austatud volinik! Ühtlasi on vaja, et mu kahtlusi hajutataks. Ma tahan vältida olukorda, kus komisjon hakkab andmete kogumise järel investeerimiskavasid peale sundima ning jõutakse selleni, et ettevõtetele öeldakse, kuhu nad investeerida tohivad ja kuhu mitte. Samas peaks komisjon pakkuma ettevõtetele lahendusi ja soodustusi lühiajaliste mittekasumlike investeeringute tegemiseks, mida võib olla vaja varustuskindluse tagamiseks. Vastasel juhul jäävad õiguslikud lüngad püsima.

Siinkohal ma lõpetan. Tänan teid siia tulemast ning ootan huviga teie selgitusi.

Günther Oettinger, komisjoni liige. – (DE) Austatud juhataja, raportöör, head Euroopa Parlamendi liikmed! Eelmise aasta alguses toimunud gaasikriis näitas meile, kui oluline on Euroopa jaoks sellise energeetika infrastruktuuri olemasolu, mis üksnes ei edenda siseturu toimimist, vaid tagab kriisi korral ka solidaarsuse liikmesriikide ning kriisist mõjutatud piirkondade vahel. Seega on komisjoni jaoks oluline saada ülevaadet kavandatud või töös olevate uute investeerimisprojektide ning selle kohta, millised vanad rajatised jäädavalt kasutusest kõrvaldatakse. Seega on meie ettepanek arendada ning ümber kujundada teabemehhanismi, mis pärineb ühe teise kriisi, täpsemalt esimese naftakriisi ajast.

Ettepaneku eesmärk on laiendada selle määruse kohaldamisala muuhulgas taastuvenergiaallikatele ning süsinikdioksiidi kogumisele ja ladustamisele. Meil on hea meel Euroopa Parlamendi ettepanekute üle täiendada kohaldamisala selliste valdkondadega nagu kaugküttevõrgud ning gaasi-, süsi- ja naftatootmisseadmed. Samuti tahame arvesse võtta olemasolevat aruandluskohustust, eeldusel, et komisjoni läbiviidavate analüüside kohta saadav teave on kasutuskõlblik.

(Helikatkestus)

(Istung katkestati ajutiselt tehniliste probleemide tõttu.)

Juhataja. – Proovime uuesti ja vaatame, kas see saksa keelega toimib.

Günther Oettinger, komisjoni liige. – (DE) Austatud juhataja, head Euroopa Parlamendi liikmed! Ma rääkisin sellest, et komisjon soovib selle määruse raamistikus liikmesriikidelt saadud teavet hinnata. Meie analüüsid käsitlevad esmalt infrastruktuuri prognoositavat arengut seoses nõudluse eeldatava muutumisega. Me kaalume, kas infrastruktuuri eeldatav võimsus sobib tuleviku nõudlusega seotud prognoosidega või on oodata puudujääke.

Siinkohal tundub oluline luua nende valdkondadega seoses institutsioonidevaheliste läbirääkimiste võimalus, mis praeguses määruses puudub. Seega teeb komisjon esiteks ettepaneku avaldada iga kahe aasta tagant raport energeetika infrastruktuuris toimunud struktuuriliste arengute kohta. Selle eesmärk on suurendada läbipaistvust kõigi turuosaliste jaoks. Teiseks soovime me Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega ka poliitilist arutelu, et selle põhjal järeldusi teha. Ma tahaksin seda viimast punkti rõhutada, kuna üks asi on selge: määrus ise on teabe kogumise vahend, mis peab meile näitama, kas tegutsemiseks on vajadus. Seda, milliseid samme me selles osas astume, tuleb käsitleda konkreetsete energiapoliitiliste algatuste raamistikus.

Austatud raportöör! Sellega jõudsin ma teile ja kogu Euroopa Parlamendile huvi pakkuva küsimuse juurde, milleks on Lissaboni lepingu uus artikkel 194 ja selle kohaldamine. Meile kõigile – Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile – tähendab see artikkel niihästi võimalust kui ka kohustust ELi energiapoliitika väljakujundamisel tihedat koostööd teha. Teisisõnu tähendab see tihedat koostööd muuhulgas Euroopa Parlamendiga. Uue energeetikavolinikuna tahan seega Euroopa Parlamenti tulevikus laialdaselt ning varakult kaasata kõigi poliitiliste meetmete väljatöötamisse, nii suurel määral kui võimalik. Ent tänase arutelu teemaks olev õigusakt käsitleb üksnes energiasektorit puudutava teabe kogumist ja hindamist, tuginedes seetõttu komisjoni tõlgenduse kohaselt ELi toimimise lepingu artiklile 337 ja Euratomi lepingu artiklile 187. Määruse sisu on vastavuses mõlema nimetatud esmase õigusakti artikliga ning kohtupraktika kohaselt peab institutsioonide õigusaktidele valitud õiguslik alus olema seotud mõõdetavate kriteeriumidega, mis käsitlevad õigusakti sisu.

Üksnes teavet kogudes ja seda hinnates energiapoliitikat kujundada ei saa, mistõttu on minu arvates siinkohal vajalik langetada otsus. Loodan selles asjas teie vastutulelikkusele.

Marian-Jean Marinescu, *fraktsiooni PPE nimel.* – (RO) Austatud volinik! Te püüdsite selgitada, miks me ei tegutse kaasotsustamismenetluse raames. Ka mina jagan kolleeg Văleani, käesoleva raporti raportööri seisukohta, et määruse arutamine kaasotsustamismenetluse raames oleks olnud hea mõte.

Uus määrus on Euroopa Liidu energiaturu jaoks ülimalt tähtis õigusakt. See analüüs peaks täiendama riiklikke ja piirkondlikke strateegiaid ning aitama suurendada energiajulgeolekut, määratledes infrastruktuuri ja investeeringuid puudutavad võimalikud õiguslikud lüngad ja riskid, eesmärgiga tagada energiasektoris tasakaal pakkumise ja nõudluse vahel.

Ma arvan, et komisjoni ettepanekus on mitu ebaselget punkti, ent esitatud muudatusettepanekud lahendavad minu arvates need probleemid, näiteks liikmesriikide saadetud energeetikaalase teabe avaldamise küsimuse. Need andmed tuleb esitada riiklikul ja piirkondlikul tasandil koondandmetena. See aitab vältida tundlike äriandmete avalikuks tegemist.

Teine probleem on seotud vajadusega täpsustada, mida tähendab konkreetne asutus ehk asutus, millele on usaldatud üleeuroopaliste mitmeaastaste energeetika infrastruktuuri võrguarendus- ja investeerimiskavade ettevalmistamine ning vastuvõtmine. Samuti on probleem seoses nimetatud andmete dubleeriva kogumisega ning otsustamisega, millal tuleb konkreetset projekti puudutavad aruanded esitada, näiteks võiks seda teha pärast seda, kui ametiasutus on võtnud vastu ehitusloa taotluse.

Veel üks eriti oluline aspekt puudutab kolmandates riikides selliste Euroopa investeerimisprojektide jälgimist, mis **mõjutavad ELi energiaturgu ja -julgeolekut.** Ma usun, et selle määruse alusel tuleb aru anda niihästi valitsuste kui ka riigiettevõtete sellistest investeeringutest kolmandatesse riikidesse, mis mõjutavad oluliselt energiaturgu.

Adam Gierek, *fraktsiooni S&D nimel.* – (*PL*) Austatud juhataja! Euroopa integratsioon, julgeolek ja energeetikaalane solidaarsus eeldavad investeeringute ühist juhtimist kõigis liikmesriikides, mis moodustaks osa laialt määratletud energeetika infrastruktuurist ning konkreetsemalt edastusinfrastruktuurist. Et seda valdkonda puudutavate investeeringute üle saaks langetada optimaalseid otsuseid, on vaja objektiivset teavet eraldiseisvate riiklike süsteemide infrastruktuuri seisundi kohta, samuti teavet, mis on hädavajalik selleks, et korraldada ELi keskset uuringut tulevase integreerimise kohta.

Oluline on see, et toodete ja teenuste ühisturul valitsev konkurents, mida mõjutavad peamiselt energiahinnad konkreetsetes liikmesriikides, ning ärisaladuste kaitsmise vajadus ei varjutaks ega häiriks integratsiooniprotsesse. Hoidkem saladuses üksnes seda, mida on vaja – sõjalise infrastruktuuri rajatisi.

See on oluline peamiselt seetõttu, et sellised investeeringud, näiteks põhja- või lõunapoolse gaasijuhtme ehitamist puudutavad otsused, ei oleks täielikult egoistlikud meetmed, mida võetakse üksnes mõne ELi liikmesriigi huvides. Loogem kompleksne ja pikaajaline energeetika infrastruktuuri kava, mis on mõeldud kogu Euroopa Liidu jaoks ja põhineks koostöö, usalduse ja solidaarsuse põhimõtetel. Kahjuks täidab praegune määrus seda eesmärki vaid teatud määral ning minu arvates peaks see hõlmama ka näiteks liikmesriikide prioriteete.

Lena Ek, fraktsiooni ALDE nimel.—(SV) Austatud juhataja! Mul on äärmiselt hea meel näha, et komisjon peab oma kohuseks parimate tavade edendamist ja Euroopa energiaturu energiatõhususe suurendamist. Energiatõhusus on oluline niihästi Euroopa töökohtade kui ka majanduskasvu seisukohast ning on hädavajalik, kui me soovime saavutada eesmärki hoida globaalse soojenemise määr alla 2 Celsiuse kraadi. Nende eesmärkide täitmise kaks põhieeldust on arukate energiavõrkude olemasolu ning vaba ja hästitoimiv energia siseturg. Loomulikult peab komisjonil mõlemal juhul olema hea ülevaade praegusest infrastruktuurist ning turust ja seda see ettepanek tähendabki.

Ent meil on ka vaja, et selle teabega tegelemiseks mõeldud bürokraatia toimiks tõhusalt. Me peame vältima dubleerimist ning edastatud info peab olema vajalik seatud eesmärkide saavutamiseks. Kui meie eesmärk on toimiv turg, siis on turumoonutuste vältimiseks ühtlasi erakordselt oluline, et Euroopa ettevõtetelt kogutud teavet kaitstaks. Mina toetan raportööri raportit ning kutsun Euroopa Parlamenti üles lükkama tagasi Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esitatud erakordselt bürokraatlikud ettepanekud.

Nagu varem mainiti, on ettepaneku eesmärgid erakordselt olulised – lausa niivõrd, et neile on Lissaboni lepingu artiklis 194 antud eraldi õiguslik alus, kus neid peaaegu sõna-sõnalt loetletakse. Seetõttu oleks muidugi vaja Euroopa Parlamendi osalust nimetatud lepingus sätestatud tavapärase õigusloomeprotsessi

kaudu. Muud variandid ei oleks meieväärilised ning see oleks erakordselt kahetsusväärne algus koostööle, mida Euroopa Parlament ja komisjon energia siseturu toimimapanekuks vajavad.

Yannick Jadot, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Austatud volinik! On hea, et te tahate selle õigusakti vastuvõtmise tagajärgi Euroopa Parlamendiga arutada, ent peamine, millest Euroopa Parlamendiga suheldes tuleb kinni pidada, on tavapärane õigusloomeprotsess. Me peame seda õigusakti kasulikuks, ent see võiks olla paremas töökorras, tõhusam ja läbipaistvam.

Konkreetsemalt muudaks seda tõhusamaks kõigi detsentraliseeritud energiaallikate arvessevõtmine. Asi ei ole kõigi päikesepaneelide ülelugemises, vaid selles, et liikmesriikide tasandil on infot, mille kogumine aitaks teada saada, milline on kõigi detsentraliseeritud energiaallikaid käsitlevate kavade koosmõju. Ma olen imestunud, kuuldes meie liberaalist kolleegi kasutamas demokraatiast ja läbipaistvusest rääkimisel sõna bürokraatia. See õigusakt peab olema läbipaistev, see vajab arutamist ning komisjon peab kõigi osapooltega, muuhulgas ametiühingutega ning ühendustega nõu pidama. Lõpetuseks: maksumaksjate panus säästvamale energiasüsteemile ülemineku toetamisel on oluline ning on tähtis, et me saaksime rahastamist puudutavat teavet, mis näitaks, kuidas maksumaksjad täpselt Euroopa säästvamale energiasüsteemile üleminekut rahastavad. Ma loodan, et esitatud muudatusettepanekud võetakse vastu Euroopa Parlamendi liikmete arvukate poolthäältega, suurema hulgaga, kui meid täna õhtul siin viibib.

Evžen Tošenovský, *fraktsiooni ECR nimel.* – *(CS)* Ettepanek anda regulaarselt teavet ELi energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektidest on küsitav. See kaasab ELi institutsioonid konkurentsisuhetesse ettevõtete vahel, mis kuuluvad enamasti eraomandisse. Minu arvates on sellel ettepanekul kaks kihistust. Üks neist puudutab sellise kohustusliku teavitamise sisu, eriti selle ulatust ja üksikasju. Teine kihistus puudutab konfidentsiaalsuse astet ning sellest tulenevalt komisjoni kohustust salastatust säilitada.

Ma olen kindlal veendumusel, et kohustuslikuks edastamiseks mõeldud teave peaks olema kirjeldavat laadi, andes energiavõrgustikest ja nende tulevasest arengust üldise ülevaate. Niimoodi oleks komisjonil piisav ülevaade üksikute riikide vahelistest ühendustest ning samal ajal ka olemasolevatest võrgustikest ja tulevikuväljavaadetest. Ühtlasi tekib sellega seoses loogiline küsimus, mida teeb komisjon pärast veendumist, et teatud piirkonnas on ebapiisav või vastupidi ülemäärane jõudlus. Kui üldist teavet on piisaval määral, vabaneksime ka probleemist, mis on seotud energiaettevõtete strateegiliste kavade salajasena hoidmist puudutavate piinlike aruteludega.

Jaroslav Paška, *fraktsiooni EFD nimel*. – (SK) Viimaste aastate sündmused on meile näidanud, et ELi energiajulgeolek on pigem soovunelm kui tegelikkus.

ELi liikmesriikide energiasüsteemid ei ühildu piisavalt ning pole ka omavahel piisavalt ühendatud. Seetõttu avastas mitu riiki end eelmise aasta alguses ilma soojuse ja gaasita, vaatamata kogu solidaarsusele ja heale tahtele ELis. Selle olukorra parandamine nõuab Euroopa Komisjonilt laiaulatuslikke algatusi ning seetõttu peavad nii liikmesriigid kui ka erasektor Euroopa Komisjoni tema töös sobivalt ja üksikasjalikult teavitama.

Seetõttu võime me pidada ettepanekut võtta vastu energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektidest teavitamist käsitlev nõukogu määrus loomulikuks ja vajalikuks sammuks, et laiendada ELi energiapoliitikat ning reageerida praegu ELi energiavarustuse valdkonnas toimuvatele arengutele. Raportisse lisatud ning seda kava punkti puudutavad muudatusettepanekud parandavad määruse sõnastust ning ma pean seega nende toetamist õigeks.

Amalia Sartori (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, head kolleegid! Kolleeg Văleani suurepärases raportis tuuakse ära mõned mõistlikud argumendid, millega ma nõustun.

Esiteks nõue tagada ettepaneku alusel nõutavate andmete ja teabe optimaalne turvalisus, eriti selles osas, mida ettevõtjad loevad tundlikeks andmeteks. Teiseks nõue luua võimalus koondandmete esitamiseks laiemal piirkondlikul tasandil, arvestades, et riikliku tasandi teave on mõnikord tähtsusetu. Kolmandaks, teavitamisel peab olema praktiline eesmärk ning see peab täiendama Euroopa gaasisüsteemi arengu analüüsi.

Seetõttu peaks komisjon olema kohustatud arutlema oma analüüside üle liikmesriikide ja sektorite ettevõtjatega. Komisjon andis meile sellise lubaduse.

Samuti tuleb meil edukalt vältida selle töö dubleerimist, mida ettevõtjad, riiklikud kontrollorganid ning liikmesriigid peavad tegema varustuskindluse ja eeskätt gaasi infrastruktuuri kaitsmiseks mõeldud riiklike kavade määratlemiseks, ning ühtlasi tagada, et ettevõtjaid ei karistataks, kui nad otsustavad oma investeerimiskavasid muuta.

Lõpetuseks juhin tähelepanu ettepaneku artikli 1 lõikele 2, mis käsitleb teavitamisega seotud ajalisi piiranguid. Tuleb võtta arvesse asjaolu, et paljud projektid piirduvad kavandamisetapiga. Seega peaks teavitamine parima võimaliku tulemuse saamiseks puudutama üksnes vajaliku heakskiidu ja loa saanud projekte või ka selliseid, mille kohta on tehtud lõplik investeerimisotsus.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Alustuseks tahan kiita raportööri hea töö eest. Lissaboni leping tugevdab Euroopa Liidu mõjuvõimu energiapoliitikas. ELi energiajulgeolek ning liikmesriikidevaheline solidaarsus energiakriisi olukorras on Euroopa Liidu energiapoliitika jaoks hädavajalik. Käesoleva määrusega luuakse ühenduse õiguslik raamistik komisjoni teavitamiseks nafta-, gaasi-, elektri- ja biokütuste energeetika infrastruktuuride investeerimisprojektidest ning süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist käsitlevatest energeetikasektori projektidest.

Komisjon saab tulevikus teha ettepanekuid olemasoleva võimsuse paremaks kasutamiseks ning lahenduste pakkumiseks energiakriiside korral. Määrus ei tohi liialt suurendada energiaettevõtete halduskoormust. Kuid ma usun, et seda määrust tuleks kohaldada ka kolmandate riikide energeetika infrastruktuuri projektidesse investeerivatele Euroopa ettevõtetele, mis on otseselt seotud ühe või enama liikmesriigi energiavõrgustikuga või mõjutavad seda suurel määral. Seetõttu loodan ma, et homsel hääletusel toetab Euroopa Parlamendi liikmete enamus muudatusettepanekut 74.

Roger Helmer (ECR). – Austatud juhataja! Mõned muudatusettepanekud, mida me täna õhtul arutame, peegeldavad meie maniakaalset kinnisideed seoses taastuvenergiaga. Me räägime jätkuvalt CO₂-heidete vähendamise olulisusest, ehkki globaalse soojenemise inimtekkelisuse teooria on meie silme ees kokku varisemas.

Ent kui me kavatseksime tõsiselt CO₂-heiteid vähendada, peaksime ju kindlasti eelistama tuumaelektrijaamu, mitte taastuvenergiat. Me otsustasime kehtestada soodustused, mis moonutavad turgu äärmiselt tugevalt taastuvenergia kasuks ja tuumaenergia vastu.

Euroopa vajab tuumaenergia pakutavat konkurentsivõimelist, usaldusväärset, üldkasutatavat, baaskoormusega tootmisvõimsust. Seejuures ei saa Euroopa tööstusettevõtete energiaga varustamisel usaldada tuuleparkide pakutavat naeruväärset ja kõikuva iseloomuga elektriniret.

Paljud ELi riigid, sealhulgas mu enda kodumaa, seisavad käesoleval aastakümnel vastamisi energiavarustuse katkemise võimalusega, mis on osaliselt tingitud suurte põletusseadmete direktiivist. Kui me tegutsema ei hakka ega raja tõsiselt võetavat tootmisvõimsust, mille all ma pean silmas tuuma- ja söeenergiat, siis leiame end kustunud tuledega toas.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Energia ning selle võrgustiku küsimusel on Euroopa majanduse tuleviku jaoks otsustav tähtsus. Energiajulgeoleku olulisust korratakse erinevates dokumentides, aruteludel ja kohtumistel. Ent selleks, et sõnadele ja avaldustele järgneksid konkreetsed lahendused ja mõõdetavad tulemused, peaksime me eelkõige tagama kavandatavatele investeeringutele asjakohase rahastamise. Maailma ühe suurima kütusekorporatsiooni Exxon Mobili koostatud aruande kohaselt tõuseb maailma energianõudlus umbes 1,2% aastas, nii et 2030. aastaks on see tõusnud umbes 35%.

Gaasi kui tulevikus tähtsuselt teise energiaallika nõudlus tõuseb 1,8% aastas. Praegu kasutab maailm seda veidi üle 3 miljardi kuupmeetri. 2030. aastal on vaja umbes 4,3 miljardit kuupmeetrit. Euroopa kasvava gaasivajaduse tagajärg on suurem sõltuvus selle energiaallika impordist, mis tõuseb 2005. aasta 45%-lt 2030. aastaks 70%-le. Nende arvude valguses vajab Euroopa Ühenduse rahaline toetus energiavõrgustikule strateegilist käsitlusviisi.

Praeguses majanduslikus ja rahanduslikus olukorras on paljudele projektidele eriti raske investoreid leida. Need projektid saavad jätkuda vaid juhul, kui Euroopa Liit neid asjakohaselt toetab. Eelistus tuleks anda projektidele, mis keskenduvad piiriülestele vajadustele ning aitavad välja arendada uusi tehnoloogiaid, millel on tulevikus Euroopa energiavajaduse jaoks määrav tähtsus. Sellised projektid aitavad kõrvaldada erinevused Euroopa Liidu süsteemide ühenduste vahel ning võimaldavad Euroopa Liidu enda energiaallikaid edaspidi optimaalselt kasutada.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! See küsimus on vähemalt kolmel põhjusel väga oluline. Esiteks tuleb meil mõelda energiajulgeolekust, sest saabub päev, mil fossiilkütused saavad otsa. Teiseks tuleb arvestada meie kliimamuutusega seotud eesmärke 2020. aastaks või nagu mõned inimesed on üles kutsunud, 3020. või isegi 4020. aastaks. Kolmanda ning väga olulise punktina peame vähendama sõltuvust fossiilkütustest, mis pärinevad mõnikord ebastabiilsetest ning diktaatorlikest režiimidest.

Niisiis töötab aeg meie vastu ning üks meie tungivat tähelepanu nõudvaid valdkondi on teadus- ja arendustegevus. Ning selles valdkonnas tehtavate sammude dubleerimine teeb mulle muret.

Hiljuti sain teada, et salmonellabakterit uurib 45 töörühma. Kui niimoodi võib juhtuda salmonellabakteriga, siis taastuvenergiat, näiteks tuule-, päikese-, loodete- ja laineenergiat võib uurida 450 töörühma.

Nii et ma tahaksin komisjonilt küsida, millised on nende kavad sellise teadustegevuse koordineerimiseks nii, et me kasutaksime vajamineva tehnoloogia saamiseks oma ressursse parimal võimalikul viisil.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Soovin tunnustada kolleeg Văleani selle raporti eest. Tahaksin rõhutada mõnd aspekti, mis seotud infrastruktuuri puudutavate investeeringutega. Energeetika infrastruktuuri pidev areng on ainuke võimalus pidevalt muutuva ühiskonnaga sammu pidada. Olemasolevate võrgustike arendamine ning investeerimine uut tüüpi, uuenduslike energiaallikatega kohandatud võrgustikesse on tähtis faktor, mis aitab lihtsustada nii elanike kui ka tööstusettevõtete juurdepääsu uutele energiaallikatele.

Praegu tehakse energiasektoris *de facto* piirkondlikku koostööd. Ent seda tuleb selgete eeskirjadega tugevdada. Liikmesriikide solidaarsus peab saama ideest reaalsuseks. Samuti on oluline suurendada investeeringuid kütusevarude kriisiaegseks seireks ja seonduvaks aruandluseks mõeldud IT-süsteemidesse.

Viimaks tahaksin rõhutada, et investeeringud energiasektori IKT-lahendustesse ning nende kasutuselevõtmine on energiatõhusa ja väikese CO₂-heitkogusega majanduse rajamisel võtmetähtsusega.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (*SK*) Lissaboni lepingut, mis tugevdas ELi volitusi energiapoliitikas, tuleks aktiivselt ära kasutada, et raskustega toime tulla ning energiaturgu tabada võivaid probleeme ennetada.

Energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektidest teavitamine aitab määratleda lõhesid antud sektori nõudluse ja pakkumise vahel ning seega ka välja töötada paremat, solidaarsusel põhinevat ühist energiapoliitikat, tuues liikmesriigid energiaturul üksteisele lähemale. Eelmainitud põhjustel nõustun seisukohaga, et kavandatavatest investeeringutest täpse ja adekvaatse teabe kogumine on vajalik, et EL saaks energiapoliitikas langetada informeeritud otsuseid, mis põhineksid ühtsel ülevaatel ning kõigis liikmesriikides valitseval olukorral.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (*PL*) Euroopa Liidu liikmesriikide ning ühenduse kui terviku jaoks on saanud prioriteediks stabiilse ning katkestusteta energiavarustuse tagamine. Selles lasub eriline vastutus Euroopa Komisjonil, kelle tegevus peaks olema suunatud ühenduse energiavarustuskindluse tagamisele, ehitades üles ning jälgides õigesti toimivat Euroopa energiaturgu.

Üks komisjoni mitmemõõtmelise energiapoliitika mehhanismidest peaks olema tõhusate investeerimisprojektide toetamine energeetikasektoris. Komisjon peaks korraldama regulaarseid analüüse ja uuringuid. Need analüüsid peaksid lähtuma üksikute liikmesriikide energeetika infrastruktuuri investeerimisprojekte puudutavast teabest ning pöörama tähelepanu lisaks praegu kasutatavatele rajatistele ka investeerimisprojektidele, mille eesmärk on energia saamiseks mõeldud toorainete ning nende transpordija töötlemisviiside mitmekesistamine. Kui sellised analüüsid on kõigist Euroopa Liidu liikmesriikidest komisjoni käsutusesse jõudnud, on võimalik valida Euroopa energiaturu jaoks kõige kasulikum strateegia.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja, austatud volinik! Üks energiasektori põhiprobleeme on mõistagi energia ladustamine. Ma usun, et seoses varustuskindluse küsimusega tuleb meil ladustamisele rohkem mõelda. Eriti taastuvenergiaallikate puhul on see tohutult keerukas ülesanne.

Teisest küljest peame looma ka arukad energiavõrgud. Mida rohkem taastuvenergiaallikaid meil on, seda paremad võimalused on meil oma keskkonda arukate energiavõrkude abil oluliselt energiatõhusamaks muuta ning lõppkokkuvõttes soodustada ka kodumajapidamiste intelligentsetele mõõtesüsteemidele üleminekut, et tarbimist ja kulusid vähendada. Mitte üksnes energiatootmise, vaid eeskätt -tarbimise tõhususe suurendamine mängib tulevikus väga tähtsat, lausa võtmerolli.

Günther Oettinger, *komisjoni liige.* – (*DE*) Austatud juhataja, austatud Euroopa Parlamendi liikmed! Tänan teid olukorra parandamiseks tehtud väärtuslike ettepanekute eest. Komisjon teeb samme tagamaks, et liikmesriigid võtavad määruse lõppversioonis mitmeid teie ettepanekutest arvesse.

Komisjon on teadlik, et kavandatavate projektidega seotud teave on konfidentsiaalne. Seetõttu nõustume Euroopa Parlamendi ettepanekutega avaldada ainult varem liikmesriikide tasandil kogutud andmeid. Lisaks sellele tuleks andmed esitada Euroopa koondandmete kujul nii, et nende põhjal ei saaks teha järeldusi üksikute

ettevõtete ja nende äriplaanide kohta. See on vajalik juhul, kui ühe liikmesriigi kindlas energiasektoris tegutseb ainult üks ettevõte.

Nagu ma juba märkisin, toetame ka määruse kohaldamisala laiendamist gaasi-, söe- ja naftatootmisseadmetele. Ma ei taha eitada asjaolu, et liikmesriigid suhtuvad sellesse ettepanekusse vähem soodsalt, ent ma luban, et nende tootmisseadmete kaasamise küsimus vaadatakse viie aasta jooksul üle.

Sõltumata sellest, et me tõlgendame määruse õiguslikku alust erinevalt, võin teile kinnitada, et komisjoni eesmärk on tagada infrastruktuuri üle laiaulatuslik arutelu. Sellise võimaluse pakub tulevikus välja töötatav uus infrastruktuuri ja solidaarsuse vahend, mille eesmärk on jätkata ühenduse rahalist abi üleeuroopalistele energiavõrgustikele. Samuti aitavad seda teha komisjoni eduaruanded Euroopa majanduse elavdamise kava elluviimise kohta energiaprojekte puudutavas osas.

Adina-Ioana Vălean, *raportöör.* – Austatud juhataja! Tänan volinikku ja oma kolleege nende huvipakkuva panuse eest sellesse arutelusse.

Ütleksin kokkuvõtteks, vähemalt enda seisukohast, paar sõna. Esiteks tahaksin veel kord rõhutada, et poliitika peaks kindlasti hoiduma turgu mõjutamast. Ärgem unustagem, et Euroopas kehtib turumajandus ning poliitika on mõeldud üksnes turu puuduste parandamiseks.

Teiseks olen endiselt kindlal seisukohal, et me ei peaks seda määrust kasutama selleks, et kontrollida, kas teisi määruseid õigesti kohaldatakse, või kõikehõlmava teabe saamiseks. See ei ole mõeldud statistika kogumiseks. Me peame kindlasti tagama, et kogutud teave puutub teatud määral asjasse, muidu kaotab määrus hiiglasliku andmehulga tõttu oma eesmärgi. Samuti ei ole selle määruse eesmärk taastuvenergiaallikaid või gaasi puudutava poliitika väljatöötamine.

Lõpetuseks tahaksin öelda kolleeg Lena Ekile, et ma loodan vaid, et selle määruse tulemusena kogutud koondandmed aitavad meil energiaküsimustes targemaks saada ning et see on meie üldistes huvides.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 25. veebruaril 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Paolo Bartolozzi (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Mul on hea meel, et Euroopa Komisjon esitas nõukogule muudetud määruse, mis käsitleb Euroopa Liidu energeetika infrastruktuuri investeerimisprojekte.

Raport pakub sellele tähendusrikast ja värsket täiendust ning seda kahel põhjusel. Esimene põhjus on vajadus pakkuda läbipaistvat teavet selle kohta, kui turvalised ja konfidentsiaalsed on need tundlikud andmed, mida komisjon energiapoliitika tõhusaks juhtimiseks perioodiliselt vajab. Raport on kooskõlas Lissaboni lepinguga, kus pööratakse erilist tähelepanu energiapoliitikale, tugevdades ning koordineerides seonduvaid meetmeid ning sektorile vajalikke investeeringuid.

Asjaolu, et maailma poliitilised juhid ei jäänud Kopenhaageni tippkohtumisega rahule, tähendab, et elluviidav poliitika nõuab strateegia muutmist. Euroopa Parlament pöörab sellele probleemile erilist tähelepanu, seades eesmärgiks asjaomaste energiatoodete ehitamise, transpordi ja ladustamisega seotud energiaalaste investeeringute kontrolli, et rahuldada tootmise ja levitamisega tegelevate tööstusettevõtete huve ning kaitsta seeläbi tarbijate tervist.

Teine põhjus on, et kuna EL kannatab energiatoodete puuduse all ning sisenõudlus, nagu ka import, suureneb iga päev, peab ELi energiapoliitika keskenduma mitmekesistamisele, varustuskindlusele ja energiatõhususele.

Elena Băsescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liidu energiapoliitika väljatöötamisel tuleb lähtuda solidaarsuspõhimõttest. Liikmesriigid saavad koostööd tehes tagada, et kodanikel ja ettevõtetel oleks juurdepääs turvalisemale, odavamale ja tõhusamale energiavarustusele. Sellise energeetika infrastruktuuri olemasolu, mis lihtsustab liikmesriikide koostööd energiakriiside ajal esile kerkivate probleemide leevendamiseks, on Euroopa Liidu jaoks erakordselt tähtis. Antud määrus pakub Euroopa Komisjonile energiasüsteemide kohta teavet, et viimane saaks vajaliku ülevaate. See kehtib ka nafta ning maagaasi infrastruktuuri ja taastuvenergiaallikate kohta. Selle teabe kogumise järel on võimalik Euroopa energiasüsteemi puudustele tähelepanu juhtida ning pakkuda siis meetmeid nende leevendamiseks. Euroopa tasandil võetud meetmed peavad riiklikke ja piirkondlikke strateegiaid täiendama. Ma usun, et meie jaoks on erakordselt oluline kaitsta kogutud tundlikku äriteavet. Samuti on oluline jälgida neid kolmandatesse riikidesse tehtavaid Euroopa investeeringuid, mis ELi energiaturgu märkimisväärselt mõjutavad.

Sergio Berlato (PPE), *kirjalikul*t. – (*IT*) Austatud juhataja, head kolleegid! Ettepanek võtta vastu määrus Euroopa Ühenduse energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektide kohta on tähtis vahend ELi energiapoliitika tõhusaks edendamiseks.

Ma toetan selle ettepaneku tegemise kaalutlusi, täpsemalt vajadust luua Euroopa Liidu energeetika infrastruktuuri tehtavate investeeringute arengule sidus ja kõikehõlmav raamistik, mis võimaldaks komisjonil energiasektoris kavandatud investeerimisprojektide arengut jälgida.

Järelevalve on kindlasti hädavajalik, et tagada projektide toetamiseks elluviidava poliitika läbipaistvus. Ent seda tingimusel, et väikeste ning keskmise suurusega ettevõtete kui ELi majandust suunava jõu halduskoormus muudetakse võimalikult väikseks.

Ma pean positiivseks, et jõuti kompromissini, mis tagab, et komisjon kogub ja töötleb turul osalevaid ettevõtteid puudutavaid andmeid vajaliku konfidentsiaalsusega. Energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektid on vaba ja seega konkurentsivõimelise energiaturu loomiseks hädavajalikud.

Seetõttu kutsun komisjoni üles analüüsima kogutud andmete põhjal perioodiliselt energeetikasektori struktuuri arengut, et määratleda kõik valdkonnad, kus turgu saaks tugevdada, ning kõik turu optimaalset toimimist takistavad faktorid.

András Gyürk (PPE), kirjalikult. – (HU) Ei möödu päevagi, mil ükski liikmesriik või suurettevõte ei teataks energeetika valdkonda puudutavatest suurtest investeerimiskavadest. Kavandamisfaasis on kümnete kaupa projekte gaasijuhtmete, avamere tuuleparkide ning elektrijaamade rajamiseks. Samal ajal jätab tulevikus tehtavate investeeringute koordineerimine paljus soovida. See oleks juba iseenesest enam kui piisav põhjus, et toetada arutelu teemaks olevat määrust, mis koondaks ühtse struktuuri alla liikmesriikide kohustused teatada energeetikasse tehtavatest investeeringutest. Vastuvõtmiseks esitatud määrus võimaldab piirkondlikke investeeringuid kooskõlastada ning aitab kaasa ühisele planeerimisele, tugevdades nii energiaturgu ja varustuskindlust.

Ma pean oluliseks, et investeeringutest teatamist käsitlevas ettepanekus sisalduvad nõuded ei seaks liikmesriikide ametiasutustele liigset halduskoormust. Meil tuleb tagada, et investeeringutest teatamise meetod vastaks varem vastuvõetud reeglitele. Sellega seoses tasub meenutada, et juba praegu kutsutakse ELi direktiivides üles koostama elektrienergia siseturu ja maagaasituru kohta kümneaastaseid investeerimiskavasid.

Euroopa Komisjoni esialgne ettepanek ei laienenud kaugküttevõrkudesse tehtavatele investeeringutele. Sellepärast tuleks toetada Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni muudatusettepanekut, mille kohaselt lisataks see valdkond nende hulka, mida kohustusliku teavitamise säte puudutab. Me ei tohi unustada, et uutes liikmesriikides on kaugküttevõrkudel elanike teenimisel oluline roll. Näiteks Ungaris varustatakse selle kütteviisiga umbes 2 miljonit inimest. Kaugküttevõrkudesse tehtavaid investeeringuid ei saa jätta energeetikaalaseid investeeringuid puudutava poliitika ühtlustamisel arvestamata.

Edit Herczog (S&D), kirjalikult. – (HU) Austatud juhataja, head kolleegid! Vaatamata suurele ebakindlusele seoses energeetikatööstuse infrastruktuuri investeerimisprojektide elluviimisega, millele lisanduvad energeetikasektori investeerimiskavasid puudutavad ning praeguse majandus- ja krediidikriisi põhjustatud tõsised raskused, peame selgelt mõistma, et lähiaastatel tehtavad jõulised investeeringud Euroopa Liidu energeetikatööstuse infrastruktuuri on võtmeteguriks Euroopa uue energiapoliitika elluviimisel, mille eesmärk on energiavarustuse tagamine, kliimamuutuste leevendamine ja konkurentsivõime kindlustamine. See on oluline vahend ühise energiapoliitika kujundamiseks.

Piisava teabeta meie energeetika infrastruktuuri kohta ei saa me Euroopa energiapoliitikat ELi tasandil tõhusalt toetada. Seetõttu pean ma ühenduse ühiseks eesmärgiks anda täpset ja regulaarset teavet ELi energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektide kohta, kergendada teabe kogumisega seotud koormust, parandada komisjonile esitatud teabele põhinevat kasulikku analüüsi ja samal ajal kergendada infrastruktuuri arendamisse investeerimisel järjest suuremat rolli täitvate erasektori ettevõtjate koormust.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), kirjalikult.

–(PL) Tänan raportööri siiralt sellise tasakaalustatud raporti koostamise eest. Tänu liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni ühendatud jõupingutustele, mida selles raportis käsitletakse, on ühendusele tagatud integreeritud ja paremini toimiva energiajulgeoleku süsteemi olemasolu ning samal ajal parandatakse energiatõhusust ja vähendatakse energiatarbimist. Komisjon ning liikmesriigid peaksid ühenduse energiapoliitika raames tuvastama vajalikud investeeringud ELi strateegiliste vajaduste täitmiseks seoses maagaasi ja elektri pakkumise ja nõudlusega. Määrusega luuakse ühine raamistik, mille alusel saadetakse Euroopa Komisjonile andmeid ja

teavet toornafta, maagaasi ja elektriga seotud energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektide ning linnade kütte- ja jahutussüsteemide heitkoguste vähendamise investeerimisprojektide kohta. Pole kahtlust, et energiasüsteemi stabiilsuse säilitamise üheks faktoriks on süsi, mida ei tohi asendada taastuvate energiaallikatega, kuna need ei vasta uute liikmesriikide pidevalt laienevate ja arenevate majandussektorite vajadusele. Rääkides söe kui energiaallika eelistest, tuleks rõhutada, et uute tehnoloogiate kasutamine aitab vähendada reostust ning järk-järgult kohaldada ka kehtivaid süsinikdioksiidiheidete piiranguid.

Rovana Plumb (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Investeeringutel energeetika infrastruktuuri on oluline roll uues energiapoliitikas, mille eesmärk on energiavarustuse tagamine, kliimamuutuste leevendamine ja konkurentsivõime kindlustamine. Uued poliitikanõuded, nagu kütuseliikide turuosa mõjutavad eesmärgid suunavad liikmesriikide poliitika kujundamist uue, ajakohastatud energeetika infrastruktuuri suunas.

Komisjoni ettepaneku eesmärk on parandada praegust energeetika investeerimisprojektidest teavitamise süsteemi. Eesmärk on koguda kavandatud investeerimisprojektide kohta sobivat teavet, mis võimaldaks komisjonil jälgida infrastruktuuri olukorda ning ennetada võimalikke probleeme. Arvestades, et kehtivates ELi õigusaktides on juba kehtestatud investeeringute ja infrastruktuuri suhtes teavitamis- ja aruandekohustused, tuleks aruande- ja konfidentsiaalsuse kohustuse dubleerimise vältimiseks tagada sellise teabe kasutamise parem kooskõlastamine ning parandada samal ajal ka kodanike juurdepääsu teabele. Kuigi ettepanek keskendub peamiselt haldusküsimustele, annab see märku tulevaste investeeringute eeldatavast iseloomust ja omadustest.

Seetõttu on tähtis veel enam rõhutada projektide keskkonnamõju, et tagada ja soodustada energeetika infrastruktuuri säästvat ja keskkonnasõbralikku ehitamist ja kasutusest kõrvaldamist. Kiitus raportöörile.

Richard Seeber (PPE), *kirjalikult.* – (*DE*) Üks tähtsamaid ülesandeid, mis ELil tulevikus ees seisab, on tulla toime suureneva energianõudlusega, kaitstes samal ajal keskkonda muuhulgas inimtekkelise kliimamuutusega seoses. Seejuures on äärmiselt oluline, et Euroopa Liit oleks teadlik liikmesriikide energeetika infrastruktuuri kõigist projektidest. See muudab energiaküsimusele Euroopa lahenduse leidmiseks tehtava töö tõhusamaks. Praegune energeetika infrastruktuuri investeerimisprojekte puudutava teabe vahetamist käsitlev tekst annab olemasolevatest Euroopa energeetika infrastruktuuridest hea ülevaate.

Enesestmõistetavalt ei tohi käesolev raport võimaldada andmete väärkasutamist. Seetõttu avaldan heameelt fraktsiooniülese kompromissi üle, millega kehtestatakse andmete vahetamisele kindlad reeglid. Tsentraliseeritud järelevalve võimaldab ka varakult kindlaks teha, kas Euroopa keskendub liialt ühele energiaallikale. Kokkuvõttes tähendab raport edusammu energiaallikate turuosa ajakohastamise suunas.

Vladimir Urutchev (PPE), kirjalikult. – (*BG*) Austatud juhataja, head kolleegid! Siiani oleme arutanud ELi ühise energiapoliitika kiire väljatöötamise vajaduse üle üksnes kriisi korral, nagu juhtus 2009. aasta talvel. Võime põhjendatud murega öelda, et selline olukord ei saa jätkuda. Seetõttu kiidan kolleeg Văleani raporti heaks ning pean seda tähtsaks sammuks Euroopa ühtse energiapoliitika loomise suunas. On enesestmõistetav, et sellise ühtse poliitika väljatöötamiseks vajalikud tingimused luuakse mitme energiasektorit käsitleva direktiivi ja määruse vastuvõtmise abil. Arvan, et me oleme lähedal hetkele, mil saame hakata rääkima isegi ELi energiaühenduse loomise kokkuleppest. Kõigi liikmesriikide energiasektori investeerimisprojektidest teavitamise süsteemi loomine aitab komisjonil saada täielikku ülevaadet ELi energeetika infrastruktuuri arengust, juhtides samal ajal riike nõrgimate ja problemaatiliste valdkondade parandamise suunas. See aitab rajada rahuldavat ja usaldusväärset infrastruktuuri, mis on võimeline toetama energia siseturu toimimist ning leevendama ka toimuvate kriiside tagajärgi. Kõige olulisem on, et Euroopa ühtse ja rahuldava energeetika infrastruktuuri olemasolu on ELi ühtse sisemise energiapoliitika eeltingimus, nagu Euroopa Parlament on mitmes oma dokumendis rõhutanud.

23. Paranduseelarve 1/2010 tulude ja kulude eelarvestus (I jagu, Euroopa Parlament) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Vladimír Maňka poolt eelarvekomisjoni nimel esitatud raport, mis puudutab paranduseelarve 1/2010 tulude ja kulude eelarvestust

(2010/2014(BUD)) (A7-0017/2010).

Vladimír Maňka, *raportöör.* – (*SK*) Me kõik teame väga hästi, et ainult ühiste jõupingutustega Euroopa Liidu tasandil suudame ületada 21. sajandi suurimad katsumused, milleks on kliimamuutus, tooraine ja energiaga seotud ohud ja kulud, majanduse üleilmastumine ja ohud meie julgeolekule.

Nende probleemide lahendamiseks peab Euroopa Liidul olema võimalik kasutada tulemuslikke ja terviklikke vahendeid. Need vahendid annab meile Lissaboni leping.

Detsembris kiitsime heaks Euroopa institutsioonide 2010. aasta eelarve. Lissaboni lepingu kohaldamisega seotud põhjustel ei lõpetanud me detsembris tööd eelarvega ning see jätkub aprillini. Praegu oleme lepingu jõustumise algetapis ning ELil peavad olema algusest peale piisavad rahalised vahendid uue poliitika elluviimiseks. Head kolleegid! Lissaboni leping mõjutab Euroopa Parlamendi ja teiste institutsioonide tegevust täiel määral. Euroopa Parlamendi kaasotsustamisõigus suureneb muljetavaldavalt, puudutades kuni 95% õigusaktidest. Lisandunud on valdkonnad nagu vabadus, julgeolek ja õiglus, põllumajandus, kalandus, teadusuuringud ja struktuurifondid. Nõukogus kasutatakse rohkem kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamist ning sellistes valdkondades nagu turism, sport, energeetika, tsiviilkaitse, haldustegevus ning koostöö luuakse mitu uut õiguslikku alust. See kõik suurendab ELi õigusloomealast tegevust, millel on üldiselt oluline mõju Euroopa Parlamendi volitustele ja tegevusele. Niisiis tekib ka vajadus tugevdada haldustegevust.

Selle paranduseelarve, mis Euroopa Parlamendi juhatus seoses Lissaboni lepinguga esitas, peamiseks eesmärgiks on tagada, et Euroopa Parlamendil on oma seadusandlike ülesannete täitmiseks piisavad vahendid. Meenutagem, et Euroopa Parlament seadis 1988. aastal oma vajadustele piirangud. Selleks piiranguks määrati 20% kõigi institutsioonide halduskuludest. 2006. aastal toimunud läbirääkimistel mitmeaastase finantsraamistiku (2007–2013) üle kiitis Euroopa Parlament selle piirangu kui kõigi institutsioonide halduskulude maksimumsuuruse heaks. Alates 2006. aastast on Euroopa Parlamendi kulud seoses selle liikmete põhimääruse jõustumisega kasvanud, ehkki sama Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse teisel leheküljel välistatakse rahastamine liikmesriikide eelarvest. Nüüd on meil vaja katta ka seoses Lissaboni lepingu jõustumisega Euroopa Parlamendile määratud uue rolliga tekkinud kulud. Tuleb öelda, et 20% suuruse kulupiirangu määramisel ei võetud arvesse Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärust ega Lissaboni lepingut. Ehkki Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärus kuulus Lissaboni lepingusse, nõudsime eelarvekomisjoniga, et Euroopa Parlamendi 2010. aasta eelarve järgiks esialgses mitmeaastases finantsraamistikus 20% piirangut. Meil õnnestus seda ka saavutada.

2011. aasta eelarve kavandamisel peame aga hoolikalt välja töötama uue valemi, mis tagaks edaspidi eelarve jätkusuutlikkuse. Tahaksin rõhutada, et eelarve jätkusuutlikkust aitab kõige paremini tagada see, kui eelarve töötatakse välja tegelikest vajadustest, mitte inflatsiooniindeksitest lähtuvalt. Ainult sellisel viisil saab tagada, et eelarve peegeldab üksnes tegelikke vajadusi, suurendades nii selle läbipaistvust ja tõhusust.

José Manuel Fernandes, *fraktsiooni PPE nimel. – (PT)* Selle paranduseelarve põhjus on Lissaboni lepingu jõustumine. Euroopa Parlamendi pädevus ja vastutus on suurenenud, nii et meil peavad olema vahendid uute ülesannetega toimetulemiseks. Tahaksin rõhutada, et Euroopa kodanikud nõuavad Euroopa Parlamendilt suurepärast õigusloomet ja parlamendiliikmetele, komisjonidele ja fraktsioonidele tuleb anda vajalikud vahendid selle eesmärgi saavutamiseks.

Paranduseelarve lähtub juriidilistest ning eelarvelistest reeglitest ning tõhusast finantsdistsipliinist. Lisaks usume me, et selle eelarve kohaldamisel on praegu rohkem kui kunagi varem vaja eelarvedistsipliini ja säästmist ning seda ootavad ka Euroopa kodanikud. Seetõttu tahaksime veel kord rõhutada, kui oluline on kasutada nullpõhist eelarvestust, millega tagatakse rangus ja läbipaistvus, ning me palume ühtlasi kiiret teavet Euroopa Parlamendi tegelike püsikulude kohta. Samas rõhutame, et eelarve jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb kinnisvarapoliitikat pikaajaliselt planeerida.

Samuti osutaksime, et me vähendasime hoonete reservi 4 miljoni euro võrra. See tähendab, et eelarve kogumaht moodustab nüüd 19,99% esimesel lugemisel vastuvõetud esialgse rubriigi, st rubriigi 5 mahust.

Me oleme veendunud, et need meetmed aitavad meil Euroopa kodanike põhjendatud muredele, ootustele ja nõudmistele vastata.

Göran Färm, *fraktsiooni S&D nimel.* −(*SV*) Austatud juhataja! Käesolev paranduseelarve on eelkõige praktilise iseloomuga ning selle eesmärk on kohandada Euroopa Parlamendi töökord Lissaboni lepinguga lisandunud uute ülesannetega. Ent üks lõige on põhimõttelist laadi. See puudutab 20 aastat tagasi langetatud otsust, et Euroopa Parlament ei tohiks ELi halduseelarvest kulutada rohkem kui 20%.

Käesoleva otsusega ületame seda piiri väga vähe, ent see on tingitud pigem tehnilistest muudatustest kui uuest poliitikast. Ometi on seetõttu tekkinud arutelu seoses 20% reegliga. Mahukate kärbete tegematajätmise korral ületatakse see piirang, kui täna langetatud otsus 2011. aastal täielikult mõju hakkab avaldama. Kuna Euroopa Parlamendi roll on teiste institutsioonidega võrreldes rohkem muutunud, on 20% reegli üle arutamiseks alust, ent me ei tohiks sellest põhimõttest asjakohase järelemõtlemiseta loobuda.

Ma pean silmas peamiselt kaht aspekti. Esiteks tuleb arvestada, et mitmele liikmesriigile avaldatakse praegu erakordset survet töötajate arvu ja palkade kärpimiseks. Sellises olukorras ei saa me sõltumatult jätkata ELi haldusaparaadi laiendamist. Teiseks tuleb meeles pidada, et ELi halduseelarvet kujundame me koos teiste institutsioonidega ning lubasime 1988. aasta otsuses, et kui me kaalume 20% reeglist loobumist, toimub see üksnes pärast nõukoguga arvamuste vahetamist. See on eriti oluline, arvestades, et ees seisavad keerukad läbirääkimised nõukoguga sellistes küsimustes nagu välisteenistus, finantsmäärus, pikaajaline eelarve jms.

Ma hääletan raporti poolt, ent samas tahaksin lasta kõlada tulevikku puudutaval ohusignaalil.

Angelika Werthmann (NI). –(*DE*) Austatud juhataja, head kolleegid! Lissaboni leping tugevdab ELi tervikuna. See suurendab Euroopa kodanike kaasatust ning tugevdab ka Euroopa Parlamenti. Euroopa Parlamendi staatuse paranemine toob endaga kaasa ka suuremad kohustused seoses õigusloomega. Iga Euroopa Parlamendi saadik peab lähtuvalt oma teadmistest ja vaadetest andma nende täitmiseks endast parima.

Sellega seoses tahaksin ma korrata ka kõrgetasemelise õigusloomega seotud üleskutset. Annan oma poolthääle Euroopa Parlamendi eelarvele ühel tingimusel. Arvestades järjest süvenevat kriisi, tuleb meil oma rahalisi vahendeid hoolikamalt hallata. Ent parlamendiliikmetena oleme ka kohustatud õigusloome osas võimalikult hästi töötama. Seda kahe poolega tingimust tuleb täita.

Salvador Garriga Polledo (PPE). – (*ES*) Austatud juhataja! See, et me hääletame Euroopa Parlamendi eelarve olulise suurendamise üle, mis puudutab ka parlamendiliikmete assisteerimiskulusid, ning et peaaegu ainsad kohalviibijad on eelarvekomisjoni neli või viis liiget, näitab Euroopa Parlamendi liikmete usaldust eelarvekomisjoni vastu. See, et nad meid usaldavad, on hea märk.

Ent põhjuseks, miks siin viibivad kaks koordinaatorit Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioonist Euroopa Parlamendis ning Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist, on kinnitada, et me nõustume täielikult eelarve sellise suurendamisega, kuna leiame, et see ei riku meie endi poolt seatud nõudeid eelarvelisele rangusele.

Nagu kolleeg Färm hästi teab, on Euroopa Parlament väga eriline institutsioon. Kui me suurendaksime Rootsis, Hispaanias või mõnes muus liikmesriigis pidevalt oma piirkondade, parlamendiliikmete ja nende ülesannete arvu, tuleks parlamendi eelarvet suurendada.

Täpselt see toimub Euroopa Parlamendiga ning seetõttu peame me poolt hääletama.

On tõsi, et lähiaastatel peame tagama, et need kulutused oleksid jätkusuutlikud ning see tähendab, et me peame tõsiselt rääkima kinnisvarapoliitikast ning edaspidisest töötajate ning kontoritarvete poliitikast. Tulevikus tuleb seda kõike säästlikkuse ja kulutõhususe huvides kaaluda.

Euroopa Parlamendi juhatuse ning eelarvekomisjoni seisukohad erinevad mõnes küsimuses, kuna juhatus kaitseb liikmete huvisid ning meie eelarvekomisjonis kaitseme eelarvelist rangust ning realismi.

Ma usun siiski, et kokkulepe on kasulik ning me võtame selle homme ilma probleemideta vastu.

Derek Vaughan (S&D). – Austatud juhataja! Ma kõnelen S&D fraktsiooni nimel, aga enamik liikmeid mõistab, et pärast Lissaboni lepingu jõustumist on vaja lisavahendeid. Ent nende ettepanekute ajastamise ja rahastamise osas on mitmeid küsimusi. Kolleegid juhtisid mõnele neist probleemidest tähelepanu.

On ka teisi küsimusi. Näiteks, kui me saame lisatööjõudu, siis milliste tõendite alusel? Kas need numbrid on lihtsalt õhust võetud? Või kui need tuginevad tõenditel, siis ma arvan, et need tõendid oleks tulnud meile esitada.

Samuti, kuidas jaotatakse sekretariaadi lisatöötajate ülesanded? Ma arvan, et meile oleks tulnud anda teavet ka selle kohta.

Ühtlasi arvan ma, et kui me nõustume assisteerimiskulude suurendamisega 1500 euro võrra kuus, tuleks meil üle vaadata ka muud kulud, mis võivad tekkida seoses vajadusega täiendavate tööruumide järele. Tegelikult oleks me pidanud selles osas saama teabe kogukulude kohta.

Homne otsus on Euroopa Parlamendi liikmete jaoks raske. Iseendale rahaliste vahendite määramine mõjub alati vastuoluliselt. Kui meile oleks antud kogu teave, mida mina ja mu kolleegid palusime, oleks homse otsuse langetamine võinud Euroopa Parlamendi liikmete jaoks kergem olla.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (*NL*) Arvestades selle küsimuse arutamiseks valitud hilist kellaaega, võiks arvata, et meie eelarve ei kannata päevavalgust.

Austatud juhataja! Lissaboni leping suurendab mõistagi meie kohustusi, võimu ja töökoormust, ent kas see tähendab ühtlasi, et kõik komisjonid, fraktsioonid ning üksikud parlamendiliikmed vajavad uusi töötajaid? Ma kahtlen selles. Ma arvan, et kui me tahame, et meie töö oleks poliitilisem ja tõhusam, siis on seda kõige parem teha praeguse eelarve piires.

Austatud juhataja! Lõpuks tundub, et meil on vaja teha mitu sammu. Me ei räägi lihtsalt eelarve tänavusest ühekordsest suurendamisest, sest tundub, et me suurendame eelarvet ka järgmisel aastal ning minu fraktsioon seda ei poolda. Kui me praegu nõustume suurendamisega Lissaboni lepingu tõttu, siis on see ainuke kord, kui me seda põhjendust kasutada saame. Meie fraktsioon leiab, et suurendamine peab olema ühekordne ning järgmisel ja ülejärgmisel aastal ei tohi see korduda. Ainus, mida me sellega saavutaksime, oleks vajadus uute hoonete järele.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Kõrgetasemeline õigusloome on Euroopa Parlamendi prioriteet ja parlamendiliikmetele, komisjonidele ja fraktsioonidele tuleb anda vajalikud vahendid selle eesmärgi saavutamiseks. Euroopa Parlamendi eelarvesse on nüüd lisatud Lissaboni lepingu kohaldamisest tingitud uued halduskulud. Lisaks rõhutatakse raportis ka seda, kui oluline on Euroopa Parlamendi suurenenud pädevus õigusloome vallas ning sellest tulenevalt ka lisaraha vajadust, et seda eesmärki saavutada. Eelarve stabiilsuse tagamiseks tuleb astuda konkreetseid samme, kasutades nullpõhist eelarvestust ning kinnisvarapoliitika pikaajalist planeerimist, et Euroopa Parlamendi vajadustele vastata.

Ma leian, et parlamendi eelarve peaks ka edaspidi põhinema mitmeaastase finantsraamistiku esialgsel mitmeaastasel programmil, et tagada parlamendi huvide kaitse koos eelarvedistsipliini säilitamisega. Samal ajal usun ma, et tavapärast 20% piiri tuleks säilitada ning ma väljendan heameelt saavutatud konsensuse üle praegusel juhul seda piiri mitte ületada. Ma toetan ka ideed, et tulevaste aastate eelarvete jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleks võtta meetmeid, kinnitades veel kord, kui tähtis on kasutada eelarvestust, millega tagatakse rangus. Ma usun samuti, et vaja on läbipaistvust, mis tähendab selge teabe esitamist Euroopa Parlamendi eelarves sisalduvate püsikulude kogusumma kohta.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja! Tahaksin menetluse lõpuks öelda, et Euroopa Parlament on selle küsimusega tegelenud väga vastutustundlikult. Ma tahaksin eriti tänada juhatust, kes leidis võimaluse 20% piirist kinnipidamiseks. Majanduskriisi ajal on meie kõigi jaoks tähtis kasutada maksumaksja raha võimalikult ettevaatlikult, ent tagada siiski Euroopa Parlamendi liikmetele heade ja tõhusate vahendite olemasolu. Hoonete reservi vähendamine nelja miljoni euro võrra ei tohiks takistada olemasolevate vahendite kasutamist selleks, et meil oleks üks maailma moodsamaid hooneid, nii et me saaksime oma kodanike heaks võimalikult tõhusalt töötada.

Vladimír Maňka, *raportöör.* – (*SK*) Head kolleegid! Siinkohal tahaksin teid kõiki teie arvamuste ja kõnede ning komisjonis lahenduse leidmiseks tehtud töö eest tänada.

Tahaksin öelda, et me kehtestasime 2010. aasta eelarve koostamisel süsteemsed meetmed, mille abil on võimalik raha kokku hoida ning vähendada survet meie kulupiirangutele. Eelmise aasta oktoobris leppisime lepitusmenetluse raames kokku, et Euroopa Parlamendi infrastruktuuri ja logistika peadirektoraadis ning turvateenistuses viiakse tänavu läbi siseaudit. Eesmärk on hinnata, kas ressursse kasutatakse parimal võimalikul viisil. Edasine areng ning tõhususe suurendamine peaks lähtuma auditi tulemustest. Ma leian, et meie enda tõlketeenuste või kaugtöö vahendite parem kasutamine võimaldaks veelgi säästa. Ootan Euroopa Parlamendilt ja teistelt institutsioonidelt ajakohastatud teavet selle kohta, kuidas nad kavatsevad ajutiselt mittekasutatavaid vahendeid kasutada. See ei puuduta üksnes keeleteenuseid, vaid ka üüritavat kontoripinda, kopeerimisteenuseid jne. Ma olen kindel, et eelarvekärped saavutatakse varasid ning hooneid puudutava keskpika perioodi strateegia abil, mis aitab Euroopa Parlamendi eelarvet jätkusuutlikumaks muuta. Euroopa Parlamendi administratsioon esitab meile selle strateegia mõne päeva jooksul. Head kolleegid! Tänan teid veel kord koostöö ning vastutustundliku suhtumise eest kõnealusesse küsimusse.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 25. veebruaril 2010.

Tänan teid kõiki. Tänan ka meie tehnikuid ja tõlke, kes meil lõpuks õhtule aitasid jõuda.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Alexander Alvaro (ALDE), kirjalikult. – (DE) Tänan raportööri edukate läbirääkimiste eest, arvestades 2010. aasta eelarve väga kitsast raamistikku. Peale Euroopa Parlamendi personali- ja hoonepoliitika täiesti põhjendatud ja vajaliku muutmise eksisteerib minu arvates kitsaskoht seoses sekretariaaditoetuste suurendamisega 1500 euro võrra. On kahju, et menetlusreeglite tõttu ei ole selle punkti üle võimalik eraldi hääletada, kuna juhatuse poolt langetatud otsus suurendada alates 2010. aasta maist Euroopa Parlamendi liikmete sekretariaaditoetusi on finantskriisi ajal kohatu. On kindlasti tõsi, et hiljuti jõustunud Lissaboni lepingu alusel vajab Euroopa Parlament õigusloomega seotud tööks lisaraha, ent pärast assistentide põhimääruse jõustumist parlamendi praeguse koosseisu ametiaja alguses ei ole endiselt ühtki tõendit selle kohta, et Euroopa Parlamendi liikmed tegelikult vajaksid rohkem assistente. Pealegi on lisaraha ostujõud konkreetsete liikmesriikide võrdluses erinev ning seda tuleks arvesse võtta ka Euroopa Parlamendi liikmete assistente puudutavate uute reeglite jõustumise tagajärgi käsitlevas raportis, mille koostamine siiani ees seisab. Arvestades Euroopa Parlamendi praegu äärmiselt piiratud tööruume ning -tingimusi, võib ühtlasi karta, et juba tänane otsus suurendada sekretariaaditoetusi 1500 euro võrra loob tingimused uueks eelarve suurendamiseks, uuteks nõueteks ja töötingimuste parandamiseks. Seda arvesse võttes ei osale Euroopa Parlamendis esindatud Saksamaa Vaba Demokraatlik Partei (FDP) hääletusel.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), kirjalikult. – (RO) Paranduseelarve aitab täita tegelikke vajadusi. Lissaboni lepingu jõustumisega on Euroopa Parlamendi volitused mitmes valdkonnas oluliselt suurenenud. Volituste suurenemise otsene tagajärg on palju suurem töökoormus ning seejuures peab õigusloome kvaliteet olema kõige parem. Asi ei ole selles, et me küsiksime raha enda jaoks, nagu meedias väidetakse. Ent me peame tagama Euroopa Parlamendile vajalikud rahalised vahendid, et vastata Euroopa kodanike ootustele seoses selle institutsiooniga.

Georgios Stavrakakis (S&D), kirjalikult. – (EL) Ka mina tänaksin raportööri tema töö eest. Kahtlemata suurendavad Lissaboni lepinguga Euroopa Parlamendile antud suuremad volitused märkimisväärselt Euroopa Parlamendi rolli ning vastavad tõhusal viisil Euroopa kodanike ootustele ning pakuvad neile käegakatsutavaid lahendusi. Ent samal ajal on Euroopa Parlamendi tegevusvaldkondade laiendamine tekitanud seoses lisatööjõuga uusi vajadusi, mis puudutavad nii Euroopa Parlamendi administratsiooni kui ka fraktsioonide töötajaid ja Euroopa Parlamendi liikmete assistente. Euroopa Parlamendi paranduseelarve polnud üksnes oodatud, vaid ka vajalik, kui me soovime, et Euroopa Parlament oma uute volitustega tõhusalt toime tuleks ja oma mainet demokraatia edendajana veelgi tugevdaks. Tuletan kolleegidele meelde, et kui loodi Euroopa Ülemkogu eesistuja ametikoht, muudeti nõukogu eelarvet haldusvajaduste täitmiseks samasugusel viisil ning oodata on samasuguseid ettepanekuid Euroopa Komisjoni eelarve muutmiseks. Selle paranduseelarve kinnitamine võimaldab nii Euroopa Parlamendi administratsioonil kui ka fraktsioonidel ning liikmetel uutele vajadustele paremini ja tõhusamalt reageerida.

24. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

25. Istungi lõpp (vt protokoll)

(Istung lõppes kell 23.50.)